

Innst. 14 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2012–2013)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Innhold

	Side
1. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2	5
2. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 2	9
2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2	9
2.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	10
2.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	11
2.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	15
2.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti	21
2.2 Kap. 231 Barnehager	23
2.3 Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	32
2.4 Kap. 840 Krisetiltak	32
2.5 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning	32
2.6 Kap. 842 Familievern	34
2.7 Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda	35
2.8 Kap. 844 Kontantstøtte	35
2.9 Kap. 845 Barnetrygd	36
2.10 Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	37
2.11 Kap. 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet	39
2.12 Kap. 850 Barneombudet	40
2.13 Kap. 852 Adopsjonsstøtte	41
2.14 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	41
2.15 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	42
2.16 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet	48
2.17 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	50
2.18 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak	51
2.19 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	53
2.20 Kap. 859 EUs ungdomsprogram	53
2.21 Kap. 860 Forbrukerrådet	54
2.22 Kap. 862 Positiv miljømerking	54
2.23 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	54
2.24 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning	55
2.25 Kap. 867 Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet	55
2.26 Kap. 868 Forbrukerombudet	55
2.27 Kap. 2530 Foreldrepenger	56
2.28 Kap. 3842 Familievern	58
2.29 Kap. 3846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.	58
2.30 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet	58
2.31 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	58
2.32 Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	58
2.33 Kap. 3859 EUs ungdomsprogram	59
3. Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3	59
4. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 3	64
4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3	64
4.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	65
4.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	66
4.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	71
4.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti	75
4.2 Kap. 300 Kulturdepartementet (jf. kap. 3300)	80
4.3 Kap. 314 Kultur og samfunn	80
4.4 Kap. 315 Frivillighetsformål	82
4.5 Kap. 320 Allmenne kulturformål (jf. kap. 3320)	86

Innhold

	Side
4.6	Kap. 321 Kunstnerformål 96
4.7	Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322) 98
4.8	Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323) 100
4.9	Kap. 324 Scenekunstformål (jf. kap. 3324) 104
4.10	Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326) 109
4.11	Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328) 113
4.12	Kap. 329 Arkivformål (jf. kap. 3329) 117
4.13	Kap. 334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334) 118
4.14	Kap. 335 Mediestøtte 121
4.15	Kringkasting 122
4.16	Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk 124
4.17	Kap. 339 Lotteri- og stiftelsestilsynet (jf. kap. 3339) 124
4.18	Kap. 3330 Kulturdepartementet 125
4.19	Kap. 3320 Allmenne kulturformål 125
4.20	Kap. 3322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom 125
4.21	Kap. 3323 Musikkformål 125
4.22	Kap. 3324 Scenekunstformål 125
4.23	Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål 125
4.24	Kap. 3329 Arkivformål 125
4.25	Kap. 3334 Film- og medieformål 126
4.26	Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser 126
5.	Forslag fra mindretall 127
5.1	Rammeområde 2 (Familie og forbruker) 127
5.2	Rammeområde 3 (Kultur) 127
6.	Komiteens tilråding 128

Innst. 14 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2012–2013)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 2 Familie og forbruker og 3 Kultur, ved Stortingets vedtak 13. oktober 2012, jf. Innst. 1 S (2012–2013).

Til Stortinget

1. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 2 slik de fremkommer i Prop. 1 S (2012–2013).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 2

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Kunnskapsdepartementet</i>			
231		Barnehager	331 316 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	166 148 000
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 647 000
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 006 000
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	126 015 000
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	6 500 000
<i>Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet</i>			
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	168 632 000
	1	Driftsutgifter	156 459 000
	21	Spesielle driftsutgifter	12 173 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 2

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
840		Krisetiltak	110 706 000
	21	Spesielle driftsutgifter	3 408 000
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	72 240 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	35 058 000
841		Samliv og konfliktløsning	28 676 000
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	12 332 000
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861 000
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 856 000
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 627 000
842		Familievern	369 745 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	214 938 000
	21	Spesielle driftsutgifter	16 403 000
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	138 404 000
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	4 519 000
	1	Driftsutgifter	4 519 000
844		Kontantstøtte	878 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	878 000 000
845		Barnetrygd	14 985 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 985 000 000
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	81 787 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	32 135 000
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 923 000
	60	Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor	1 900 000
	70	Tilskudd	20 980 000
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	10 059 000
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 824 000
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	7 966 000
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet	54 140 000
	50	Basisbevilgning	54 140 000
850		Barneombudet	13 625 000
	1	Driftsutgifter	13 625 000
852		Adopsjonsstøtte	15 865 000
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> ..	15 865 000
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	162 500 000
	1	Driftsutgifter	162 500 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	1 776 247 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	70 773 000
	50	Forskning og utvikling	25 274 000
	60	Kommunalt barnevern	464 755 000
	61	Utvikling i kommunene	26 446 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindrearige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 100 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	31 555 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 2

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	57 444 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	5 557 187 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 685 960 000
	21	Spesielle driftsutgifter	19 113 000
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 666 047 000
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	186 067 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	197 703 000
	1	Driftsutgifter	197 703 000
857		Barne- og ungdomstiltak	222 525 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	7 556 000
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	64 333 000
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner.....	112 328 000
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 809 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	34 499 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	275 615 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	224 474 000
	21	Spesielle driftsutgifter	19 082 000
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	32 059 000
859		EUs ungdomsprogram	7 702 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 702 000
860		Forbrukerrådet	117 897 000
	50	Basisbevilgning.....	105 653 000
	51	Markedsportaler	12 244 000
862		Positiv miljømerking.....	6 200 000
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 200 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid.....	14 385 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 571 000
	70	Tilskudd	2 000 000
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 814 000
866		Statens institutt for forbruksforskning	28 799 000
	50	Basisbevilgning.....	28 799 000
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet	8 199 000
	1	Driftsutgifter	8 199 000
868		Forbrukerombudet	23 703 000
	1	Driftsutgifter	23 703 000
<i>Folketrygden</i>			
2530		Foreldrepenger	18 063 200 000
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	17 200 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	358 200 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	85 000 000

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 2

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Sum utgifter rammeområde 2			43 503 873 000
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3842		Familievern	615 000
	1	Diverse inntekter.....	615 000
3846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.	517 000
	1	Prosjektinntekter.....	517 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	945 243 000
	1	Diverse inntekter.....	13 404 000
	2	Barnetrygd.....	3 703 000
	60	Kommunale egenandeler.....	928 136 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	104 874 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter.....	104 874 000
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	433 000
	1	Diverse inntekter.....	433 000
3859		EUs ungdomsprogram	2 300 000
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen.....	2 300 000
Sum inntekter rammeområde 2			1 053 982 000
Netto rammeområde 2			42 449 891 000

II

Maksimalgrense for foreldrebetaling

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2013, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2013 kan:

Overskride bevilgningen på	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2013 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per

år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

Stønadmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) får et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

Stønadmottakere bosatt på Svalbard får et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2013 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn i alderen 13–18 måneder i kroner per måned	Kontantstøtte per barn i alderen 19–23 måneder i kroner per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	5 000	3 303
Til og med 19 timer	50	2 500	1 652
20 timer eller mer	0	0	0

For adopterte barn kan det utbetales kontantstøtte med høy sats de første seks månedene etter at stønadperioden for fulle foreldrepenger er utløpt, jf. kontantstøtteleven § 10. De neste fem månedene kan det utbetales kontantstøtte med lav sats.

VI

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2013 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	35 263 kroner per barn
--------------------------------------	------------------------

2. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 2

Ved Stortingets vedtak av, 27. november 2012 er netto utgiftsramme 2 endelig fastsatt til kr 42 448 891 000, jf. Innst. 2 S (2012–2013). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeom-

råde 2 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 41.

2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp
Utgifter (i hele tusen kroner)				
841		Samliv og konfliktløsning		
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 627	3 627 (-1 000)
		Sum utgifter	43 503 873	43 502 873 (-1 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp
Inntekter (i hele tusen kroner)				
		Sum inntekter	1 053 982	1 053 982 (0)
		Sum netto	42 449 891	42 448 891 (-1 000)

2.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Sosialistisk Venstreparti, Rannveig Kvifte Andersen, og fra Senterpartiet, Olov Grøtting, vil understreke at målet for familiepolitikken er å sikre en trygg økonomisk og sosial situasjon for barnefamilieene. De velferdsordningene vi har, skal gjenspeile de behov og de liv familiene lever. Flertallet viser til at folk velger å leve i forskjellige familiekonstellasjoner. Derfor må familiepolitikken være i takt med tida, og de velferdsordningene vi har, skal være de som barnefamilieene etterspør.

Flertallet er glad for den barnehagerevolusjonen som den rød-grønne regjeringen har stått for. Den store utbyggingstakten innen barnehagesektoren har vært viktig for at det nå ikke er slik at foreldrene lurer på om de får en barnehageplass, når de ønsker det for sine barn. Man får nå en barnehageplass, slik loven slår fast.

Det er bare noen ti år siden situasjonen var annerledes. Tallene taler for seg selv:

Årstall	Antall barn i barnehage
1963	8 516
1970	12 711
1980	78 189
1990	139 350
2000	189 837
2001	192 649
2002	198 262
2003	205 172
2004	213 097
2005	223 501
2006	234 948

2007	249 815
2008	261 886
2009	270 174
2010	277 139
2011	282 737

Flertallet har merket seg at barnehagene scorer høyt på brukerundersøkelser blant småbarnsforeldrene. Men selv med fornøyde foreldre, kan kvaliteten på tilbudet alltid bli bedre. Likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager, at alle barnehager skal være gode læringsarenaer, og at alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap, er høye ambisjoner på barnas vegne. Flertallet viser til at regjeringen nå arbeider med å følge opp NOU 2012:1 «Til barnas beste», som har tatt for seg kvaliteten i barnehagen. Flertallet er svært fornøyd med at departementet har stort tempo på arbeidet med stortingsmeldingen.

Flertallet vil understreke at likestilling er en bærebjelke i velferdsstaten vår. Hele vår velferdsmodell er bygd på at alle skal bidra etter evne, og få etter behov. Kvinners deltakelse i yrkeslivet har ikke bare bidratt til økonomisk selvstendighet for den enkelte, men dette har også gjort at Norge har verdens beste politikk for foreldre og barn.

Flertallet er overbevist om at Norges gode økonomiske status blant annet er et resultat av målrettet satsing på ordninger som gjør det mulig for både menn og kvinner å kombinere yrkesliv og familieliv og opprettholde tilknytningen til arbeidslivet i småbarnsfasen. Likestillingspolitikken må være i stadig utvikling for å møte de utfordringene vi står overfor. Flertallet er derfor glade for at det offentlige utvalget som har sett på likestillingsapparatet og virkemidlene i likestillingspolitikken har levert sin innstilling, og vi ser frem til regjeringens oppfølging av dette arbeidet.

Flertallet vil understreke at for å nå målet om et familievennlig arbeidsliv er det nødvendig å se familie-, likestillings- og arbeidslivspolitikken i sammenheng. Det finnes en rekke ordninger rettet mot familien, der formålet er å styrke fedrenes omsorgsrolle og kvinners deltakelse i yrkeslivet og gjøre det mulig for begge foreldre å opprettholde tilknytning

gen til arbeidslivet. En god og fleksibel foreldrepengeordning gir mødre og fedre denne muligheten. Flertallet viser til at et viktig tiltak er at regjeringen nå øker fedres uttak av foreldrepenger. I 2013 vil regjeringen utvide fedrekvoten fra 12 til 14 uker.

Flertallet viser til at statsbudsjettet for 2013 fortsetter vi satsingen på barnevernet. Dette gjøres spesielt ved å fortsette løftet i det kommunale barnevernet.

Flertallet mener at barnevernet er en tjeneste som skal sikre alle barn og unge en trygg og god oppvekst, enten de vokser opp med hjelp i familien eller gjennom aktiv hjelp utenfor hjemmet i de tilfellene der foreldrene ikke klarer å gi nødvendig omsorg og utviklingsmuligheter for barna. Der familien ikke strekker til, har samfunnet en plikt til å sikre barn og unge gode omsorgstilbud og oppvekstvilkår. Flertallet viser til at det er et viktig mål for regjeringen at barnevernet over hele landet skal kunne gi rett hjelp til rett tid til utsatte barn og unge.

Flertallet har merket seg et økende behov for å sette inn hjelpetiltak for norske barn i utlandet på grunn av vanskelige familieforhold og omsorgssvikt. Flertallet viser til at Sjømannskirken er et kjent og viktig kontaktpunkt for nordmenn i utlandet. Sjømannskirken er til stede på alle kontinenter i mer enn 80 land. Flertallet har merket seg at man styrker bevilgningene til Sjømannskirken over Kunnskapsdepartementets budsjett med 1,360 mill. kroner utover regjeringens forslag til bruk blant norske barn i utlandet. Som følge av kravet om realistisk budsjettering, styrkes også bevilgningen på KUDs Tilskudd til tros- og livssynssamfunn med kr 0,140 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Flertallet støtter regjeringen i at målene for barne- og ungdomspolitikken skal ha sitt utgangspunkt i likeverd, respekt for mangfold og ulikhet, solidaritet og medansvar for fellesskapet og hensyn for menneskeverdet. Det er særst viktig å legge til rette for aktiv medvirkning fra barn og unge tidlig, slik at vi òg for fremtiden sikrer et kritisk, levende demokrati. Flertallet vil understreke at målretta innsats og gode fellesskapsløsninger er avgjørende for utvikling av et godt og inkluderende oppvekstmiljø.

Flertallet mener det er viktig at regjeringen fører en politikk som sikrer forbrukernes sterke stilling i samfunnet, og som medvirker til god informasjon og kunnskap hos den enkelte forbruker. Forbrukerpolitikken skal også bygge opp under at forbrukerne kan ta etiske og miljøvennlige valg, og slik medvirke til et mer etisk og miljøvennlig forbruk. Flertallet vil understreke at sammenliknet med mange andre land har Norge gode rammevilkår og rettigheter for forbrukerne. Flertallet har merket seg at regjeringen vil både nasjonalt og internasjonalt

arbeide for å trygge og utvikle disse videre i tråd med nye behov og utviklingstrekk.

2.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

FRIHET FOR FAMILIEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, er opptatt av å levere et alternativt statsbudsjett hvor familiene gis friheten til å velge. Friheten til å velge det rette for seg og sine nærmeste. For disse medlemmer er det en selvfølge at politikere ikke skal styre familiers indre liv, og det legges derfor opp til endringer som fremmer valgfriheten. Disse medlemmer synes det er feil at et valg om å få barn i 2013 skal gi svakere offentlige ytelser enn et valg om å få barn i 2005. I lys av dagens fattigdomsdebatt vises det til hvor viktig og verdifull barnetrygden er for barnefamilie, særlig for familier med lav inntekt. Disse medlemmer viser til at barnetrygden ikke har blitt justert på over 16 år, og disse medlemmer mener slike ytelser må indeksreguleres og legger inn 300 mill. kroner ekstra for å få til dette.

Det å tilbringe tid med sine barn er en verdifull investering. For barna, for mor og for far. Dessverre har muligheten til å velge tid med egne barn blitt kraftig redusert, etter at kontantstøtten til foreldre med toåringer ble fjernet i 2012. Disse medlemmer mener politikerne ikke skal legge føringer på hvordan man organiserer sin omsorg for barn, og foreslår derfor i budsjettet å reversere endringene i kontantstøtten. Disse medlemmer ønsker å ha løsninger som styrker familiens valgfrihet. På denne måten kan foreldre med toåringer igjen få nytte godt av friheten til å velge tid sammen med egne barn.

Disse medlemmer har alltid stått fast på barnehageforliket og mener full likebehandling av barnehager er en forutsetning for at de barna som går i barnehage skal få et like godt tilbud uavhengig av om de går i en kommunal eller privat barnehage. Disse medlemmer er bekymret over utfordringene som har oppstått etter regjeringens overføring av barnehagene til kommunen og viser til at de private barnehagene har fått en forverret økonomisk situasjon. Disse medlemmer har i sitt alternative budsjett prioritert full likebehandling av private og kommunale barnehager fra august 2013.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen hevder at en i dag har full barnehage dekning. Disse medlemmer viser til at kun barn som fødes før 1. september pr. i dag har lovbestemt rett til barnehageplass som ettåringer. Disse medlemmer mener en må få på plass løpende barnehageopptak og har i første omgang lagt inn midler under kommunerammen til å sikre alle ettåringer som ønsker barnehageplass rett til plass i 2013.

Disse medlemmer er glad for at Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordning som sikrer barn en trygg og god start på livet. Disse medlemmer ønsker å anerkjenne mor og far som likeverdige omsorgspersoner ved å gi foreldre mulighet til å dele hele permisjonstiden fritt mellom seg. Disse medlemmer mener far må få selvstendig opptjeningsrett slik at alle mødre og fedre får lik mulighet til å ta en del av foreldrene. For disse medlemmer er det viktig at familiene opplever at foreldrepermisjonsordningen gir rom for fleksibilitet og at den tilpasses hver enkelt families situasjon.

TRYGGHET FOR VÅRE BARN

Barna er vår alles fremtid, og for disse medlemmer er det svært viktig at alle skal ha rett til en trygg oppvekst. En dårlig oppvekst kan prege et menneske for resten av livet, med alt dette innebærer av både menneskelige og økonomiske lidelser. Samtidig er disse medlemmer tydelige på at det er et mål i seg selv at barn skal få vokse opp med sin opprinnelige familie. Dette stiller krav til hvordan barnevernet fungerer, og innebærer at det må sikres nok ressurser til å komme inn med hjelpetiltak på et tidlig tidspunkt og solid oppfølging av foreldre som helt eller delvis mister retten til daglig omsorg med sine barn.

Disse medlemmer mener kommunen som førstelinjetjeneste må styrkes og settes i stand til å gi rask og god hjelp til de barna som trenger det. Det er avgjørende at det kommunale barnevern så tidlig som mulig fanger opp barn som er utsatt for omsorgssvikt eller av andre grunner trenger profesjonell hjelp. Disse medlemmer styrker på denne bakgrunn det kommunale barnevernet utover regjeringens satsing i sitt budsjett.

Disse medlemmer mener at et avgjørende element for å sikre barns trygghet, er å opprettholde

et mangfoldig innen for barnevernet. Da er det etter disse medlemmers syn avgjørende at det offentlige sikrer oppvekstvilkår som er best mulig tilpasset det enkelte barn, når hjelp og oppfølging i familien ikke lenger er tilstrekkelig. Disse medlemmer er av den oppfatning at hvert enkelt barn må få et best mulig tilpasset tiltak så raskt som mulig. I dag ser vi at regjeringen setter ideologi foran barnets beste med sitt uttalte mål om å prioritere statlige tiltak foran bruken av private barnevernsinstitusjoner. Disse medlemmer vil derfor øke muligheten til å velge private barnevernstjenester fordi de private bidrar til et mangfold av tilbud som er viktig for mangfoldet og ikke minst viktig for å gi hvert enkelt barn et mest mulig tilpasset tiltak.

LIKESTILLING OG RETTIGHETER

Disse medlemmer mener det er en selvfølge at alle skal behandles likt, uavhengig av religion, kjønn, legning eller lignende. Disse medlemmer mener at det øvrige politiske miljø har feil fokus hva gjelder å fremme likestilling. I forlengelsen av dette er det derfor naturlig å se på all form for kvotering som diskriminering, siden dette er ordninger som baserer seg på å fremheve ulike ikke-kompetansebaserte egenskaper ved mennesker.

På samme måte mener disse medlemmer at staten i dag diskriminerer fedre, ved å gi disse svake rettigheter enn mødre i forbindelse med foreldrepermisjon og ved samlivsbrudd. Disse medlemmer foreslår derfor like uttaksrettigheter for mødre og fedre, samt at all foreldrepermisjon kun skal ha én del: barnets tid med foreldre. Hvilken forelder som til enhver tid er hjemme, må det være opp til hver enkelt familie å bestemme.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
Utgifter rammeområde 2				
231		Barnehager	331 316 000	316 919 000 (-14 397 000)
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 647 000	0 (-14 647 000)
	51	Forskning	8 006 000	8 256 000 (+250 000)
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	168 632 000	132 632 000 (-36 000 000)
	1	Driftsutgifter	156 459 000	126 459 000 (-30 000 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	12 173 000	6 173 000 (-6 000 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
841		Samliv og konfliktløsning	28 676 000	26 176 000 (-2 500 000)
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 627 000	2 127 000 (-2 500 000)
842		Familievern	369 745 000	359 745 000 (-10 000 000)
	1	Driftsutgifter	214 938 000	199 938 000 (-15 000 000)
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv.	138 404 000	143 404 000 (+5 000 000)
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	4 519 000	2 019 000 (-2 500 000)
	1	Driftsutgifter	4 519 000	2 019 000 (-2 500 000)
844		Kontantstøtte	878 000 000	1 079 000 000 (+201 000 000)
	70	Tilskudd	878 000 000	1 079 000 000 (+201 000 000)
845		Barnetrygd	14 985 000 000	15 285 000 000 (+300 000 000)
	70	Tilskudd	14 985 000 000	15 285 000 000 (+300 000 000)
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	81 787 000	17 024 000 (-64 763 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	32 135 000	9 135 000 (-23 000 000)
	60	Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor	1 900 000	0 (-1 900 000)
	70	Tilskudd	20 980 000	0 (-20 980 000)
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	10 059 000	0 (-10 059 000)
	73	Tilskudd til likestillingsentre	5 824 000	0 (-5 824 000)
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid	7 966 000	4 966 000 (-3 000 000)
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet	54 140 000	26 140 000 (-28 000 000)
	50	Basisbevilgning	54 140 000	26 140 000 (-28 000 000)
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	162 500 000	112 500 000 (-50 000 000)
	1	Driftsutgifter	162 500 000	112 500 000 (-50 000 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	1 776 247 000	1 466 247 000 (-310 000 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	60	Kommunalt barnevern	464 755 000	614 755 000 (+150 000 000)
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	1 100 000 000	640 000 000 (-460 000 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet	5 557 187 000	5 357 187 000 (-200 000 000)
	1	Driftsutgifter	3 685 960 000	3 185 960 000 (-500 000 000)
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 666 047 000	1 966 047 000 (+300 000 000)
857		Barne- og ungdomstiltak	222 525 000	217 525 000 (-5 000 000)
	71	Utviklingsarbeid	3 809 000	4 809 000 (+1 000 000)
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv.	34 499 000	28 499 000 (-6 000 000)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	275 615 000	225 615 000 (-50 000 000)
	1	Driftsutgifter	224 474 000	174 474 000 (-50 000 000)
862		Positiv miljømerking	6 200 000	5 000 000 (-1 200 000)
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 200 000	5 000 000 (-1 200 000)
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	14 385 000	12 885 000 (-1 500 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 571 000	6 071 000 (-1 500 000)
2530		Foreldrepenger	18 063 200 000	17 933 200 000 (-130 000 000)
	70	Foreldrepenger ved fødsel	17 200 000 000	17 369 150 000 (+169 150 000)
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	358 200 000	58 200 000 (-300 000 000)
	73	Foreldrepenger ved adopsjon	85 000 000	85 850 000 (+850 000)
Sum utgifter rammeområde 2			43 503 873 000	43 099 013 000 (-404 860 000)
Inntekter rammeområde 2				
Sum inntekter rammeområde 2			1 053 982 000	1 053 982 000 (0)
Sum netto rammeområde 2			42 449 891 000	42 045 031 000 (-404 860 000)

2.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

GODE OPPVEKSTMULIGHETER FOR ALLE BARN

Komiteens medlemmer fra Høyre, Linda C. Hofstad Helleland og Olemic Thommessen, mener familien er det aller viktigste av samfunnets små og store fellesskap. Gode familier gir trygghet og tilhørighet, og skaper rom for utvikling. Høyre vil derfor sikre at familien gis mulighet til ansvar og valgfrihet i oppdragelse, omsorg og utdanning. Det å bidra til at alle barn får en trygg og god oppvekst er en av samfunnets aller mest grunnleggende oppgaver. Høyre vil derfor satse særlig på økt kvalitet i barnehage og barnevern for å sikre at barnets beste står i sentrum for samfunnets innsats for barn.

Barn er sårbare og har et særlig behov for beskyttelse, omsorg og stimulering. Barn skal i de første årene utvikle nøkkelferdigheter som språk, motorikk og sosial kompetanse, og er i sine spesielle utviklingsprosesser avhengige av ytre stimuleringer som de får gjennom sine nærmeste relasjoner. Samtidig har barn begrensede muligheter til å varsle om vold eller overgrep som kan få svært alvorlige konsekvenser for deres utvikling, helse og livskvalitet. Dette gir samfunnet et særlig ansvar for å sørge for at barn får en trygg og god oppvekst. Å gi barn nødvendig hjelp til en harmonisk utvikling på deres egne premisser bidrar til livskvalitet og selvfølelse, gir økt sosial mobilitet og arbeidsdeltakelse og gjør at færre faller utenfor senere i livet. Samtidig som myndighetene skal sørge for et velfungerende støtteapparat, særlig for de mest utsatte barna, kan ikke dette erstatte det personlige ansvaret hver enkelt av oss har for å varsle eller gripe inn overfor barn som på ulike måter trenger hjelp.

Høyres politikk for mangfold og valgfrihet skal gjøre det mulig å gi barn og unge skreddersydde tilbud som er tilpasset den enkelte. Dette er Høyres grunnlag for en fremtidsrettet politikk for varig velferd, til det beste både for barna, familiene og samfunnet.

Disse medlemmer viser til de største utfordringene på barne- og familiefeltet:

- Barnehagesektoren sliter med lav andel faglærte og dårlig kvalitet.
- Langsom opptrapping og komplisert regelverk for likebehandling går ut over barn i ikke-kommunale barnehager.
- Det er avdekket graverende systemsvikt i barnevernet, barn får ikke nødvendig hjelp og blir ikke hørt. Kommunene har for liten kapasitet, for små fagmiljøer og for dårlig kvalitetssikring og internkontroll.
- Regjeringen mangler styringsinformasjon på barnevernsfeltet, har begrenset barnevernsdirek-

toratet, har ikke sørget for nødvendig forskning, og har et uttalt mål om å prioritere statlige tiltak foran bruken av private og ideelle barnevernsinstitusjoner.

- Familiene møter et voldsomt og rigid regelverk i foreldrepermisjonsordningen med statlig detaljstyring av familien.

Disse medlemmer er opptatt av at familien gis ansvar og valgfrihet i oppdragelse, omsorg og utdanning. Samtidig er det en av samfunnets aller mest grunnleggende oppgaver å bidra til at alle barn får en trygg og god oppvekst.

Disse medlemmer mener de viktigste tiltakene for å få til dette er:

- Et kvalitetsløft i barnehagene med særlig satsing på etter- og videreutdanning.
- Økt likebehandling av alle barnehager og forenkling av finansieringsordningen.
- Økt øremerking til det kommunale barnevernet og en lavterskel klageordning som styrker rettsikkerheten til barn og pårørende.
- Skille styring og utvikling av barnevernssektoren fra driften av statlige barnevernstiltak, styrke forskning og utvikling og øke muligheten til å velge private barnevernstjenester.
- Mer valgfrihet og fleksibilitet for familiene ved å forenkle foreldrepermisjonsordningen og gi konstantstøtte også for toåringer.

KVALITETSLØFT I BARNEHAGEN

Disse medlemmer er opptatt av at alle barn får et barnehagetilbud av høy kvalitet. Ni av ti barn går nå i barnehage. Barnehagen har blitt en vesentlig arena for å fremme barns utvikling. De ansatte er barnehagens viktigste ressurs, og den viktigste nøkkelen for å gi barna en trygg og stimulerende barnehagehverdag. Disse medlemmer mener det gjøres mye godt kvalitetsarbeid i barnehagene, men samtidig har barnehageutbyggingen skjedd svært raskt uten tilstrekkelig fokus på kvalitetsheving. Andelen faglærte er lav, bare tre av ti som jobber i barnehage har førskolelærerutdanning, og sektoren har om lag 40 000 ufaglærte assistenter. Disse medlemmer vil særlig satse på etter- og videreutdanning av de som arbeider i barnehagen for å sikre at alle barn får et godt barnehagetilbud. Disse medlemmer er også opptatt av at ansatte i barnehagen får økt kompetanse til å oppdage og fange opp utsatte barn.

Disse medlemmer mener det viktigste tiltaket for å øke trivselen og styrke kvaliteten i barnehagene, er å styrke kompetansen til de ansatte i barnehagene. Etter- og videreutdanning av de som arbeider i barnehagen er etter disse medlemmers syn en oppgave som nå trenger et nasjonalt løft for å oppnå

ønsket effekt. Disse medlemmer mener at etter- og videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» for lærerne kan fungere som inspirasjon for en tilsvarende etter- og videreutdanningsstrategi for barnehagesektoren.

Disse medlemmer viser i denne sammenheng til regjeringens satsing på 20 mill. kroner som etter departementets beregninger vil rekke til kompetansehevende tiltak for om lag 1 000 ufaglærte assistenter. Disse medlemmer mener det må tas grep for å løfte kvaliteten i barnehagene, og foreslår derfor i Høyres alternative statsbudsjett en vesentlig styrking av kvalitetsarbeidet utover regjeringens budsjettforslag ved å bevilge ytterligere 135 mill. kroner til dette arbeidet.

Disse medlemmer mener at man helt fra regjeringen tiltrådte og la til grunn makspris og full barnehagedekning innen utgangen av 2007, burde ha igangsatt umiddelbare tiltak for å sikre en forsvarlig bemanning i sektoren. Dette har ikke skjedd og disse medlemmer er bekymret for at antallet førskolelærere på dispensasjon fremdeles øker. Disse medlemmer registrerer at regjeringens måltall for antall nye førskolelærere er det samme i 2013 som for de foregående år, til tross for det økte behovet som har oppstått i og med at regjeringen fjernet konstantstøtten for toåringer.

STYRKET FORSKNINGSINNENSTATT FOR BARNEHAGESEKTOREN

Disse medlemmer viser til rapport om «Kvalitet i dagtilbudet» utført av Høgskolen i Hedmark i 2011, der nesten halvparten av de 3 000 spurte barna viser tegn til mistrivsel. En annen rapport utført av Folkehelseinstituttet 2011:5 viser at foreldrene til nesten halvparten av femåringene er bekymret for eller ser tegn til skjevutvikling. Disse medlemmer mener kunnskapsgrunnlaget om kvaliteten i barnehagene og om hva som bidrar til økt kvalitet må styrkes. Mer forskning på innholdet i barnehagen er derfor en prioritert oppgave som disse medlemmer i 2013 foreslår å styrke med ytterligere 15 mill. kroner.

FLEKSIBELT OPPTAK

Barn født etter 1. september kan risikere å vente ett år og elleve måneder på å få barnehageplass, fordi retten til plass først gjelder 1. august året etter at barnet fyller ett år. Det er særlig i vekstkommuner denne problematikken er størst da tilfanget av barn er stort og det i utgangspunktet er stort press på kapasiteten i disse kommunene. Disse medlemmer har i Dokument 8:172 S (2010–2011) bedt regjeringen komme til Stortinget med forslag om et mer fleksibelt opptak til barnehagene for å sikre barn et barnehage-tilbud når de trenger det.

OPPTRAPPING AV LIKEBEHANDLINGEN

Disse medlemmer mener at likeverdig behandling av alle barnehager er en forutsetning for at de 283 000 barna som går i barnehage får et like godt tilbud uavhengig av om de går i en kommunal eller en privat barnehage. Disse medlemmer registrerer at regjeringen våren 2009 imøtekom Høyres og opposisjonens krav om likebehandling mellom offentlige og private barnehager i forbindelse med behandlingen av lovforslag om finansiering av private barnehager. Disse medlemmer mener private barnehager bidrar til stort mangfold i barnehage-tilbudet, videreutvikling av barnehagesektoren, større foreldreinnflytelse og økte krav til effektiv ressursutnyttelse i sektoren. Disse medlemmer mener det er viktig å få på plass full økonomisk likebehandling av barnehagene raskere enn regjeringen legger opp til og er bekymret for at opptrappingen går for sakte. Regjeringen har lovet 100 pst. likebehandling i 2014, men fortsetter likevel forsinket opptrapping med forslaget om kun å øke likebehandlingen fra 92 til 94 pst. i 2013. Det offentlige stiller like krav overfor private og offentlige barnehager, da er det også viktig at de får like vilkår. Disse medlemmer er bekymret for at barn i private barnehager ikke skal få de samme mulighetene som barn i kommunale barnehager, og vil derfor styrke likebehandlingen slik at den økes til 96 pst. i 2013 slik den forventede opptrappingsplanen la opp til, og setter av 60 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer registrerer at overføringen av barnehagene til kommunene fra 1. januar 2011 var en forhastet avgjørelse fra regjeringen. Overføringen har ført til unødvendig usikkerhet blant foreldre, ansatte, barnehageeiere og kommunene, både med tanke på uklare økonomiske rammebetingelser og vilkår for drift. Dette bekreftes av utfordringene som nå melder seg etter den raske overføringen av barnehagene til kommunene. Disse medlemmer viser til at flertallet av fylkesmennene har meldt at kommunene har problemer med å håndtere forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd, en av fylkesmennene har gått så langt som å uttrykke bekymring for kvaliteten i barnehagene.

Disse medlemmer mener at staten bør sørge for å ha på plass nødvendige forskrifter og rammebetingelser før man overfører viktige velferdsoppgaver til andre forvaltningsnivå for å sikre brukernes trygghet, i dette tilfelle barna. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2013 stimulerer i for liten grad til fortsatt barnehageutbygging og likebehandling av barnehagene. Disse medlemmer mener at regjeringens endringer for de private barnehagene skaper stor usikkerhet. Det kompliserte regelverket for tilskuddsutmåling til private barnehager kombinert

med innføringen av nye, unødvendige og byråkratiserende regler som pålegger kommunene unødvendig kontroll av private barnehager, bidrar til en uforutsigbar fremtid for de private barnehagene. Disse medlemmer ser på denne utviklingen som uheldig og frykter at mangfoldet av barnehager vil reduseres i 2013. Disse medlemmer mener at det er behov for enklere regler og ønsker derfor en gjennomgang av finansieringsordningen for barnehagesektoren.

BARNEHAGETILBUD TIL ALLE

Disse medlemmer mener at alle foreldre som ønsker et barnehagetilbud for sine barn skal ha mulighet til å velge det uavhengig av egen økonomi. Disse medlemmer viser til foreldrebetalingundersøkelsen fra Statistisk sentralbyrå (SSB), som viser at både høy- og lavinntektsfamilier har fått redusert foreldrebetaling etter innføring av maksimalpris, men at reduksjonen har vært minst for lavinntektsfamiliene. Disse medlemmer foreslår derfor en heving av maksprissatsen på kr 200 for å kunne innføre bedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamiliene og sikre at alle familier kan nyte godt av barnehagetilbudet. Det bevilges 150 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

For å sikre at barnehagens tilbud når alle barn som kan ha nytte av å gå i barnehage vil disse medlemmer fortsatt tilby gratis barnehageplass for deltakere på introduksjonsprogrammet for innvandrere. Disse medlemmer foreslår derfor at det bevilges 125 mill. kroner til kommunene til dette formål slik at de kan tilby gratis barnehageplass til alle barn av flyktninger og asylsøkere som deltar på introduksjonsprogrammet.

ET MANGFOLDIG BARNEVERN MED BARNET I SENTRUM

Disse medlemmer mener et godt barnevern er et barnevern med stort mangfold av aktører, tiltak og tilbud, med høy kvalitet og god ressursutnyttelse. Disse medlemmer ser et behov for å sikre at den samlede kompetansen i barnevernssektoren kommer barn og unge med ulike utfordringer til gode. Alle barn som underlegges barnevernets omsorg har krav på et godt tilpasset tilbud. Når staten overtar foreldreansvaret for barn, påtar de seg et særlig stort ansvar for å sikre disse en god og trygg barndom. Disse medlemmer er svært bekymret for de mange tilfellene der barn sviktes av det offentlige. Disse medlemmer vil bruke mer penger på det barnevernsarbeidet som foregår i direkte møte med barna, fremfor barnevernsbyråkrati i det statlige barnevernet, og vil styrke muligheten til å velge det tiltaket som hjelper barn best, uavhengig av hvem som gir hjelpen. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til at private og ideelle barnevernstjenester

bidrar til det mangfoldet av tilbud som bidrar til skreddersøm i valg av tiltak for det enkelte barn.

Disse medlemmer vil vise til at stadig flere barn trenger hjelp fra barnevernet, som gjør en viktig jobb. Samtidig har både Riksrevisjonen, Helsetilsynet og regjeringens egen evaluering avdekket gravevende svikt og systemfeil i både statlig og kommunalt barnevern. Kommunene har for liten kapasitet og for små fagmiljøer. Sammen med manglende kvalitets-sikring og internkontroll har dette har ført til en rekke fristbrudd, feilaktige henleggelse av bekymringsmeldinger, vedtak som fattes uten at barnet blir hørt, og manglende evaluering av tiltak. Tjenester til barn, unge og familier i sårbare situasjoner samsvarer ikke med fastsatte mål og regler. Departementet har ikke sikret seg nødvendig styringsinformasjon, fylkesnemndene har uakseptabelt lang saksbehandlingstid og det eksisterer ikke tilstrekkelig forskning. Dette er svært alvorlig for mange barn, som ikke får den hjelpen de trenger.

ET STYRKET BARNEVERN UTE I KOMMUNENE

Disse medlemmer vil øke øremerkingen av midler til drift og utvikling av det kommunale barnevernet utover regjeringens forslag for å gi kommunene bedre muligheter til å gi rask og god hjelp til barn som trenger det. Det er barnevernet ute i kommunene som først møter barna som trenger hjelp. Det er derfor avgjørende at det kommunale barnevernet så tidlig som mulig fanger opp barn som er utsatt for omsorgssvikt eller av andre grunner trenger profesjonell hjelp.

En grunnleggende forutsetning for et godt barnevern er at barns rett og innflytelse og medvirkning ivaretas på en god måte. En helt sentral del av barnevernets arbeid er å informere barn og foreldre, samt lytte til deres synspunkter. Disse medlemmer viser til at selv om barn har krav på tilpasset informasjon om sin nåværende situasjon, sin bakgrunn og fremtid, er det likevel mange barn som opplever at de ikke får ta del i viktige avgjørelser omkring eget liv. Disse medlemmer viser til B. Skauges masteroppgave ved NTNU, 2011, som påviste at man i 70 pst. av undersøkte barnevernssaker fra Trondheim kommune ikke kunne finne spor av barnas synspunkter. Det er videre gjennomført en brukerundersøkelse blant barn over ni år i statlige og private barnevernstiltak fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i 2010. Undersøkelsen viste blant annet at barn i for liten grad blir hørt og tatt på alvor, at de i liten grad opplever at de deltar i utarbeidelsen av egen omsorgs- eller tiltaksplan, eller vet hva som skrives om dem. Dette gjelder i særlig grad barn som bor på institusjon. Disse medlemmer mener dette bryter med barns menneskerettigheter. Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre i Dokument 8:135 S

(2010–2011) om å styrke barns rettigheter og mulighet til innflytelse i barnevernet.

Disse medlemmer vil trekke frem kommunene som den viktigste aktøren for å forebygge og behandle saker i barnevernet. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke førstelinjetjenesten både på saksbehandlersiden og på myndighetsiden gjennom en reell mulighet til å velge tiltak tilpasset det enkelte barn. Disse medlemmer viser videre til Barnevernpanelets rapport fra 2011 hvor deres anbefaling er å la kommunene ta et større ansvar for barnevernstjenesten. Disse medlemmer vil at kommuner som ønsker å ta ansvar for andrelinjetjenesten i barnevernet for å bedre ivareta barnas beste skal kunne gjøre det. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2013 hvor det bevilges 110 mill. kroner mer til det kommunale barnevernet enn det regjeringen legger opp til.

TILPASSET OPPLÆRING FOR BARN I BARNEVERNET

Disse medlemmer viser til at mange barn i det statlige barnevernet ikke går på skole, slik det kom frem i Barnevernundersøkelsen fra 2010. Disse medlemmer viser videre til at fylkesmennene tidligere har meldt fra om brudd på opplæringsloven for barn i barnevernet i samtlige fylker. Disse medlemmer er bekymret over hvilke konsekvenser dette har for barna og vil derfor styrke innsatsen for opplæring av barn i barnevernet. Dette kan være ordninger med utplassering i bedrift eller andre typer ordninger som sikrer det enkelte barn tilpasset undervisning. Utdanning og jobb er to av de viktigste arenaene som utvikler oss som mennesker, her har barn i barnevernet et særlig behov for å bli inkludert. Disse medlemmer vil derfor styrke innsatsen og fokuset på opplæring i barnevernet for å sikre alle barn den utdanningen de har krav på. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2013 hvor det settes av 30 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer registrerer at regjeringens politikk når det gjelder plassering av barn i barnevernet dreies over fra institusjonsplassering til fosterhjem og hjelpetiltak i hjemmet. Disse medlemmer etterlyser klare funn som konkluderer med at dette er riktige grep som sikrer at alle barn og unge får et tilbud tilpasset sine behov. Disse medlemmer vil understreke at det overordnede målet når barn plasseres utenfor hjemmet er at den enkelte får et tilpasset tilbud av høy kvalitet til riktig pris. Det er allerede i dag en stor mangel på fosterhjem, og det offentlige klarer ikke å rekruttere nok nye fosterfamilier. Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre i Innst. 312 S (2010–2011) hvor Høyre ber regjeringen om å utnytte kapasiteten i private virksomhe-

ter for å skaffe fosterhjem til barn som venter i fosterhjemsøk.

Rekrutteringsutfordringene for det offentlige når det kommer til fosterhjem henger etter disse medlemmers syn sammen med fosterhjemmenes rammebetingelser og oppfølging. Disse medlemmer mener derfor at oppfølgingen av fosterhjemmene bør bedres i tråd med tilbakemeldingene fra Fosterhjemsundersøkelsen 2010. Kun 55 pst. av fosterforeldrene er helt eller delvis enig i at de får god oppfølging fra det offentlige støtteapparatet. 67 pst. oppgir det å takle barnets atferd og reaksjoner som en av de største utfordringene ved å være fosterforeldre. 36 pst. melder om at manglede kontinuitet og stabilitet i kontakten med saksbehandler i barnevernet. Disse medlemmer mener at en må legge til rette for at gode erfaringer fra kommuner som lykkes i dette arbeidet må spres på en bedre måte enn i dag. Disse medlemmer viser til at mange kommuner har gode erfaringer med bruk av saksbehandler II som tar over saker dersom saksbehandler er borte. Interkommunale samarbeid om en tilgjengelig barnevernstjeneste utenom ordinær arbeidstid, mentorordninger og serviceerklæring om hva slags støtte en kan forvente seg som fosterforeldre er også ordninger som må vurderes. Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for at fosterhjemmene får nødvendig individuell støtte og oppfølging. Disse medlemmer vil styrke kapasiteten når det gjelder oppfølging av fosterhjemmene slik at flere fosterforeldre kan få tilbud om individuell veiledning tilpasset barnets behov. Disse medlemmer mener at dette vil gjøre at barnets behov vil bli bedre ivaretatt av fosterforeldrene, og barnet dermed vil kunne få riktige og raskere hjelp. Det vises til Høyres alternative statsbudsjett for 2013 hvor det er avsatt 16 mill. kroner til utviklingsarbeid i barnevernet.

Private og ideelle barnevernsinstitusjoner sitter på en bred og variert kompetanse og yter verdifulle bidrag for å gi barn i barnevernet god hjelp til riktig tid. Mange av de private institusjonene har vist seg å være fleksible og egnet til å gi barna skreddersydde tiltak med godt resultat. Disse medlemmer mener derfor det er vesentlig å beholde mangfoldet av barnevernskompetanse som er bygget opp. Bare gjennom en bredde av institusjoner og hjelpetiltak er det mulig å skreddersy tiltakene etter barnets behov. Disse medlemmer finner det derfor svært urovekkende at regjeringen legger opp til at egne statlige tiltak og tiltak i hjemmet skal benyttes foran private alternativ. Disse medlemmer mener regjeringen setter ideologi foran barnets beste med sitt uttalte mål om å prioritere statlige tiltak foran bruken av private barnevernsinstitusjoner. Fordi alle barn er forskjellige må hensynet til hva som er barnets beste være avgjørende ved valg av tiltak, ikke hvem som driver til-

taket. Disse medlemmer er bekymret for situasjonen mange av de private barnevernsaktørene befinner seg i på grunn av rammebetingelsene de er stilt overfor. Disse medlemmer mener en i det statlige barnevernet burde skille mellom de som bestiller og de som utfører barnevernstjenester. Disse medlemmer vil igjen påpeke at det er viktig å få på plass et fritt og uavhengig tilsyn som fører tilsyn med både offentlige og private institusjoner. Disse medlemmer mener det skal være likebehandling av offentlige, ideelle og private tilbydere av barnevernstjenester. Alle tiltak som inngår i statens avtaler om plassering skal være offentlig godkjent, offentlig kvalitetssikret og offentlig finansiert samt være underlagt offentlig tilsyn og kontroll. For å sikre at det velges riktig tiltak av god kvalitet for det enkelte barn, er det viktig med stor grad av åpenhet om innhold og kvalitet i tilbudet. Informasjon må gjøres enkelt tilgjengelig for alle, herunder foreldre og foresatte, barnevernsansatte, forskere, politikere, journalister og andre som har interesse av å få tilgang på informasjon om barnevernets omsorgsinstitusjoner og tiltak. I dag er det begrenset tilgjengelig informasjon om de tiltak staten har inngått avtaler med og det er heller ikke lett tilgjengelig informasjon om statens egne plasser. Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre om etableringen av en portal med oversikt over alle godkjente barnevernstiltak, deres innhold og kvalitet, herunder tilsynsrapporter fra tilsynsmyndighet, kompetanse hos personalet, metodisk tilnærming, resultat av brukerundersøkelser og annen informasjon som kan offentliggjøres, jf. Dokument 8:109 S (2009–2010), Innst. 359 S (2009–2010).

Disse medlemmer mener det er viktig å se på økonomistyring og ressursforvaltning innen barnevernet, både på statlig og kommunalt nivå. Målet er å få til et effektivt barnevern hvor ressursene brukes på tiltak direkte rettet mot barn og deres familier. Derfor ønsker disse medlemmer å omprioritere deler av midlene fra det statlige barnevernet for å styrke førstelinjetjenesten i kommunene og innkjøp av private barnevernstjenester. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett hvor det settes av til sammen 125 mill. kroner til det kommunale barnevernet og hvor innkjøpet av private barnevernstjenester styrkes med 150 mill. kroner. Midlene omfordeles fra det statlige barnevernet.

FORSKNING OG UTVIKLING I BARNEVERNET

Det er også viktig at ulike fagmiljøer med ulike tilnærminger til barnevernsfeltet får utvikle seg. Disse medlemmer vil også understreke at effekten av nye behandlingsalternativer, metoder og tjenester bør dokumenteres av eksterne og uavhengige forskningsmiljøer før implementering. Evaluering av igangsatte nye metodiske konsepter og metoder må

også evalueres av uavhengige forskere uten tilknytning verken til metoden eller til implementering. Det politiske arbeidet med barnevern er avhengig av at det foreligger god forskning og dokumenterbart materiale til grunn for de beslutninger som tas. Disse medlemmer mener det kan være uheldig at enkelte retninger får dominere en bestemt sektor. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 hvor det settes av 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag til forskning og utvikling i barnevernet.

VOLD I NÆRE RELASJONER

Disse medlemmer er bekymret over den økning en ser hva angår saker om vold i nære relasjoner og omsorgssvikt, og mener derfor familiepolitikken må sees i sammenheng med tiltak knyttet til forebygging av vold i nære relasjoner og prioriteringer i psykiatrifeltet. Sentralt i arbeidet med dette er krisesentrene. Krisesenterloven tydeliggjorde det offentliges ansvar for å sørge for at personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, får vern, hjelp og oppfølging. Disse medlemmer mener det var nødvendig at det kommunale krisesentertilbudet ble lovfestet for å sikre utsatte bedre hjelp. Imidlertid ønsket Høyre i statsbudsjettet for 2011, Innst. 14 S (2010–2011) å avvente innlemmingen av krisesentertilskuddet i rammen til kommunene til finansieringen og de nye oppgavene pålagt krisesentrene i Ot.prp. nr. 96 (2008–2009), var bedre ivaretatt. Disse medlemmer foreslår å bevilge ytterligere 3 mill. kroner til incestsentrene, og å øke bevilgningen for å styrke tiltak mot vold i nære relasjoner med 2 mill. kroner.

HJELP TIL BARN SOM TRENGER DET MEST

Disse medlemmer er opptatt av at samfunnet gir muligheter for alle, og vil målrette innsatsen for å hjelpe de mest utsatte barna. Det er vesentlig å tette hullene i sikkerhetsnettet slik at flere av barna som faller utenfor fanges opp. Disse medlemmer vil styrke prosjekter som gir barn i familier med lav inntekt en mulighet til å delta på fritidsaktiviteter og satse på arbeidstreningssordninger for å få flere ut av varig fattigdom og inn i jobb.

FOREBYGGING OG TIDLIG INNSATS

Forebyggende arbeid er viktig for å unngå at mennesker skal havne i negative situasjoner som kan ha store konsekvenser for hverdagen og videre i livet. Disse medlemmer ønsker å understreke betydningen av alt det viktige forebyggende arbeidet som gjøres av frivillige, familievernkantorene og av kommunene. For å sikre barn og unges oppvekstvilkår er det viktig at familien fungerer uavhengig av hvordan familien ser ut. Videre understreker disse medlemmer betydningen av at barn på en god måte skal

kunne opprettholde nær kontakt med begge foreldre, selv om de bor hver for seg. Disse medlemmer vil vise til at et godt samarbeid med barnevern og tilgrensende tjenester er viktig for å ivareta barnas og familienes beste.

KONTANTSTØTTE FOR ETT- OG TOÅRINGER

Disse medlemmer mener kontantstøtten er viktig for å sikre at familier som ønsker det kan velge ulike omsorgsløsninger for barna de første årene etter hva som er best for hvert enkelt barn. Disse medlemmer vil ha løsninger som styrker familienes valgfrihet fremfor å begrense dem, og vil gjøre det mulig for flere å ha samvær med barna i deres første leveår. Disse medlemmer foreslår derfor å videreføre kontantstøtten for ettåringer, og gjeninnføre retten til kontantstøtte for barn mellom to og tre år. Det bevilges 169 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

FLEKSIBEL FORELDREPERMISJON OG LIKESTILT FORELDRESKAP

Disse medlemmer viser til at Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger som sikrer barn en trygg og god start på livet. Disse medlemmer mener det er viktig at foreldrene får ta del i denne verdifulle tiden sammen med barnet og vil anerkjenne mor og far som likeverdige omsorgspersoner, ved å gi foreldre mulighet til å dele hele permisjonstiden fritt mellom seg. For å sikre mor og far like rettigheter og fleksibilitet ved uttak av foreldrepermisjon har Høyre i Innst. 299 S (2010–2011) foreslått å be regjeringen foreta en full gjennomgang av foreldrepermisjonsordningen for å forenkle dagens ordning, samt gjøre den mer fleksibel for å likestille mor og far som omsorgspersoner. Disse medlemmer viser til at Riksrevisjonen i Dokument 1 (2012–2013) har påvist et uakseptabelt høyt nivå av feil ved Navs saksbehandling av foreldrepenger. Riksrevisjonen ser alvorlig på forholdet og påpeker at mange av feilene har sammenheng med et komplekst og detaljorientert regelverk som ikke er entydig. Disse medlemmer har foreslått en gjennomgang av hele foreldrepermisjonsordningen og andre omsorgsordninger for små barn for å forenkle og samordne disse, og vil i større grad likestille

mors og fars rettigheter på dette området. Disse medlemmer foreslår også at engangsstønaden ved fødsel oppjusteres for prisvekst for å bedre situasjonen også for foreldre som ikke har opptjent rett til vanlige foreldrepenger.

ØKNING AV ADOPSJONSSTØTTEN TIL 1 G

Disse medlemmer peker på at for barn som trenger nye omsorgspersoner er det avgjørende at noen mennesker velger å adoptere. Fordi adopsjon medfører betydelige kostnader, ble det i 1992 innført engangsstøtte ved adopsjon av barn fra utlandet. Støtten skal sikre at adopsjon er mulig uavhengig av adoptivforeldrenes økonomi. Kostnadene forbundet med adopsjon har økt betydelig de siste årene, uten at adopsjonsstøtten har økt tilsvarende. Adopsjonsstøtten er nå 43 880 kroner, disse medlemmer mener at en nær dobling av adopsjonsstøtten er bedre i samsvar med å dekke noen av de kostnadene ved en adopsjonsprosess selv om beløpet ikke gjenspeiler de reelle kostnadene en adopsjon innebærer for søkeren. Disse medlemmer foreslår derfor en kraftig heving av adopsjonsstøtten opp til folketrygdens grunnbeløp, 1 G. Dette vil gi flere voksne som ønsker det mulighet til å hjelpe barn, som av ulike årsaker ikke har foreldre, til en trygg og god oppvekst. Disse medlemmer bevilger 13 mill. kroner for å heve adopsjonsstøtten til 1 G i Høyres alternative budsjett for 2013.

POLITIKK TIL FORBRUKERENS BESTE

Disse medlemmer mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes interesser, sikkerhet og rettigheter. Disse medlemmer mener konkurranseproblematikken er særlig viktig for å sikre forbrukeren varierte og rimelige produkter. Et velfungerende marked med konkurranse mellom flere aktører og et mangfold av produkter er til det beste for forbrukeren. Disse medlemmer vil understreke forbrukerorganisasjonenes viktige rolle i forhold til å ivareta forbrukerens interesser. Disse medlemmer mener det er viktig at forbrukerbekymring også bringes inn i skolen og vil særlig peke på betydningen av at barn og unge læres opp til en bevisst og kritisk holdning til reklame og økonomi.

Høyres familiepolitiske prioriteringer

Spesielle driftsutgifter, kvalitet i barnehagen	135 mill. kr
Forskning, kvalitet i barnehagen	15 mill. kr
Øke finansieringsgraden i private barnehager ytterligere fra 94 til 96 pst.	60 mill. kr
Gradert barnehagepris i flere kommuner, utvidelse av ordning, bevilget under kommunal	150 mill. kr
Gjeninnføre kontantstøtten for barn mellom 2 og 3 år, prisjustert fra 2011-nivå	169 mill. kr
Gratis barnehage for de på INTRO-ordningen, bevilget under kommunal	125 mill. kr
Kjøp av private barnevernstjenester	150 mill. kr
Kommunalt barnevern	110 mill. kr
Tilskuddsordningen for barnevernsbarn med tiltak i bedrift	30 mill. kr
Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	20 mill. kr
Utvikling og opplysningsarbeid i barnevernet	16 mill. kr
Øke adopsjonsstøtten til 1 G	13 mill. kr
Øke engangsstønaden ved fødsel iht. prisveksten	6,8 mill. kr
Styrking av arbeidet mot incest	3 mill. kr
Styrking av arbeidet mot vold i nære relasjoner	2 mill. kr
Ferie og fritidstiltak frivillige organisasjoner	2 mill. kr
Harry Benjamin ressurscenter	1,2 mill. kr
Forskningsprosjekt for norsk adopsjonshistorie	0,8 mill. kr

2.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett foreslår at ramme 2 settes til 43 383 991 000 kroner, som er en økning i forhold til regjeringens forslag på 934 100 000 kroner.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis familiepolitikk har som mål å sikre barn en trygg oppvekst og å sikre gode vilkår for familiene. Trygghet og tid er viktig for barns oppvekstvilkår. Kristelig Folkepartis familiepolitikk bygger på tillit til familien, ønske om mer tid og fleksibilitet: la hensynet til familielivet gå foran hensynet til arbeidslivet og produktivitet, ordninger som oppmuntrer til flere fødsler, gode omsorgsordninger av høy kvalitet tilpasset hvert enkelt barn, kamp for likestilling og likelønn, vern om familie, ekteskap, samliv og foreldreskap, samt beskyttelse mot overgrep og vold, trygghet og omsorg. Derfor ønsker dette medlem å støtte opp om familien som barnas viktigste fellesskap. Dette medlem viser til at familien normalt er barnas viktigste fellesskap og er den arenaen hvor barna lærer å leve sammen med andre, utvikler sosiale ferdigheter og lærer grunnleggende verdier som solidaritet, fellesskap og toleranse. Dette medlem vil arbeide for å gi familiene mer tid, fleksibilitet og valgfrihet til

å leve sin hverdag slik de selv ønsker. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti mener at familien ikke trenger sosialistisk ensretting eller borgerlig frislipp, men god sentrumpolitikk der det ikke er arbeidslivet og materielle verdier som sitter i høysetet, men tid, samarbeid og verdier som betyr aller mest for oss alle.

Dette medlem viser til at formålet med kontantstøtten er å gi foreldrene økt valgfrihet og mer tid sammen med barna. Dette medlem foreslår å øke kontantstøtten for alle ettåringer til 7 000 kroner pr. måned med virkning fra 1. juli 2013. Dette medlem foreslår også at kontantstøtten for to-åringer gjeninnføres med 4 000 kroner pr. måned med virkning fra 1. juli 2013.

Dette medlem foreslår videre å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 80 000 kroner (1 G) fra 1. juli 2013, for å gi foreldre som ikke har oppjent rettigheter til foreldrepenger bedre mulighet til å bruke tid sammen med barnet den første tiden. Dette medlem mener det må legges bedre til rette for å få barn i ulike faser av livet, og viser til at Kristelig Folkeparti har som mål å øke engangsstønaden til 2G i neste stortingsperiode.

Dette medlem viser til at det er høye kostnader ved å adoptere barn fra utlandet, og at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet er ment å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Dette medlem

lem foreslår å øke adopsjonsstøtten med 10 000 kroner fra 1. januar 2013.

Dette medlem viser til at likestilling forutsetter at kvinner og menn har like rettigheter og muligheter til å delta i og påvirke samfunnsutviklingen, herunder at det gis lik lønn for arbeid av lik verdi. Likestilling forutsetter også at både kvinner og menn deltar i omsorgsarbeidet i hjemmet. Dette medlem mener det er viktig for hele familien at alle fedre får mulighet til å ta en del av foreldrepermisjonen. Dette medlem ber derfor regjeringen utrede hvordan det kan sikres at foreldre får rett til foreldrepermisjon uavhengig av den andre forelderens aktivitet før og etter fødsel.

Dette medlem viser til at regjeringen foreslår å øke foreldrepermisjonen med to uker til 49/59 uker fra 1. juli 2013. Fra samme tidspunkt innføres tredeling av foreldrepengeordningen med en lik kvote til hver av foreldrene på 14 uker. Perioden som er til valgfri fordeling mellom foreldrene vil bli på 18 uker ved 100 pst. dekning, og 28 pst. ved 80 pst. dekning. Dette medlem mener regjeringen er i ferd med å gjøre den valgfrie delen av foreldrepermisjonen for liten og frykter for familienes fleksibilitet og videre oppslutning om fedrekvoten. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker en foreldrepermisjon på 68 uker der 10 uker er forbeholdt hver av foreldrene.

Dette medlem viser til at et forpliktende foreldreskap, forebygging av samlivsproblemer og et godt samarbeid mellom foreldrene også etter samlivsbrudd, er avgjørende for barns oppvekst. Dette medlem foreslår derfor å styrke bevilgningen til det statlige- og kirkelige familievernet med 50 mill. kroner, noe som både vil gi rom for mer forebygging, økt klientbehandling og midler til kompetanseheving. Dette medlem foreslår å styrke bevilgningen til samlivskurs for førstegangsførelde Godt Samliv! med 15 mill. kroner.

Dette medlem viser til at alle barn som fødes før 1. september pr. i dag har en lovbestemt rett til barnehageplass som ettåringer. Barn som er født etter 1. september har derimot ingen slik rett til barnehageplass før neste hovedopptak som foretas i august hvert år, og kan dermed risikere å måtte vente nesten et helt år på plass. Dette medlem viser til at datoregimet for lovfestet rett til barnehageplass synes å påvirke timingen av barnefødsler på en slik måte at man får høysesong for barnefødsler på norske sykehus i sommermånedene. Regjeringens lite fleksible familiepolitikk griper direkte inn i familieplanleggingen i de tusen hjem. Foreldre med barn født etter 1. september risikerer mot sin vilje å måtte ta ulønnet permisjon eller skaffe dagmamma i inntil et år etter at permisjonstiden er gått ut. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn at det innføres to årlige bar-

nehageopptak, og foreslår å bevilge 360 mill. kroner i 2013 til å starte opptrappingen mot 9 000 nye barnehageplasser som trengs for å få dette til.

Dette medlem viser til at mange foreldre, barnehageansatte, barnehageeier og andre er bekymret for kvaliteten i barnehagene etter et langvarig fokus på kvantitet og vedtak om store endringer i finansieringssystemet. Dette medlem viser til Stortingets innstilling til kommuneproposisjonen for 2011 der Kristelig Folkeparti voterte mot at de øremerkede barnehagetilskuddene overføres til rammetilskuddet på dette tidspunktet. Dette medlem mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage. Dette medlem synes ikke det er rettferdig at de private og kommunale barnehagene forskjellsbehandles. Dette medlem foreslår derfor å fortsette opptrappingen mot likeverdig behandling av de private og kommunale barnehagene og foreslår å bevilge 59,9 mill. kroner ekstra til dette formålet i 2013. Videre foreslår dette medlem ytterligere 30 mill. kroner til forskning, kompetanseutvikling og rekruttering av førskolelærere.

Dette medlem viser til at statens bidrag til barnefamiliens økonomi har blitt kraftig redusert de senere årene. Noe av årsaken til dette er Stoltenberg I-regjeringens fjerning av forsørgerfradraget. Fradraget ble fjernet for å finansiere utvidelsen av barnetrygden fra 16 til 18 år. Tanken var at barnetrygden i årene etter fjerningen i 2001 skulle øke. Det har den imidlertid i liten grad gjort. Det har gått ut over barnefamiliens økonomi, særlig de fattige barnefamiliene. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjettforslag hvor det foreslås å innføre et nytt skattefradrag for barnefamiliene på 5 000 kroner pr. barn. Dette gis forsørgere som et direkte fradrag i skatten pr. barn i alderen 0–18 år. Foreldre som ikke har tilstrekkelig inntekt til å få fullt utbytte av fradraget får differansen utbetalt kontant. Det nye barnefradraget er dermed et tiltak som både treffer alle barnefamilier og et målrettet tiltak i kampen mot barnefattigdom. Bedre økonomi for barnefamiliene vil gjøre det mer attraktivt å få barn, noe som også er positivt i et samfunnsøkonomisk perspektiv i lys av eldrebølgen.

Dette medlem viser til at 264 barn ventet på fosterhjemsplassing pr. 31. august 2012, hvorav 142 barn hadde ventet over seks uker. Dette er en helt uakseptabel situasjon. Dette medlem foreslår å bevilge 30 mill. kroner til rekruttering av fosterhjem.

Dette medlem foreslår også at bevilgningen til Røde Kors «Ferie for alle» og «Kors på halsen» styrkes med ytterligere 2 mill. kroner, og at 1,2 mill. kroner bevilges til Harry Benjamin ressursenters arbeid med antidiskriminering, kunnskapsformidling og informasjon om kjønnsopererte kvinner og menn.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	KrF
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)					
231		Barnehager			
	21	Spesielle driftsutgifter	166 148	166 148 (0)	196 148 (+30 000)
	65	Tilskudd til private barnehager	0	0 (0)	59 900 (+59 900)
841		Samliv og konfliktløsning			
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 627	3 627 (-1 000)	19 627 (+15 000)
842		Familievern			
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv.	138 404	138 404 (0)	188 404 (+50 000)
844		Kontantstøtte			
	70	Tilskudd	878 000	878 000 (0)	1 359 000 (+481 000)
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.			
	70	Tilskudd	20 980	20 980 (0)	22 180 (+1 200)
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet			
	50	Basisbevilgning	54 140	54 140 (0)	55 640 (+1 500)
852		Adopsjonsstøtte			
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	15 865	15 865 (0)	19 365 (+3 500)
857		Barne- og ungdomstiltak			
	71	Utviklingsarbeid	3 809	3 809 (0)	5 809 (+2 000)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet			
	1	Driftsutgifter	224 474	224 474 (0)	254 474 (+30 000)
2530		Foreldrepenger			
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	358 200	358 200 (0)	618 200 (+260 000)
		Sum utgifter rammeområde 2	43 503 873	43 502 873 (-1 000)	44 437 973 (+934 100)
Inntekter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)					
		Sum inntekter rammeområde 2	1 053 982	1 053 982 (0)	1 053 982 (0)
		Sum netto rammeområde 2	42 449 891	42 448 891 (-1 000)	43 383 991 (+934 100)

2.2 Kap. 231 Barnehager

Komiteen viser til at barnehagene skal sikre barn god omsorg, lek og læring, bidra til økt sosial mobilitet i samfunnet og samtidig gi småbarnsfor-

eldre muligheten til å ha et aktivt yrkesliv. Komiteen er opptatt av å sikre et mangfold i barnehage-tilbudet og høy kvalitet i den enkelte barnehage.

Komiteen viser til at ved utgangen av 2011 gikk ca. 283 000 barn i ordinær barnehage eller familiebarnehage. I 2010 var tilsvarende tall ca. 277 000 barn, og i 2009 270 000. I tillegg benyttet ca. 5 700 barn åpen barnehage i 2011. Dekningsgraden for barn i alderen ett til fem år var i 2011 nær 90 pst.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, understreker at barnehageløftet er det største velferdsloftet i Norge på 30 år.

Fleksibelt opptak

Komiteen viser til at retten til barnehageplass ble innført i 2009, og at alle barn som er født før 1. september har rett til barnehageplass innen utgangen av august året etter. Komiteen merker seg at flere kommuner har flere opptak i året eller løpende opptak. Det er ei utfordring at barn uten rett til plass kan få lang ventetid før de får barnehageplass.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, mener det må være en målsetting å innføre krav om minimum to opptak i året. Flertallet viser til at regjeringen varsler at problemstillingen vil bli behandlet i stortingsmeldingen om barnehagen i framtida, som vil legges fram vinteren 2013.

Komiteen imøteser at regjeringen varsler at meldinga skal gi en tydelig retning for barnehagepolitikken, både om kvaliteten og innholdet, kompetansen til personalet i barnehagen og styringsutfordringene i sektoren.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at regjeringen hevder at en i dag har full barnehagedekning. Disse medlemmer mener det blir feil å snakke om full barnehagedekning når barn født etter 31. august risikerer å vente til de nesten er to år før de får barnehageplass. Full barnehagedekning får en først når retten gjelder uavhengig av når på året barnet er født. Disse medlemmer viser til at foreldrene etterspør større fleksibilitet i systemet slik at de kan tilpasse barnehagestart til familielivet. Slik systemet virker i dag utelukkes barn født mellom 1. september og 31. desember retten til barnehageplass.

Disse medlemmer vil vise til at 3 av 10 barn fødes i årets siste fire måneder, og finner det derfor ukorrekt at regjeringen i statsbudsjettet skriver at «Norge har full barnehagedekning» når dette er basert på en rettighet som ekskluderer 30 pst. av barna som fødes hvert år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at alle barn som fødes før 1. september pr. i dag har en lovbestemt rett til barnehageplass som ettåringer. Barn som er født etter 1. september har derimot ingen slik rett til barnehageplass før neste hovedopptak som foretas i august hvert år, og kan dermed risikere å måtte vente nesten et helt år på plass. Disse medlemmer viser til at datoregimet for lovfestet rett til barnehageplass synes å påvirke timingen av barnefødsler på en slik måte at man får høysesong for barnfødsler på norske sykehus i sommermånedene. Regjeringens lite fleksible familiepolitikk griper direkte inn i familieplanleggingen i de tusen hjem. Foreldre med barn født etter 1. september risikerer mot sin vilje å måtte ta ulønnet permisjon eller skaffe dagmamma i inntil ett år etter at permisjonstiden er gått ut.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser også til Innst. 129 S (2011–2012), Dokument 8:168 S (2010–2011), hvor det foreslås å innføre en ordning med nettopp løpende opptak for å sikre barnehageplass for ettåringer. Disse medlemmer registrerer nå at regjeringspartiene mener det må være en målsetting å innføre krav om minimum to opptak i året, men likevel unngår å ta høyde for flere opptak i statsbudsjettet for 2013.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, hvor kommunerammen tilføres midler for å sikre alle ettåringer født etter 31. august 2012 barnehageplass også etter 31. august 2013.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti foreslår at det innføres to årlige barnehageopptak, og foreslår å bevilge 360 mill. kroner over kap. 571 post 60 til å starte opptrappingen mot 9 000 nye barnehageplasser som trengs for å få dette til.

Trivsel

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil peke på at flere undersøkelser viser at flertallet av barna trives i barnehagen. Undersøkelsen fra Høgskolen i Hedmark handler om danske barn, og resultatene er ikke nødvendigvis representative for barn i norske barnehager. Funnet fra rapporten Barnepass fra Folkehelseinstituttet om at foreldrene til fire av ti femåringer rapporterer om mulig skjevutvikling knytter seg til foreldrenes bekymringer for barna, og ikke kvaliteten på barnehagetilbudet. Flertallet mener likevel det er viktig å ta på alvor at et mindretall av barna

oppgir at de ikke trives så godt i barnehagen. Barns trivsel har sammenheng med barnehagens kvalitet og innhold, samt personalets kompetanse. Flertallet påpeker at det derfor er viktig å videreføre arbeidet med å øke kvaliteten på barnehagetilbudet og kompetansen til de ansatte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at selv om det er mye positivt med hensyn til kvaliteten i barnehagesektoren, så er det også store utfordringer. En undersøkelse utført av Høgskolen i Hedmark i 2011, der nesten halvparten av de 3 000 spurte barna viser tegn til mistrivsel og Barnepass-rapporten fra Folkehelseinstituttet som viser at foreldrene til fire av ti femåringer rapporterer om mulig skjevutvikling, underbygger denne bekymringen. Disse medlemmer mener det er viktig å prioritere arbeidet med å øke trivselen og styrke kvaliteten i barnehagene gjennom ulike tiltak, blant annet ved å styrke kompetansen til de ansatte i barnehagene. Disse medlemmer viser til partienes respektive alternative budsjett for 2013 hvor kvaliteten i barnehagen styrkes. Disse medlemmer mener at mangfoldet av barnehager i Norge er en styrke ved barnehagetilbudet. Mangfold etableres gjennom vilje til å slippe til ulike private aktører ved å sikre disse rett til offentlig finansiering og likebehandling på linje med kommunale barnehager. Disse medlemmer er opptatt av å ha et mest mulig fleksibelt opptak til barnehagene. I dag kan barn risikere å måtte vente frem til de er nesten to år gamle før de er sikret rett til barnehageplass.

Disse medlemmer mener at arbeidet med å styrke kvaliteten i barnehagene går for sakte. Disse medlemmer vil påpeke at antallet som får dispensasjon fra kravet om førskolelærerutdanning øker. På grunn av regjeringens kutt i kontantstøtten for to åringer fra 2013 vil behovet for pedagoger og antallet dispensasjoner øke ytterligere. Disse medlemmer vil vise til tidligere omtalt forskning som viser at kvaliteten i barnehagene ikke er god nok. Sett i lys av dette mener disse medlemmer at nivået på regjeringens forslag til kvalitetsutviklingstiltak i barnehagene er for lavt.

Økonomisk likebehandling

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har lagt opp til en femårsplan for innføring av full økonomisk likebehandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager. Opptappingen er et viktig bidrag til mer likeverdig lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår for de ansatte, og dermed også en investering i økt kvalitet.

Flertallet viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2010 startet en opptrappingsplan for å sikre ikke-kommunale barnehager en like god finansiering som kommunale barnehager. I 2013 øker minimumstilskuddet til 94 pst. Flertallet har merket seg at regjeringen tar sikte på å nå målet om full likeverdig behandling i løpet av 2014. Flertallet understreker viktigheten av å følge opp målet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at mange foreldre, barnehageansatte, barnehageeiere og andre er bekymret for kvaliteten i barnehagene etter et langvarig fokus på kvantitet og vedtak om store endringer i finansieringssystemet. Disse medlemmer viser til Stortingets innstilling til kommuneproposisjonen for 2011 der disse partier voterte mot at de øremerkede barnehagetilskuddene overføres til rammetilskuddet på dette tidspunktet. Disse medlemmer mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage. Disse medlemmer synes ikke det er rettferdig at de private og kommunale barnehagene forskjellsbehandles.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti foreslår derfor å fortsette opptappingen mot likeverdig behandling av de private og kommunale barnehagene og foreslår å bevilge 59,9 mill. kroner ekstra til dette formålet i 2013. Videre foreslår disse medlemmer ytterligere 30 mill. kroner til forskning, kompetanseutvikling og rekruttering av førskolelærere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Private barnehagers landsforbunds (PBL) høringsinnspill til komiteen vedrørende statsbudsjettet for 2013, hvor det pekes på særskilte utfordringer knyttet til manglende økonomisk likebehandling av private og kommunale barnehager. PBL erfarer at det særlig er de små barnehagene, barnehager i distriktene og barnehager med særegne tilbud som blir taperne – og de som først må vurdere om det i det hele tatt er grunnlag for videre drift av barnehagen. Disse medlemmer støtter PBLs krav til regjeringen om å skaffe gode og oppdaterte data om barn med spesielle behov.

Disse medlemmer viser til at de ordinære private barnehagene tar ut lite utbytte, og at urimelig uttak av utbytte ikke er et vesentlig problem i barnehagesektoren da regjeringen selv har påpekt at dette kun forekommer i enkelttilfeller. Disse medlemmer er opptatt av at offentlige midler til barnehagene skal komme barna til gode.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener dette må sikres gjennom endringer i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager, heller enn å begrense muligheten for de private barnehagene til å ta utbytte. Disse medlemmer viser til at regjeringen selv har et generelt inntrykk av at de ikke-kommunale barnehagene driver godt, og at eierne er opptatt av å gi et tilbud av god kvalitet til barna.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti reagerer på at regjeringen ikke trapper opp prosentsatsen for likebehandling ved tildeling av tilskudd til private barnehager slik det var forventet. Disse medlemmer mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage. Disse medlemmer synes ikke det er rettferdig at de private og kommunale barnehagene forskjellsbehandles, og vil påpeke at dette kan gi private barnehager dårligere mulighet til å tilby barna et likeverdig tilbud.

Disse medlemmer viser til partienes respektive alternative budsjett for 2013 hvor likebehandlingen av de private og kommunale barnehagene økes.

Disse medlemmer mener det er viktig å sikre et mangfold i barnehagetilbudet og høy kvalitet i den enkelte barnehage. Mangfold etableres gjennom vilje til å slippe til ulike private aktører ved å sikre disse rett til offentlig finansiering og likebehandling med de kommunale barnehagene. Disse medlemmer er opptatt av at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i private eller kommunale barnehager. Disse medlemmer er bekymret over signaler om at en i mange barnehager har fått redusert kvaliteten etter at finansieringen gikk over i kommunerammen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Stortingets vedtak av 31. mai 2012, jf. Innst. 352 L (2011–2012) og Prop. 98 L (2011–2012) Endringer i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager), hvor en sikrer at det kommunale tilskuddet og foreldrebetalingen blir benyttet i samsvar med formålet og kommer barna til gode, ikke til økt utbytte. Kommunene har gjennom regelverket fått bedre mulighet til å følge pengebruken i de private barnehagene. Noe som sikrer at de private barnehagene ikke kan ha vesentlig lavere personalkostnader enn kommunens, og samtidig drive med overskudd. De kan heller ikke belaste barnehagen med urimelige

høye lønninger for egen arbeidsinnsats eller ta en urimelig høy husleie for egne lokaler.

Samtidig vil komiteen understreke at i spørsmålet om å styrke rekrutteringen vil det ikke være mulig å komme forbi lønns- og arbeidsvilkårene for dem som arbeider i barnehage. Komiteen viser til at også private må ha et nivå på lønn, pensjon og arbeidsvilkår som sikrer videre rekruttering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til utvalgsundersøkelsene Først og Høverstad ANS har gjort på oppdrag fra departementet om kostnadene i barnehagesektoren som viser at om lag 30 pst. av de ordinære private barnehagene har gått med underskudd hvert år siden 2004.

Disse medlemmer mener at muligheten til å skape sin egen arbeidsplass og utvikle egne barnehagetilbud har vært motivasjonen for mange av de som har startet opp barnehager. Disse medlemmer viser til at mange av de private barnehagene er etablert av og ledes av kvinner. Barnehagesektoren skiller seg dermed ut fra andre sektorer med en meget høy andel kvinnelige gründere. Regjeringen har en nasjonal målsetting om at 4 av 10 gründere skal være kvinner. Kvinneandelen i 2009 var på 26,8 pst. I barnehagesektoren er 9 av 10 gründere kvinner. Disse medlemmer mener at regjeringen ikke verdsetter det viktige arbeidet de private barnehagene gjør på sektoren og for alle barna og foreldrene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil i så måte vise til at det sentrale for alle barnehager, uansett offentlig eller privat drift, må være at lovverk følges og at kvaliteten er god nok. Disse medlemmer viser til sine merknader i Innst. 352 L (2011–2012) og Prop. 98 L (2011–2012) Endringer i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager) hvor regjeringen pålegger private barnehager og kommunene unødvendig og byråkratiserende kontrolltiltak. Disse medlemmer støtter regjeringens syn om at urimelige uttak av utbytte ikke er et vesentlig problem i barnehagesektoren, og finner det uheldig at regjeringen allikevel velger å pålegge nye krav til rapporteringer. Når private barnehager mottar driftstilskudd fra kommunene innebærer dette en avtale mellom kommunene og barnehagene, hvor de private barnehagene skal levere en tjeneste på vegne av det offentlige til en gitt pris, og disse medlemmer slår fast at det er unødvendig og urimelig at det offentlige da pålegger barnehagene ytterligere administrative byrder. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til de årlige undersøkelsene av foreldrenes tilfredshet med barnehage-

ne, hvor private barnehager også i 2012 scorer høyere enn kommunale barnehager, og hvor avstanden i tilfredshet mellom private og kommunale barnehager øker. Dette viser etter disse medlemmers syn tydelig at private barnehager leverer gode barnehagetjenester og at regjeringens nye kontrollregime med private barnehager er uttrykk for en ubegrunnet mistillit. Disse medlemmer er tydelige på at de offentlige tilskuddene skal komme barna til gode, og kan, etter at regjeringen i sitt svarbrev til komiteen ved behandlingen av Prop. 98 L (2011–2012) skriver at de ikke-kommunale barnehagene i hovedsak drives godt og er lojale mot formålet i bruken av midlene, ikke se noen vesentlige indikasjoner på at dette ikke skjer i dag.

Disse medlemmer vil i så måte vise til at det sentrale for alle barnehager, uansett offentlig eller privat drift, må være at lovverk følges og at kvaliteten er god nok. Når private barnehager mottar driftstilskudd fra kommunene innebærer dette en avtale mellom kommunene og barnehagene, hvor de private barnehagene skal levere en tjeneste på vegne av det offentlige til en gitt pris, og disse medlemmer slår fast at det er urimelig om det offentlige da blander seg ytterligere inn i barnehagens prioriteringer. Disse medlemmer er tydelige på at de offentlige tilskuddene skal komme barna til gode, men dersom barnehager evner å drive med overskudd etter at alle forpliktelser angående lønn, kvalitet osv. er innfridde, skal ikke det offentlige regulere ytterligere hvordan disse midlene disponeres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at full likebehandling av private og kommunale barnehager er en forutsetning for å sikre alle barn som går i barnehage like god kvalitet på tilbudet.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen fortsatt ikke følger opp barnehageforliket, ved at ikke-kommunale barnehager fortsatt forskjellsbehandles økonomisk. Den sittende regjering har hatt sju år på seg, siden 2005, på å sørge for likebehandling i sektoren, og disse medlemmer finner det oppsiktsvekkende at det fortsatt ikke settes av tilstrekkelig med midler for å sikre likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager. Disse medlemmer mener at full likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager er en forutsetning for å sikre alle barn som går i barnehage like god kvalitet på tilbudet.

Disse medlemmer viser videre til at overføringene til barnehagesektoren er lagt til kommunenes rammetilskudd, og er kjente med at denne finansieringen har slått skjevt ut, slik disse partier advarte mot da den nye finansieringsmodellen ble vedtatt. I den

anledning vises det til Dokument nr. 15:86 (2012–2013), hvor problemet med fordelingsnøkkelen tas opp. Her kommer det tydelig frem at kommuner med lavere utdanning blant innbyggerne ikke skal være i stand til å finansiere et like godt barnehagetilbud som kommuner med høyere utdannet befolkning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener derfor at regjeringen snarest mulig må ta initiativ for å gjeninnføre den vellykkede stykkprisfinansieringen av barnehagesektoren, som også var den finansieringsmodellen som sikret den store økningen av antall barnehager, så vel som den generelle kvalitetsøkning i sektoren.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, hvor kommunerammen tilføres midler for å sikre full likebehandling av private og kommunale barnehager fra 1. august 2013.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til innspill under komiteens budsjettshøring, hvor Fagforbundet uttrykte misnøye med regjeringens forslag om å øke likebehandling til 94 pst. i 2013. Disse medlemmer viser til at Fagforbundet mener det er viktig at alle barn uansett barnehage har et godt barnehagetilbud, og at de påpekte betydningen av en økt likebehandling til 96 pst. i 2013 for å sikre at alle ansatte kan tilbys likeverdige lønns- pensjons- og arbeidsforhold. Disse medlemmer viser til sin bevilgning for å øke likebehandlingen til 96 pst. i disse partiers alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er bekymret over utfordringene som har oppstått etter den raske overføringen av barnehagene til kommunene. Ifølge Utdanningsdirektoratet har flertallet av fylkesmennene meldt at kommunene har problemer med å håndtere forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd. Det er stor ulikhet i ressurser og kompetanse mellom kommunene, og fylkesmennene skal ha fått så mange som 185 klager fra private barnehager over mangel på likeverdig behandling. En av fylkesmennene har gått så langt som å uttrykke bekymring for kvaliteten i barnehagene.

Dette bekrefter klart behovet for enklere regler og komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ønsker derfor en full gjennomgang av finansieringsordningen for barnehagesektoren. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at staten bidrar til ryddighet og forutsigbarhet for familiene, barnehageeierne og

kommunene når det gjelder både regelverk og finansiering. Disse medlemmer er overrasket over at regjeringen i denne situasjonen har valgt å øke kommunenes administrative byrder ved å pålegge dem å kontrollere og vurdere praksis for utbytte i private barnehager, til tross for at regjeringen selv har innrømmet at dette ikke er et problem i sektoren.

Tilsyn

Komiteen vil vise til at barnehagene skal være en god arena for omsorg, lek, læring og danning. Et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø er en forutsetning for dette.

Med sikte på å få en oversikt over omfanget av alvorlige ulykker i landets barnehager, og for å vurdere mulighetene for et overordnet system som kan bidra til å redusere slike ulykker, registrerer komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, at Utdanningsdirektoratet er gitt i oppdrag å utarbeide forslag til et nasjonalt system for registrering og oppfølging av hendelser og ulykker i landets barnehager. Flertallet imøteser at kvalitetstiltak og tilsynsordninger med barnehagesektoren blir omtalt i stortingsmeldingen om framtidens barnehage.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser også til en undersøkelse utført for Kompetansetorget i 2011, hvor over 1 400 styrere i norske barnehager har svart om skadeomfang og sikkerhetsopplæring i sin barnehage. I undersøkelsen kommer det frem at hele 15 000 barnehagebarn i 2011 ble skadet på en måte som krevde medisinsk kontroll eller oppfølging fra lege eller tannlege. Disse medlemmer finner det svært alvorlig at det ifølge undersøkelsen var så mange som 13 000 barnehageansatte som ikke fikk innføring i barnehagenes egne sikkerhetsprosedyrer i fjor. Samtidig vil disse medlemmer bemerke at de totale tallene inkluderer småskader og små uhell, og påpeke at utforskning av risiko og de skader det eventuelt måtte føre med seg, er en viktig del av barns utvikling. Disse medlemmer finner det imidlertid bekymringsfullt at det ikke foreligger noen nasjonal oversikt over alvorlige skader i barnehagen, og vil påpeke betydningen av at kommunene styrker tilsynsansvaret rundt sikkerhet og melderutiner i barnehagene.

Disse medlemmer viser også til en del ulykker som har skjedd i enkelte barnehager, og i den forbindelse er det viktig at en sikrer at barnehagene har tilfredsstillende rutiner og at driften av barnehagene skjer på en forskriftsmessig måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å få på plass et uavhengig tilsyn, og på denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å opprette et uavhengig tilsyn for barnehagene.»

Barnehagepris

Komiteen vil understreke at maksprisen er et viktig virkemiddel for sosial utjevning, og for å sikre alle foreldre og barn reell mulighet til barnehageplass.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, er tilfreds med at regjeringen legger inn midler til en fortsatt reell reduksjon i maksprisen ved at denne opprettholdes på 2 330 kroner i 2013.

Komiteen vil påpeke at redusert foreldrebetaling har vært et viktig tiltak for å sikre økt deltakelse og et godt barnehagetilbud for de barna og familiene som trenger og ønsker det.

Videre understreker komiteen betydningen av at kommunene sørger for friplasser eller gradert foreldrebetaling for familier med lave inntekter slik at også de har råd til å velge barnehage for sine barn dersom de ønsker det. I den forbindelse viser komiteen til Forskrift om foreldrebetaling i barnehager § 3 tredje ledd hvor det fremgår at kommunene er pålagt å ha moderasjonsordninger som kan tilby barnefamilier med lav betalingsevne en reduksjon eller fritak for foreldrebetaling.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen holder maksimalprisen på samme kronebeløp som i 2012 og at regjeringen siden 2005 har redusert prisen reelt med om lag 33 pst.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, registrerer at barnetilsynsrapporten viser at barnehagedekningen i Norge siden 2002 har økt fra 66 til 90 pst. for alle barn mellom 1 og 5 år. Dette viser betydningen av gode og rimelige barnehager og hvordan barnehageløftet har forandret hverdagen for barnefamilie.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at Statistisk sentralbyrås (SSB) foreldrebetalingundersøkelse viser at både høy- og lavinntektsfamilier har fått redusert foreldrebetaling etter innføring av maksimalpris, men at reduksjonen har vært minst for lavinntektsfamilie. Disse medlemmer mener det er viktig at SSB på bakgrunn av

Barnetilsynsundersøkelsen 2011 har fått i oppdrag å gjennomføre en beregning av provenyeffekten av endringer i maksimalpris. Disse medlemmer mener at maksimalprisens uheldige virkninger for familiene med lavest inntekt må korrigeres i sterkere grad enn det regjeringen legger opp til, og øker bevilgningene til inntektsgradering av foreldrebetalingen i Høyres alternative budsjett for 2012 med 150 mill. kroner.

Rekruttering

Komiteen vil understreke at barnehagene skal holde høy kvalitet. Det sikres best ved å styrke kompetansen til dem som arbeider der og å rekruttere flere førskolelærere. Vi mangler i dag ca. 4 000 førskolelærere. Komiteen er derfor glad for den innsatsen som nedlegges gjennom GLØD-prosjektet, hvor det arbeides både nasjonalt og regionalt for å øke rekrutteringen til yrket, synliggjøring av det viktige arbeidet som gjøres i barnehagene, og for å øke verdsettingen og statusen for yrket. Rekrutteringskampanjen har gitt svært gode resultater, og søkingen til førskolelærerutdanningen har økt med 18 pst. på ett år. Komiteen mener nasjonale myndigheter og barnehageeierne må fortsette arbeidet for å øke rekrutteringen av førskolelærere og kompetansen til de ansatte, slik at antallet dispensasjoner fra utdanningskravet reduseres. Komiteen ser også fram til at den varslede kompetansestrategien for barnehagesektoren blir lagt fram vinteren 2013 sammen med stortingsmeldinga om framtidens barnehage.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil legge til rette for at alle barn skal ha et tilbud om en trygg og god barnehageplass. Disse medlemmer er bekymret for at den raske utbyggingen vi har hatt i Norge kan ha fått konsekvenser for kvaliteten på barnehagetilbudet. Antallet dispensasjoner fra kravet om førskolelærerutdanning øker, og det meldes om få søkere til ledige stillinger mange steder i landet.

Disse medlemmer viser til at en fremdeles har en stor utfordring i å få utdannet nok førskolelærere, og at det ifølge Utdanningsforbundet mangler 6 000 førskolelærere i barnehagesektoren. Regjeringen har allikevel det samme måltallet for antall nyutdannede pedagoger i 2013 som for foregående år.

Disse medlemmer foreslår å styrke arbeidet med kvalitet i barnehagene gjennom å utarbeide en «gjenrekrutteringsstrategi» for førskolelærerne. Videre mener disse medlemmer det er et stort behov for å styrke arbeidet med etter- og videreutdanning for barnehagepersonell. Rekruttering av lærere gjennom «GNIST»-partnerskap for en helhetlig lærersatsing – har vist seg å være en vellykket ordning,

og disse medlemmer mener dette også bør vurderes for førskolelærerne.

Disse medlemmer mener at etter- og videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» for lærerne kan fungere som inspirasjon for en tilsvarende etter- og videreutdanningsstrategi for barnehagesektoren. Videre vil disse medlemmer styrke arbeidet med rekruttering av kompetente barnehageansatte og gjenrekruttering av førskolelærere som arbeider utenfor barnehagene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med sak om rekruttering av førskolelærere til barnehagene i likhet med satsingen GNIST for lærere.»

Kompetanseutvikling

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter sterkt opp om regjeringas satsing på kompetanseutvikling for alle som arbeider i barnehage.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at kvalitetsbegrepet i barnehagen er tett knyttet til personalets kunnskap og kompetanse, og til andelen personale som har denne kunnskapen og kompetansen. Kompetente ansatte er en forutsetning for å gi alle barn et godt pedagogisk tilbud, slik at barnehagene blir en god arena for omsorg, lek, læring og danning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er derfor glad for at arbeidet videreføres og styrkes bl.a. med økte bevilgninger til etter- og videreutdanningstiltak for assistenter. Videre ser flertallet fram til at regjeringa i den varslede stortingsmeldinga legger fram kompetansestrategi som skal gjelde fra 2014.

Komiteen registrerer at det har vært en svak økning i andelen ansatte med barne- og barnehagefaglig kompetanse de siste åra. Det er viktig å videreføre og forsterke denne utviklinga og flertallet er fornøyd med at rekrutteringskampanjen «Verdens fineste stilling ledig» videreføres i 2013. Formålet er å rekruttere både flere menn og kvinner til førskolelærerutdanninga, samt heve statusen for arbeidet i barnehagen. Behovet for flere kompetente ansatte i barnehagene er stort, og særlig behovet for å rekruttere flere menn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, merker seg at det de fem siste åra har det blitt ansatt 2 200 flere menn i basisvirksomheten til barnehagene, sånn at delen mannlige barnehageansatte i basisvirksomhet har økt med 55 pst. fra 4 032 menn i 2006 til 6 238 menn i 2011. Flertallet påpeker at det er viktig å fortsette det viktige arbeidet med å rekruttere flere menn til barnehagen og er glad for at Likestilling 2014 – regjeringas handlingsplan for likestilling mellom kjønnene, har et mål om å øke andelen menn ansatt i barnehagen til 20 pst., samt at barnehagene skal fremme likestilling mellom gutter og jenter.

Komiteens medlemmer fra Høyre går inn for å øke bevilgningene til kvalitetstiltak i barnehagen med 135 mill. kroner i Høyres alternative statsbudsjett for 2013. Dette vil omfatte en vesentlig styrking av tilbudet om etter- og videreutdanning for de som arbeider i barnehagen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre er opptatt av at alle barn får et barnehage tilbud av høy kvalitet. Ni av ti barn går nå i barnehagen, som dermed er blitt en vesentlig arena for å fremme barns utvikling. De ansatte er barnehagens viktigste ressurs, og den viktigste nøkkelen for å gi barna en trygg og stimulerende barnehagehverdag. Disse medlemmer mener det gjøres mye godt kvalitetsarbeid i barnehagene, men samtidig har barnehageutbyggingen skjedd svært raskt uten tilstrekkelig fokus på kvalitetsheving. Andelen faglærte er lav, bare tre av ti som jobber i barnehage har førskolelærerutdanning, og sektoren har om lag 40 000 ufaglærte assistenter.

Disse medlemmer mener det viktigste tiltaket for å øke trivselen og styrke kvaliteten i barnehagene er å styrke kompetansen til de ansatte i barnehagene. Etter- og videreutdanning av de som arbeider i barnehagen er etter disse medlemmers syn en oppgave som nå trenger et nasjonalt løft for å oppnå ønsket effekt. Disse medlemmer mener at etter- og videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» for lærerne kan fungere som inspirasjon for en tilsvarende etter- og videreutdanningsstrategi for barnehagesektoren.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i denne sammenheng til regjeringens satsing på 20 mill. kroner som etter departementets beregninger vil rekke til kompetansehevende tiltak for om lag 1 000 ufaglærte assistenter og mener det må tas grep for å løfte kvaliteten i barnehagene. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett og foreslår en vesentlig styrking av kvalitetsarbeidet utover regjeringens budsjettforslag.

Disse medlemmer viser videre til Høyres hovedprioriteringer i kapittel 2.1.3 Høyres hovedmerknad og forslag i representantforslag fra Høyre om en bedre barnehage med mer mangfold og kvalitet (Innst. 73 S (2011–2012), jf. Dokument 8:172 S (2010–2011)) om hvordan kvaliteten i barnehagene kan styrkes.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det under kap. 231 post 21 i statsbudsjettet for 2013 foreslås å videreføre og styrke tiltak for kompetanseheving i barnehagesektoren. Disse medlemmer støtter denne satsingen, men mener det må gjøres tiltak for å sikre at midlene faktisk kommer frem til barnehagene, og at det i tillegg lages ordninger for å dokumentere formålstjenlig bruk og god effekt av satsingene.

Disse medlemmer mener midler gitt til kompetanseutvikling i barnehagesektoren bør gis under forutsetning av at midlene kommer ansatte både i private og kommunale barnehager til gode.

Disse medlemmer mener også at mottaker av midler skal kunne dokumentere likebehandling av tilbud til ansatte i private og kommunale barnehager, ut fra den forholdsmessige andelen ansatte i den enkelte kommune.

Disse medlemmer er av den oppfatning at en bør vurdere om kompetansetiltak som tilbys ansatte på tvers av kommune- og fylkesgrenser, skal kunne gis direkte fra Utdanningsdirektoratet. Mottaker av slike midler må også kunne dokumentere likebehandling av tilbud til ansatte i både private og kommunale barnehager. Disse medlemmer mener disse prinsippene også skal gjelde for midler kanalisert via fylkesmennene for tiltak overfor kommunene som ikke utelukkende er koplet til kommunens rolle som myndighetsutøver. Disse medlemmer viser til at det er viktig at private barnehager gis mulighet til å delta på slike arrangementer, slik at hele sektoren involveres i det løpende utviklingsarbeidet som finansieres over statsbudsjettet.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil påpeke at Utdanningsforbundet har karakterisert regjeringens forslag til statsbudsjett for 2013 som et hvileskjær for kvaliteten i barnehagene, og at de i sine vurderinger slår fast at det ikke er lagt inn rekrutteringstiltak som vil kunne ha noen effekt som sikrer barnehagekvaliteten på landsbasis. Disse medlemmer viser til at Utdanningsforbundet stadig er bekymret for kvaliteten i hele barnehagesektoren, og at Utdanningsforbundet mener kvaliteten i barnehagesektoren fortsatt er under sterkt press, blant annet på bakgrunn av finansieringssystemets uheldige insentivvirkninger.

Gratis kjernetid

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, registrerer med tilfredshet at forsøkskommunene som har hatt forsøk med gratis kjernetid i barnehager i områder med høy andel barn med innvandrerbakgrunn rapporterer at barnehagedeltakelsen har økt og at skoler i Oslo melder om at skolestartere mestrer norsk bedre enn tidligere.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, mener det er viktig å fortsette denne satsingen og støtter forslag om øremerket tilskudd til kommunene til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealderen.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener ordningen med gratis kjernetid i barnehage er lite målrettet, da alle beboere i de utvalgte områdene tilbys gratis kjernetid i barnehage uavhengig av betalingssevne. Disse medlemmer mener det å tilby gratis barnehage til alle barn av flyktninger og asylsøkere som går på introduksjonsprogrammet er en bedre og mer målrettet ordning. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett hvor det bevilges 125 mill. kroner til dette formålet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 50 Tilskudd til samiske barnehagetilbud

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ikke er en offentlig oppgave å tilgodese barnehager med en spesiell kulturell eller etnisk tilknytning, og disse medlemmer foreslår derfor at støtten avvikles. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013.

Post 51 Forskning, kan nyttes under post 21

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er behov for økt kunnskap og forskning på barnehagefeltet, og ønsker å

styrke denne posten utover regjeringens forslag. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten økes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er behov for økt kunnskap om barnehagen som omsorgs- og læringsarena. Særlig er det en utfordring at man har forholdsvis lite innsikt i og forskning på hvilke konsekvenser ulike omsorgstilbud i barns første leveår har for senere utvikling av ulike egenskaper og kompetanser hos ulike barn.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og styrker denne posten med 15 mill. kroner.

Post 61 Investeringstilskudd, overslagsbevilgning

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 63 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre er bekymret over den negative utviklingen i midler til særskilte tiltak for språkstimulering, og mener budsjettmålet om at minoritetsspråklige barn i førskolealder skal få bedre språkforståelse står i fare for å bli svekket. Disse medlemmer merker seg at regjeringen bekrefter at antallet minoritetsspråklige barn i barnehage har vært stigende de siste årene og at regjeringen bekrefter at antallet kan stige også i 2013. Disse medlemmer merker seg at tildelte midler har sunket fra 5 233 kroner per barn i 2008 til 3 902 kroner per barn i 2012, i tillegg til at andelen minoritetsspråklige barn som mottar språkstimulering har sunket. Disse medlemmer merker seg videre at regjeringen samtidig mener at en videreføring av bevilgningen på 2012-nivå ikke antas å påvirke tilbudet om språkstimulering i vesentlig grad. Disse medlemmer er bekymret for at denne utviklingen skal gå utover språkforståelsen til minoritetsspråklige barn i førskolealder.

Post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler, overslagsbevilgning

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

2.3 Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det har vært sterk vekst i offentlig administrasjon de senere år, og en sterk vekst i antall ansatte i både departementer og underliggende etater. En rekke rapporter presentert i perioden 2001 til 2012 viser et betydelig effektiviseringspotensial i offentlig sektor. Disse medlemmer mener det er behov for å anvende skattebetalernes penger på en mest mulig effektiv måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å redusere virksomhet på en del områder, hvilket vil medføre redusert behov for midler i departementet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, hvor kap. 800 post 1 er redusert med 20 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at utgifter på denne posten hovedsakelig er for å dekke utgifter til tjenestemenn som er lånt ut til europakommisjons arbeid, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posen reduseres.

2.4 Kap. 840 Krisetiltak

Komiteen understreker at krisesenterloven slår fast at kommunene har plikt til å gi et tilbud til voldsutsatte. Vold og overgrep mot kvinner og barn og vold i nære relasjoner er et alvorlig og omfattende samfunnsproblem, og komiteen viser til regjeringens arbeid både for å forebygge vold og for å sikre tilbud til personer som er utsatt for vold i nære relasjoner. Komiteen imøteser regjeringens varslede stortingsmelding om vold i nære relasjoner og etterfølgende handlingsplan.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er opptatt av å tette hullene i sikkerhetsnettet slik at flere utsatte barn fanges opp. Disse

medlemmer vil i denne sammenheng vise til rapporten «Forebygging av fysiske og seksuelle overgrep mot barn» utgitt av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress i 2010. Rapporten viser til at evalueringen av forebyggende tiltak på samfunnsnivå er mangelfull, at det er behov for mer forskning på effekten av programmer som kan bidra til å redusere forekomsten av fysiske overgrep, at det er behov for å utvide fokus for forebygging av seksuelle overgrep mot barn til også å prøve ut tiltak rettet mot foreldrene, profesjonelle (lærere, helsearbeidere og forskere/klinikere) og befolkningen generelt, og at det er stort behov for å koordinere det forebyggende arbeidet som blir iverksatt og for å systematisk evaluere utfallet og langtidseffekten av disse tiltakene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett og styrker bevilgningen med 5 mill. kroner for å bedre forskning på og evaluering av tiltak for å forebygge fysiske og seksuelle overgrep mot barn.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 61 Tilskudd til incest- og voldtektsentre, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett hvor denne posten økes med 2 mill. kroner for å bedre forskning på og evaluering av tiltak for å forebygge seksuelle overgrep mot barn.

Post 70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under kap. 858 post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett hvor denne posten økes med 3 mill. kroner for å bedre forskning på og evaluering av tiltak for å forebygge vold i nære relasjoner.

2.5 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

Komiteen er opptatt av å sikre at hensynet til barnas og familiens beste alltid skal ligge til grunn for tiltak iverksatt av det offentlige. Komiteen understreker betydningen av at barn på en god måte

skal kunne opprettholde nær kontakt med begge foreldre, selv om de bor hver for seg. Komiteen vil særlig vektlegge et godt helhetlig, forebyggende familiararbeid og et godt samarbeid med barnevern og tilgrensende tjenester for å ivareta barnas og familiens beste.

Komiteen er opptatt av at barn som lider under konfliktfylt foreldresamarbeid får tilstrekkelig hjelp, da dette oppleves svært vanskelig for disse barna.

Komiteen viser til at familien er en grunnleggende sosial enhet i samfunnet. Familien er viktig for hver enkelt av oss og for samfunnet og utgjør et grunnleggende fellesskap. Komiteen viser til at familien er rammen rundt barns oppvekst. I familien møter barnet omsorg, bygger de første relasjonene og lærer om den nødvendige samhandlingen mellom mennesker. Ethvert individ har behov for å være en del av et slikt nært fellesskap. Komiteen vil understreke at også samfunnet trenger familien som en grunnleggende enhet. Komiteen mener samfunnet har ansvar for å ta vare på og beskytte familien. Komiteen vil peke på at det er mange utfordringer som møter familier, barn og foreldre. Komiteen vil videre peke på at familie- og samlivsmønsteret har endret seg mye i løpet av de siste årene. Det har blitt et større mangfold av samlivsformer, og komiteen mener det derfor er viktig at familiebegrepet er bredt og inkluderende.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at familien er viktig i seg selv, og at familien ikke bare må benyttes som en arena for å nå andre mål. Disse medlemmer mener samfunnet skal tilrettelegge for familiens behov og sikre at familien har gode vilkår.

Komiteen vil understreke at familien har en veldig viktig forebyggende rolle, og at det foregår mye viktig læring i familien. Komiteen vil peke på at en velfungerende og stabil familie vil forebygge problemer som ellers kan oppstå. Unger som vokser opp i en trygg familie har store fordeler framfor dem som ikke gjør det. Komiteen vil i denne sammenheng peke på den stadige økningen i bekymringsmeldinger og saker i barnevernet. Komiteen vil understreke at for å forebygge noen av de sakene som senere blir barnevernssaker, er det viktig å se på tiltak som retter seg mot familien som helhet.

Komiteen viser til at et økende antall barn opplever at foreldre velger å gå fra hverandre, og flere unger vokser opp i familier med høyt konfliktnivå. Komiteen mener at dersom samliv og ekteskap kan berges med mer støtte og veiledning i en tidligere fase, er det viktig at det offentlige retter innsatsen mot en slik tidlig innsats. Komiteen viser til at tid-

lig innsats vil kunne spare samfunnet for store utgifter, og at dette vil vise seg å være velinvesterte midler som ville gitt flere barn en bedre oppvekst og hindret konflikter og større kostnader på et senere tidspunkt.

Komiteen mener familievernets ressursituasjon krever økt oppmerksomhet i tiden fremover. Komiteen vil understreke betydningen av at støtte til samlivskurs, videreføring av et sterkt familievern og arbeid mot vold i nære relasjoner fortsatt prioriteres.

Komiteen mener samlivstiltak og samlivskurs er en viktig del av en aktiv og forebyggende familiepolitikk. Slike kurs kan lære foreldre om kommunikasjon, konflikthåndtering og samarbeid i parforhold. Kursene kan sette foreldrene bedre i stand til å takle samlivsproblemer og dermed bidra til å øke kvaliteten og varigheten på samlivet. Dette er ikke minst viktig for barnas skyld.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 22 Opplæring, forskning, utvikling mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 23 Refusjon av utgifter til DNA-analyse, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 70 Tilskudd til samlivstiltak, kan nyttes under kap. 858 post 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det gjennomføres mange gode samlivskurs, men mener det er vanskelig å se at disse lokale kursene i offentlig regi gir tilstrekkelig effekt i forhold til ressursinnsatsen. Disse medlemmer viser også til at det er mange gode samlivskurs i privat regi som bidrar. Disse medlemmer mener derfor at generelle samlivstiltak ikke er en pri-

oritert oppgave for det offentlige, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at forpliktende foreldreskap, forebygging av samlivsproblemer og et godt samarbeid mellom foreldrene også etter samlivsbrudd, er avgjørende for barns oppvekst. Disse medlemmer viser til at det er stor etterspørsel etter lokale samlivskurs i regi av frivillige organisasjoner og menigheter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti foreslår å styrke bevilgningen til samlivskurs for førstegangsførelse Godt Samliv! med 15 mill. kroner, samt å øremerke midlene til samlivskurset Godt Samliv!

2.6 Kap. 842 Familievern

Komiteen mener et godt faglig familievern må være tilpasset den enkelte families behov. Det er viktig å ha gode og tilgjengelige familievernkontor over hele landet.

Komiteen viser til at familievernet får stadig flere og større utfordringer. Familievernet arbeider med flere saker enn før. De fleste henvendelsene handler om å styrke parforholdet. Komiteen vil påpeke verdien av familievernets forebyggende arbeid. Familievernet har et behov for å spre kunnskap til flere, jobbe mer forebyggende og ikke minst jobbe mer utadrettet. Komiteen vil vise til at familievernet ifølge egne opplysninger møter større utfordringer enn tidligere, fordi man har flere kompliserte familie- og relasjonssystemer, mange ulike samværsformer, og de parene som søker hjelp i familievernet, har et større behov for profesjonell hjelp.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at til tross for at familien skal være det sikreste og tryggeste stedet et barn skal være, kan familien i enkelte tilfeller være det farligste stedet for et barn å være. Flertallet setter alltid barnets beste først og er opptatt av kompetanseheving for å sikre at flest mulig av disse tilfellene avdekkes, og at det der blir satt i verk tiltak gjennom barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det er bred oppslutning om videreføringen av det tosporede familievernet, og at Stortinget ønsker å gi private ideelle organisasjoner like gode rammebetingelser som offentlige organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Sjømannskirken, gjennom Familieveiviseren i Spania, står i fare for å miste den ene stillingen de har, som ivaretar norske barn med behov for akutt krisehjelp i Spania. Denne stillingen har også samarbeidet med spansk barnevern. Bortfall av TV-aksjonsmidler fører til at Sjømannskirken ikke lenger er i stand til å opprettholde stillingen. Disse medlemmer mener det arbeidet Sjømannskirken gjør for å ivareta norske barn er svært viktig og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der kap. 1590 Kirkelig administrasjon, post 71 er styrket for å opprettholde og videreføre dette viktige arbeidet.

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Kirkens Familievern som en viktig ideell aktør innen familievernet. Flertallet viser til at midlene skal finansiere de kirkelige familievernkontorene. Kap. 847 post 70 dekker de oppgavene de kirkelige eide familievernkontorene har i sammenheng med samlivstaket «Hva med oss?». Flertallet har merket seg at stiftelsen Kirkens familievern ønsker å tilby de kirkelige familievernkontorene tjenester som bl.a. regnskapsførsel og lønnskjøring mot betaling. Dagens regelverk åpner for dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det er viktig å bruke ideelle organisasjoner i familievernet.

Disse medlemmer viser til det gode arbeidet som utføres innen familievernet av private, frivillige organisasjoner. Mange slike organisasjoner har en fleksibilitet og et fundament som løser slike oppgaver på en god måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er mulig å effektivisere den statlige delen av familievernet og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

Post 70 Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv. kan nyttes under post 1

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

keparti mener Kirkens familieverntjeneste har en viktig rolle ved siden av de statlige kontorene. Disse medlemmer ser på den oppgaven som Kirkens familieverntjeneste gjør med hensyn til forebygging innen familier som trenger hjelp fra barnevernet som svært viktig, og ønsker å styrke dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten styrkes i forhold til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at forpliktende foreldreskap, forebygging av samlivsproblemer og et godt samarbeid mellom foreldrene også etter samlivsbrudd, er avgjørende for barns oppvekst.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti foreslår derfor å styrke bevilgningen til det statlige og kirkelige familievernet med 50 mill. kroner, noe som både vil gi rom for mer forebygging, økt klientbehandling og midler til kompetanseheving.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener de kirkelige familievernkantorene må gis anledning til å bruke av sine midler til sentral administrasjon ved Stiftelsen Kirkens Familievern.

2.7 Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at statlig politikk innenfor likestillings- og diskrimineringsarbeidet er et feilgrep. På sikt mener disse medlemmer nåværende virksomhetene må reduseres eller avvikles. Det er altså disse medlemmers syn at bevilgningene til dette formål på sikt må avvikles. Disse medlemmer mener dagens offentlige arbeid mot diskriminering, og for likestilling, føres på feil grunnlag. Disse medlemmer finner det ikke rimelig at noen skal ha krav på spesielle tiltak kun basert på kjønn, rase eller seksuelle preferanser. Disse medlemmer har full tiltro til menneskenes egen evne til å ivareta sin egen hverdag, tiltro til at kvinner og menn kjenner sine behov og rettigheter, og tiltro til at de selv kan ivareta disse gjennom det generelle lovverk som gjelder for alle i landet. All annen tankegang er etter disse medlemmers syn en krenkelse av det enkelte individs integritet og evne til å ta egne beslutninger, og disse medlemmer vil understreke at Fremskrittspartiet er imot enhver for-

skjellsbehandling av mennesker basert på kjønn, religion eller etnisk opprinnelse.

Disse medlemmer mener at likestillingsarbeid i offentlig regi bør avvikles, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013. Det forutsettes selvfølgelig at avviklingen skjer i tråd med arbeidsmiljølovens og tjenestemannslovens regler.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det har vært sterk vekst i offentlig administrasjon de senere år, og en sterk vekst i antall ansatte i både departementer og underliggende etater. En rekke rapporter presentert i perioden 2001 til 2012 viser et betydelig effektiviseringspotensial i offentlig sektor. Disse medlemmer mener det er behov for å anvende skattebetalernes penger på en mest mulig effektiv måte, og viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, hvor kap. 843 post 1 er redusert med 1 mill. kroner.

2.8 Kap. 844 Kontantstøtte

Komiteen mener det er viktig at det blir ført en familiepolitikk som er tilpasset familienes ønsker og behov, og som legger til rette for at begge foreldrene har mulighet til å kombinere omsorg og arbeid.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er fornøyd med at det de siste årene er blitt gjennomført et løft for nettopp å kunne gi familiene, og ikke minst både mor og far, en reell valgmulighet hva gjelder omsorg og arbeid. Flertallet peker på at småbarnsfamiliens situasjon er helt en annen i dag enn for få år siden gjennom omleggingen av kontantstøtteordningen, den store utbygging av barnehageplasser og gjennom reduksjonen av foreldrebetaling i barnehager.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti støttet ikke i 2012 regjeringens omlegging av kontantstøtten. Disse medlemmer mener regjeringen med endringen svekket familiens valgfrihet. Disse medlemmer viser også til at flere kommuner det siste året har innført lokal kontantstøtte for å ivareta de familiene som ønsker kontantstøtte i stedet for barnehage for sine barn. Disse medlemmer registrerer også at flere familier fikk beskjed om at allerede vedtatt kontantstøtte ble trukket tilbake, og flere familier mistet på denne bakgrunn

kontantstøtte og hadde heller ingen mulighet til å søke barnehageplass.

Disse medlemmer mener kontantstøtten er viktig for å sikre at familier som ønsker det kan velge ulike omsorgsløsninger for barna de første årene etter hva som er best for hvert enkelt barn. Disse medlemmer vil ha løsninger som styrker familienes valgfrihet fremfor å begrense dem, og vil gjøre det mulig for flere å ha samvær med barna i deres første leveår.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslag fra Fremskrittspartiet under behandling av revidert nasjonal budsjett 2012 om å innføre en overgangsordning til de familiene som ble berørt.

Disse medlemmer ønsker å gi familiene en valgfrihet innenfor barnepass og ønsker å gjeninnføre kontantstøtte også for toåringer til samme nivå som 2011. Det vises til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten økes.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å videreføre kontantstøtten for ettåringer, og gjeninnføre retten til kontantstøtte for barn mellom to og tre år. Det bevilges 169 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag hvor kontantstøtten blir videreført uten endringer for ettåringer i 2013.

Flertallet er meget fornøyd med hvordan omleggingen av kontantstøtten er blitt mottatt av småbarnsfamilier.

Flertallet peker på at kontantstøtten for barn fra 13–18 md. fikk en betydelig økning i statsbudsjettet for 2012, noe som har ført til større valgmulighet for foreldre med små barn til å forlenge permisjonstida dersom de ønsker det. Flertallet mener at ordningen nå er blitt mer treffsikker i forhold til disse familienes behov enn den var tidligere. Flertallet peker på at sammen med den store satsingen på barnehager har småbarnsfamiliene de siste årene fått et formidabelt løft.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at trygghet og tid er viktig for barns oppvekstvilkår. Formålet med kontantstøtten er å gi foreldrene økt valgfrihet og mer tid sammen med barna. Kontantstøtten har siden den ble innført vært en viktig ordning for å sikre barnefamilier fleksibilitet og frihet til å bestemme over sin egen

hverdag. Disse medlemmer ønsker å styrke familien som barnas viktigste fellesskap.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der Fremskrittspartiet øker denne posten.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke kontantstøtten for alle ettåringer til 7 000 kroner pr. måned med virkning fra 1. juli 2013. Kristelig Folkeparti foreslår også at kontantstøtten for toåringer gjeninnføres med 4 000 kroner pr. måned med virkning fra 1. juli 2013. Økt kontantstøtte kombinert med et annet forslag i Kristelig Folkepartis alternative budsjett – innføring av to hovedopptak i barnehagene, vil til sammen gi økt reell valgfrihet for barnefamilieene, også for dem som ønsker å være hjemme litt lenger med de minste barna.

2.9 Kap. 845 Barnetrygd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at barnetrygden er et bidrag til forsørging av barn gjennom en universell støtteordning, og at både utformingen av ordningen og satsene videreføres uendret for 2013.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, peker på det enorme løftet som staten har gjort for småbarnsfamilieene de siste årene gjennom utbygging av barnehageplasser og gjennom reduksjonen i av foreldrebetaling i barnehager. Dette flertallet viser til at bare ordningen med maksimalpris i barnehagen utgjør en reduksjon på 1 150 2012-kroner i reell verdi pr. barnehageplass pr. måned. Dette flertallet viser til at denne satsingen sammen med en omlegging av kontantstøtteordningen har gitt småbarnsfamilieene en reell valgmulighet i forhold til hvordan de ønsker å organisere sin hverdag med hensyn til jobb og familie. Dette flertallet peker på at mens dette enormt store løftet for barnefamilieene er blitt gjennomført, har barnetrygden blitt videreført uendret, hvilket den også gjør for 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at barnetrygden er et bidrag til forsørging av barn gjennom en universell støtteordning som må indeksreguleres hvert år. Disse medlemmer er derfor skuffet over at regjeringen foreslår å svekke barnetrygden ved ikke å indeksregulere ordningen. Disse medlemmer registrerer at regjeringen ikke tar signalene på alvor, og

ignorerer barnetrygdens betydning i fattigdomsbekjempelsen. Disse medlemmer har vært tydelige på at verdien av barnetrygden ikke skal svekkes ytterligere, og viser videre til at barnetrygden i 16 år har vært unntatt fra slik justering. Disse medlemmer vil bemerke at satsene på barnetrygd har vært nominelt uendret i perioden 2004–2012. Målt i faste kroner har utbetalt barnetrygd derfor hatt en nedgang på nesten 10 pst. Fordelingsutvalget (NOU 2009:10) pekte på at barnetrygdens omfordelende effekt har blitt betydelig svekket i løpet av de siste 10–12 årene, fordi beløpet ikke har blitt justert i takt med prisstigningen eller lønnsveksten.

Disse medlemmer viser til at flere faginstanser har tatt til orde for å justere opp satsene på barnetrygden som et ledd i fattigdomsbekjempelse. Selv om barnetrygden gis til alle barnefamilier, og bidrar til at færre familier lever under EUs lavinntektsgrense, så har fattigdommen blant småbarnsfamilier økt de siste årene og en justering av satsene ville hjulpet flere familier.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at statens bidrag til barnefamiliens økonomi har blitt kraftig redusert de senere årene. Noe av årsaken til dette er Stoltenberg I-regjeringens fjerning av forsørgerfradraget. Fradraget ble fjernet for å finansiere utvidelsen av barnetrygden fra 16 til 18 år. Tanken var at barnetrygden i årene etter fjerningen i 2001 skulle øke. Det har den imidlertid i liten grad gjort. Det har gått ut over barnefamiliens økonomi, særlig de fattige barnefamiliene. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjettforslag hvor det foreslås å innføre et nytt skattefradrag for barnefamiliene på 5 000 kroner pr. barn. Dette gis forsørgere som et direkte fradrag i skatten pr. barn i alderen 0–18 år. Foreldre som ikke har tilstrekkelig inntekt til å få fullt utbytte av fradraget får differansen utbetalt. Det nye barnefradraget er dermed et tiltak som både treffer alle barnefamilier og et målrettet tiltak i kampen mot barnefattigdom. Bedre økonomi for barnefamiliene vil gjøre det mer attraktivt å få barn, noe som også er positivt i et samfunnsøkonomisk perspektiv i lys av eldrebølgen.

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 hvor en går inn for at ordningen økes i tråd med forventet prisvekst.

2.10 Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke betyd-

ningen av forskning for å få et bredt kunnskapsgrunnlag for familie- og likestillingspolitikken.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, merker seg og støtter at det blant annet er satt av midler til gjennomføring av handlingsplanene: Handlingsplan for å fremme likestilling og hindre etnisk diskriminering og Likestilling 2014. Dette flertallet merker seg også at det er satt av midler til drift av LHBT-senteret, og til arbeidet med 100-års jubileet for allmenn stemmerett i 2013, og støtter dette.

Komiteen vil understreke betydningen av tilskuddsordningen til de frivillige organisasjonene som kan supplere og korrigere det offentlige familie- og likestillingspolitiske arbeidet. Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har registrert det positive arbeidet for seksuell og reprodutiv helse og rettigheter over lang tid. Flertallet registrerer videre at Sex og politikk i over to år har avviklet kampanjen Uke Sex, hvor alle grunnskoler i klassetrinn 7.–10. får gratis materiale og nettside til seksualundervisning for disse klassetrinnene. Flertallet ber regjeringen legge til rette for at Sex og Politikk gjennom Uke Sex fortsatt kan tilby skolene materiale som fremmer likestilling og aksept for mangfold.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er opptatt av å arbeide for universell likestilling i hele samfunnet. Disse medlemmer mener det er vesentlig å inkludere alle aspekter ved likestilling i likestillingsarbeidet, slik at alder, religion, etnisk tilhørighet, funksjonsdyktighet og seksuell orientering likestilles med kjønn i likestillingsarbeidet. Disse medlemmer ser på hvert enkelt menneske som unikt, og ikke først og fremst som medlem av en gruppe. Disse medlemmer er derfor skeptiske til tiltak som tillegger mennesker kvaliteter og egenskaper utelukkende i kraft av å tilhøre en gruppe.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i begge de nylig forelagte utredningene Struktur for likestilling (NOU 2011:18) og Politikk for likestilling (NOU 2012:15) bevisst har begrenset det nedsatte likestillingsutvalgets mandat til kun å behandle kjønnslikestilling. Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen har valgt å avgrense og oppdele likestillingsarbeidet på en måte som hindrer en helhetlig gjennomgang av nødvendige tiltak på likestillingsfeltet. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn det ikke er formåls-

tjenlig å støtte regjeringens forslag om opprettelse av et eget forskningskonsortium på kjønnslikestillingsfeltet, og støtter derfor ikke forslaget om å bevilge 4 mill. kroner til dette formålet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 50

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at under denne posten settes det av en god del midler til diverse handlingsplaner og administrasjon innen et felt som angår den private sfære. Disse medlemmer ønsker å redusere denne virksomheten og mener det er rom for effektivisering. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 50 Forskning, kan nyttes under post 21

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til høringsinnspill til komiteen fra Foreningen Adopterte i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013. Av foreningens innspill fremgår det at det ble adoptert bort 3 til 4 ganger så mange norske barn i tiden fra 1945 til rundt 1965 som før krigen. Dette skjedde til tross for at det i store deler av perioden ble født færre barn utenfor ekteskap enn i 1930-årene. Det dreier seg anslagsvis om et antall mellom 15 000 og 30 000 adopsjoner, med hovedtyngden på 1950-tallet. På tross av det høye antallet adopsjoner, påpeker foreningen at det knapt finnes forskning innfor feltet, verken med henblikk på hvordan det har gått med alle barna som ble adoptert bort i denne perioden, eller på norsk adopsjonshistorie generelt. I Adopsjonsutvalgets rapport 29. september 2009 (NOU 2009:21), ble det vist til at mangelen på forskning ble påpekt allerede i 1977, men ingen ting har skjedd etter dette. Foreningen mener derfor det bør være en prioritert oppgave å sørge for at denne forskningen blir gjort. Barna som ble adoptert bort i denne perioden begynner å nå en viss alder, og forskningen må skje mens det ennå finnes et tilstrekkelig antall informanter. Foreningen ber derfor om forskningsmidler avsatt og øremerket via statsbudsjettet. Disse medlemmer støtter foreningens ønske om forskning på dette området, og mener staten bør bidra til å sikre at slik forskning iverksettes.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bidra til at det iverksettes forskning om norsk adopsjonshistorie i etterkrigstiden.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det av naturlige årsaker er behov for en rask igangsettelse av forskningsarbeidet om norsk adopsjonshistorie, og foreslår derfor en bevilgning på 0,8 mill. kroner for å starte arbeidet allerede i 2013.

Post 60 Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre merker seg at målet med regjeringens forslag om likestillingsarbeid i kommunal sektor er effektiv lokal politikk som fremmer likestilling mellom kvinner og menn. Disse medlemmer mener alle aspekter ved likestilling må tas med i likestillingsarbeidet, slik at alder, religion, etnisk tilhørighet, funksjonsdyktighet og seksuell orientering inkluderes i likestillingsarbeidet på lik linje med kjønn. Disse medlemmer vil videre vise til en rekke rapporter presentert i perioden 2001 til 2012 viser et betydelig effektiviseringspotensial i offentlig sektor, og mener andre virkemidler kan tas i bruk i kommunenes universelle likestillingsarbeid uten at det er behov for å bevilge ekstra midler til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at bevilgningen under denne posten er forbeholdt tiltak som skal fremme likestilling i kommunen. Disse medlemmer mener dette ikke er en prioritert oppgave og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne post avvikles.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 der posten avvikles.

Post 70 Tilskudd

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at denne posten utgjør en del tilskudd og prosjekter for likestilling, mangfold og kjønnsforskning, områder som hører til innenfor den private sfære. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 og til sine merknader under kap. 849.

Disse medlemmer viser til det viktige arbeidet Harry Benjamin ressurscenter (HBR) gjør når det gjelder informasjonsarbeid og kunnskap om mennesker med transeksualisme. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der støtten til Harry Benjamin ressurscenter

(HBRS) økes. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets merknader i Helse- og omsorgskomiteens budsjettinnstilling, Innst. 11 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til disse partiers alternative budsjett hvor det foreslås å bevilge 1,2 mill. kroner til Harry Benjamin ressursenters arbeid med antidiskriminering, kunnskapsformidling og informasjon om kjønnsopererte kvinner og menn.

Post 72 Tiltak for lesbiske og homofile

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår betydelige reduksjoner innenfor denne posten og er av den oppfatning at egne offentlige tiltak for lesbiske og homofile er å anse som klart diskriminerende. Disse medlemmer mener det er feil å opprette selektive tiltak for friske og arbeidsføre voksne mennesker kun på basis av deres seksuelle legning, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne post avvikles, og viser til sine merknader under kap. 849.

Post 73 Tilskudd til likestillingsentre

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten avvikles og viser til sine merknader under kap. 849.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

2.11 Kap. 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet

Komiteen understreker viktigheten av å arbeide for et samfunn med likestilling og fravær av diskriminering for alle. Diskriminering er et brudd på menneskerettighetene som rammer både den enkelte og hele samfunnet. Likestilling innebærer at alle skal ha like rettigheter, plikter og muligheter på alle områder i livet, uavhengig av kjønn, alder, etnisitet, religion, seksuell orientering og funksjonsevne.

Komiteen viser til at mange grupper og individer fremdeles opplever diskriminering, for eksempel i arbeidslivet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker at Likestillings- og diskrimineringsombudet er et viktig verktøy i kampen mot diskriminering i samfunnet. Ombudet skal fremme likestilling og bekjempe diskrimi-

nering uavhengig av blant annet kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering og alder. Ombudet håndhever diskrimineringsforbudene i lovverket, gir veiledning og er en pådriver for likestilling og mangfold. Alle som mener seg diskriminert har rett til å fremme saken sin for ombudet.

Flertallet vil understreke viktigheten av at ombudet arbeider proaktivt i kampen mot all diskriminering i samfunnet og at ombudet har en fri rolle.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til likestillingsutvalgets innstilling, Struktur for Likestilling 2011:18, der utvalget har vurdert Likestillings- og diskrimineringsombudets virksomhet generelt og tilsynet med FNs kvinnediskrimineringskonvensjon (KDK) og FNs rasediskrimineringskonvensjon (RDK) spesielt.

Dette flertallet har merket seg utvalgets konklusjon som er at en ikke finner grunnlag for å foreslå vesentlige endringer i ombudets kompetanse med hensyn til veiledning i diskriminerings saker og behandling av klagesaker. Utvalget peker imidlertid på noen svakheter i lavterskeltilbudet; det er en stor utfordring for ombudet å nå bredere ut og gjøre sitt tilbud kjent og tilgjengelig for alle lag av befolkningen.

Dette flertallet har også merket seg at ombudet pr. dags dato ikke har mandat til å håndheve forbudet om seksuell trakassering og at utvalget foreslår at dette unntaket oppheves.

Likestillingsutvalgets innstilling konkluderer også med at LDO har et godt utgangspunkt for å arbeide for at statens plikter etter FNs kvinnediskrimineringskonvensjon (KDK) og FNs rasediskrimineringskonvensjon (RDK) etterleves og anbefaler at LDOs tilsyn med konvensjonene styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er en selvfølge at en skal behandles likt, uavhengig av religion, kjønn, legning eller lignende. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er en for sterk vektlegging på tiltak for å fremme likestilling, og at en har feil fokus på hva det er som fremmer likestilling. I forlengelsen av dette er det da også en nødvendighet å se på all form for kvotering som diskriminering, siden dette er ordninger som baserer seg på å fremme ulike ikke-kompetansebaserte egenskaper ved mennesker. Disse medlemmer tar den sanne likestillingen på alvor og ønsker derfor at nettopp egenskaper som religion, kjønn, legning eller lignende ikke skal være relevante ved tildelinger, ansettelser osv.

Disse medlemmer viser til at diskriminering er dessverre fortsatt vanlig i Norge. Blant annet er diskriminering innen familier en kjent utfordring

som vi står overfor. Det er ikke ektefelledelt beskatning i Norge, hvilket fratår ektefeller muligheten til å foreta gode og veloverveide valg angående organiseringen av deres hverdag. Minst like ille er det også at fedre stiller svakere rettighetsmessig enn mødre når det gjelder å få utbetalt foreldrepenger. Situasjonen har riktignok blitt marginalt forbedret i det siste gjennom rett til uttak når mor er ufør, men fortsatt er situasjonen den at fedre ikke har selvstendig uttaksrett til foreldrepenger. I tillegg ser vi en diskriminering i forhold til fedre når det gjelder rettigheter etter samlivsbrudd. En slik statlig diskriminering er etter disse medlemmers syn ikke heldig. At det er betydelige krefter i det norske samfunn som ønsker å videreføre gårdsdagens likestillingspolitikk, bekreftes ikke minst ved at mange fortsatt har en ufravikelig tro på kjønnskvolter. Disse medlemmer mener et individ som har fått et arbeid eller en posisjon på grunn av sitt kjønn og ikke på grunn av sine kvalifikasjoner, nedvurderes både av samfunnet og seg selv. Disse medlemmer mener at likestillingsarbeid i offentlig regi bør avvikles, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett. Det forutsettes selvfølgelig at avviklingen skjer i tråd med arbeidsmiljølovens og tjenestemannslovens regler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet og endring av likestillingsloven, slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Post 50 Basisbevilgning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det har vært sterk vekst i offentlig administrasjon de senere år, og en sterk vekst i antall ansatte i både departementer og underliggende etater. En rekke rapporter presentert i perioden 2001 til 2012 viser et betydelig effektiviseringspotensial i offentlig sektor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for å anvende skattebetalernes penger på en mest mulig effektiv måte, og viser til Høy-

res alternative statsbudsjett for 2013, hvor kap. 849 post 50 er redusert med 6 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at regjeringen har foreslått å ratifisere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne som etter planen skal tre i kraft 1. juni 2013, jf. Prop. 106 S (2011–2012) og at det foreslås at Likestillings- og diskrimineringsombudet i den forbindelse skal ha tilsynsansvaret med oppfølgingen av konvensjonen, jf. Prop. 105 L (2011–2012). Arbeids- og sosialkomiteens behandling av sakene er nå i sluttfasen, og flertallet er glad for at konvensjonen nå endelig ratifiseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at for at tilsynet av konvensjonen skal bli utført på en god og tilfredsstillende måte er det viktig at Likestillings- og diskrimineringsombudet får de ressursene som trengs. Disse medlemmer viser derfor til Høyres alternative statsbudsjett for 2013 der bevilgningen til kap. 849 post 50 økes med 1,5 mill. kroner for å styrke Likestillings- og diskrimineringsombudets tilsyn med FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

2.12 Kap. 850 Barneombudet

Komiteen vil peke på Barneombudets viktige rolle i å fremme barns interesser overfor det offentlige og det private, samt å følge med i utviklingen av barns oppvekstvilkår. Komiteen viser til regjeringens redegjørelse for Barneombudets arbeid og merker seg målene og strategiene ombudet vil prioritere i 2013. Komiteen merker seg at ombudet vil ha et særlig fokus på barns rettssikkerhet på alle samfunnsområder, at ombudet vil arbeide særskilt for at styresmaktene retter seg etter anbefalingene fra FNs komite for barns rettigheter, og at Barneombudet skal bli bedre kjent i barnebefolkningen. Komiteen merker seg også at ombudet vil fortsette å rette søkelys på skolemiljøet. Komiteen vil understreke Barneombudets frie og selvstendige rolle. Det er viktig for ombudets integritet og tillit at uttalelser gis på et godt faglig grunnlag. Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemmene fra Høyre og Kristeleg Folkeparti, meiner Barneombudet utgjør ei svært viktig rolle og har vore ein viktig pådrivar for mange saker som sikrar barn. Fleirtallet vil vise til at det har kome fleire lovendringar og forslag som er i tråd med ynskje frå Barneombudet.

Fleirtallet vil vise til at regjeringa har fremma forslag om å endra utlendingsforskrifta § 17-1a slik

at «det beste for barnet»-vurderinga skal kome tydelegare fram i vedtak, barn som treng hjelp frå fleire tenester, og barn har no rett til å få ein koordinator før dei får utarbeidd individuell plan. Fleirtalet vil også understreke viktigheita av regjeringas arbeid med vold i nære relasjonar, og at dette er eit arbeid som har vore viktig for fleire departement og eit arbeid som Barneombodet har vore opptatt av. Fleirtalet vil i den samanheng vise til at prøveprosjektet med Alarmtelefon for barn og unge no er etablert som eit permanent tiltak. Fleirtalet vil også vise til at det er blitt betre undervisning i skulen om vald og seksuelle overgrep. Det har òg kome eit nytt besøksrom for barn med foreldre i fengsel ved Oslo fengsel. Fleirtalet meiner arbeidet Barneombodet gjer er av stor verdi for politikktutforminga på områder som gjeld barn og unge, og vil elles vise til tiltaka og forslaga som er omtala i budsjettet.

2.13 Kap. 852 Adopsjonsstøtte

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til det viktige arbeidet som Foreningen Adopterte gjør. Disse medlemmer viser til at foreningen representerer vår nære historie innen adopsjonsfeltet. Disse medlemmer viser til behovet for mer forskning og kunnskap på feltet. Dette er arbeid som bør utføres innen kort tid da informantene er i ferd med å bli gamle. Disse medlemmer vil videre vise til at foreningen driver et viktig arbeid for å sikre kontakt mellom mennesker med felles historie og skjebne. Disse medlemmer håper dette kan tas i betraktning og at regjeringen vil legge bedre til rette for foreningens arbeid.

Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at det er høye kostnader knyttet til det å adoptere barn fra utlandet. Komiteen viser videre til at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet ble innført i 1992 for å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Komiteen vil understreke at dette utjevningstiltaket er svært viktig. Komiteen har merket seg at ordningen med tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet prisjusteres og dermed vil utgjøre 45 330 kroner pr. barn i 2013.

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise vedtaket om felles ekteskapslov frå 2009, som gjev homofile moglegheit til å gifte seg på line med heterofile, samt søkje om adopsjon. Fleirtalet er svært glad for dette vedtaket. Fleirtalet vil vise til at det pr. i dag berre er eitt av Noregs samarbeidsland, Brasil, som

adopterer barn til homofile. Fleirtalet har tillit til at regjeringa vil arbeide for å skaffe Noreg fleire samarbeidsland, blant anna for å gje homofile par ein større reell moglegheit til adopsjon.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil påpeke at det er avgjørende for barn som trenger nye omsorgspersoner at noen mennesker velger å adoptere. Fordi adopsjon medfører betydelige kostnader, ble det i 1992 innført engangsstøtte ved adopsjon av barn fra utlandet. Støtten skal sikre at adopsjon er mulig uavhengig av adoptivforeldrenes økonomi. Kostnadene forbundet med adopsjon har økt betydelig de siste årene, uten at adopsjonsstøtten har økt tilsvarende. Adopsjonsstøtten er nå 43 880 kroner, disse medlemmer mener at en nær dobling av adopsjonsstøtten er bedre i samsvar med å dekke noen av de kostnadene ved en adopsjonsprosess selv om beløpet ikke gjenspeiler de reelle kostnadene en adopsjon innebærer for søkeren. Disse medlemmer foreslår derfor en kraftig heving av adopsjonsstøtten opp til folketrygdens grunnbeløp, 1 G, som per 1. mai 2012 utgjør 82 122 kroner. Dette vil gi flere voksne som ønsker det mulighet til å hjelpe barn, som av ulike årsaker ikke har foreldre, til en trygg og god oppvekst. Disse medlemmer bevilger 13 mill. kroner for å heve adopsjonsstøtten til 1 G i Høyres alternative budsjett for 2013.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det er høye kostnader ved å adoptere barn fra utlandet, og at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet er ment å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke adopsjonsstøtten med 10 000 kroner fra 1. januar 2013.

2.14 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Komiteen viser til at fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker har avgjerdsrett i dei såkalla tvangssakene i barnevernslova, sosialtenestelova og smittevernslova. Vidare viser komiteen til at over 90 pst. av sakene er saker etter barnevernslova.

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at eit av hovudmåla for politikkområdet innan barn, likestilling og inkludering er likestilling mellom kvinner og menn i familie-, arbeids-, og samfunnsliv. Fleirtalet er kjent med at det pr. desember 2011 var 106 tilsette i fylkesnemndene. 36 av 61 fylkesnemdsleiarar var kvinner. Fleirtalet meiner det er positivt med

ein høg kvinneandel blant fylkesnemndsleiarane, og merkar seg at kvinneandelen dei siste åra har vore stigande. Fleirtalet meiner dette er ein positiv konsekvens av at regjeringa arbeider aktivt med likestilling innanfor alle sektorar og departement.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet, merkar seg at regjeringa satsar på å styrkje sakshandsamingskapasiteten og meiner det er svært viktig at det blir foreslått ein auke i løyvingane til fylkesnemndene på 20 mill. kroner og støttar dette. Dette fleirtalet merkar seg at midlane skal nyttast til å styrkje sakshandsamingskapasiteten og den administrative styringa av verksemda. Dette fleirtalet viser til målet om at barnevernet over heile landet skal gje rett hjelp til utsette barn og unge tidleg, og vil streke under at denne styrkinga av sakshandsamingskapasiteten i fylkesnemndene er viktig. Dette fleirtalet er kjent med at det har vore for lang ventetid på sakshandsaminga i fylkesnemndene, og viser til at regjeringa gjennom denne avsetninga tar grep for å betre denne situasjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at rettssikkerheten i barnevernet er problematisk, og setter spørsmålstejn ved om det er riktig at viktige avgjørelser om en hel families fremtid skal kunne avgjøres av en nemnd. Disse medlemmer vil påpeke at barnevernet har en viktig oppgave med å ivareta barn som er under barnevernets ansvar, og det er derfor av stor betydning at inngripende vedtak gjøres av et mest mulig kompetent organ. Disse medlemmer viser også til den senere tids kritikk av fylkesnemndene, hvor det kommer frem at ventelistene er lange og at tidsfrister ikke overholdes. Disse medlemmer ser alvorlig på at Riksrevisjonen siden 2008 har hatt merknader til urovekkende lang saksbehandlingstid i vedtak om plassering av barn og unge utenfor hjemmet, uten at det ser ut som om regjeringen har tatt dette innover seg. Disse medlemmer ser alvorlig på at det ikke har vært noen forbedringer og mener den lange saksbehandlingstiden over flere år er uakseptabel. I tillegg er dette ødeleggende overfor barn som har et ekstra behov for omsorg og innebærer i tillegg en unødig belastning for foreldre som fratas sine barn.

Disse medlemmer mener at fylkesnemndene bør legges ned, og oppgavene overføres til det ordinære rettssystemet. Disse medlemmer er i tillegg bekymret over at fagkyndige i dag opptre som både sakkyndige i sakene og fatter vedtak, og mener det er store prinsipielle betenkeligheter knyttet til et system hvor fagprofesjoner får en så stor makt på siden av rettssystemet.

Disse medlemmer viser i den anledning til Dokument 8:169 S (2010–2011), jf. Innst. 765

(2010–2011), hvor Fremskrittspartiet viser til at Norge skiller seg ut fra andre land ved å la en nemnd fatte så inngripende vedtak som omsorgsovertakelser utgjør, samt foreslår å overføre fylkesnemndenes oppgaver til rettsapparatet for å sikre rettssikkerheten til folk flest. Disse medlemmer viser også til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, og spesielt merknader og forslag i innstilling fra justiskomiteen, om å overføre oppgaver til domstolene gjennom påplusninger på kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene post 1 Driftsutgifter, hvor det overføres midler fra fylkesnemndene til domstolene.

Post 1 Driftsutgifter

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet, viser til at målet med løyvinga på 20 mill. kroner er å redusere restanse og sakshandsamingstida. Fleirtalet merkar seg at regjeringa òg foreslår ei auke på kap. 470 post 70 Fri sakførsel på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett med 20 mill. kroner. Fleirtalet viser til at forslaget inneber ei løyving på 162,5 mill. kroner i 2013 og støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser også til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, og spesielt merknader og forslag i innstilling fra justiskomiteen, om å overføre oppgaver til domstolene gjennom påplusninger på kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene post 1 Driftsutgifter, hvor det da overføres midler fra fylkesnemndene til domstolene.

2.15 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Komiteen meiner det er eit hovudmål at alle barn og unge sikrast likeverdige tilbod og at det vert lagt til rette for at alle barn og unge har like gode moglegheiter til å utvikle seg, utan omsyn til foreldra sin bakgrunn og livssituasjon og kvar i landet dei bur. Komiteen vil vise til at barn og unges rettar, slik dei kjem til uttrykk i FNs konvensjon om barnerettane, skal ligge til grunn for utforminga av politikken på området.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at det har vore ei kraftig satsing på barne- og ungdomsvernet dei siste åra. Fleirtalet meiner årets statsbudsjett viser at regjeringa vidarefører barnevernsløftet.

Fleirtalet vil peike på at aldri før har fleire motteke hjelp frå barnevernet, og talet på bekymringsmeldingar aldri har vore høgare. Fleirtalet meiner dette blant anna handlar om eit avgjerande ressursløft og eit styrka samarbeid mellom barnevern, barnehage, skule, helseteneste og politi.

Fleirtalet merkar seg at tilliten til barnevernet er styrkt og at terskelen for å melde ifrå om bekymringsfulle forhold er lågare enn før. Fleirtalet vil vise til at NOVA meiner auka i talet på småbarn i barnevernet langt på veg kjem som resultat av at resurstilgangen til barnevernet har auka.

Komiteen registrerer at flere barn trenger hjelp fra barnevernet og mener det fremdeles er et behov for å øke kapasiteten i barnevernstjenesten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det også er et stort behov for å sikre at alle barn får et mer likeverdig tilbud uavhengig av hvor en bor. Disse medlemmer konstaterer at fremdeles står barnevernet overfor vesentlige utfordringer. Disse medlemmer registrerer også at Riksrevisjonen og Helsetilsynet dette året har avdekket svikt i både statlig og kommunalt barnevern.

Disse medlemmer mener mange kommuner har for liten kapasitet og for små fagmiljøer. I tillegg til manglende kvalitetssikring og internkontroll har dette ført til en rekke tidsbrudd, feilaktige henleggelser av bekymringsmeldinger, vedtak som fattes uten at barn blir hørt og manglende evaluering av tiltak. Disse medlemmer mener dette er svært alvorlig for mange barn som ikke får den hjelpen de trenger og arbeidet med å sikre barna må intensiveres, og barna må ha like rettigheter uansett hvor i landet de bor. Disse medlemmer vil trekke frem kommunen som den viktigste aktøren for å forebygge og behandle saker i barnevernet, og vil igjen trekke frem Trondheim kommune som fikk innvilget et oppgavedifferensieringsforsøk i forbindelse med den statlige overtagelsen av de tidligere fylkeskommunale oppgavene innen barnevernsområdet. Dette fordi kommunen over lengre tid hadde jobbet med samarbeid på tvers av ulike tjenester for barn. Disse medlemmer viser til at Trondheim kommune gjennom fire år som forsøkskommune kunne vise til gode resultater. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke førstelinjetjenesten både på saksbehandlingssiden og når det gjelder muligheten til å velge riktig tiltak og kunne gi gode tilbud og behandling. Forsøket fra Trondheim og fra kommuner som har fått til interkommunalt samarbeid har vist at når kommunene får et større og mer helhetlig ansvar for barnevernet, blir resultatet for barna også bedre noe disse medlemmer mener er nøkkelen for å lykkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har også i flere år etterlyst en grundig gjennomgang av barnevernet. Etter 7 år i regjering og 5 statsråder er Stortinget endelig

lovet en sak til neste år. Dette er noe disse medlemmer ser frem til.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener en står overfor store utfordringer innen barnevernet og ser flere barn med sammensatte vansker. Barn og unge med større psykiske vansker blir kommunens ansvar og da må vi sette det kommunale barnevern i stand til å gi disse barna faglig god hjelp.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at barnevernet har en stor utfordring i forhold til den flerkulturelle delen av barnevernet. I Oslo er over halvparten av sakene til barnevernet fra minoritetsfamilier, og barnevernet står overfor en stor utfordring. Disse medlemmer viser til at disse saker ofte kjennetegnes ved store levekårsutfordringer, voldelige oppdragelsesmetoder og konflikter mellom innvandrerdøtre og foreldre. Disse medlemmer mener barnevernet må få styrket sin kompetanse i slike saker og en må få på plass målrettet informasjon og dialog overfor innvandrersorganisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Dokument 8:21 (2009–2010), jf. Innst. 186 S (2009–2010) hvor disse partier foreslår en opptrappingsplan for full barnevernsdekning. En av hovedutfordringene for barnevernet er at det aldri er blitt definert som et politisk satsingsområde på linje med for eksempel barnehageutbygging og eldreomsorg. Disse medlemmer vil også vise til at en hovedutfordring er at mange barnevernsbarn må flytte flere ganger under barnevernets omsorg. Det er alvorlig når myndighetene tar over ansvaret for et barn og ikke kan tilby stabilitet og mulighet for tilknytning. Disse medlemmer viser til at den sterke veksten i antall saker og antall barn i barnevernet stiller samfunnet overfor store utfordringer. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til rapporten fra Rambøll som oppsummerer de fire rapportene som departementet har bestilt i forbindelse med gjennomgangen av barnevernet. Der sies det følgende:

«I en situasjon med kontinuerlig aktivitets- og kostnadsutvikling, med et statlig tiltaksapparat som ikke dekker behovene, og med et vanskelig samarbeid mellom kommunalt og statlig barnevern, vurderer Rambøll at det er behov for en bred prinsipiell debatt om barnevernet. Debatten må adressere hvilke målsettinger, målgrupper og strategier som skal prioriteres, slik at en både imøtekommer og forebygger behov for tiltak i og utenfor hjemmet, og må legge

premisser for hvordan barnevernet bør organiseres og finansieres.»

Disse medlemmer deler denne analysen. Dette viser behovet for at når Stortinget nå får en sak til behandling, så må det stilles grunnleggende spørsmål ved hvordan vi organiserer tjenesten, og man må i større grad enn før se på hele tiltaksapparatet under ett, på tvers av sektorer, enten det er helsestasjoner, psykisk helsevern, PP-tjeneste, skoler og barnehager, familievern og barnevern, og spørre hvordan vi kan sette sammen hele dette apparatet for å gi utsatte barn og unge den hjelpen de trenger.

Familieråd

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil igjen påpeke at ordningen med familieråd må brukes i mye større grad i barnevernssaker. Målet med et familieråd er å drøfte seg fram til en plan som skal bedre barnets livssituasjon.

Disse medlemmer mener dette tilbudet med fokus på barns beste er så viktig at en må gjøre flere kommuner kjent med dette.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Komiteen vil vise til at posten dekkjer utgifter til ulike førebyggjande tiltak, mellom anna kjøp av tenester innanfor utvikling og implementering av nye metodar i barnevernet, evaluering av barnevernsreforma, adopsjon, arbeid retta mot barn av rusmisbrukande og psykisk sjuke foreldre, familierådslag og liknande tiltak.

Komiteen merkar seg at løyvinga under posten er foreslått redusert med 0,6 mill. kroner som følgje av at enkelte tiltak blir avslutta i 2012. Vidare viser komiteen til at det blir foreslått å flytte 15,4 mill. kroner til kap. 854 post 50; 19,3 mill. kroner til kap. 854 post 61; 11,2 mill. kroner til kap. 854 post 71 og 0,5 mill. kroner til kap. 857 post 21. Komiteen merkar seg at flyttinga ikkje påverkar bruken av midlane, men gjer postbruken korrekt. Komiteen viser elles til dei øvrige flyttingane og støtter dette.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, meiner den kraftige satsinga på å styrkje det kommunale barnevernet har vore svært viktig. Fleirtalet viser til at det i samband med satsinga er sett av midlar til kompetansehevande tiltak, tilsyn og administrasjon av ordninga. Fleirtalet viser til at forslaget om å setje av 40 mill. kroner til dette er viktig og støttar dette. Fleirtalet viser elles til at det er foreslått ei løyving på 70,8 mill. kroner under posten og støttar dette.

Post 50 Forskning og utvikling

Komiteen viser til regjeringas forslag og støtter dette.

Post 60 Kommunalt barnevern

Komiteen meiner det framleis er eit behov for å auke kapasiteten i barnevernstenesta. Det er også eit behov for å jamne ut forskjellar mellom kommunane for å sikre alle barn eit likeverdig tilbod uavhengig av bustad.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, meiner regjeringas satsing på det kommunale barnevernet over fleire år vil bidra sterkt til dette.

Fleirtalet vil vise til at regjeringas kraftige satsing på det kommunale barnevernet dei siste åra har gjeve resultat gjennom at fleire born får hjelp. Fleirtalet merkar seg at barnevernet mottar fleire bekymringsmeldingar enn tidlegare, noko som tyder på at terskelen for å melde ifrå er lågare.

Fleirtalet viser til at dei ekstra løyvingane til det kommunale barnevernet dei siste åra har ført til ei viktig styrking av tenesta. Fleirtalet meiner det er svært positivt at det kommunale barnevernet er betre dimensjonert, og at samarbeidet mellom barnehage, skule, helseteneste og politi er betra. Fleirtalet understreker at arbeidet med å styrkje dette samarbeidet vidare er viktig, slik at ein kan halde fram med den gode utviklinga og hjelpe fleire born.

Komiteen meiner det er spesielt viktig å styrkje samarbeidet mellom barnevernet og barnehage-sektoren, då det er få meldingar til barnevernet som kjem ifrå barnehagen. Komiteen viser også til at styrkja samarbeid mellom ulike aktørar som har med barn å gjere er viktig også medan ei sak pågår i barnevernet. Komiteen er opptatt av at både dei tilsette og borna får den naudsynte informasjonen og moglegheit til å medverke.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til regjeringa si satsing på å styrke barns medverknad, og viser til forslag som skal styrkje denne som er sendt på høyring i samband med den varsla barnevernsproposisjonen.

Fleirtalet vil vise til at regjeringa samla føreslår å auke løyvingane til det kommunale barnevernet med 205 mill. kroner i 2013, der 165 mill. kroner er avsett for å dekkje utgifter til nye stillingar i barnevernet slik det kjem fram av post 60. Fleirtalet merkar seg at resten av midlane kan nyttast til kompetanse- og samhandlingstiltak i kommunane.

Fleirtalet viser vidare til at regjeringa føreset at fleire barn som treng hjelp kan få hjelp lokalt som følgje av den store satsinga på barnevernet gjennom øymerking, samstundes som dei frie inntektene til kommunane har auka. Fleirtalet merkar seg at dei auka løyvingane for 2013 vil kunne gje barnevernstenesta 270 nye stillingar. Fleirtalet er svært tilfreds med at regjeringa følgjer opp barnevernsløftet, og viser til at ein i budsjettet for 2011 løyvde 240 mill. kroner øymerka til det kommunale barnevernet, trappa vidare opp i 2012 og auka løyvingane med 50 mill. kroner og at ein no for 2013 aukar løyvingane med 205 mill. kroner. Fleirtalet meiner at dette viser at regjeringa tar satsinga på dei mest utsette borna på alvor.

Eit anna fleirtal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at det kommunale barnevernet har vore underprioritert sidan midten av 1990-talet, og at regjeringa gjennom si satsing har endra denne prioriteringa.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil påpeike at regjeringas kraftige satsing på det kommunale barnevernet, spesielt frå 2010, byrjar å gje resultat.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil vise til at både Riksrevisjonen, Helsetilsynet og regjeringens egen evaluering avdekket graverende svikt og systemfeil i både statlig og kommunalt barnevern. Kommunene har for liten kapasitet og for små fagmiljøer. Sammen med manglende kvalitetssikring og internkontroll har dette ført til en rekke fristbrudd, feilaktige henleggelses- og bekymringsmeldinger, vedtak som fattes uten at barnet blir hørt, og manglende evaluering av tiltak. Tjenester til barn, unge og familier i sårbare situasjoner samsvarer ikke med fastsatte mål og regler. Departementet har ikke sikret seg nødvendig styringsinformasjon, fylkesnemndene har uakseptabelt lang saksbehandlingstid og det eksisterer ikke tilstrekkelig forskning. Dette er svært alvorlig for mange barn, som ikke får den hjelpen de trenger.

Disse medlemmer vil trekke frem kommunene som den viktigste aktøren for å forebygge og behandle saker i barnevernet. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke førstelinjetjenesten både på saksbehandlersiden og på myndighetssiden gjennom en reell mulighet til å velge tiltak tilpasset det enkelte barn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil øke øymerkingen av midler til drift og utvikling av det kommunale barnevernet utover regjeringens forslag for å gi kommunene bedre muligheter til å gi rask og god hjelp til barn som trenger det. Det er barnevernet ute i kommunene som først møter barna som trenger hjelp. Det er derfor avgjørende at det kommunale barnevernet så tidlig som mulig fanger opp barn som er utsatt for omsorgssvikt eller av andre grunner trenger profesjonell hjelp. Disse medlemmer vil at kommuner som ønsker å ta ansvar for andrelinjetjenesten i barnevernet for å bedre ivareta barnas beste skal kunne gjøre det.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det bevilges 150. mill. kroner mer til det kommunale barnevern enn det regjeringen legger opp til.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2013 hvor det bevilges 110 mill. kroner mer til det kommunale barnevern enn det regjeringen legger opp til.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med rapportane frå Helsetilsynet som har vist svikt og manglar på fleire områder, spesielt når det gjeld tilsyn, planar og fristbrot.

Eit anna fleirtal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at ein no ser ei auke i talet på barn med tiltaks- og omsorgsplanar, fleire tilsyn gjennomførast og det er færre fristbrot. Fleirtalet er glad for denne positive utviklinga som betyr at fleire barn får betre hjelp til rett tid og av betre kvalitet.

Fleirtalet vil understreke viktigheita av at denne satsinga vidareførast, og vil vise til det viktige arbeidet med den varsla barnevernsproposisjonen og stortingsmeldinga om barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til Kommunal Rapports avsløringer om at det ble nesten 1 000 flere fristbrudd i barnevernet i fjor, bare 22 av 429 kommuner klarte å undersøke alle barnevernssaker i løpet av tre måneder. Disse medlemmer vil videre vise til at Helsetilsynet ved sitt landsomfattende tilsyn fant lovbrudd og feil i 40 av 44 undersøkte kommuner. Disse medlemmer finner det på denne bakgrunn bemerkelsesverdig at regjeringen

samtidig i statsbudsjettet skriver at rapportering fra kommunene viser at den negative utviklingen kan være i ferd med å snu og videre at de siste rapporteringene for 2011 viser en nedgang i andelen fristbrudd. Disse medlemmer finner utviklingen bekymringsfull og har derfor gått inn for en ytterligere styrking av det kommunale barnevernet.

Komiteen vil vise til at løyvinga blir fordelt av fylkesmennene etter søknad frå kommunane.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til regjeringas arbeid med barnevernsløftet. Fleirtalet viser til at barnevernsløftet består av fire delar: ressursløft, vidareutvikle organiseringa, styrke barns medverknad og rettigheter og nye prioriteringar (om prinsipp, verdigrunnlag og kompetanse). Fleirtalet er svært tilfreds med at regjeringa gjennom dei to siste åra har utført eit omfattande utgreiingsarbeid som gjev gode føresetnader for å utvikle barnevernet vidare. Fleirtalet vil understreke at denne viktige dokumentasjonen no gjev regjeringa ein unik mulighet til å gjere ein forskjell for utsette barn og unge gjennom å skape eit betre barnevern. Fleirtalet viser i den samanheng til den varsla barnevernsprosisjonen og stortingsmeldinga om barnevern.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor Fremskrittspartiet foreslår å omprioritere fra kap. 855 post 1, for å øke denne posten med ytterligere 150 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Disse medlemmer konstaterer at barnevernet står overfor vesentlige utfordringer, og mener det ikke kan aksepteres at tilbudet til en av våre mest sårbare grupper har en så kraftig variasjon mellom kommunene. Disse medlemmer påpeker at dette arbeidet må gjennomføres etter prinsippet om like rettigheter, og mener dette tvinger frem et fokus på at også tilsynet i barnevernet må være godt rustet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 og den omprioriteringen som gjøres ved å redusere kap. 855/01 Driftsutgifter med 500 mill. kroner for å øke bevilgningene til Kap 854/60 Kommunalt barnevern med 150 mill. kroner og kap. 855/22 Kjøp av private barnevernstjenester med 300 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen åpne for at kommuner kan ta et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.»

Post 61 Utvikling i kommunene

Komiteen vil vise til at posten dekkjer tilskot til prosjekt og program i regi av kommunar og fylkeskommunar. Vidare viser komiteen til at prisen til Årets barne- og ungdomskommune er òg løyvd over posten. Komiteen merkar seg at nokre mottakarar får ei øyremerkte løyving i 2013.

Komiteen meiner desse midlane er viktige og viser til at målet med midlane er at dei skal nyttast til prosjekt og tiltak for å betre samarbeid mellom dei enkelte aktørane og utvikle tenestene i barne- og ungdomsvernet. Komiteen merkar seg at løyvinga blir retta inn mot kommunar som driv utviklingsarbeid, førebyggjande arbeid og arbeid som skal hindre problemutvikling, ekskludering og marginalisering av barn og unge. Komiteen viser til at noka av løyvinga blir fordelt etter avtaler medan andre blir fordelt etter søknadar frå kommunar og fylkeskommunar i tråd med utlysning av prosjektmidlar. Komiteen ser det som svært positivt at regjeringa ved dette styrkjar det førebyggjande arbeidet og samarbeid mellom enkelte aktørar i barne- og ungdomsvernet.

Komiteen viser til at ei rekkje postar vert flytta til denne posten for å gjere postbruken korrekt. Komiteen viser vidare til forslaget om ei løyving på 26,4 mill. kroner under posten og støttar dette.

Post 65 Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger, overslagsbevilgning

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringa sitt forslag om ei løyving på 1 100 mill. kroner i 2013 og støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Riksrevisjonens undersøkelse om det kommunale barnevernet og bruken av statlige virkemidler, Dokument 3:15 (2011–2012) som ble overlevert Stortinget 14. juni 2012. Disse medlemmer finner innholdet i rapporten svært alvorlig. Riksrevisjonens undersøkelse viser at mange bekymringsmeldinger er feilaktig henlagt. Meldingene burde enten ha vært fulgt opp med en undersøkelse, eller barnevernstjenesten burde ha innhentet mer informasjon fra melder før meldingen ble henlagt. Disse medlemmer viser videre til at rapporten avdekker at gjennomsnittlig 17 pst. av undersøkelsene tok for lang tid i 2011, men med store forskjeller. Noen kommuner holder barnevernlovens frist i alle saker, mens andre kommuner bryter fristen i et flertall av

sakene. Disse medlemmer finner det alarmende at mange undersøkelser gjennomføres uten at barnevernstjenesten har snakket med barnet eller vært på hjemmebesøk. Disse medlemmer viser videre til at selv om det har vært en økning i andelen barn med hjelpetiltak som har tiltaksplan, har mange av planene vesentlige svakheter. Riksrevisjonen beskriver at det i mange tilfeller kan pågå tiltak i lang tid uten at barnevernstjenesten har vurdert om tiltaket fungerer etter hensikten. Disse medlemmer viser til Riksrevisjonens vurdering av at departementet ikke i tilstrekkelig grad har gjort rede for når det kan forventes at fremlagte tiltak vil bidra til forbedret måloppnåelse, og at det er viktig med en mer forpliktende tidsplan for de nødvendige forbedringene. Riksrevisjonen mener videre at det for å sikre god kvalitet på barnevernstjenestenes arbeid er behov for å forbedre rutiner og arbeidsprosesser, og at det er nødvendig å styrke fagmiljøene og øke kompetansen om ledelse og internkontroll i kommunene. Riksrevisjonen påpeker også at de kommunale barnevernstjenestene har et økt behov for nødvendig faglig støtte.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår på denne bakgrunn å styrke utviklingsarbeidet i kommunene med 16 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets alternative politikk vil gi umiddelbar reduksjon i antall asylsøkere og flyktninger, og at dette også vil gjenspeile seg på denne posten. På lengre sikt vil et estimat på antall enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger med barnevernstiltak ligge på 500–750 individer, men for å operere med estimater som er mer realistiske på kort sikt har disse medlemmer valgt å øke anslaget til 1 000 individer. Disse medlemmer viser med dette at det er fullt mulig å skjerpe inn på dette området, innen realistiske og forsvarlige rammer, og legger regjeringens estimat for kostnad pr. individ til grunn for å endre denne posten i tråd med Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21

Komiteen viser til at målet for løyvinga under denne posten er eit betre barne- og ungdomsvern. Vidare viser komiteen til at løyvinga på posten blir nytta til dei to tilskottsordningane Tilskot til organisasjonar i barne- og ungdomsvernet og Tilskot til utvikling- og samhandlingsprosjekt i barne- og ungdomsvernet. Komiteen merkar seg at nokre enkeltmottakarar i tillegg får ei øyremerkte løyving frå posten, og at prisen «Årets forbilde» blir tildelt under denne posten.

Komiteen meiner tilskottsordningane under denne posten har stor verdi og er retta mot eit viktig arbeid i barne- og ungdomsvernet. Komiteen viser til at ordninga Tilskot til organisasjonar i barne- og ungdomsvernet skal stimulere brukar- og interesseorganisasjonar til å engasjere seg og vise medansvar for utsette barn og unge og familiane deira. Komiteen viser vidare til ordninga med Tilskott til utviklings- og samhandlingsprosjekt i barne- og ungdomsvernet, og at denne ordninga har som mål å førebyggje problemutvikling og medverke til at utsette barn og unge får betre hjelp gjennom kunnskapsutvikling, spreiding av informasjon og utprøving av modellar og samhandlingsprosjekt. Komiteen merkar seg at tilskottsordninga også kan nyttast til tiltak innanfor oppfølging av handlingsplanar på området, som tiltak i Handlingsplan mot tvangsekteskap og kjønnslemlesting. Komiteen merkar seg vidare at det også kan vere aktuelt å lyse ut midlar innanfor Handlingsplan mot vald i nære relasjonar. Komiteen meiner arbeidet regjeringa gjer innanfor både desse handlingsplanane er av stor verdi og ynskjer å understreke viktigheita av dette arbeidet. Komiteen meiner det er viktig at regjeringa lagar gode handlingsplanar som går på tvers av departementa, då til dømes arbeidet med vald i nære relasjonar er ein av vår tid store samfunnsutfordringar og støttar dette arbeidet.

Komiteen vil vise til regjeringa sitt forslag om ei løyving på 31,6 mill. kroner under posten og støttar dette.

Post 72 Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet

Komiteen vil vise til at midlane under denne posten blir nytta til forskning og utvikling på nye metodar retta mot barn og unge med alvorlege åtferdsvanskar og implementering av desse. Komiteen merkar seg at største delen av løyvinga dekkjer departementets tilskot til Atferdssenteret.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, viser elles til omtale av postflyttingar og forslag om ei løyving på 57,5 mill. kroner og støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er vesentlig at heterogene fagmiljøer med ulike tilnærminger til barnevernsfeltet får utvikle seg. Disse medlemmer vil også understreke at effekten av nye behandlingalternativer, metoder og tjenester bør dokumenteres av eksterne og uavhengige forskningsmiljøer før implementering. Evaluering av igangsatte nye metodiske konsepter og metoder må også evalueres av uavhengige forskere uten tilknytning verken

til metoden eller til implementering. Det politiske arbeidet med barnevern er avhengig av at det foreligger god forskning og dokumenterbart materiale til grunn for de beslutninger som tas.

Disse medlemmer viser til Riksrevisjonens siste undersøkelse om det kommunale barnevernet som viser at det mangler tilstrekkelig forskningsbasert kunnskap om hjelpetiltakene i barnevernet, og at det i liten grad vært gjennomført forskning om hjelpetiltak til tross for at slike tiltak gis til fire av fem barn som får hjelp fra barnevernet. Undersøkelsen viser at det er behov for forskning som kan øke kunnskapen om virkningene av hjelpetiltakene, og forskning som kan bidra til å utvikle nye hjelpetiltak, slik at barn som trenger det kan få best mulig hjelp fra barnevernet. Riksrevisjonen påpeker videre at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet bør bidra til å styrke de kommunale barnevernstjenestenes muligheter til å ta i bruk hjelpetiltak som kan bidra til endring for det enkelte barn ved å øke kunnskapen om virkninger av ulike typer hjelpetiltak og sørge for at de kommunale barnevernstjenestene kan få mer faglig støtte.

Komiteens medlemmer fra Høyre synes det er uheldig at enkelte retninger får dominere en bestemt sektor og viser til Høyres alternative budsjett for 2013 hvor det settes av 20 mill. kroner utover regjeringens forslag til forskning og utvikling i barnevernet.

2.16 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

Komiteen vil vise til at Bufetat blei oppretta mellom anna for å utvikle eit betre barnevern og familievern med god økonomisk kontroll. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) skal sikre at regionane utnyttar ressursane godt, og er ansvarleg for at regionane når sine mål. Vidare vil komiteen vise til at det er direktoratet si oppgåve å nå måla med reforma frå 2004 med dei ressursane som står til disposisjon.

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttas under post 22 og post 60

Komiteen mener det aller viktigste er at barn som trenger fosterhjem får et fosterhjem som er tilpasset barnets behov. Det er barnets beste som må være det styrende prinsippet og derfor avgjørende for valg av fosterhjem. Komiteen vil påpeke at fosterhjem i nær slekt ofte kan være å foretrekke når barn må flytte ut fra sine biologiske foreldre. Komiteen registrerer at altfor mange barn venter på fosterhjems plassering.

Dette er en helt uakseptabel situasjon, og komiteens medlemmer fra Fremskrittsparti-

et, Høyre og Kristelig Folkeparti er bekymret over at nedbygging av institusjonsplasser til fordel for fosterhjem har gått for langt. Det er, slik disse medlemmer ser det, viktig å ha på plass fosterhjem før en bygger ned tiltak. I tillegg er det foruroligende mange flyttinger mellom fosterhjem. Dette er ikke akseptabelt.

Komiteen vil vise til at forslag til nye regler i barnevernsloven om at barn som er utsatt for menneskehandel kan plasseres foreløpig i institusjon uten samtykke, er vedtatt i Stortinget.

Komiteen vil fremheve at god kvalitet er et ufravikelig krav til barnevernsinstitusjoner enten de er statlige, ideelle eller kommersielle.

Fleirtalet i komiteen, medlemmene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke at det må vere eit mål å ha høg utnytting av kapasiteten i dei offentlege institusjonane. Difor må Bufetat framleis prioritere utnyttinga av den statlege kapasiteten fyrst. Fleirtalet vil også her vise til at ved bruk av private institusjonar må ideelle prioriterast framfor dei kommersielle aktørane og at praksisen ein har i dag med eigne anbudsrundar der berre ideelle aktørar har høve til å delta må vidareførast og sikrast. Fleirtalet meiner at ved bruk av ideelle og private aktørar bør etaten legge vekt på at tilsette blir tilbydt tilsvarende lønns- og arbeidsvilkår som det som følger av gjeldande landsomfattande tariffavtale eller det som elles er normalt for vedkommande sted og yrke. Fleirtalet vil vidare peike på at for på lengre sikt å kunne redusere bruken av private institusjonar ytterlegare, må Bufetat omstille fleire av sine omsorgsplassar til åtferds- og rusplassar der etterspørselen for plassar er høg.

Fleirtalet merkar seg difor at ein aukar løyvinga på posten med 1,5 mill. kroner til meirutgifter i 2013 som følgje av lovendinga og støttar dette.

Komiteen vil vise til at Stortinget i samband med revidert nasjonalbudsjett 2012 vedtok ein auke i løyvinga på posten med 50 mill. kroner, og at ein i statsbudsjettet for 2013 foreslår å vidareføre utgiftsnivået og aukar posten med 50 mill. kroner samanlikna med saldert budsjett for 2012. Komiteen merkar seg at dei samla budsjettrammene føreset gjennomføring av omstillingstiltak samanlikna med revidert nasjonalbudsjett 2012. Komiteen støttar regjeringa i at etaten må leggje auka vekt på å redusere utgifter gjennom effektiviseringstiltak og redusere dei administrative kostnadane. Komiteen meiner det er viktig og støttar også at det statlege barnevernet i liten grad skal finansiere ikkje-lovpålagte oppgåver.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at delen barn med behov for plass i fosterheim har i gjennom mange år auka meir enn for institusjon, og at ein føreset at denne utviklinga vil halde fram. Fleirtalet støttar regjeringa i at det er avgjerande å betre utnyttinga av kapasiteten i eige tiltaksapparat for å nytta ressursane best mogleg.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det er et paradoks at vi i dette landet har sikret alle barn som oppfyller kriteriene en barnehageplass, men ikke har sikret alle barn et hjem. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås 30 mill. kroner til rekruttering og veiledning av fosterhjem.

Komiteen understreker viktigeita av at ein også i dette arbeidet framleis skal tilby tenester av høg kvalitet som er tilpassa barna sine behov og at det i denne samanhengen betyr god rettstryggleik og medverknad for barn som må bli høyrd om sin eigen situasjon. Komiteen er svært opptatt av barns rettstryggleik og moglegheit for å medverke om sin eigen situasjon, og viser til at det kan vere viktig for å hindre utilsikta flyttingar i fosterheim og institusjon. Komiteen vil vise til regjeringas arbeid med å styrke barns rettstryggleik og medverknad i barnevernet blant anna gjennom ei rekke tiltak som er sendt på høyring i samband med den varsla barnevernsproposisjonen og barnevernsmeldinga som er venta våren 2013.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringas forslag om ei løyving på posten på 3 686 mill. kroner for 2013 og støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at det kommunale og statlige barnevernet fremdeles har samarbeidsproblemer, og mener at Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har blitt en byråkratisk og ressurskrevende organisasjon som ikke på langt nær bidrar godt nok til at de mest sårbare barna får hjelpen de bør og har krav på. Disse medlemmer vil understreke at det statlige barnevernet har vokst seg til en statlig koloss, er økonomisk dyrt og tungrodd. Disse medlemmer mener det er viktig å prioritere det kommunale barnevernet i budsjettet ut over regjeringens satsing og har i den forbindelse redusert bevilgningene til driftsutgifter til den statlige forvaltningen av barnevernet, for å prioritere en styrket førstelinjetjeneste i kommunene og innkjøp av private

barnevernstjenester. Disse medlemmer viser også til innsparingsmuligheter i administrasjonen og i driften av de statlige institusjonene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener økt samarbeid med lokalt barnevern er av avgjørende betydning, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, og sine egne merknader under kap. 854 post 60 og kap. 855 post 22.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser for øvrig til Høyres alternative budsjett for 2013 hvor 260 mill. kroner fra denne posten omprioriteres til andre barnevernstiltak.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til regjeringas forslag og støttar dette.

Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, kan nyttes under post 1

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at ein føreset at etaten i større grad utnyttar sitt eige tiltaksapparat, og at kjøp av private tenester blir redusert.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet, vil likevel vise til at offentlege, kommersielle og ideelle aktørar er gjensidig avhengig av kvarandre. Dette fleirtalet meiner at utan ein velfungerande stat fungerer ikkje privat sektor, og ideelle og kommersielle aktørar utgjør ein viktig del av velferdssamfunnet.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet og Høgre, meiner også at private kommersielle institusjonar skal vere eit supplement til statlege institusjonar. Fleirtalet vil likevel peike på at ideelle aktørar vil bli prioritert framfor andre private aktørar. Fleirtalet er glad for denne prioriteringa, og viser til at det er lyst ut eigne konkurransar for dei ideelle aktørane. Fleirtalet viser til regjeringas forslag og støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener regjeringens nedbygging av velfungerende institusjoner har gått for langt. For disse medlemmer er barnas behov viktigst, og hvert enkelt barn må få et best mulig tilpasset tiltak så raskt som mulig. Mange av barna har sammensatte utfordringer og trenger ekstra tilsyn og hjelpetiltak. I den senere tid har en også sett alt for mange utforut-

satte flyttinger av barn, noe som er svært uheldig. I tillegg ser en at regjeringens nedbygging av institusjonsplasser til fordel for fosterhjem er en stor utfordring, da en ikke har klart å rekruttere nok fosterhjem. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig at vi har tilstrekkelige hjelpetiltak til de barna som trenger hjelp fra staten og derfor er det viktig å ha et mangfold innenfor barnevernet. Disse medlemmer er av den oppfatning at private barnevernsinstitusjoner sitter på mye og variert kompetanse. De private institusjonene har vist seg å være fleksible og egnet til å gi barna skreddersydde tiltak med gode resultat.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er svært urovekkende at regjeringen legger opp til at egne tiltak og tiltak i hjemmet skal benyttes foran private alternativ. Disse medlemmer mener regjeringen setter ideologi foran barnets beste med sitt uttalte mål om å prioritere statlige tiltak foran bruken av private barnevernsinstitusjoner. Disse medlemmer mener at det er hensynet til hva som er barnets beste som skal tillegges mest vekt i valg av tiltak, ikke hvem som driver tiltaket. Disse medlemmer er bekymret for situasjonen mange av de private barnevernsaktørene befinner seg i på grunn av rammebetingelse de er stilt ovenfor. Disse medlemmer mener en i det statlige barnevernet burde skille mellom de som bestiller og de som utfører barnevernstjenester. Disse medlemmer vil igjen påpeke at det er viktig å få på plass et fritt og uavhengig tilsyn som fører tilsyn med både offentlige og private institusjoner. Disse medlemmer mener alle barn i barnevernet skal ha et tilpasset tilbud av høy kvalitet i rett tid. Disse medlemmer mener det skal være likebehandling av offentlige og private tilbydere av barnevernstjenester. Alle tiltak som inngår i statens avtaler om plassering skal være offentlig godkjent, offentlig kvalitetssikret og offentlig finansiert, og de skal være underlagt offentlig tilsyn og kontroll. For å sikre at det velges riktig tiltak av god kvalitet for det enkelte barn, er det viktig med stor grad av åpenhet om innhold og kvalitet i det tilbudet barnevernet har. Informasjon må gjøres enkelt tilgjengelig for alle, herunder foreldre og foresatte, barnevernsansatte, forskere, politikere, journalister og andre som har interesse av å få tilgang på informasjon om barnevernets omsorgsinstitusjoner og tiltak. I dag er det begrenset informasjon tilgjengelig om de tiltak staten har inngått avtaler med og det er heller ikke lett tilgjengelig informasjon om statens egne plasser. Disse medlemmer har foreslått at det etableres en portal med oversikt over alle godkjente barnevernstiltak, deres innhold og kvalitet, herunder tilsynsrap-

porter fra tilsynsmyndighet, kompetanse hos personalet, metodisk tilnærming, resultat av brukerundersøkelser og annen informasjon som kan offentliggjøres, jf. Dokument 8:109 S (2009–2010), Innst. 359 S (2009–2010). En slik åpenhet vil bidra til bedre kvalitet, en mer treffsikker plassering og kan være grunnlag for en likebehandling av offentlige og private.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor Fremskrittspartiet øker midlene til kjøp av private barnevernstjenester med 300 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2013 hvor Høyre øker midlene til kjøp av private barnevernstjenester med 150 mill. kroner.

Post 60 Tilskudd til kommunene, kan nyttes under post 1

Komiteen viser til regjeringas forslag og støtter dette.

2.17 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen vil vise til at posten dekkjer utgifter til drift av omsorgsentra for barn og unge og eventuelt til kjøp av plassar i private tiltak og arbeidet med busetjing av einslege, mindreårige asylsøkjarar under 15 år.

Komiteen meiner det er viktig med gode omsorgstilbod for mindreårige asylsøkjarar og flyktningar. Komiteen vil vise til at det er svingingar i talet på einslege, mindreårige asylsøkjarar som kjem til Norge. Komiteen merkar seg at i saldert budsjett for 2012 dekte løyvinga 120 plassar, medan prognosane no tyder på at det i gjennomsnitt vil vere 70 barn i omsorgsentra for 2013.

Komiteen vil vise til at erfaringane viser store svingingar i framkomsttala, og ein slik kapasitet gjer rom for svingingar i talet på barn i omsorgsentra gjennom året. Komiteen viser med det til at løyvinga for 2013 skal finansiere 89 plassar. Komiteen merkar seg at for å redusere talet på plassar og unngå at staten drifrar fleire plassar enn nødvendig, føreslår regjeringa å leggje ned Skiptvedt omsorgssenter. Dette tilsvarar ei nedskalering av kapasiteten til 89 plassar.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke at

Skiptvedt vert lagt ned som følge av lengre tid med svært låg kapasitetsutnytting då talet på mindreårige asylsøkjara har gått kraftig ned, samtidig som prognosane for 2013 tilseier at talet vil reduserast ytterlegare. Fleirtalet har registrert at tilsette ved Skiptvedt omsorgssenter er opptatt av at deira rettar ved avviklinga vert ivaretatt på ein god måte. Fleirtalet meiner dette er viktig, slik det er i alle andre tilsvarende prosessar.

Fleirtalet vil framheve at god kvalitet er eit ufråvikeleg krav til barnevernsinstitusjonar anten dei er statlege, ideelle eller kommersielle. Fleirtalet vil understreke at det må vere eit mål å ha høg utnytting av kapasiteten i dei offentlege institusjonane. Difor må Bufetat framleis prioritere utnyttinga av den statlege kapasiteten fyrst. Fleirtalet vil også her vise til at ved bruk av private institusjonar må ideelle prioriterast framfor dei kommersielle aktørane og at praksisen ein har i dag med eigne anbudsrundar der berre ideelle aktørar har høve til å delta må vidareførast og sikrast. Fleirtalet meiner at ved bruk av ideelle og private aktørar må etaten legge vekt på at tilsette blir tilbydt tilsvarende lønns- og arbeidsvilkår som følgjer av gjeldande landsomfattande tariffavtale, eller det som elles er normalt for vedkommande stad og yrke. Fleirtalet vil vidare peike på at for på lengre sikt å kunne redusere bruken av private institusjonar ytterlegare, må Bufetat omstille fleire av sine omsorgsplassar til åtferds- og rusplassar der etterspørselen for plassar er høg.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at med en mer rettferdig flyktning- og asylpolitikk ville tilstrømmingen av grunnløse flyktninger reduseres sterkt, og det ville bli langt færre enslige, mindreårige asylsøkere. Disse medlemmer viser til Framskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til Meld. St. 27 (2011–2012) Barn på flukt og Innst. 57 S (2012–2013). I innstillingen uttrykker disse partier skuffelse over at regjeringen i meldingen ikke følger opp sitt eget mål i Soria Moria-erklæringen om at omsorgsansvaret for også enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år skal overføres til barnevernet. Disse medlemmer mener enslige, mindreårige asylsøkere i altfor lang tid har blitt møtt med et tilbud som verken ivaretar barnas rettssikkerhet eller deres omsorgsbehov. Disse medlemmer viser til at FNs barnekomité i januar 2010 anbefalte å utvide ansvarsområdet for barnevernet til å omfatte også barn på 15, 16 og 17 år. Disse medlemmer viser til at barnekomiteen

blant annet «uttrykker bekymring over at enslige mindreårige asylsøkere ikke blir fulgt opp på et beskyttende vis av barnevernet». Barnekomiteen uttrykker også følgende:

«Komiteen er også betenkt over at parten har begrenset barnevernets ansvarsområde til barn under 15 år, noe som innebærer at eldre barn får mindre hjelp».

Disse medlemmer viser til komiteens følgende konkrete anbefaling:

«å utvide ansvarsområdet for barnevernet til å omfatte også barn på 15, 16 og 17 år, som planlagt».

Disse medlemmer uttrykker bekymring over at det bare i perioden fra 2005 til 2012 er registrert så mange som 453 forsvinninger av barn fra norske mottak, og uten at det i de registrerte tilfellene er oppgitt nytt oppholdssted. Enslige, mindreårige asylsøkere er en særlig sårbar og utsatt gruppe for blant annet organisert kriminalitet og menneskehandel. Disse medlemmer mener at å overføre omsorgsansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år til barnevernet er et viktig tiltak for å motvirke forsvinninger av enslige, mindreårige asylsøkere. I tillegg er det avgjørende for å gi et mer helhetlig og bedre behandlingstilbud til denne gruppen. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at det er uheldig at regjeringen i statsbudsjettet velger å legge ned Skiptvedt mottakssenter og nedskalere kapasiteten for mottak av enslige, mindreårige asylsøkere fordi en venter nedgang i tilstrømming av barn under 15 år. Disse medlemmer viser til at prognosen for tilstrømming av enslige, mindreårige asylsøkere i alderen 15–18 år ifølge departementet er 750 personer i 2013, og at kapasiteten ved Skiptvedt kunne vært brukt til å hjelpe disse.

2.18 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Komiteen mener det er viktig å fremme tiltak som fremmer medvirkning og deltaking for barn og unge på ulike områder i samfunnet. Det er et overordnet mål for komiteen å sikre at alle barn og unge har en god og trygg oppvekst.

Komiteen er av den oppfatning at frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner spiller en viktig rolle, både som en arena for læring av demokrati og som tilbyder av verdifulle aktivitetstilbud for barn og unge. Det er derfor viktig med god dialog og samarbeid mellom frivillig sektor og styresmakter. Komiteen vil også påpeke viktigheten av at tverretattlig samarbeid om en gjennomgående politikk for barn og unge videreføres og prioriteres.

Komiteen er glad for at en oppfordrer kommunene gjennom tilskuddsordninger til å styrke samspillet med barn, ungdom, foreldre og frivillig sektor,

og mener kårningen av årets barne- og ungdomskommune bidrar til å få satt barn og unge på dagsorden i kommunene (jf. kap. 854 post 61). Komiteen vil også vise til det internasjonale samarbeidet på barne- og ungdomspolitikken som blir ført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig at det arbeides langsiktig og helhetlig i det forebyggende arbeidet for å styrke barn og ungdoms oppvekstmiljø. Disse medlemmer mener barn og unge må møte det forebyggende arbeidet på flere arenaer enn i skolen og finner det derfor viktig å sikre stabile rammevilkår for de mange organisasjonene som arbeider forebyggende. Disse medlemmer vil i denne sammenheng påpeke betydningen av at tilskuddsordningene for forebyggende arbeid ikke defineres så smalt at organisasjoner som for eksempel MOT som arbeider forebyggende i et helhetlig og langsiktig perspektiv, faller utenfor.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Komiteen er glad for at innsatsen gjennom Losprosjektet (jf. kap. 854 post 61) blir videreført. Det er viktig å satse på arbeid rettet mot ungdom som står i fare for å falle utenfor opplæring og arbeidsliv.

Post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres

Komiteen registrerer at selv om de aller fleste barn og unge klarer seg bra, så er delen som er rammet av fattigdom og dårlig oppvekst- og levekår høyere i storbyene enn på landsbasis. Komiteen mener derfor det er behov for en særlig satsing rettet mot barn og unge i større byer som er rammet av fattigdomsproblemer og er glad for at denne satsingen videreføres. Det er viktig at kommuner tilrettelegger for aktiviteter til barn og unge som faller utenfor. Derfor er samhandling mellom offentlige aktører og frivillig sektor viktig. Komiteen er av den oppfatning at det er viktig å legge til rette for lett tilgjengelig informasjon til barn og unge, og viser i den forbindelse til nettstedet ung.no. Komiteen mener også det er viktig å arbeide for å motvirke vold, mobbing, rus, kriminalitet og diskriminering i barne- og ungdomsmiljøene og er positiv til at dette arbeidet blir videreført. Komiteen vil særlig trekke frem arbeidet mot mobbing og trakassering via digitale medier og mot de organiserte fritidsmiljøene. Komiteen mener også det er viktig å styrke den forebyggende innsatsen rettet mot barn og unge som står i fare for å bli rusavhengige.

Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner

Komiteen mener de frivillige organisasjonene er viktige aktører i ungdomspolitikken. De er viktige sosiale møteplasser for barn og unge, og de bidrar til å skape trygge og inkluderende oppvekstmiljø.

Komiteen mener det er viktig å gi de frivillige organisasjonene gode rammebetingelser og en forutsigbarhet i deres arbeid. Komiteen mener også det er viktig at tilfanget av nye organisasjoner ikke svekker økonomien til allerede eksisterende organisasjoner. Komiteen understreker at kontakt og dialog med de frivillige organisasjonene er viktig for å lykkes.

Post 71 Utviklingsarbeid, kan nyttes under post 21

Komiteen viser til mange positive tiltak som kommunene har satt i gang gjennom storbymidlene og viser spesielt til prosjektet «Ferie for alle» i regi av Røde Kors. Komiteen registrerer at barn fra familier med svak økonomi og hele familier med vanskelig økonomi sjelden har råd til å reise på ferieturer. Med denne bevilgningen som Røde Kors har fått de senere årene, så har en hatt mulighet til å utvide tilbudet og flere barn har fått anledning til å delta i dette prosjektet.

Komiteen er glad for at deler av bevilgningen er øremerket tilskudd til Ferie for alle i regi av Røde Kors. Komiteen mener dette tilbudet er viktig, og vil vise til at en gjennom denne ordningen når de mest utsatte barna. Komiteen mener det er en stor styrke at Røde Kors samarbeider med skolehelsetjenesten, barnevernstjenesten, sosialtjenesten og andre offentlige instanser for å få oversikt over hvilke barnefamilier som har størst behov for ferieopphold. Komiteen er kjent med at Røde Kors hadde rundt 1 100 deltakere på ferieopphold over hele landet i 2012 og mener dette viser hvor viktig tilbudet er og at det har vært viktig med tilskuddene regjeringen har bevilget Ferie for alle i de senere årene slik at en har utvidet tilbudet.

Komiteen er kjent med at noen kommuner har satt av kommunale midler til tiltaket i dag. Komiteen vil oppfordre flere kommuner til å gjøre dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er likevel bekymret over at ikke flere barn får muligheten til å delta. Disse medlemmer mener alle har behov for gode fritidsaktiviteter og vil fremheve alle de flotte leir- og ferietilbudene som drives av frivillige aktører rundt om i hele landet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten økes slik at

flere barn får mulighet til å være med på prosjektet «Ferie for alle» i regi av Røde Kors.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å øke denne bevilgningen med 2 mill. kroner i 2013 for å gi flere barn muligheten til å delta på aktiviteter i regi av frivillige aktører.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås at bevilgningen til Røde Kors «Ferie for alle» og «Kors på halsen» styrkes med ytterligere 2 mill. kroner.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomsarbeid mv., kan overføres

Komiteen viser til tiltak som stimulerer til internasjonalt samarbeid på barne- og ungdomsområdet, og vil spesielt trekke frem deltagelse i EU-programmene Sikrere Internett og DAPHNE III. Komiteen mener det er viktig å ha fokus på å forebygge og nedkjempe alle former for vold både innenfor det offentlige og private mot barn, unge og kvinner, inkludert seksuell utnyttning og menneskehandel.

Komiteen viser også til samarbeid om barne- og ungdomspolitik i nærområder, særlig samarbeid innenfor rammene av Norges deltaking i Barentsrådet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er mulig å effektivisere denne posten og viser videre til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

2.19 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Komiteen viser til at hovedoppgaven til etaten er å gi barn, unge og familier som trenger hjelp og støtte, tiltak med høy og riktig kvalitet i hele landet. Komiteen vil understreke viktigheten av likeverdighet i tiltaksapparatet for barn og unge som mottar tiltak i de ulike regionene. Komiteen mener hjelpen som gis må tilpasses ut fra de behovene det enkelte barn har og hjelpen må være tilgjengelig for dem som trenger det.

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 855 post 1

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må være mulig å få til en effektivisering i direktoratet. Disse medlemmer forutsetter at post 1 kan reduseres, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, hvor kap. 858 post 1 er redusert med 3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det har vært sterk vekst i offentlig administrasjon de senere år, og en sterk vekst i antall ansatte i både departementer og underliggende etater. En rekke rapporter presentert i perioden 2001 til 2012 viser et betydelig effektiviseringspotensial i offentlig sektor. Disse medlemmer mener det er behov for å anvende skattebetalernes penger på en mest mulig effektiv måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at 264 barn ventet på fosterhjems plassering pr. 31. august 2012, hvorav 142 barn hadde ventet over seks uker. Dette er en helt uakseptabel situasjon. Sårbare barn i en vanskelig situasjon må ikke utsettes for den ekstrabelastningen som en uavklart omsorgssituasjon medfører. Disse medlemmer vil understreke at arbeidet med å rekruttere passende fosterhjem må intensiveres og viser til Innst. 312 S (2010–2011), jf. Dokument 8:39 S (2010–2011) om full fosterhjemsdekning innen 2013.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å bevilge 30 mill. kroner til rekruttering av fosterhjem.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, mener det er viktig å ha et mangfold av hjelpetiltak som er tilpasset det enkelte barn. Flertallet er også bekymret for kvaliteten til enkelte fosterhjem og minner om viktigheten av veiledning og opplæring av fosterhjemmene.

Post 22 Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

2.20 Kap. 859 EUs ungdomsprogram

Komiteen viser til at EUs ungdomsprogram Aktiv ungdom er et viktig redskap for at barn og ungdom skal kunne delta i internasjonalt samarbeid og påvirke internasjonale, nasjonale og lokale styresmakter. Komiteen viser til at bevilgningen på det-

te kapitlet dekker lønn og utgifter til varer og tjenester ved det nasjonale kontoret som forvalter programmet, og at bevilgningen må sees i sammenheng med kap. 3859 EUs ungdomsprogram som omhandler Europakommisjonens bidrag til drift. Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

2.21 Kap. 860 Forbrukerrådet

Komiteen vil fremheve det viktige arbeidet, og den viktige oppgaven som Forbrukerrådet har med å arbeide for bedre rettigheter for forbrukeren. Det arbeidet som Forbrukerrådet utfører er det viktigste bidraget til den offentlige forbrukerinformasjonen. Informasjon fremmer forbrukermakt og gjør det mulig for forbrukeren å ta velinformerte og riktige valg.

Komiteen registrerer at Forbrukerrådet har vært svært aktiv, noe som har medført større interesse og oppmerksomhet rundt det viktige arbeidet Forbrukerrådet utfører. Komiteen er derfor glad for at Forbrukerrådet neste år skal gjennomføre flere informasjonskampanjer om aktuelle forbrukerspørsmål. Slik kunnskap kan sikre forbrukeren bedre informasjon før og etter kjøp. Komiteen mener de siste årenes satsing på finansportalen (å utvikle gode portaler innen bank-, finans- og forsikringsbransjen) har bidratt til å hjelpe forbrukeren til å velge rette produkter.

Komiteen er positiv til at Forbrukerrådet nå har tatt på seg å etablere og drifte en markedsportal for tannhelsetjenester, slik at det blir enklere for forbrukeren å få oversikt over priser på ulike tannhelsetjenester. Komiteen vil i den forbindelse påpeke at det må rettes fokus også mot pasientrettigheter innen helsetjenester.

Post 1 Driftsutgifter, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 50 Basisbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det har vært sterk vekst i offentlig administrasjon de senere år, og en sterk vekst i antall ansatte i både departementer og underliggende etater. En rekke rapporter presentert i perioden 2001 til 2012 viser et betydelig effektiviseringspotensial i offentlig sektor. Disse

medlemmer mener det er behov for å anvende skattebetalernes penger på en mest mulig effektiv måte.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, hvor kap. 860 post 50 er redusert med 3 mill. kroner.

Post 51 Markedsportaler

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

2.22 Kap. 862 Positiv miljømerking

Komiteen viser til at formålet med miljømerking er å stimulere til mer miljøtilpasset produktutvikling og mindre miljøbelastende forbruk. Komiteen viser også til at ved å utvikle kriterier for miljømerking av varer og tjenester er dette med på å stimulere til mer miljøtilpasset produktutvikling og et mer miljøvennlig forbruk. Komiteen er også av den oppfatning at skal forbrukeren få økt tilgang på miljøvennlige produkter, så må det bli lønnsomt å produsere og investere i miljøvennlige produkter. Det er også viktig slik komiteen ser det at informasjon om miljøvennlige produkter blir gjort kjent for forbrukeren, slik at det kan bli enklere å velge. Komiteen vil i den forbindelse vise til det arbeidet som Stiftelsen Miljømerking gjør for å spre informasjon til forbrukeren.

Post 70 Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er mulig å effektivisere denne posten og viser videre til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

2.23 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid

Komiteen viser til at en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukerens rettigheter, interesser og sikkerhet, og mener at forbrukeren har rett til beskyttelse mot urimelig adferd fra både offentlig og private leverandører av varer og tjenester.

Komiteen mener det er viktig å videreutvikle forbrukerpolitikken i tråd med forbrukerens behov og er glad for at forbrukerrettigheter står så sterkt i Norge sammenlignet med andre land. Komiteen viser til at informasjon er et av de viktigste virkemidlene i forbrukerpolitikken. Forbrukeren må ha god og tilstrekkelig informasjon om varer og tjenestetilbud, og de må ha kunnskap om sine retter og plikter. Ko-

komiteen er kjent med at det i dag er utfordringer på det digitale markedet, og mener det er viktig å formidle forbrukerkunnskap og en kritisk holdning til både reklame som berører rettigheter, personvern og trygghet ved bruk av digitale medier. Komiteen er glad for at det satses og arbeides med å videreutvikle informasjonskanaler på nett og videreutvikle markedsportaler på nye områder. Komiteen viser til at norske forbrukere handler mye i andre europeiske land både på reise og netthandel. Komiteen vil i den forbindelse vise til at det er viktig å legge til rette for gode tvisteløsninger for forbrukeren ved klager der forbrukeren og den næringsdrivende befinner seg i forskjellig land. Komiteen mener det er viktig at bevilgninger blir brukt til å finansiere nasjonale og internasjonale markedsundersøkelser for å kunne skaffe kunnskap om behov for tiltak som kan gjøre det enklere for forbrukeren.

Komiteen har i flere år vært bekymret over økningen både i inkassokrav og gjeldsanmerkninger hos unge voksne og er glad for at undervisningen i skolen blir styrket på dette feltet. Forbrukertema er tverrfaglig og må gi elevene kunnskap om bærekraftig forbruk, digitale medier og generelle forbrukerrettigheter og plikter. Komiteen mener derfor tiltak som kan øke kunnskapen og forståelsen om personlig økonomi er viktig for unge forbrukere.

Komiteen er enig i at skolen er en viktig arena for å skape forståelse for etikk-, miljø-, og for å skape sunne holdninger til forbruk.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er mulig å effektivisere denne posten og viser videre til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

Post 79 EUs program for forbrukerpolitikk, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

2.24 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning

Post 50 Basisbevilgning

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

2.25 Kap. 867 Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

2.26 Kap. 868 Forbrukerombudet

Redusere forekomsten av lovstridig markedsføring

Komiteen er tilfreds med at Forbrukerombudet også i 2013 vil ha fokus på å verne forbrukerne mot lovstridig markedsføring på de områdene som har stor økonomisk betydning for forbrukerne. Det kan gjelde avtaler om finansielle tjenester, som f.eks bank og forsikring. Det er viktig at opplysninger som blir gitt i markedsføringen også gir et korrekt bilde av innholdet og kostnadene ved tjenestene.

Komiteen er videre tilfreds med at Forbrukerombudet viderefører sitt arbeid for at markedsføringen av boliger skal gi korrekt og nødvendig informasjon om hvilke kostnader kjøperen blir forpliktet til å betale, samt at informasjon ikke på andre måter er villedende.

Komiteen er enig i at også IKT-markedet har betydning for forbrukernes økonomi og at en har et spesielt fokus på bredbånd, telefoni og abonnement på TV-kanaler. Komiteen stiller seg derfor bak at Forbrukerombudet også i 2013 vil arbeide med å gjøre markedsføringen og prisinformasjonen på området bedre og lettere tilgjengelig for forbrukerne.

Komiteen deler Forbrukerombudets bekymring om at det ennå er mange som opplever å bli ringt opp av telefonselgere, selv om de har reservert seg mot telefonsalg i Reservasjonsregisteret. Komiteen registrerer at Forbrukerombudet vil holde en dialog med bransjen og om nødvendig bruke sanksjoner når det er nødvendig. Det er komiteen tilfreds med.

Komiteen stiller seg også bak Forbrukerombudets innsats mot de mange som er plaget av spam, enten på e-post eller på sms. En del av spammen på sms påfører mottaker kostnader langt utover normal takst.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, vil derfor oppfordre Forbrukerombudet til å benytte seg av sine sanksjonsmuligheter overfor aktører som bidrar til slik uredelig forretningsvirksomhet.

Bedre vernet for forbrukere i standardkontrakter

Komiteen er tilfreds med at Forbrukerombudet fortsatt vil gjøre en vurdering av ulike standardkontrakter på ulike livsområder, og da særlig kontrakter på områder som er økonomisk viktige for forbrukerne. Det er generelt viktig at kontraktene er klare og balanserte, og at de ikke er urimelige. Komiteen registrerer at Forbrukerombudet i 2011 og i 2012 har vært i god dialog med finansnæringen om nye og bedre balanserte standardkontrakter for forbrukerne og at dette omfattende arbeidet også vil fortsette i 2013. Det er komiteen tilfreds med.

Komiteen registrerer at stadig flere forbrukere inngår avtaler om kjøp av digitale tjenester som f.eks. musikk, film, spill og applikasjoner på nett eller via telefon. Komiteen er enig i at Forbrukerombudet også i 2013 arbeider for at vilkårene som gjelder for disse avtalene, er klare og rimelige og sikrer en trygg avtaleprosess.

Komiteen viser også til at standardkontrakter til Standard Norge for håndverkstjenester på boliger er blitt frikjøpt av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og blitt gratis og dermed lettere tilgjengelig. Komiteen er glad for at dette blir videreført, og viser til at frikjøpet er med på å redusere tallet på tvister og svart arbeid i byggebransjen. I tillegg øker det tryggheten for forbrukeren og medvirker til økt tillit i byggebransjen.

Bedre vernet for sårbare forbrukergrupper

Komiteen synes det er positivt at Forbrukerombudet fortsetter sitt arbeid rettet mot de forbrukerutfordringer unge voksne i aldersgruppa 18–25 år blir utsatt for. I den sammenheng vil ombudet også i 2013 fortsette arbeidet med forbrukerutfordringer for barn, unge voksne, eldre eller andre grupper forbrukere som lettere blir utsatt for villedende markedsføring eller som har et særlig behov for vern.

Når stadig flere og yngre barn har egne mobiltelefoner, er de òg mer tilgjengelig for direkte rettet markedsføring som telefonsalg og reklame på sms og i sosiale medier. Komiteen er av den grunn svært fornøyd med at Forbrukerombudet vil bidra til å hindre at barn og unge blir utsatt for direkte kjøpsoppfordringer i disse kanalene.

Arbeide internasjonalt for bedre forbrukervern

Komiteen viser til at i EU er flere direktiv om forbrukervern under arbeid. Forbrukerombudet har vært svært kritisk til mye av dette arbeidet fordi direktivene vil totalharmonisere viktige spørsmål fra kontraktsretten. Komiteen deler denne bekymringen.

Komiteen er kjent med at Forbrukerombudet har arbeidet tett med flere departement og Forbruker-

rådet for å påvirke innholdet i direktivene. Komiteen stiller seg bak at dette arbeidet også må fortsette i 2013.

Komiteen viser til at markedsføringsloven fra 2009 er en delvis implementering av et totalharmonisert europeisk regelverk som forbyr urimelig markedsføring. Det er derfor viktig at Forbrukerombudet arbeider kontinuerlig med å påvirke tolkingene av direktivet, slik at terskelen for hva som er villedende eller urimelig, ikke blir satt lavere enn det vi ønsker i Norge. Komiteen stiller seg bak en slik prioritering og at dette skjer i et tett samarbeid med de andre europeiske landene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, påpeker at det er særlig viktig at arbeidet med å stoppe ulovlig markedsføring eller urimelige vilkår i tilfeller der utenlandske selskap retter seg mot norske forbrukere, og der norske selskap retter seg mot forbrukere i andre europeiske land, får høy prioritet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

2.27 Kap. 2530 Foreldrepenger

Komiteen vil fremheve at Norge har en av verdens beste permisjonsordninger ved barns fødsel som gir gode muligheter for foreldre til å kombinere småbarnsomsorg og yrkesaktivitet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at fedrekvoten er foreslått utvidet med to uker til 14 uker fra 1. juli 2013, og at begge ukene er nye uker som tilføres foreldrepermisjonsordningen. Flertallet viser til at foreldrepermisjonsperioden dermed har økt fra 43 uker med 100 pst. lønnskompensasjon eller 53 uker med 80 pst. lønnskompensasjon i 2005 til 49/59 uker, hvorav fedrekvoten har økt fra 5 uker til 14 uker fra 1. juli 2013. Flertallet viser videre til at begge foreldre fra 1. juli 2013 har like lange øremerkede perioder etter fødselen, og at fellesdelen etter at den nye ordningen treer i kraft 1. juli 2013 blir på 18/28 uker. Flertallet viser til at regjeringen dermed har innført forslaget fra Mannspanelet. Flertallet er svært tilfreds med at mor og far på denne måten likestilles som foreldre, og mener at en stor fellesdel er med på å sikre frihet for den enkelte familie. Flertallet viser til at fellesskapet gjennom foreldrepermisjonsordningen med dette tilbyr familiene 18 063 200 000 kr for å sikre barn tid sammen med sine foreldre, og foreldre mulighet til å kombinere omsorg for barn med yrkesaktivitet.

Flertallet viser til at det i dag er slik at etter et samlivsbrudd vil den gjenværende del av stønadperioden tilfalle den av foreldrene som barnet bor fast hos, med mindre foreldrene er enige om noe annet. Komiteen har mottatt enkelte henvendelser fra foreldre som oppfatter dette som urimelig. Flertallet ber regjeringen vurdere om loven kan endres slik at det i enkelte tilfeller kan utbetales foreldrepenger til en forelder som ikke bor sammen med barnet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen foreslår å øke foreldrepermisjonen med to uker til 49/59 uker fra 1. juli 2013. Fra samme tidspunkt innføres tredeling av foreldrepengeordningen med en lik kvote til hver av foreldrene på 14 uker. Perioden som er til valgfri fordeling mellom foreldrene vil bli på 18 uker ved 100 prosent dekning, og 28 prosent ved 80 prosent dekning. Dette medlem mener regjeringen er i ferd med å gjøre den valgfrie delen av foreldrepermisjonen for liten og frykter for familienes fleksibilitet og videre oppslutning om fedrekvoten. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker en foreldrepermisjon på 68 uker der 10 uker er beholdt hver av foreldrene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti etterlyser forenklingsarbeidet med foreldrepengeordningen som regjeringen viste til i forbindelse med statsbudsjettet for 2011. Disse medlemmer viser til Riksrevisjonens årsrapport for 2011 som påviser et uakseptabelt høyt nivå av feil ved Navs saksbehandling av foreldrepenger. Riksrevisjonen ser alvorlig på forholdet og påpeker at mange av feilene har sammenheng med et komplekst og detaljorientert regelverk som ikke er entydig. Riksrevisjonens påpeker at Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at det er avhengig av tilbakemeldinger fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet for å kunne rette opp flere av feilene, og at direktoratet har sendt departementet forslag til regelverksendringer. Disse medlemmer forventer at dette arbeidet gis prioritet, og er bekymret for fremdriften i arbeidet med å forenkle foreldrepengeordningen.

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at det er viktig at familier opplever at foreldrepermisjonsordningen gir rom for fleksibilitet og tilpasning til hver enkelt families situasjon. Alle familier er forskjellige og har ulike behov og ulike vilkår som må tas hensyn til og gis rom for.

Disse medlemmer vil påpeke at Riksrevisjonen har funnet feil med beløpsmessige konsekvenser for bruker i én av fem kontrollerte saker om foreldrepenger i 2011, og imøteser på denne bakgrunn fremdrift i arbeidet med forenkling av foreldrepengeordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil sikre familienes valgfrihet gjennom at de fritt skal kunne dele foreldrepermisjonen mellom seg. Disse medlemmer mener det er galt at barnet skal miste permisjonstid hjemme om far eller mor av ulike årsaker ikke har anledning til å ta ut hele eller deler av kvoten. Disse medlemmer mener videre at det er viktig for hele familien at alle mødre og fedre får lik mulighet til å ta en del av foreldrepermisjonen.

I Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 legges det til grunn at selvstendig uttaksrett og avskaffelse av fedrekvoten vil koste 170 mill. kroner i 2013, og komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anslår at 169,15 av disse vil komme inn under post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til ny foreldrepermisjonsordning som likestiller mors og fars rettigheter og sikrer den enkelte familie rett til å bestemme fordelingen av permisjonen.»

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, hvor flere familier får rett til foreldrepenger som følge av at fedre og mødres uttaksrett likestilles. Disse medlemmer viser til regjeringens egne tall, som sier at behovet for utbetaling til engangsstønad i så fall kan reduseres med mer enn 300 mill. kroner, og kutter derfor nøkternt 300 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener dagens ordning med engangsstønad ved fødsel er den største urettferdigheten i dagens familiepolitikk. Mens en kvinne som har opptjent rett til foreldrepenger kan få utbetalt opptil 445 000 kroner fra staten over ett år, må en kvinne uten opptjent rett ta til takke med en engangsutbetaling på 35 000 kroner. Dette gjelder rundt 11 000 norske kvinner hvert år. Den reelle taperen i dette

systemet er barnet. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å doble engangsstønaden til 1 G i 2013. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti har som mål å heve engangsstønaden til 2 G.

Dette medlem viser til at likestillingsutvalget overleverte sine anbefalinger til regjeringen 25. september 2012. I den offentlige utredningen «Politikk for likestilling» anbefales det å innføre en foreldrepengeordning som er uavhengig av yrkesaktivitet for de som har svak tilknytning til arbeidslivet. Likestillingsutvalget sier at forskjellene i økonomiske vilkår mellom de som har rett til foreldrepenger, og de uten slik rett, er urimelig stor i dag. Utvalget påpeker at det offentlige er opptatt av å sikre økonomien til foreldre som jobber, men mindre opptatt av økonomien til foreldre som har liten tilknytning til arbeidslivet – som for eksempel studenter. Utvalget ender opp med å anbefale at det innføres en løpende minsteytelse for foreldrepenger, tilsvarende 2 G. Dette medlem viser til at regjeringen dermed har fått en anbefaling som gir gode argumenter for å gjøre noe med det som man lovte å se nærmere på i Soria Moria.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av engangsstønaden med utgangspunkt i Likestillingsutvalgets forslag.»

Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 2530 post 70, samt til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013. Her legges det til grunn at selvstendig uttaksrett og avskaffelse av fedrekvoten vil koste 170 mill. kroner i 2013, og disse medlemmer anslår at 0,85 av disse vil komme inn under post 73.

2.28 Kap. 3842 Familievern

Post 1 Diverse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

2.29 Kap. 3846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.

Post 1 Prosjektinntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

2.30 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 1 Diverse inntekter

Komiteen vil vise til at størstedelen av inntektene på posten er eit resultat av at kommunane skal dekkje ekstraavgifter som gjeld den enskilde bebuaeren ved plassering i statlege tiltak, når utgiftene ikkje er knytte til tiltak som er ein del av institusjonstilbodet. Komiteen vil vidare vise til at dette er nærmarer spesifisert i rundskriv Q-06/2007.

Komiteen merkar seg at inntektene vil vere lågare når ein nyttar mindre institusjon, og at posten blei nysaldert i 2010 og 2011. Posten ble redusert i revidert nasjonalbudsjett for 2012 som følgje av sviktande inntekter. Komiteen vil vise til at dette saman med utviklinga dei siste åra har ført til at inntektskravet ikkje er nådd, og at ein difor reduserer løyvinga på posten med 15 mill. kroner tilsvarende det reduserte inntektskravet frå revidert nasjonalbudsjett 2012. Komiteen vil vidare vise til at regjeringas forslag om ei løyving på 13,4 mill. kroner på posten og støttar dette.

Post 2 Barnetrygd

Komiteen viser til regjeringas forslag og støttar dette.

Post 60 Kommunale egenandeler

Komiteen viser til regjeringas forslag og støttar dette.

2.31 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

2.32 Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Post 1 Diverse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

2.33 Kap. 3859 EUs ungdomsprogram

Komiteen merker seg at posten gjelder tilskuddet fra Europakommisjonen til drift av det nasjonale kontoret for EUs ungdomsprogram Aktiv ungdom, jf. kap. 859.

Post 1 Tilskudd fra Europakommisjonen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

3. Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 3 (Kultur) slik de fremkommer i Prop. 1 S (2012–2013).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Kulturdepartementet</i>			
300		Kulturdepartementet	120 149 000
	1	Driftsutgifter	115 715 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	4 434 000
314		Kultur og samfunn	61 586 000
	60	Tilskudd til livssynsnøytrale sermonirom.....	10 000 000
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 798 000
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	3 433 000
	78	Ymse faste tiltak	35 932 000
	79	Til disposisjon.....	3 423 000
315		Frivillighetsformål	1 231 692 000
	21	Forskning og utredning.....	9 449 000
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	948 208 000
	71	Tilskudd til frivilligsentraler.....	114 468 000
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	51 933 000
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	3 104 000
	78	Ymse faste tiltak	5 039 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	63 891 000
	84	Ungdoms-OL	25 600 000
	85	Sjakk-OL.....	10 000 000
320		Allmenne kulturformål	857 438 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	129 495 000
	21	Forskning og utredning, <i>kan overføres</i>	5 682 000
	51	Fond for lyd og bilde	31 537 000
	52	Norges forskningsråd.....	5 072 000
	53	Sametinget	72 702 000
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	46 375 000
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	23 087 000
	60	Kulturkort for ungdom.....	3 900 000
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	195 500 000
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	228 716 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	11 339 000
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i>	36 027 000
	78	Ymse faste tiltak	27 444 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	6 534 000
	82	Nobels fredssenter.....	28 538 000
	84	Pilegrimssatsing	5 490 000
321		Kunstnerformål	431 092 000
	1	Driftsutgifter	15 395 000
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	13 374 000
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	137 145 000
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	109 946 000
	75	Vederlagsordninger.....	155 232 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	435 425 000
	1	Driftsutgifter	15 263 000
	50	Kunst i offentlige rom.....	27 382 000
	55	Norsk kulturfond.....	33 852 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	6 125 000
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.....	272 827 000
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	36 485 000
	78	Ymse faste tiltak	43 491 000
323		Musikkformål	1 016 784 000
	1	Driftsutgifter	160 067 000
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	155 367 000
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	31 429 000
	70	Nasjonale institusjoner.....	253 675 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	216 684 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	76 917 000
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 846 000
	78	Ymse faste tiltak	103 799 000
324		Scenekunstformål	1 872 198 000
	1	Driftsutgifter	73 734 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	60 446 000
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	96 417 000
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	16 176 000
	70	Nasjonale institusjoner.....	997 270 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	433 489 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 856 000
	73	Region- og distriktsopera.....	48 862 000
	78	Ymse faste tiltak	141 948 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	873 630 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	513 943 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	24 710 000
	55	Norsk kulturfond.....	164 316 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 715 000
	73	Noregs Mållag.....	3 861 000
	74	Det Norske Samlaget	12 914 000
	75	Språkteknologi og Det Norske Akademis store ordbok	20 473 000
	76	Ibsenpris m.m.....	5 403 000
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	16 902 000
	78	Ymse faste tiltak	58 555 000
	80	Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket	49 838 000
328		Museums- og andre kulturvernformål	1 003 900 000
	55	Norsk kulturfond.....	10 224 000
	70	Det nasjonale museumsnettverket	959 294 000
	78	Ymse faste tiltak	34 382 000
329		Arkivformål.....	359 508 000
	1	Driftsutgifter	322 231 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 593 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 102 000
	78	Ymse faste tiltak	9 582 000
334		Film- og medieformål	744 717 000
	1	Driftsutgifter	153 402 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 282 000
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	436 501 000
	51	Audiovisuelle produksjoner	10 333 000
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	27 900 000
	73	Regional filmsatsing	53 451 000
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	25 427 000
	78	Ymse faste tiltak	28 421 000
	79	Til disposisjon.....	1 000 000
335		Mediestøtte	348 195 000
	71	Produksjonstilskudd.....	307 946 000
	73	Medieforskning og etterutdanning.....	13 350 000
	75	Tilskudd til samiske aviser	24 138 000
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	845 000
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 916 000
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk	43 823 000
	70	Kompensasjon.....	43 823 000
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	70 304 000
	1	Driftsutgifter	62 915 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 389 000
		Sum utgifter rammeområde 3	9 470 441 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3300	Kulturdepartementet.....	72 000
-------------	---------------------------------	---------------

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	1	Ymse inntekter	72 000
3320		Allmenne kulturformål.....	1 416 000
	1	Ymse inntekter	1 416 000
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom.....	113 000
	1	Ymse inntekter	113 000
3323		Musikkformål.....	28 678 000
	1	Ymse inntekter	28 678 000
3324		Scenekunstformål.....	24 213 000
	1	Ymse inntekter	113 000
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.....	24 100 000
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål.....	8 630 000
	1	Ymse inntekter	8 630 000
3329		Arkivformål.....	23 138 000
	1	Ymse inntekter	5 545 000
	2	Inntekter ved oppdrag	17 593 000
3334		Film- og medieformål	28 398 000
	1	Ymse inntekter	10 116 000
	2	Inntekter ved oppdrag	8 282 000
	70	Gebyr	10 000 000
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	618 974 000
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	604 500 000
	2	Gebyr-lotterier	6 821 000
	4	Gebyr-stiftelser	264 000
	7	Inntekter ved oppdrag	7 389 000
		Sum inntekter rammeområde 3	733 632 000
		Netto rammeområde 3	8 736 809 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2013 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 73

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324 post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.
3. overskride bevilgningene under post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 329, kap. 334, og kap. 339 med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på hhv. kap. 3329, post 2 Inntekter ved oppdrag, kap. 3334, post 2 Inntekter ved oppdrag og kap. 3339, post 7 Inntekter ved oppdrag. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2013 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	475,3 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	40,2 mill. kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	78	Ymse faste tiltak	7,4 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2013 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utstillinger i Norge av kunstverk både i utenlandsk og norsk eie innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2013:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på sta-

ten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2013 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. avgiften for forhåndkontroll av kinofilm være en grunnavgift på 23 kroner per minutt film og en oppsetningsavgift på 700 kroner per premiereoppsetning. Oppsetningsavgiften gjelder antall oppsetninger ut over 15 oppsetninger.
4. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 482 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om

kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

at 64 pst. skal fordeles til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Midlene til kulturformål skal fordeles av Kongen.

VII

Fordeling av Norsk Tipping AS' overskudd

Stortinget samtykker i at fordelingen av Norsk Tipping AS' overskudd fra og med 2015 endres slik

4. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 3

Ved Stortingets vedtak 27. november 2012 er netto utgiftsramme 3 endelig fastsatt til kr 8 735 809 000 jf. Innst. 2 S (2012–2013). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 3 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 41.

4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3

Sammenlignende oversikt over regjeringspartienes forslag innenfor rammen for rammeområde 3 Kultur. Tabellen viser kun kapitler og poster med avvikende forslag til bevilgning.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp
Utgifter (i hele tusen kroner)				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	115 715	115 600 (-115)
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	129 495	129 412 (-83)
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	15 395	15 385 (-10)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	15 263	15 253 (-10)
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	160 067	159 965 (-102)
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	73 734	73 687 (-47)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	513 943	513 614 (-329)
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	322 231	322 025 (-206)
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	153 402	153 304 (-98)
Sum utgifter			9 470 441	9 469 441 (-1 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter			733 632	733 632 (0)
Sum netto			8 736 809	8 735 809 (-1 000)

4.1.1 *Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, leder Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Sosialistisk Venstreparti, Rannveig Kvifte Andresen og fra Senterpartiet, Olov Grøtting, viser til den rød-grønne regjeringens historiske satsing på kultur, som har blitt gjennomført fra 2005 og frem til i dag. Denne regjeringen tar kulturen på alvor, og er derfor garantisten for at Kulturløftet skal komme i havn med 1 prosent av statsbudsjettet innen 2014.

Flertallet viser til at kunst, kultur, idrett og frivillighet gjør samfunnet rikere på opplevelser. Flertallet viser til at regjeringen har en visjon om at Norge skal bli en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet. Kunst og kultur har en stor verdi i seg selv. Samtidig betyr satsing på kultur flere arbeidsplasser, integrering, fattigdomsbekjempelse, helse, livskvalitet, læring og næringsutvikling.

Flertallet mener at kultur er et viktig element i samfunnsbyggingen. Kulturpolitikken må respektere kunsten og kulturens egenverdi, samtidig som vi gjennom et kulturløft også bidrar til å nå andre samfunns mål. Videre vises det til at kulturpolitikken viktigste oppgave er å legge til rette for et mangfold av ulike kulturtilbud og kunstneriske uttrykk. Flertallet mener ett prioritert mål i kulturpolitikken er å sikre at alle får tilgang til kunst- og kulturopplevelser, samt å sørge for at muligheten til å uttrykke seg gjennom kunst og kultur ikke skal være avhengig av geografi eller sosiale skillelinjer.

Flertallet vil understreke viktigheten av at tilgangen til et mangfold av kunst- og kulturopplevelser er god og at alle har muligheten til å uttrykke seg gjennom kunst og kultur. De ulike kunstområdene gir oss personlige opplevelser, gjenkjennelse og nye perspektiver, anerkjennelse og mening, uro og refleksjon, alvor og glede, historisk tilhørighet og ambisjoner for fremtiden. Flertallet mener at samfunnet blir rikere ved et mangfold av kunstuttrykk og kunstopplevelser. Det er derfor et hovedmål for kulturpolitikken å bidra til gode vilkår for å skape, formidle og oppleve skapende kunst.

Flertallet viser til at gjennom det offentlige engasjement skal geografiske, økonomiske eller andre sosiale skillelinjer bygges aktivt ned. Markedet alene kan ikke utvikle et godt kunst- og kulturtilbud. Offensivt offentlig engasjement er nødvendig, spesielt når det gjelder å sikre nyskaping, bredde og mangfold.

Flertallet vil understreke at den kunstneriske friheten og mangfoldet må sikres. Det er viktig å sik-

re opphavsmenns og utøveres rettigheter på kulturfeltet.

Flertallet vil legge vekt på at de nasjonale og regionale kulturinstitusjonene er viktige kulturformidlere. Det er viktig at disse utvikles og fornyes for å tiltrekke seg publikum. Frie grupper på scenekunstheltet må ha forutsigbare rammevilkår.

Flertallet viser til at Norge er et lite språkområde, og det norske språket er under konstant press. Det er behov for en offensiv språkpolitikk, slik at norsk forblir det foretrukne språk i alle deler av norsk samfunnsliv. Flertallet vil peke på det verdifulle mangfoldet som ligger i det å ha to norske skriftkulturer.

Flertallet mener at det offentlige har et spesielt ansvar for å ta vare på kulturområder som har verdier utover en ren kommersiell appell. Markedet alene er ikke tilstrekkelig for å sikre kvalitet, nyskaping og mangfold innen kulturlivet.

Flertallet mener at kulturarven er en uerstattelig kilde til innsikt, identitet og opplevelse. Det er derfor viktig å sikre en god institusjonsstruktur som kan ivareta det brede spekteret av faglige oppgaver et museum må dekke. Vi forvalter vår kulturarv på vegne av kommende generasjoner, og derfor er det vårt ansvar at den ikke forringes.

Flertallet viser til at de frivillige organisasjonene spiller en viktig rolle i samfunnet som demokratiske og kulturelle aktører. Momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner er den største satsingen på frivillighet over statsbudsjettet noensinne og bidrar til å styrke lokal aktivitet. I 2011 mottok mer enn 14 000 foreninger og lag kompensasjon over ordningen. Ordningen er enkel og ubyråkratisk og det kreves ingen rapportering for bruk av midlene. Totalt foreslås det en bevilgning på 948,5 mill. kroner til ordningen i 2013. Totalt skal ordningen trappe opp til 1,2 mrd. kroner i 2014.

Flertallet viser til at det er en viktig offentlig oppgave å sikre et tilbud av film og andre audiovisuelle produksjoner som reflekterer vår historie, vår kultur og vårt språk. Samtidig ser vi et stort nasjonalt og internasjonalt marked for filmopplevelser som Norge bør ha en ambisjon om å ta større deler av.

Flertallet mener at mangfold og kvalitet i mediene er viktig for god nyhetsformidling, kulturformidling og det demokratiske ordsiftet.

Flertallet mener idretten representerer viktige verdier og er landets største folkelige bevegelse. En hovedutfordring i den statlige idrettspolitikken er å stimulere til økt aktivitet, både innen topp- og breddeidrett. Fri tilgang til natur, bygging av flere idrettsanlegg og bedre tilrettelegging for fysisk aktivitet er viktig for å gi folk mulighet til rekreasjon og til å ta vare på egen helse. Flertallet viser til at fra og med 2015 foreslår regjeringen at fordelingen en-

dres slik at 64 pst. skal fordeles til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Flertallet har merket seg at som ledd i innfasingen av den nye fordelingsnøkkelen legger regjeringen ifm. budsjettforslaget for 2013 fram forslag om endringer, slik at Norsk Tippings overskudd fordeles med 47,9 pst. til idrettsformål, 14,6 pst. til kulturformål utenfor statsbudsjettet, 18 pst. til humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner og 19,5 pst. til kulturformål.

4.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

FRIHET I KULTURSEKTOREN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, mener kulturen må få være fri og uavhengig av politisk styring, hvor frivillighet og engasjement må være de bærende drivkreftene for all kulturell utfoldelse. Det vil alltid være rom for både profesjonelle og amatører innen feltet, og disse medlemmers tilnærming er å målrette innsatsen slik at den når flest mulig mennesker.

En fri og uavhengig presse er videre en forutsetning for demokratiet, ytringsfriheten og rettsstaten. For å sikre konkurranse og mangfold i mediene mener disse medlemmer det er svært viktig med etableringsfrihet i mediemiljøet, og ønsker en fri konkurranse i mediemarkedet uten økonomisk bidrag fra staten. Disse medlemmer vil dessuten redusere NRK-lisensen, for å på sikt fjerne denne helt.

Disse medlemmer mener desentralisert finansiering er viktig for å unngå unødig maktkonsentrasjon. For kultursektorens del vil dette innebære å spre finansieringen i større grad vekk fra tung offentlig finansiering, og disse medlemmer viser til at det i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 legges opp til økt desentralisert finansiering av kultursektoren gjennom både generelle skattelettelser og gjennom å stimulere til økte gavebidrag til kulturen. Tall fra regjeringen viser at effekten av skattelettelsene alene vil sørge for at kultursektoren i sum tilføres mer penger med Fremskrittspartiets alternative budsjett enn med regjeringens budsjett, og disse medlemmer poengterer at dette på en god måte il-

lustrerer hvordan en moderne og frihetsorientert politikk med redusert offentlig forbruk er et sterkt bidrag for å sikre effektiv og desentralisert finansiering.

FRIVILLIGHET, BARN OG UNGDOM FØRST!

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets hovedfokus i kulturpolitikken har vært, og skal fortsatt være, frivillighet, barn og ungdom. Der de andre partiene knapt skiller seg fra hverandre i sin kamp om å tekkes flest mulig over hele kulturfeltet, så er disse medlemmer tydelige på at profesjonell utøvelse i størst mulig grad skal finansiere seg selv. Disse medlemmer vil understreke at frivilligheten er viktig på flere plan, både mht. aktivisering/helse, demokratiopplæring, sosialisering og konkrete bidrag i velferdssamfunnet, og at særlig barn og ungdom vil nyte godt av Fremskrittspartiets politikk på dette feltet.

RETTFERDIG MERVERDIAVGIFT

Disse medlemmer er tydelige motstandere av unødvendig byråkrati. Tungt byråkrati er ikke å ivareta vår store frivillige sektor, men disse medlemmer registrerer at sektoren dessverre har utfordringer knyttet til dette i dag. Pga. moms kompensasjonsordningen pålegges organisasjoner ekstra papirarbeid, og disse medlemmer vil erstatte denne med et rent moms fritak. Inntil det blir flertall for dette fullfinansierer disse medlemmer opptrapningen i kompensasjon, noe regjeringspartiene – som vanlig – svikter på.

Disse medlemmer registrerer at det også for de profesjonelle aktørene finnes utfordringer. Både for aviser og bøker eksisterer det et generelt momsfritak, noe disse medlemmer ser er et positivt tiltak. Regjeringen behandler derimot e-aviser og e-bøker som noe helt annet enn de samme avisene og de samme bøkene i papirformat, noe disse medlemmer oppfatter som underlig. Disse medlemmer registrerer at denne holdningen videre har ført til det snodige utfall at e-aviser og e-bøker er momspliktige med 25 pst., mens papirversjonene ikke er det. Dette er hva disse medlemmer kaller «å gå baklengs inn i fremtiden», og viser til at Fremskrittspartiet ønsker en full likebehandling av papir- og e-versjoner.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
Utgifter rammeområde 3				
300		Kulturdepartementet	120 149 000	99 749 000 (-20 400 000)
	1	Driftsutgifter	115 715 000	95 715 000 (-20 000 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	4 434 000	4 034 000 (-400 000)
314		Kultur og samfunn	61 586 000	32 963 000 (-28 623 000)
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 798 000	4 998 000 (-3 800 000)
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	3 433 000	2 033 000 (-1 400 000)
	78	Ymse faste tiltak	35 932 000	15 932 000 (-20 000 000)
	79	Til disposisjon	3 423 000	0 (-3 423 000)
315		Frivillighetsformål	1 231 692 000	1 637 692 000 (+406 000 000)
	21	Forskning og utredning	9 449 000	5 449 000 (-4 000 000)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	948 208 000	1 208 208 000 (+260 000 000)
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	0	150 000 000 (+150 000 000)
320		Allmenne kulturformål	857 438 000	488 959 000 (-368 479 000)
	1	Driftsutgifter	129 495 000	74 495 000 (-55 000 000)
	21	Forskning og utredning	5 682 000	0 (-5 682 000)
	51	Fond for lyd og bilde	31 537 000	21 537 000 (-10 000 000)
	52	Norges forskningsråd	5 072 000	0 (-5 072 000)
	53	Sametinget	72 702 000	0 (-72 702 000)
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd	46 375 000	19 375 000 (-27 000 000)
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd	23 087 000	12 087 000 (-11 000 000)
	60	Kulturkort for ungdom	3 900 000	0 (-3 900 000)
	73	Nasjonale kulturbygg	195 500 000	177 500 000 (-18 000 000)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	228 716 000	108 716 000 (-120 000 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	75	Kulturprogram	11 339 000	9 339 000 (-2 000 000)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet	36 027 000	26 027 000 (-10 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	27 444 000	10 444 000 (-17 000 000)
	79	Til disposisjon	6 534 000	0 (-6 534 000)
	82	Nobels fredssenter	28 538 000	26 949 000 (-1 589 000)
	84	Pilegrimssatsing	5 490 000	2 490 000 (-3 000 000)
321		Kunstnerformål	431 092 000	269 318 000 (-161 774 000)
	1	Driftsutgifter	15 395 000	9 395 000 (-6 000 000)
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning	13 374 000	0 (-13 374 000)
	73	Kunstnerstipend m.m.	137 145 000	57 145 000 (-80 000 000)
	74	Garantiinntekter	109 946 000	54 946 000 (-55 000 000)
	75	Vederlagsordninger	155 232 000	147 832 000 (-7 400 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	435 425 000	362 837 000 (-72 588 000)
	1	Driftsutgifter	15 263 000	10 263 000 (-5 000 000)
	50	Kunst i offentlige rom	27 382 000	9 382 000 (-18 000 000)
	55	Norsk kulturfond	33 852 000	18 852 000 (-15 000 000)
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	272 827 000	260 239 000 (-12 588 000)
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	36 485 000	29 485 000 (-7 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	43 491 000	28 491 000 (-15 000 000)
323		Musikkformål	1 016 784 000	796 784 000 (-220 000 000)
	1	Driftsutgifter	160 067 000	140 067 000 (-20 000 000)
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd	155 367 000	90 367 000 (-65 000 000)
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd	31 429 000	10 429 000 (-21 000 000)
	70	Nasjonale institusjoner	253 675 000	210 675 000 (-43 000 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	216 684 000	190 684 000 (-26 000 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	76 917 000	64 917 000 (-12 000 000)
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 846 000	13 846 000 (-5 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	103 799 000	75 799 000 (-28 000 000)
324		Scenekunstformål	1 872 198 000	1 459 198 000 (-413 000 000)
	1	Driftsutgifter	73 734 000	53 734 000 (-20 000 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	60 446 000	58 446 000 (-2 000 000)
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd	96 417 000	61 417 000 (-35 000 000)
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd	16 176 000	11 176 000 (-5 000 000)
	70	Nasjonale institusjoner	997 270 000	850 270 000 (-147 000 000)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	433 489 000	323 489 000 (-110 000 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 856 000	2 856 000 (-1 000 000)
	73	Region- og distriktsopera	48 862 000	42 862 000 (-6 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	141 948 000	54 948 000 (-87 000 000)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	873 630 000	689 140 000 (-184 490 000)
	1	Driftsutgifter	513 943 000	419 943 000 (-94 000 000)
	55	Norsk kulturfond	164 316 000	126 316 000 (-38 000 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 715 000	1 000 000 (-1 715 000)
	73	Noregs Mållag	3 861 000	0 (-3 861 000)
	74	Det Norske Samlaget	12 914 000	0 (-12 914 000)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak	16 902 000	10 902 000 (-6 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	58 555 000	40 555 000 (-18 000 000)
	80	Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket	49 838 000	39 838 000 (-10 000 000)
328		Museums- og andre kulturvernformål	1 003 900 000	952 627 000 (-51 273 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	70	Det nasjonale museumsnettverket	959 294 000	908 021 000 (-51 273 000)
329		Arkivformål	359 508 000	321 508 000 (-38 000 000)
	1	Driftsutgifter	322 231 000	290 231 000 (-32 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	9 582 000	3 582 000 (-6 000 000)
334		Film- og medieformål	744 717 000	588 717 000 (-156 000 000)
	1	Driftsutgifter	153 402 000	130 402 000 (-23 000 000)
	50	Filmfondet	436 501 000	329 501 000 (-107 000 000)
	71	Filmtiltak m.m.	27 900 000	24 900 000 (-3 000 000)
	73	Regional filmsatsing	53 451 000	39 451 000 (-14 000 000)
	78	Ymse faste tiltak	28 421 000	20 421 000 (-8 000 000)
	79	Til disposisjon	1 000 000	0 (-1 000 000)
335		Mediestøtte	348 195 000	138 296 000 (-209 899 000)
	71	Produksjonstilskudd	307 946 000	127 946 000 (-180 000 000)
	73	Medieforskning og etterutdanning	13 350 000	10 350 000 (-3 000 000)
	75	Tilskudd til samiske aviser	24 138 000	0 (-24 138 000)
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	845 000	0 (-845 000)
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 916 000	0 (-1 916 000)
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	70 304 000	65 304 000 (-5 000 000)
	1	Driftsutgifter	62 915 000	57 915 000 (-5 000 000)
Sum utgifter rammeområde 3			9 470 441 000	7 946 915 000 (-1 523 526 000)
Inntekter rammeområde 3				
Sum inntekter rammeområde 3			733 632 000	733 632 000 (0)
Sum netto rammeområde 3			8 736 809 000	7 213 283 000 (-1 523 526 000)

4.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

KULTURENS UNIKE EGENVERDI

Komiteens medlemmer fra Høyre, Olemic Thommessen og Linda C. Hofstad Helleland, tar utgangspunkt i den unike egenverdien kunst og kultur har for den enkelte av oss. Tilgjengelighet til, kunnskap om, og deltagelse i, kulturlivet er viktige nøkler for det rommet vi som enkeltmennesker har til opplevelse og utvikling. Disse medlemmer ser livet som en sammenhengende dannelsesprosess der målet må være å utvikle det beste i seg selv i møte med alle de fellesskapene vi gjennom livet er en del av. Forståelsen av det samfunnet vi er en del av, og aktiv samfunnsdeltagelse, gir innsikt, skaper trygghet og engasjement, og bryter ned fremmedfrykt og fordommer. Et rikt og mangfoldig kulturliv er således etter disse medlemmers mening en viktig forutsetning for et godt samfunn der skapende mennesker bidrar til vekst på alle nivåer.

KULTUR VOKSER BEST NEDENFRA

Disse medlemmer mener et rikt kulturliv best ivaretas gjennom en kulturpolitikk der målet er et kulturliv preget av mangfold, frihet og integritet. Kulturlivet skal ikke styres, eller ledes, av offentlige myndigheter, ei heller som utgangspunkt brukes som redskap for å oppnå politiske mål. Høyre ønsker et fritt kritisk kulturliv som finner sine egne veier og utfordrer sin samtid. Disse medlemmer viser til regjeringen Bondevik IIs kulturmelding, «Kulturpolitikk frem mot 2014» (St.meld. nr. 48 (2002–2003)), der det ble signalisert god økning i de økonomiske bevilgningene til kultur. Høyre har fulgt opp dette og stemt for betydelige økninger i budsjettene gjennom de senere år. Disse medlemmer mener imidlertid at regjeringens kurs i kulturpolitikken henger fast i gamle tilnæringer og at en god kulturpolitikk rettet inn mot en ny tid, med store omstillinger, gjør det nødvendig å være særlig opptatt av å finne grep som sikrer maktspredning, dynamikk og mangfold.

KULTUR TRENGER OFFENTLIG STØTTE

Disse medlemmer mener det i lys av samfunnsutviklingen generelt har vært riktig, og nødvendig, å trappe opp bevilgningene til kultur. Høyres utgangspunkt er at det offentliges ansvar begynner der det sivile samfunn – frivilligheten, kulturbrukere, publikum, private aktører og markedet – ikke strekker til. Høyre mener markedet alltid vil spille en sentral rolle i finansieringen av kulturlivet. Markedet er grunnlaget for den kommunikasjonen kulturlivet har med verden rundt seg, markedet i et velferdssamfunn er demokratisk og gir gjennom sin innovasjonskraft betydelig tilpasningsevne i en tid med store omveltninger. Men Høyre legger også til grunn at markedet har

begrensninger i forhold til den bredde, kvalitet og mulighet til deltagelse som vil etterspørres av innbyggere i et moderne vestlig samfunn. Særlig vil disse begrensningene bli tydelige i et lite marked som det norskspråklige. Høyre vil derfor også i årene som kommer legge opp til en sterk statlig deltagelse i finansieringen av kulturlivet.

FRIVILLIGHETEN – EN BÆREBJELKE I VÅRT SIVILE SAMFUNN

Disse medlemmer vil særskilt legge vekt på de frivillige organisasjonenes arbeid. De frivillige organisasjonene utgjør en bærebjelke i det sivile samfunn og er etter disse medlemmers synspunkt en viktig kraft i organiseringen av samfunnet som helhet. Disse medlemmer legger stor vekt på den demokratiske kraft de frivillige organisasjonene bærer i seg, og dermed betydningen av de frivillige organisasjonenes integritet. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av å finne frem til nøytrale virkemidler i arbeidet for å styrke de frivillige organisasjonenes generelle stilling. Høyre har gjennom flere år arbeidet for å få frem et system der de frivillige organisasjonene ikke skulle bli belastet for moms, og er glad for at regjeringen nå har startet opptrappingen av rammen for momskompensasjon. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i 2009 forpliktet seg til å øke momskompensasjonen til frivilligheten med ytterligere 1 mrd. kroner fra det daværende nivået på rundt 200 mill. kroner. Høyre støtter årets budsjett som bringer kompensasjonen opp til 948 mill. kroner. Disse medlemmer mener statens inntekter fra herreløs arv bør tilfalle frivilligheten, og viser til Høyres alternative statsbudsjett der det bevilges 25 mill. kroner til dette formålet.

HØYRE ØKER TIPPENØKKELANDELEN NÅ

Disse medlemmer viser til at nordmenns deltakelse i idrett og frivillighet ligger på verdenstoppen. Idretten sprer glede og entusiasme både gjennom toppsporten og som breddebevegelse, og er også en viktig samfunnsaktør som integreringsarena og for folkehelsen. Regjeringen har i idrettsmeldingen foreslått at idrettens andel av tippenøkkelen skal økes med 18,5 pst. til 64 pst, i statsbudsjettet for 2013 tidfestes løftet til 2015. Idretten har med dette forventet en tredel av opptrappingen, til 6,2 pst., i 2013, men regjeringen har i statsbudsjettet kun foreslått å øke idrettens tippenøkkelandel med 2,4 pst. neste år. Disse medlemmer er opptatt av å gi idretten forutsigbare rammevilkår og vil sikre idrettens viktige arbeid for idrettsglede, kultur, folkehelse og integrering. Disse medlemmer foreslår derfor å øke idrettens tippenøkkelandel med 6,2 pst. i alternativt statsbudsjett for 2013. Kulturlivet taper ikke på Høy-

res forslag, det kompenseres fullt ut over statsbudsjettet.

IDRETTSLØFT FOR ANLEGG

Disse medlemmer viser til merknadene i Innst. 14 S (2011–2012) om den rammestyrte ordningen for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Disse medlemmer har tidligere påpekt behovet for lik avgiftsmessig behandling og en åpen ordning basert på en overslagsbevilgning. Disse medlemmer viser til Idrettsforbundets rapport «Anlegg og spillemidler» fra 2011 og vil påpeke at etterslepet på idrettsanlegg har passert 2 mrd. kroner, samtidig som andelen tippenmidler som går til idrettsanlegg går ned. Disse medlemmer foreslår derfor et løft for byggingen av idrettsanlegg ved å styrke posten med 100 mill. kroner i 2013.

ET FRITT OG SELVSTENDIG KULTURLIV

Disse medlemmer mener at de økte kulturbevilgningene krever større politisk bevissthet rundt spørsmålene om maktkonsentrasjon og ensretting enn det regjeringens politikk gir uttrykk for. Disse medlemmer ønsker derfor en politikk som tydelig leder til spredning av makt og bidrar til større mangfold. Disse medlemmer vil derfor følge opp spørsmål knyttet til den statlige organiseringen av virkemiddelapparatet der hensynet til rasjonelle administrative strukturer må veies opp mot maktkonsentrasjon og sentralisering. Disse medlemmer mener det er viktig å søke maktspredning så vel geografisk, som i forhold til rekrutteringen av de beslutningstagere som i praksis foretar tildelinger og gjør de økonomiske prioriteringene ut mot den enkelte søker. Disse medlemmer vil i tråd med dette ha en kritisk tilnærming til ytterligere administrativ sentralisering, slik vi har sett det gjennom de siste årene. Disse medlemmer er også svært skeptiske til den maktkonsentrasjonen man har vært vitne til for Norsk kulturråd. Færre antall rådsmedlemmer har fått større individuell innflytelse over en stadig større del av statens midler. Disse medlemmer mener det er ønskelig med en motkraft til kulturrådet. Disse medlemmer ønsker derfor å legge til rette for en kultur- og næringslivsorganisasjon ved siden av Norsk kulturråd basert på beslutningstagere fra andre miljøer og med aktiv medvirkning fra næringslivet. Disse medlemmer mener eksempelvis at organisasjonen «Arts & Business» kan utvikles videre med tanke på dette. Disse medlemmer viser til Høyres alternative kulturbudsjett der «Arts & Business» styrkes. Disse medlemmer ønsker politikk som sprer makten og gir flere fagmiljøer større tyngde, for eksempel ønsker disse medlemmer å bygge opp under den regionale filmsatsingen.

Disse medlemmer mener også at Høyres satsing på det frie feltet innenfor musikk og teater bedre vil åpne for lokale og regionale initiativ. Disse medlemmer ønsker også å bidra til maktspredning gjennom å styrke private kilder i kulturlivet. Skatteinsentiver, stimulering til gaver og sponsorater og gaveforsterkning er eksempler på dette.

BETYDNINGEN AV KULTURELT ENTREPRENØRSKAP

Disse medlemmer mener det er svært viktig å styrke det private entreprenørskapet som finnes hos de selvstendige kunstnerne, og gruppene innenfor det frie feltet og legge til rette for økt publikumsutvikling. Dette gjenspeiles i Høyres alternative budsjettforslag der det foreslås økninger til tilskuddsordningen til de frie musikkensemblene, tilskuddsordningen for de frie gruppene innenfor teater og dans, samt basisfinansieringen på scenekunstheltet.

ET LØFT FOR DET FRIE KULTURFELTET

Disse medlemmer viser til at den forholdsmessige fordelingen mellom institusjonene og det frie feltet ikke er vesentlig endret selv i en tid da bevilgningene gjennomgående har økt betydelig. Disse medlemmer mener det nå er på tide med et merkbart løft for det frie feltet og legger i tråd med dette opp til en omprioritering mellom institusjonene og det frie feltet. Disse medlemmer viser i denne forbindelse til Høyres alternative kulturbudsjett der tilskuddsordningen til musikkensemblene økes med 4 mill. kroner, tilskuddsordningene i Norsk kulturråd, herunder basisfinansieringen til fri scenekunst, økes med 21 mill. kroner, samt flere enkeltbevilgninger under 78-postene. Disse medlemmer mener det frie feltet må få utvikle seg fritt ut genre-messige føringer. Disse medlemmer mener nyskapskriteriet som praktiseres ved tildelinger fra Norsk kulturråd er problematisk og bør fjernes.

FOLKEKULTUR OG KULTURARV

Disse medlemmer mener Norge, som andre land, har et særlig ansvar for å ta vare på eget lands kulturtradisjoner, jf. UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv. Disse medlemmer mener dette i for liten grad har vært prioritert fra regjeringens side og viser til Høyres budsjettforslag under Kunnskapsdepartementet og Miljøverndepartementet. Gjennom år med sterke økninger i kulturbevilgningene har folkekulturfeltet blitt hengende etter tross årlige forslag til økninger fra Høyres side. Høyre vil også ved dette budsjettet prioritere folkekulturområdet og foreslår økninger til Folkorg med 1 mill. kroner, Ole Bull Akademiet med 0,3 mill. kroner, 1 mill. kroner til Tilskuddsordningen for friluftspill og 0,5 mill. kroner til Norske Festivaler.

UTVIKLINGEN AV KULTURSKOLEN

Disse medlemmer støtter regjeringens intensjon om et bedre kulturtilbud for barn og unge, og mener dette ivaretas best ved å styrke kulturskoletilbudet i kommunene, og barn og unges tilbud om en kvalitativt høy kulturskoleopplæring. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke kulturskolenes utviklingsmidler ved Norsk kulturskoleråd med 73,8 mill. kroner, for å få en best mulig utvikling av Norges kulturskoler, for et pilotprosjekt for talentutvikling, og også med tanke på å redusere køene.

TALENTUTVIKLING

Disse medlemmer mener det trengs et løft for talentutviklingen på kulturfeltet. Det å drive frem talenter innenfor kunststartene er ressurskrevende og handler om et helhetlig løp fra 5–6 årsalder og frem til endt utdanning. Det er vesentlig for bredden i norsk kulturliv å sikre at økonomiske og sosiale kår ikke hindrer skoling og stimulering av unge talenter. Optimal talentutvikling krever utvikling av kulturskolenes kompetanse, tilgjengelige lærekrefter, og talentutviklingsprogrammer ved norske høyere læresteder. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge midler til et pilotprosjekt som løfter utviklingen av unge særlige kulturtalenter uavhengig av deres økonomiske og sosiale kår.

ARKIV – FORTID FOR FREMTIDEN

Disse medlemmer vil også påpeke de store utfordringene som ligger i arkivfeltet. Særlig er det grunn til å gjøre en innsats for å ta vare på de mange private arkivene som lagres under svært varierte forhold rundt om i landet. Disse medlemmer vil også påpeke at forholdet til den løpende arkivdanningen som ledd i saksbehandlingen, fortrinnsvis i offentlig sektor, i liten grad er ivaretatt i arkivpolitikken. Disse medlemmer foreslår i Høyres alternative budsjett en bevilgning på 0,5 mill. kroner til Landslaget for lokalarkiv.

MODERNE KULTURBYGGING

Disse medlemmer konstaterer at Norge har store utfordringer innenfor kulturbygg. Ikke minst gjelder dette på museumsfeltet. De lange ventelistene er et klart signal om behovet for ny politikk på dette området. Disse medlemmer mener regelverkene bør endres og at det i større grad inviteres til privat engasjement for å få fart på utbyggingen. Dette kan dreie seg om private langsiktige samarbeidspartnere, eller mer tradisjonelle former for OPS (offentlig, privat samarbeid). Disse medlemmer mener det ville være nyttig å sette i gang enkelte pilotprosjekter på dette feltet.

SPRÅKETS BETYDNING FOR KULTUREN

Disse medlemmer mener språket er vår viktigste kulturelle identifikasjon. Disse medlemmer mener det er behov for en mer helhetlig språkpolitikk, og viser i denne sammenheng til at språkarbeidet i dag ligger til flere departement som håndterer temaet ut fra varierende politiske hensyn og prioritet. Disse medlemmer støtter fullt ut videreføringen av det virkemiddelapparatet vi har for å støtte opp under nynorsk. I tillegg mener disse medlemmer det også er nødvendig å bidra mer i forhold til tiltak knyttet til bokmål/riksmål. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Høyres alternative budsjett der Riksmålsforbundet styrkes med 0,5 mill. kroner utover regjeringens forslag. Disse medlemmer mener også det er svært viktig å bevare fremdriften i utarbeidelsen av en ny ordbok (BRO-prosjektet) basert på en videreføring av Det Norske Akademi's store ordbok. Disse medlemmer viser til Høyres budsjett der dette prosjektet er lagt inn med 0,5 mill. kroner.

LITTERATUR FOR ALLE

Disse medlemmer vil satse på språklig kunnskap, og det vises i den sammenheng til satsinger under Utdanningsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets budsjetter. For Kulturdepartementet følges dette opp gjennom ekstra bevilgning på 0,75 mill. kroner til Foreningen! les sitt arbeid for å sikre litteratur for lesesvake grupper.

VERDIEN AV MANGFOLDIGE KULTURUTTRYKK

Disse medlemmer mener det er viktig å se de fordelene som ligger i at Norge også er et flerkulturelt samfunn. Høyre ønsker å ha bærekraftige miljøer innenfor de tradisjonelle minoritetene i Norge. Høyre mener kulturen skal vokse nedenfra og i størst mulig grad forankres hos dem politikken angår. Høyre mener derfor det er riktig at Sametinget skal stå for prioriteringene innenfor tradisjonelt samiske uttrykk, og mellom samisk forankrede institusjoner. Disse medlemmer mener også at man i forhold til våre nye landsmenns kulturuttrykk må prioritere de initiativene som springer ut fra innvandrermiljøene selv. Disse medlemmer ønsker derfor å satse på initiativer som Nordic Black Theatre, Center for Afrikansk Kulturformidling og Cosmopolite som alle er tilgodesett i Høyres alternative kulturbudsjett.

FILM I HELE NORGE

Disse medlemmer mener også det er viktig å styrke filmmiljøene rundt om i landet. Disse medlemmer mener de omorganiseringer av filmområdet som regjeringen har gjennomført har betydd en konsentrasjon av makt i «Filmens hus». Disse

medlemmer mener det vil styrke norsk film å drive frem det mangfoldet filmsentrene og de regionale filmfondene representerer. Disse medlemmer viser til Høyres budsjett der de regionale filmfondene styrkes.

ET STERKT OG EFFEKTIVT NRK

Disse medlemmer mener NRK er en svært viktig institusjon så vel mediepolitisk som kulturpolitisk. Disse medlemmer viser til at Stortinget har vedtatt en allmennkringkasterplakat som styringsredskap for Stortinget, og dermed staten, som eier. Disse medlemmer mener dette legger grunnlaget for at finansieringen av NRK like gjerne kan gjøres direkte over statsbudsjettet som ved innkreving av TV-lisens. Disse medlemmer viser også til de store strukturelle og økonomiske endringer som skjer på medieområdet og mener det vil være riktig å tydeligere rendyrke NRK som offentlig finansiert virksomhet, noe som betyr en innstramning i forhold til NRKs adgang til reklamefinansiering eller utvikling av andre medieprodukter som også har kommersielt potensial. Disse medlemmer mener det er en sentral oppgave å sørge for at vi også i Norge har mer enn én kanal som inntar allmennkringkasterrollen og som legger vekt på nyhetsformidling, dokumentar og debatt. Disse medlemmer påpeker at dette så langt i hovedsak har vært ivaretatt av TV 2. Disse medlemmer mener det så langt mulig må legges til rette for at NRK fortsatt skal ha en privat eiet konkurrent.

EN FREMTIDSRETTET MEDIEPOLITIKK

Disse medlemmer viser også til at Høyre gjennom flere år har etterlyst en gjennomgang av mediepolitikken med sikte på å møte de utfordringer den digitale mediehverdagen representerer. Disse medlemmer mener blant annet at produksjonsstøtten til papiravisene og deler av eierskapsloven ikke lenger fyller de funksjonene de var tiltenkt. Disse medlemmer foreslår derfor også i år kutt i produksjonstilskuddet til papiravisene. Disse medlemmer merker seg at regjeringen fremdeles ikke har kommet med forslag til løsninger i det viktige spørsmålet om mediemoms og mener dette er svært uheldig. Det er et fremskritt at produksjonsstøtten nå gjøres plattformnøytral, men momsspørsmålene er svært mye viktigere. Disse medlemmer ønsker en helhetlig mediepolitikk som stimulerer overgangen til digital plattform, dette innebærer blant annet lik momssats for analog og digital plattform.

I de mediepolitiske spørsmålene knyttet til digital formidling er disse medlemmer opptatt av at man finner frem til gode grep som ivaretar norsk innholdsproduksjon og vil i denne sammenheng påpeke betydningen av åpne løsninger. Disse medlemmer mener det er viktig å legge opp til en politikk som viderefører godt etablerte publisistiske tradisjoner i vårt land inn i en ny mediehverdag der formidlingen skjer på en stor bredde av plattformer.

Høyres kulturpolitiske prioriteringer 2013 (tall i 1000 kr)

Kap.	Post	Høyres endring	Kommentar
314	78	2 250	Styrking av Arts & Business (1500+750)
315	86	25 000	Herreløs arv til frivillige organisasjoner
320	60	500	Opplevelseskortet
320	70	39 000	Kompensasjon av kulturen ved tippenøkkelendring
320	74	500	Center for Afrikansk Kulturutvikling
320	74	500	Norske festivaler
320	74	500	Landslaget for lokalarkiv
320	74	750	Leser søker bok
320	74	1 000	Folkorg
320	74	1 000	Grenland Friteater
320	74	1 000	Tilskuddsordningen for friluftsspill
320	78	1 000	Oslo internasjonale kirkemusikkfestival
323	55	2 000	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>k.n. under post 56</i>
323	56	2 000	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>k.n. under post 55</i>
323	78	250	Cosmopolite
323	78	1 000	Kordirigenter

Høyres kulturpolitiske prioriteringer 2013 (tall i 1000 kr)

Kap.	Post	Høyres endring	Kommentar
323	78	300	Ole Bull-akademiet
324	55	15 000	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>
324	56	6 000	Norsk kulturråd – flerårig prosjekttilskudd, <i>k.an nyttes under post 55</i>
324	73	2 000	Region- og distriktsopera : Operanettverk Norge
324	78	500	Nordic Black Theatre
324	78	1 000	BiT teatergarasjen
326	75	500	Norsk Ordbok 2014 / Det Norske Akademis store ordbok
326	78	500	Riksmålsforbundet
328	70	500	Kvinnemuseet på Kongssvinger
328	78	250	Skibladner
334	73	10 000	Regional filmsatsing

Omprioriteringer

300	01	-15 000	Kutt i administrasjon og disposisjonsposter
300	79	-500	Kutt i disposisjonsposter
323	1	-3 800	Den kulturelle nistepakka
323	70	-2 000	Omprioriteres til det frie feltet
323	71	-2 000	Omprioriteres til det frie feltet
324	70	-10 000	Omprioriteres til det frie feltet
324	71	-5 000	Omprioriteres til det frie feltet
326	77	-4 400	Den kulturelle Nistepakka
326	78	-500	Stedsnavnstjenesten
334	50	-10 000	Omfordeles til regional filmsatsing
334	79	-250	Kutt i disposisjonsposter
335	71	-103 350	Redusert produksjonstilskudd
339	01	-1 750	Kutt i administrasjon
3339	01	79 000	Reduserte spilleinntekter, tippenøkkelendring

4.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, legger kunstens og kulturens egenverdi til grunn for politikken. Dette medlem vil ha et kulturliv som gir nye impulser og stimulerer til kreativitet og nyskaping, og mener den offentlige kulturinnsatsen skal bidra til et mangfoldig tilbud som er tilgjengelig over hele landet. Dette medlem vil føre en kulturpolitikk som styrker våre kulturelle røtter, samtidig som vi stimulerer til nye kulturelle impulser. Dette medlem mener kulturpolitikken må bidra til å styrke både det profesjonelle og det frivillige kulturlivet.

FRIVILLIG KULTURLIV

Dette medlem viser til at det er en sterk sammenheng mellom det frivillige kulturlivet og det pro-

fesjonelle kunst- og kulturlivet. Deltakelse i frivillig kulturliv er av stor verdi både for den enkelte og for samfunnet, og den offentlige kulturpolitikken må bidra til økt kvalitet, vekst og utvikling på alle nivå i norsk kulturliv.

Dette medlem vil understreke at frivillige organisasjoner og lag gjør en stor samfunnsinnsats og betyr mye for livskvaliteten til mange mennesker. Dette medlem vil også peke på at frivillige organisasjoner og lag er svært viktige for rekrutteringen til det profesjonelle kulturlivet. Dette medlem ønsker å styrke frivillig kulturliv og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 5 mill. kroner til frivillig barne- og ungdomsarbeid på lokalt nivå, samt ytterligere 5 mill. kroner til skolekorps.

MOMSFRITAK FOR FRIVILLIGHETEN

Dette medlem viser til regjeringens opplegg for momskompensasjon for frivillige organisasjoner. Kristelig Folkepartis primære syn i denne saken er at det bør etableres en rettighetsstyrt ordning der frivillig sektor fritas fra momsutgifter fullt ut. Dette medlem registrerer at den ordningen regjeringen har valgt ikke imøtekommer kravet verken fra Kristelig Folkeparti eller fra frivilligheten selv, all den tid momsutgifter nå skal refunderes etter en rammestyrt ordning, med den konsekvens at svært mange organisasjoner ikke vil få kompensert sine utgifter fullt ut.

KULTUR OG KIRKE

Dette medlem viser til den sterke sammenhengen vi har mellom kirke og kultur i Norge, og at det i mange kommuner er et nært samarbeid mellom frivillige organisasjoner, lokale kulturarbeidere og kirken. Dette medlem viser til betydningen av å stimulere til økt samarbeid mellom kommuner, lokale lag og kirken. I flere hundre år har kirken vært en viktig forvalter av vår felles kulturarv, og det blir utviklet stadig nye uttrykk, ikke minst innen kirkemusikken. Dette medlem vil peke på Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival som er en viktig arena for presentasjon og utvikling av både tradisjonsmusikk og ny kirkemusikk, hvor også samspillet mellom profesjonelle og amatører er et viktig element. Dette medlem viser til at Oslo kommune bidrar økonomisk til festivalen, men at det nå er nødvendig at staten tar en del av ansvaret slik at festivalen kan stabiliseres på et høyt internasjonalt nivå. Dette medlem foreslår å bevilge 1 mill. kroner til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival.

KULTURSKOLEN

Dette medlem viser til at det er store ulikheter i det kommunale kulturskoletilbudet og at kvaliteten på innholdet varierer sterkt fra kommune til kommune. I dag står 30 000 barn i kø, og det er dermed langt fram til målet om et godt kulturskoletilbud for alle som ønsker det. Dette medlem viser til at regjeringen foreslår å innlemme en uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO-tiden på barnetrinnet (1.–4. trinn). Dette medlem mener én time gratis kulturskole i skoletiden ikke løser problemet. Dette medlem er redd for at dette vil kunne føre til at kommuner vil stille spørsmål ved om de skal betale for parallelle organisasjoner for skole og kulturskole hvis kulturskolens hovedtilbud skal gis som en del av det ordinære skoletilbudet. Dette medlem mener hele ideen med kulturskole er at den skal være et supplement til den obligatoriske skolen. Kulturskolen har med dette en unik rolle og betydning for byer og lokalsamfunn over hele landet. Den skal være et ressurscenter lokalt og fungere som et kraftsenter for det

frivillige kulturlivet. Dette medlem mener regjeringen ser helt bort fra disse verdiene med det grepet som nå tas. Dette medlem mener det i stedet bør være en opptrapping gjennom øremerkede statlige bevilgninger, og Kristelig Folkeparti foreslo derfor i sitt alternative budsjett å omprioritere 72,1 mill. kroner til dette under ramme 16.

OPERA NASJONALT, REGIONALT OG LOKALT

Dette medlem foreslår å bevilge 12,2 mill. kroner ekstra til operaformål. Dette medlem mener det er viktig at den økende interessen for opera over hele landet møtes med en offensiv statlig politikk som stimulerer til nyskaping og utvikling innen feltet. Da det ble vedtatt å bygge nytt operahus i Bjørvika ble det samtidig bestemt at region- og distriktsoperaene skulle styrkes parallelt med satsingen på nasjonaloperaen. Det har ikke skjedd i tilstrekkelig grad. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen til region- og distriktsopera med 5 mill. kroner. Dette medlem viser til en rekke lokale initiativer til operasatsinger i regi av kor og orkestre. Dette medlem mener det er viktig å fange opp disse satsingene og sikre tilveksten der gode initiativ finnes. Dette medlem mener derfor det bør etableres en tilskuddsordning for å styrke dette feltet og dette medlem mener organisasjonen «OperaNorge» kan være naturlig forvalter av en slik tilskuddsordning, og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å bevilge 2,2 mill. kroner til denne ordningen.

Dette medlem merker seg at Den Norske Opera & Ballett foreslås å få et økt tilskudd på 48,5 mill. kroner. Dette medlem viser til at de økte pensjonskostnadene er en vesentlig årsak til den økningen som foreslås i tilskuddet til Den Norske Opera & Ballett for 2013. Dette medlem merker seg at Operaen har igangsatt et innsparingsprogram som vil gi en likviditetsmessig effekt på 20 mill. kroner i 2015, men at det også er behov for en styrking av driftstilskuddet for å sikre likviditeten i 2013. Dette medlem mener det er viktig at det legges til rette for at Den Norske Opera & Ballett kan sikre kvalitativ vekst og utvikling i årene som kommer.

Dette medlem viser til at det offentlige tilskuddet skal bidra til å styrke den kunstneriske virksomheten i operahuset, og legger til grunn at Den Norske Opera & Ballett gis rom for ytterligere nyskaping og utvikling av ny opera.

Dette medlem mener det er viktig at Den Norske Opera & Ballett har rammer som gjør det mulig å realisere høye kunstneriske mål slik at huset kan fylles med et kunstnerisk innhold som er i tråd med det en kan forvente av et opera- og balletthus på høyt internasjonalt nivå. Dette medlem er enig i at det skal være en statlig oppgave å sikre at Norge har et

flaggskip innen opera og ballett, og et miljø som også kan være en referanseramme og et kraftsenter for operamiljøer ellers i landet. Det er derfor viktig at det kunstneriske virke ved Den Norske Opera & Ballett styrkes, også slik at kommersielle krav ikke går på bekostning av den kunstneriske kvaliteten. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å bevilge 5 mill. kroner til Den Norske Opera & Ballett.

ET LØFT FOR KOR- OG VOKALMUSIKK

Dette medlem peker på at kormusikken i Norge har vært en sentral del av vår kultur de siste 200 år. Korbevegelsen er den største folkebevegelsen etter idretten. Dette medlem mener det nå er på tide at korsangen får sin rette plass i norsk kulturpolitikk og vil gi norsk korbevegelse et skikkelig løft. Mens bevilgningene til kulturformål er økt senere år, har sang og kormusikk blitt hengende etter. Det er på tide med et ambisiøst politisk løft for hele korbevegelsen.

Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen til kor og vokalformål med 46,5 mill. kroner. Dette medlem vil øke aktivitetsstøtten til kor som forvaltes av Norsk kulturråd, en ordning som må styrkes i årene som kommer for å sikre nødvendig økonomisk støtte til bredden av norske kor. Dette medlem foreslår å etablere en egen støtteordning til kompetanseheving for dirigenter, samt å øke ensemblestøtten med 10 mill. kroner og sikre at en større andel av denne går til kor på høyt nivå. Dette medlem foreslår å styrke Det Norske Solistkor med ytterligere 5. mill. kroner utover regjeringens forslag.

PROFESJONELT KOR

Dette medlem mener tiden nå er overmoden for et nasjonalt løft for et profesjonelt kor. Et slik nasjonalt løft må komme som et tillegg til en styrking av eksisterende ensembler. Dette medlem går inn for å etablere et nytt profesjonelt kor som skal ha institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Et nytt profesjonelt institusjonskor, eksempelvis i tilknytning til NRK, vil bidra sterkt til å bevare og videreutvikle den nasjonale verdien som ligger i korkunsten, samtidig som det vil være en spydspiss inn i et stort internasjonalt marked. Dette medlem foreslår som en oppstartbevilgning å bevilge 20 mill. kroner til et profesjonelt kor.

PILEGRIMSSENTER

Dette medlem vil bevilge 5 mill. kroner til de regionale pilegrimssentrene for å videreutvikle pilegrimsleden som også er en del av europeiske kulturveier. Bedre koordinering og samling av ansvar for pilegrimssatsing gjør at bevilgede midler kan prioriteres slik at det vil styrke både den regionale og den nasjonale satsingen.

IDRETTSANLEGG

Dette medlem viser til forslaget i Kristelig Folkepartis alternative budsjett om å bevilge 100 mill. kroner til momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis budsjettalternativ ble nedstemt ved Stortingets behandling 27. november 2012. Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer fremgår av tabellene nedenfor.

Kristelig Folkepartis prioriteringer. Forslag til bevilgningsøkninger utover regjeringens forslag (mill. kr):

KUD	310	70	Rette opp kutt i tilskudd til tros- og livssynssamfunn	5,2
KUD	314	78	Syng for livet: Krafttak for sang	3,0
KUD	315	72	Frivillig kulturarbeid blant barn og unge på lokalt nivå	5,0
KUD	315	78	Ymse frivillighetsformål	3,0
KUD	315	82	Momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	100,0
KUD	320	74	Det Norske Solistkor	5,0
KUD	320	74	Etableringsstøtte for kor	2,5
KUD	320	74	Aktivitetsstøtte for kor	2,0
KUD	320	74	Tilskudd til kompetanseutvikling for kordirigenter	3,0
KUD	320	74	Instrumentfond for skolekorps	5,0
KUD	320	74	Opera Norge: Støtteordning prosjektmidler distrikt	2,2
KUD	320	74	Landslaget for lokalhistorie	1,0
KUD	320	78	Profesjonelt kor	20,0
KUD	320	78	Oslo internasjonale kirkemusikkfestival	1,0

 Kristelig Folkepartis prioriteringer. Forslag til bevilgningsøkninger utover regjeringens forslag (mill. kr):

KUD	320	84	Pilegrimssatsing	5,0
KUD	323	55	Ensemblestøtte for kor	10,0
KUD	323	70	Stiftelsen Harmonien i Bergen	1,0
KUD	323	71	Trondheim Symfoniorkester, bl.a. vokalsatsing	1,0
KUD	324	70	Den norske opera & ballett	5,0
KUD	324	73	Region- og distriktsopera	5,0
KUD	334	73	Regional filmsatsing	2,0

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	KrF
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)					
300		Kulturdepartementet			
	1	Driftsutgifter	115 715	115 600 (-115)	115 715 (0)
314		Kultur og samfunn			
	78	Ymse faste tiltak	35 932	35 932 (0)	38 932 (+3 000)
	79	Til disposisjon	3 423	3 423 (0)	423 (-3 000)
315		Frivillighetsformål			
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	51 933	51 933 (0)	56 933 (+5 000)
	78	Ymse faste tiltak	5 039	5 039 (0)	8 039 (+3 000)
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	63 891	63 891 (0)	163 891 (+100 000)
320		Allmenne kulturformål			
	1	Driftsutgifter	129 495	129 412 (-83)	129 495 (0)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	228 716	228 716 (0)	249 416 (+20 700)
	78	Ymse faste tiltak	27 444	27 444 (0)	48 444 (+21 000)
	79	Til disposisjon	6 534	6 534 (0)	534 (-6 000)
	84	Pilegrimssatsing	5 490	5 490 (0)	10 490 (+5 000)
321		Kunstnerformål			
	1	Driftsutgifter	15 395	15 385 (-10)	15 395 (0)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom			
	1	Driftsutgifter	15 263	15 253 (-10)	10 263 (-5 000)
	50	Kunst i offentlige rom	27 382	27 382 (0)	19 382 (-8 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	KrF
	55	Norsk kulturfond	33 852	33 852 (0)	31 352 (-2 500)
323		Musikkformål			
	1	Driftsutgifter	160 067	159 965 (-102)	156 267 (-3 800)
	55	Norsk kulturfond -ettårig prosjekttilskudd	155 367	155 367 (0)	161 867 (+6 500)
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd	31 429	31 429 (0)	26 429 (-5 000)
	70	Nasjonale institusjoner	253 675	253 675 (0)	254 675 (+1 000)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	216 684	216 684 (0)	217 684 (+1 000)
	78	Ymse faste tiltak	103 799	103 799 (0)	101 299 (-2 500)
324		Scenekunstformål			
	1	Driftsutgifter	73 734	73 687 (-47)	73 734 (0)
	70	Nasjonale institusjoner	997 270	997 270 (0)	1 002 270 (+5 000)
	73	Region- og distriktsopera	48 862	48 862 (0)	55 862 (+7 000)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål			
	1	Driftsutgifter	513 943	513 614 (-329)	513 943 (0)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak	16 902	16 902 (0)	12 502 (-4 400)
329		Arkivformål			
	1	Driftsutgifter	322 231	322 025 (-206)	322 231 (0)
334		Film- og medieformål			
	1	Driftsutgifter	153 402	153 304 (-98)	143 402 (-10 000)
	50	Filmfondet	436 501	436 501 (0)	416 501 (-20 000)
	79	Til disposisjon	1 000	1 000 (0)	0 (-1 000)
Sum utgifter rammeområde 3			9 470 441	9 469 441 (-1 000)	9 577 441 (+107 000)
Inntekter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)					
Sum inntekter rammeområde 3			733 632	733 632 (0)	733 632 (0)
Sum netto rammeområde 3			8 736 809	8 735 809 (-1 000)	8 843 809 (+107 000)

4.2 Kap. 300 Kulturdepartementet (jf. kap. 3300)

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at departementets hovedoppgaver er knyttet til utvikling og gjennomføring av den statlige politikken på kultur-, medie-, idretts- og frivillighetsfeltet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,115 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at regjeringen stadig ønsker en dreining i retning av mer instrumentell kulturpolitikk, hvor kunstinstitusjonene betraktes som redskaper for å nå ulike samfunnspolitiske mål. Disse medlemmer liker ikke denne utviklingen og minner om at kunstinstitusjonenes samfunnsrolle nødvendigvis er forankret i kjernevirksomheten som er å produsere og formidle kunst. Disse medlemmer mener at politiske føringer lett kan gå ut over institusjonenes kunstneriske autonomi og på sikt bidra til ensretting og tap av egenart.

Disse medlemmer mener videre at med en effektivisering av departementet ville det være mulig å redusere utgiftene. Disse medlemmer mener at denne reduksjonen er mulig ved å få en mer rasjonell og effektiv organisering. Dette kan gjøres ved færre ansatte og heller kjøpe tjenester fra private, i den grad det er mulig, samt å sette oppgaver ut på anbud. Disse medlemmer viser til at som følge av Fremskrittspartiets øvrige forslag vil departementet også få færre oppgaver – hvilket er grunnlag for reduserte budsjetter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at denne posten reduseres med 15 mill. kroner i Høyres alternative budsjettforslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter disse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, hvor posten øker noe mindre enn i regjeringens forslag. Disse medlemmer mener en budsjettøkning på om lag det dobbelte

av forventet lønnsvekst er tilstrekkelig for formålene. Disse medlemmer mener videre at drift av Brønnøysundregistrenes system for kontroll av fødselsnummer, som legges til grunn for utbetaling av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke, må prioriteres. Disse medlemmer mener kontroll med hvordan offentlige midler forvaltes er viktig, og synes det derfor er naturlig at øvrige prosjekter deretter tilpasses budsjettets rammer.

4.3 Kap. 314 Kultur og samfunn

Inkluderende arbeidsliv

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke viktigheten av å ha et inkluderende arbeidsliv. Disse medlemmer mener dette er et nyttig tilbud, men konstaterer videre at satsing på kultur for arbeidsplasser ikke primært er noen offentlig oppgave. Halvparten av midlene er i tillegg tiltenkt et geografisk avgrenset program i Vestfold. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Post 60 Tilskudd til livssynsnøytrale seremonirom

Komiteen er tilfreds med at regjeringen vil følge opp kirkeforliket ved å legge til rette for at det etableres flere livssynsnøytrale seremonirom i kommunene. Det er viktig at alle har tilgang til lokaler som kan gi en verdig ramme, og som oppleves riktig, rundt gravferd og andre seremonier.

Tilskuddet til livssynsnøytrale seremonirom er overført fra post 79. Det foreslås en økning på 3 mill. kroner på denne posten.

Post 71 Kultur og næringsprosjekter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er tilfreds med at regjeringen vil legge frem en handlingsplan for kultur og næring. I forbindelse med utarbeidelse av denne planen foreslås bevilgningen til kultur og næringsprosjekter økt med 3,2 mill. kroner som skal brukes til tiltak i den kommende handlingsplanen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det kan legges mer arbeid i å finne ut hvordan kulturfeltet og næringsområdet kan virke gjensidig stimulerende, men presiserer at bredde og frivillighet bør være sentralt for Kulturdepartementet. Disse medlemmer mener derfor det vil være riktig å redusere denne posten og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, stiller seg bak regjerin-

gens satsing på kultursamarbeid i nordområdene. Flertallet er kjent med at det er utarbeidet en norsk-russisk handlingsplan for kultursamarbeid i nordområdene og registrerer at regjeringen foreslår 2,6 mill. kroner til oppfølging av bl.a. treårige samarbeidsprogrammer.

Flertallet er videre kjent med at det gjennomføres årlige norsk-russiske kulturdager og at det er etablert en norsk-russisk informasjonstjeneste. Det foreslås 0,5 mill. kroner til Barentssekretariatet for tilretteleggelse, planlegging og gjennomføring av disse tiltakene.

Flertallet viser til at Den nordlige dimensjons kulturpartnerskap (NDPC) ble etablert i november 2010, og det ble vedtatt en handlingsplan som særlig fokuserer på kreative næringer. Det foreslås 0,3 mill. kroner til Norges bidrag til NDPC og oppfølging av handlingsplanen i 2013 noe flertallet er fornøyd med.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet stiller seg kritiske til en geografisk betinget kulturell satsing, og er av den klare oppfatning at tiltak som NDPC ikke tilfører nasjonalstaten verdi knyttet til dens kjernevirksomhet. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

Disse medlemmer viser til regjeringens svært mangelfulle nordområdesatsing innen næring, fiskeri, petroleumsaktivitet, samferdsel og kommunøkonomi, for å nevne noe. Hadde regjeringens festtaler om nordområdene vært fulgt opp med konkret politikk, så hadde kultursamarbeidet i nordområdene vært ivaretatt gjennom et høyt aktivitetsnivå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er videre kjent med planer for sykkelrittet «Arctic Race of Norway». Disse medlemmer viser til at sykkelrittet har et stort potensial og mange aktører har gått inn og støttet rittet økonomisk, bl.a. Troms fylkeskommune og Tromsø kommune. Disse medlemmer har også merket seg at arrangøren av Tour de France er svært positiv til sykkelrittet, og har også gått inn på eiersiden. Næringslivet er også positivt og bidrar økonomisk. Disse medlemmer konstaterer at sykkelrittet vil være et svært viktig bidrag til idretten i nord og ha stor betydning for markedsføring av Norge, og Nord-Norge spesielt.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013, komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan sykkelrittet Arctic Race of Norway kan realiseres.»

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, registrerer at det er foretatt justeringer av innholdet på denne posten, og stiller seg bak regjeringens omdisponeringer og politikk på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke betydningen av «Arts and Business» virksomhet. Disse medlemmer mener det er viktig å bygge opp under frittstående fagmiljøer som uavhengig av statlige instanser som eksempelvis Norsk kulturråd eller Nasjonalbiblioteket, bidrar til vekst og utvikling innenfor kulturområdet. Disse medlemmer vil i denne sammenheng understreke betydningen av Art and business gode forankring i næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres budsjettforslag der tilskuddet til Arts and Business er styrket med 2,25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at sang og allsang har positive effekter for den enkelte og for samfunnet som helhet, og disse medlemmer mener det er påfallende at dette feltet ikke er omfattet av kulturløftet. Disse medlemmer viser blant annet til at det er dokumentert gode helseeffekter av sangaktivitet. Forskning viser at sang gir helsemessige gevinster gjennom sin positive virkning på fysisk og psykisk helse og velvære, og sang har et stort potensial når det gjelder å skape sosiale relasjoner og bidra til levende, engasjerte og inkluderende lokalsamfunn. Disse medlemmer peker på at sang gir opplevelser, ferdigheter, kunnskap, individuell og kollektiv identitet og samhold.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil vise til tiltaket «Syng for Livet» som har som formål å styrke sangens rolle i Norge. «Syng for Livet» arbeider for å forene sentrale aktører innenfor norsk sang til en felles innsats for sangkultur og sangglede på tvers av organisatoriske, geografiske, generasjonsmessige og kulturelle skillelinjer. Disse medlemmer ser svært positivt på initiativet «Syng for Livet», og disse medlemmer har merket seg at initiativet har en bred plattform i ulike miljøer representert ved Folkeakademienes Landsforbund, Musikk i Skolen, Ung i Kor, Norsk musikkråd, Norsk sangerforum, Norsk Viseforum, Stiftelsen Na-Ku-Hel Norge, Norsk Forening For Musikkterapi, Musikkens studieforbund, Foreningen Musikk fra livets begynnelse og Norges Korforbund.

Disse medlemmer viser til at «Syng for Livet» har konkrete planer for å styrke sangens rolle i Norge, blant annet gjennom prosjektet «Krafttak for sang 2012–2016».

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker å støtte opp om pilotprosjekter i samarbeid med «Syng for Livet» og viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 3 mill. kroner under kap. 314 post 78 til «Syng for livet – Krafttak for sang».

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter disse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Til disposisjon»-poster i et budsjett er uheldig. De ulike tiltakene bør etter disse medlemmers syn finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten fjernes.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der denne posten reduseres med 0,5 mill. kroner.

4.4 Kap. 315 Frivillighetsformål

Komiteen mener at frivilligheten utgjør en særdeles viktig del av vårt samfunnsfellesskap, og at en sterk frivillig sektor er med på å bygge lokalsamfunn både i by og bygd. Komiteen mener frivillighetens satsing på kulturarrangement i form av idrettsstevner, festivaler, forestillinger og andre tiltak bidrar

både til økt bolyst og til økt omsetning i besøksnæringene og annet næringsliv. Komiteen mener videre at en aktiv og innovativ frivillig sektor er viktig for å skape en god balanse mellom enkeltmenneskets mange og ulike behov og demokratiske fellesskapsløsninger.

Komiteen registrerer at barne- og ungdomsorganisasjonene er i vekst, noe som er et svært gledelig utviklingstrekk. Komiteen peker på viktigheten av nettopp barn og unges delaktighet i frivillige organisasjoner for å sikre et sterkt sivilsamfunn, levende lokalsamfunn og et større samfunnsengasjement hos barn og unge.

Komiteen mener det er et viktig arbeid som er igangsatt for å identifisere konkrete tiltak for å forenkle samhandlingen mellom staten og barne- og ungdomsorganisasjonene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at frivillig sektor skal ha høye ambisjoner om å redusere sine administrative kostnader, slik regjeringen også har satt seg høye mål for næringslivet.

Flertallet mener det er viktig å sikre frivillige lag og organisasjoner de aller beste rammevilkår, og er derfor svært tilfreds med at regjeringen har bedret rammebetingelser gjennom økt satsing, økte bevilgninger og en sterkere anerkjennelse av viktigheten av en sterk frivillig sektor som kjernepunkter i sin frivillighetspolitikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener man i sterkere grad enn det regjeringen gir uttrykk for, må legge vekt på betydningen av frivillighetens uavhengige stilling. Frivilligheten må vokse frem fra fellesskap der enkeltmennesker gjennom egne prioriteringer og ønsker har funnet sammen om verdier, eller konkrete prosjekter, de ønsker å arbeide for. Det er her ildsjelene finner sin plass, og det er her frivilligheten forankres i de lokale fellesskapene. I arbeidet for å legge best mulig til rette for frivilligheten er det viktig at staten ikke gjennom økonomiske midler eller på annen måte, søker å styre frivilligheten ut fra egne politiske behov.

For disse medlemmer er kampen mot unødvendig byråkrati viktig, og gode rammevilkår skal være en selvfølge. I Norge har vi en omfattende frivillig sektor, noe som betyr et stort individuelt engasjement hos mange mennesker. Disse medlemmer mener kulturen må få være fri og uavhengig av politisk styring, og frivillighet og engasjement må være de bærende drivkreftene for all kulturell utfoldelse.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at det alltid vil være rom for både profesjonelle og amatører innen feltet, men det er ikke bærekraftig å opprettholde en holdning om at profesjonell utøvelse innen kulturfeltet skal foregå på et annet plan enn all annen profesjonsutøvelse – for eksempel med hensyn til kommersialisering og subsidier.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil videre uttrykke sin skepsis til at staten skal styre for mye av pengestrømmen til frivillig sektor, og mener at frivilligheten i størst mulig grad skal styre seg selv og at staten må legge til rette for at frivilligheten kan skape sine egne inntekter. Disse medlemmer vil ha en sterk frivillig sektor og vil sikre frivilligheten en reell mulighet til å hente inntekter fra andre ting enn spill. Blant annet må det bli lettere for frivillige organisasjoner, spesielt små lag og foreninger, å arrangere mindre lotterier, og disse medlemmer merker seg at regjeringen tar sikte på å lette rammevilkårene for drift av lotterier.

Disse medlemmer viser til at samfunnet er i endring, da må også skattereglene tilpasses. I tillegg vil det være en fordel om kulturen fikk flere ben å stå på. Det er uheldig at for mange er altfor ensidig avhengig av støtte fra staten.

Disse medlemmer mener at dersom flere private gir gaver vil kulturen bli mer uavhengig, noe som vil være svært positivt mht. betydningen av arbeidet som utføres av kulturorganisasjonene. Kultursektoren er en sektor av betydelig samfunnsmessig verdi, og skattefradraget for gaver til kulturen er et positivt bidrag til en betydelig vekst i kulturorganisasjoner. Fradraget kan fungere som en katalysator for mer kultur, og disse medlemmer mener det er synd at fradragstaket for slike gaver ligger på et for lavt nivå.

FRILUFTSLIV

Komiteen vil understreke at friluftslivet har en egenverdi, og har i tillegg stor verdi for folkehelsen. Å stimulere til fysisk aktivitet er bedre og billigere enn å reparere helse. Komiteen mener at en i større grad må prioritere fysisk aktivitet og styrke satsingen på aktivitet og friluftsliv for folk flest. Komiteen viser i den forbindelse til den varslede Folkehelsemeldingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at friluftsliv er en viktig del av norsk kultur og tradisjon. Disse medlemmer mener også at regjeringen i langt større grad bør benytte seg av de muligheter som friluftslivet gir i folkehelsear-

beidet, blant annet ved å vurdere å styrke friluftslivets andel av spillemidler.

NORWAY-HERITAGE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ønsker å fokusere på Norway-Heritage – Hands Across the Sea, som er en vesentlig database rundt en viktig del av Norges historie – utvandringen til Amerika. Denne kilde er uvurderlig for slektsgranskere både her hjemme og i det norske Amerika. Nettsiden drives av frivillige uten noe som helst støtte eller bidrag fra det offentlige. Nettsidens årlige utgifter for oppdatering og vedlikehold er vesentlige, og disse medlemmer registrerer at en støtte for fremtiden vil være et stort bidrag til den kulturelle relasjonen og ikke minst relasjonen mellom Norge og Amerika.

FRIVILLIG SEKTOR

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens store satsing på kulturformål generelt og frivillighet spesielt. Flertallet viser til budsjettøringen i familie- og kulturkomiteen 22. oktober 2012 hvor bl.a. de frivillige organisasjonenes samarbeidsforum, Frivillighet Norge, uttrykte stor tilfredshet med effekten regjeringens forslag til økning i ordningen med momskompensasjon vil ha for frivillige lag og organisasjoner.

MOMS PÅ FRIVILLIGHET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil legge til rette for en levende og mangfoldig frivillig sektor gjennom bedre rammevilkår, redusert papirmølle og momsfristak. Disse medlemmer vil fjerne skatt på frivillighet. Disse medlemmer viser til at mange mennesker legger ned et stort frivillig arbeid i lag og organisasjoner over hele landet, og disse medlemmer mener det er galt at dette arbeidet skal avgiftsbelegges.

GAVEFRADRAGSORDNINGEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til sine merknader om moms på frivillighet under post 70. Disse medlemmer viser for øvrig til disse partiers forslag om å øke fradragsgrensen til 25 000 kroner for gaver til frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer går imot regjeringens forslag om å utelukke mindre tros- og livssynssamfunn fra gavefradragssystemet.

LØNNSOPPGAVEPLIKT FOR FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil også øke grensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner til kr 8 000, slik det er foreslått i disse partiers alternative statsbudsjett.

FRIVILLIG SEKTOR OG FORENKLING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er opptatt av et best mulig samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor, og at dette samarbeidet skaper gode resultater for det frivillige arbeidet i lokalsamfunnene rundt om i landet.

Flertallet viser til Innst. 14 S (2011–2012) der det bes om at det etableres et fast møtepunkt mellom de ulike støtteforvaltere, frivillig sektor og departementet, og at denne ordningen nå blir opprettet. Flertallet viser til budsjettproposisjonen der departementet i rapport for 2011 under kap. 315 gir en omfattende redegjørelse for arbeidet med forenkling for barne- og ungdomsorganisasjonene. Flertallet merker seg at departementet nå gjennomfører en kartlegging av statlige tilskuddsordninger for hele frivillig sektor. Flertallet legger til grunn at departementet kommer tilbake til Stortinget med rapportering fra dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti etterlyser sterkere innsats fra regjeringens side for å forenkle og avbyråkratisere kontakten mellom frivillig sektor og det offentlige. Disse medlemmer viser til at en samlet familie- og kulturkomité i Innst. 14 S (2011–2012) ba regjeringen komme tilbake med en ny rapport om arbeidet med forenkling og samordning. Regjeringen ble videre bedt om å opprette et fast møtepunkt mellom de ulike statlige støtteforvaltere, frivillig sektor og departementet, for å sikre varig bedre samordning av samhandlingen mellom staten og barne- og ungdomsorganisasjonene. Disse medlemmer viser til budsjettthøringen i familie- og kulturkomitéen 18. oktober 2012 hvor blant andre LNU – Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner, etterlyste fortgang i forenklingsarbeidet, og disse medlemmer kan ikke se at avbyråkratiseringsprosessen er noe prioritert området hos den rød-grønne regjeringen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013 komme tilbake til Stortinget med en rapport om regjeringens arbeid for

å forenkle samhandlingen mellom frivillig sektor og det offentlige. Rapporten skal oppsummere iverksatte tiltak, samt inneholde vurderinger og forslag til nye tiltak.»

Post 21 Forskning og utredning

Komiteen viser til at det avsettes midler til forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor, arbeid med forenkling av tilskudd til frivillig sektor, satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner, samt midler til utredninger. Komiteen viser til at arbeidet med «Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor» utløper sommeren 2013, og at det vil tas stilling til hvordan dette arbeidet skal videreføres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er svært positive til at det igangsettes arbeid med forenkling av tilskudd til frivillig sektor, og mener dette må ha prioritet innen dette feltet. Samtidig er det positivt at man ser nærmere på Innsamlingsregisteret og Frifond, og disse medlemmer legger til grunn at øvrige aktiviteter tilpasses rammer som lagt i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 70 Merverdிகompensasjon til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at merverdiavgiftkompensasjonen for frivillig sektor blir økt betraktelig i 2013 til nesten 1 mrd. kroner, noe som betyr at opptrappingen av momskompensasjonen til 1,2 mrd. kroner er i rute. Flertallet viser til at denne endringen i rammevilkårene betyr et stort løft for frivillig sektor. Dette har vært en prioritert satsing for regjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Meld. St. 26 (2011–2012), hvor det står at regjeringen «har en målsetting om at ordningen skal økes til om lag 1,2 mrd. kroner innen 2014», og registrerer at man med det foreslåtte budsjettet kommer opp i en kompensasjon på 948 mill. kroner innen år 2014 begynner. Disse medlemmer kan i så måte yte regjeringen en hjelpende hånd, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor det er funnet rom for 1,2 mrd. kroner i momskompensasjon ikke bare «innen» år 2014, men f.o.m. 2013.

Disse medlemmer mener for øvrig at denne ordningen bør erstattes med et rent fritak for merverdiavgift for frivillige lag og organisasjoner, og synes det er feil å pålegge frivilligheten denne byråkratiske belastningen for å unngå økonomiske ulemper.

Disse medlemmer registrerer også at regjeringen skryter av at årets budsjett er den største satsingen for frivillig sektor noensinne, og viser til at regjeringen regner inn momskompensasjonen til bl.a. store humanitære aktører som Røde Kors og Redningselskapet som del av Kulturløftet i kulturbudsjettet. Disse medlemmer mener at momskompensasjonsordningen ikke hører hjemme i dette regnestykket, da dette ikke gir et korrekt bilde av satsingen på frivilligheten innenfor kultursektoren ut fra de opprinnelige forutsetningene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til regjeringens opplegg for momskompensasjon for frivillige organisasjoner. Disse partiers primære syn i denne saken er at det bør etableres en rettighetsstyrt ordning der frivillig sektor fritas fra momsutgifter fullt ut. Disse medlemmer registrerer at den ordningen regjeringen har valgt ikke imøtekommer kravet verken fra disse partier eller fra frivilligheten selv, all den tid momsutgifter nå skal refunderes etter en rammestyrt ordning, med den konsekvens at svært mange organisasjoner ikke vil få kompensert sine utgifter fullt ut.

Post 71 Tilskudd til frivilligsentraler

Komiteen mener satsingen på frivilligsentraler har vært og fortsatt vil være viktig for frivilligheten, og viser til at det er lagt inn en økning på budsjettet for 2013.

Komiteen peker på frivilligsentralenes viktige rolle i lokalsamfunnene for mange grupper som har behov for et sted å møtes og drive med forskjellige aktiviteter. Komiteen ser at frivilligsentralene rundt om i landet gir et viktig supplement til offentlige velferdstjenester både for eldre, de som på en eller annen måte faller utenfor arbeidslivet og andre som trenger et tilbud.

Post 72 Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge

Komiteen viser til at barne- og ungdomsorganisasjonene aktiviserer barn og unge over hele landet. De skaper engasjement og er viktige fritidstilbud der barn og unge kan utvikle seg som mennesker og demokratiske borgere. Komiteen viser til at Frifond er en svært godt fungerende ordning, som gjennom en ubyråkratisk innretning forvalter midler som går direkte til lokal aktivitet og kommer barn og unge direkte til gode. Komiteen understreker betydningen av at Frifond fremdeles forvaltes av organisasjonene selv, gjennom de nasjonale paraplyorganisasjonene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, er opptatt av å stimulere frivillig virksomhet for barn og unge og er svært fornøyd med at tilskuddsordningen Frifond videreføres på samme nivå som sist år. Flertallet viser til at det planlegges en ekstern evaluering av Frifond i 2013 der ansvarsfordelingen mellom paraplyorganisasjonene vil være et av flere viktige evalueringspunkter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser videre til at Frifond får omfattende tilskudd fra spillemidlene, og således er sårbar med hensyn til endringer i spillemiddeløkningen og variasjoner i Norsk Tippings overskudd. For at Frifondordningen skal sikres størst mulig stabilitet og forutsigbarhet, legger disse medlemmer til grunn at bevilgningen over statsbudsjettet økes i årene som kommer.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der Frifond foreslås økt med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Post 73 Frivillighetsregister, kan overføres

Komiteen er opptatt av forenkling og viser til at bevilgningen på 3,1 mill. kroner skal dekke nødvendig videreutvikling av registerfeltet, blant annet forenklingstiltak knyttet til bl.a. MVA-kompensasjonen til frivillige organisasjoner.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 80 (Ny) Tilskuddsordning for frivillig virksomhet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er opptatt av at frivillig sektor, og spesielt organisasjoner for barn og unge, har gode rammevilkår for å tilby et rikt aktivitets-tilbud for barn og unge rundt om i hele landet. Flertallet peker på løftet som er gjort i forhold til momskompensasjonsordningen og peker på Frifondordningen som støtter organisasjoner som er demokratisk oppbygd og har barne- og ungdomsarbeid som en del av sin virksomhet. Flertallet peker også på innspill i høringsrunden fra barne- og ungdomsorganisasjoner som oppfordrer regjeringen så langt det er mulig å satse på eksisterende støtteordninger for frivillig sektor, framfor å opprette nye.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, og ønsker å opprette en ordning som kan bidra til en levende barne- og ungdomskultur. Disse medlemmer vil berømme den innsats som gjøres av frivillige lag og organisasjoner som motiverer barn og ungdom til å drive musikk- og amatørteatervirksomhet, og ønsker å gi disse en god og forutsigbar ramme.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å opprette en tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom.»

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, peker på at det i 2012 vil bli utbetalt et betydelig større beløp i merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg enn i 2011, og at satsingen foreslås videreført for 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til forslaget i disse partiers alternative budsjett om å bevilge 100 mill. kroner ekstra til momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.

Post 84 Ungdoms-OL

Komiteen viser til at det er satt av midler for 2013 både til Ungdoms-OL på Lillehammer i 2016 og til Sjakk-OL.

Komiteen peker på at et Ungdoms-OL arrangert i Norge vil ha stor betydning for interessen for mange sportsgrener og for rekrutteringen til disse, og det vil også ha stor betydning for profileringen av Norge og norsk kultur.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til tiltak og satsing på tiltak som støtter opp under barne- og ungdomsidretten, og mener det er viktig å gjøre det over hele landet. Disse medlemmer viser til merknader og forslag i Innst. 33 S (2011–2012) hvor Fremskrittspartiet fremmet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bevilge midler tilsvarende statsgarantien for ungdoms-OL til investering i barne- og ungdomsidretten over hele landet.»

Disse medlemmer viser til at dette forslaget dessverre ikke fikk støtte av noen andre partier på Stortinget.

Post 85 Sjakk-OL

Komiteen viser til at det er satt av midler for 2013 både til Ungdoms-OL på Lillehammer i 2016 og til Sjakk-OL.

Komiteen viser til at det er om lag 600 millioner sjakkspillere rundt om i verden, og et Sjakk-OL i Tromsø i 2014 vil bidra til å profilere norsk kultur og Nord-Norge og resten av landet som reisemål på en god måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg det utmerkede arbeidet byrådet i Tromsø kommune gjør for at Sjakk-OL i 2014 skal bli en suksess.

4.5 Kap. 320 Allmenne kulturformål (jf. kap. 3320)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, stiller seg bak de mål som legges til grunn for budsjettåret 2013 innenfor dette kapittelet.

Flertallet konstaterer med tilfredshet at opptrappingen til allmenne kulturformål øker i samsvar med kulturløftet II. Flertallet slutter seg derfor til de målene regjeringen legger til grunn også for 2013 gjennom kulturløftet ved å synliggjøre kulturens plass også for andre samfunnsområder som næringsutvikling og arbeidsplasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet.

Flertallet stiller seg bak regjeringens arbeid for å øke oppmerksomheten om inkludering og integrering.

Flertallet registrerer i den forbindelse at det foregår svært mye spennende arbeid som kan bidra til økt inkludering og integrering. Et av mange eksempler på dette området er det arbeidet som Kultursenteret Sisa i Alta har gjort over mange år. Flertallet er kjent med at Kultursenteret bruker kunst og kultur som et verktøy for å føre folk fra ulike kulturer sammen og hvor resultatet bidrar til at vi får et mer tolerant og mangfoldig lokalsamfunn. Flertallet viser også til at det er gjennomført interessante forskningsprosjekter knyttet til inkludering i lokalmiljøet på Veitvet i Oslo, Møhlenpris i Bergen og i Trondheim.

Komiteen viser også til merknader i Innst. 260 S (2011–2012) til Meld. St. 10 (2011–2012) Kultur, inkludering og deltaking, vedr. «Syng for livet» og «Krafttak for sang», og ber regjeringen vurdere tiltak som kan styrke sangtradisjonen i Norge generelt, og sikre gjennomføringen av Krafttak for sang spesielt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

ke parti mener kunst og kultur har en egenverdi, og tar avstand fra regjeringspartiernes politiske tilnærming der kunst og kultur i stor grad anses som et virkemiddel for å oppnå politiske mål på en rekke andre samfunnsfelt. Disse medlemmer legger kunstens og kulturens egenverdi til grunn for politikken. Disse medlemmer vil ha et kulturliv som gir nye impulser og stimulerer til kreativitet og nyskaping, og mener den offentlige kulturinnsatsen skal bidra til et mangfoldig tilbud og kvalitativt godt tilbud. Disse medlemmer vil føre en kulturpolitikk som styrker våre kulturelle røtter og forvalter kulturarven, samtidig som vi stimulerer til kreativitet og nye kulturelle impulser. Disse medlemmer mener kulturpolitikken må bidra til å styrke både det profesjonelle og det frivillige kulturlivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener kulturen må få være fri og uavhengig av politisk styring, og frivillighet og engasjement må være de bærende drivkreftene for all kulturell utfoldelse. I Norge har vi en omfattende frivillig sektor, noe som betyr et stort individuelt engasjement hos mange mennesker. Det vil alltid være rom for både profesjonelle og amatører innen feltet, men det er ikke bærekraftig å opprettholde en holdning om at profesjonell utøvelse innen kulturfeltet skal foregå på et annet plan enn all annen profesjonsutøvelse – for eksempel med hensyn til kommersialisering og subsidier. For disse medlemmer er dessuten kampen mot unødvendig byråkrati viktig, og gode rammevilkår skal være en selvfølge.

LANDSFORBUNDET AV MOTORHISTORISKE KJØRETØYKLUBB

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre merker seg at Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubb ikke fikk statlig støtte for 2012. I tillegg er kjøretøy og tog fortsatt stengt ute fra muligheten for å søke om midler fra Kulturminnefondet. Disse medlemmer kan heller ikke registrere at det ligger inne en økning i tiltaksmidler/prosjekt penger på statsbudsjettet for øvrig som LMKs organisasjon kan benytte seg av. Alle organisasjonene bidro til å gi Kulturminneåret 2009 et løft ved å motivere og oppfordre sine klubber og enkeltmedlemmer på lokalt, regionalt og nasjonalt plan til å vise kulturvern i praksis. Disse medlemmer mener at Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubb må ha en prosess med både Kultur-, Samferdsels- og Finansdepartementet for å få tildelt et fagdepartement som kan ta et visst ansvar for Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubbs del av den kulturbevarende virksomhet.

KYSTKULTUREN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at det er verdt å ta vare på mye av den fantastiske kystkulturen som finnes, slik at en kan bringe videre til senere generasjoner et bilde av hva som ligger bak alt det fantastiske vi ser langs kysten. Vi har en meget variert og spennende kultur som også er svært forskjellig ut ifra hvilke landsdeler en har sin tilhørighet fra.

Det er imidlertid, slik komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det, viktig at man sørger for at ansvaret for denne kulturen blir ivaretatt på samme måten som den øvrige kulturen blir tatt hånd om og med de samme muligheter for finansiering som der finnes.

Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at ansvaret for de tiltakene som finansieres innenfor Fiskeri- og kystdepartementets område, skal finansieres via Kulturdepartementets budsjetter og tilskuddsordninger.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) og Innst. 8 S (2012–2013).

DIS-NORGE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at DIS-Norge som er landets største forening for slektsforskere, med nær 9 000 medlemmer, og som ble stiftet 1990, har som foreningens formål å skape et landsomfattende forum for slekts- og personhistorie hvor databehandling og Internett brukes som hjelpemiddel, spre kunnskap om dette og stimulere til slektsforskning i Norge. Disse medlemmer ser også at DIS-Norge har 19 lag og at disse dekker alle landets fylker og alle medlemmer er tilknyttet et lag. Disse medlemmer mener at DIS-Norge bør være kvalifisert til å motta offentlig grunnstøtte. Da de også er tilsluttet Norges kulturvernforbund og studieforbundet FOLK, har et godt samarbeid med Riksarkivaren, og samarbeider med andre nordiske foreninger for slektsforskning gjennom NORDGEN.

KULTURSKOLENE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at regjeringen foreslår i dette budsjettet å bevilge midler til å innføre en uke-tid med gratis kulturskoletilbud i skole- eller SFO-tiden for elever på 1.–4. trinn fra høsten 2013. Disse medlemmer mener at tiltaket neppe vil bidra til noen vesentlig nedkorting av ventelistene eller til bedre kvalitet på det totale kulturskoletilbudet.

Disse medlemmer finner regjeringens forslag kostnadskreven og lite hensiktsmessig. Samtidig lytter disse medlemmer til signaler fra flere ansatte, ledere med videre på de lokale kulturskolene rundt om i landet. Disse medlemmer frykter de konsekvensene regjeringens forslag kan få. Det pekes av ansatte og ledere, samt av Kulturskolerådet, på de lange køene kulturskolen allerede har i dag, hvor 30 000 barn ønsker, men ikke får plass på kulturskolene. Å innføre tilbud om kulturskole i SFO vil tappe lærerkrefter og tid fra kulturskolene. Disse medlemmer registrerer også at flere kulturskoler frykter dette vil tappe ressurser fra deres ordinære tilbud, som igjen vil kunne føre til økt egenbetaling og bortfall av mulighet for skolen til å igangsette større prosjekter og oppsetninger. Lederen for Norsk kulturskoleråd pekte også på at dette er en utvanning av hva kulturskolen faktisk handler om. Disse medlemmer mener at midlene avsatt til dette bør kanaliseres til å styrke læringen i skolen, gjennom å implementeres i de midler som er avsatt til videre- og etterutdanning av lærere.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets merknader og forslag under kap. 226 post 60.

Komiteens medlemmer fra Høyre støtter regjeringens intensjon om et bedre kulturtilbud for barn og unge, og mener dette ivaretas best ved å styrke kulturskoletilbudet i kommunene, og barn og unges tilbud om en kvalitativt høy kulturskoleopplæring. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke kulturskolenes utviklingsmidler ved Norsk kulturskoleråd med 73,8 mill. kroner, for å få en best mulig utvikling av Norges kulturskoler, for et pilotprosjekt for talentutvikling, og også med tanke på å redusere køene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det er store ulikheter i det kommunale kulturskoletilbudet og at kvaliteten på innholdet varierer sterkt fra kommune til kommune. I dag står 30 000 barn i kø, og det er dermed langt fram til målet om et godt kulturskoletilbud for alle som ønsker det. Dette medlem viser til at regjeringen foreslår å innlemme en uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO-tiden på barnetrinnet (1.–4. trinn). Dette medlem mener én time gratis kulturskole i skoletiden ikke løser problemet. Dette medlem er redd for at dette vil kunne føre til at kommuner vil stille spørsmål ved om de skal betale for parallelle organisasjoner for skole og kulturskole hvis kulturskolens hovedtilbud skal gis som en del av det ordinære skoletilbudet. Dette medlem mener hele ideen med kulturskole er at den skal være et supplement til den obligatoriske skolen. Kulturskolen

har med dette en unik rolle og betydning for byer og lokalsamfunn over hele landet. Den skal være et ressurscenter lokalt og fungere som et kraftsenter for det frivillige kulturlivet. Dette medlem mener regjeringen ser helt bort fra disse verdiene med det grepet som nå tas. Dette medlem mener det i stedet bør være en opptrapping gjennom øremerkede statlige bevilgninger, og Kristelig Folkeparti foreslo derfor i sitt alternative budsjett å omprioritere 72,1 mill. kroner til dette under ramme 16.

KICKBOKSING

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser at Norge har et av de sterkeste landslagene innen kickboksing med flere verdensmestere som Thea Therese Næss, Tonje Sørlie og Andreas Lødrup. Disse medlemmer reagerer på at det i kickboksing, som i boksing, er en øvre aldersgrense på 34 år. Disse medlemmer konstaterer at dette plasserer Norge i en kategori som også omfatter Nord-Korea og Cuba, og mener det er sterkt beklagelig at mange gode utøvere her til lands snart ikke lenger kan stille til kamper grunnet dette. Disse medlemmer mener voksne mennesker er i stand til å vurdere risiko knyttet til egne aktiviteter selv, og ser også at utøvere innen idretter som krever stor disiplin modner med årene slik at utøvere over 34 år ofte er mer rutinerte og bedre egnet til å utøve sporten. Disse medlemmer støtter NKBFs ønske om å øke den øvre aldersgrensen for kickboksing, og mener at – dersom en skal ha en slik øvre aldersgrense – ikke bør sette denne lavere enn forbundets eget ønske på 40 år.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å endre øvre aldersgrense innen kickboksing i tråd med idrettens egne ønsker.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til den sterke sammenhengen som er mellom kirke og kultur i Norge, og at det i mange kommuner er et nært samarbeid mellom frivillige organisasjoner, lokale kulturarbeidere og kirken. Disse medlemmer viser til betydningen av å stimulere til økt samarbeid mellom kommuner, lokale lag og kirken. I flere hundre år har kirken vært en viktig forvalter av vår felles kulturarv, og det blir utviklet stadig nye uttrykk, ikke minst innen kirkemusikken.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener den særskilte tilskuddsordningen for kirkemusikk er av stor betydning for gjennomføringen av mange prosjekter

innenfor dette området. I mange kommuner er kirken det eneste kulturhuset som finnes. Disse medlemmer mener tilskuddsordningen for kirkemusikk er viktig for konsertaktivitetene i kirken, og disse medlemmer er enig med Musikernes Fellesorganisasjon som under komiteens budsjettføring 23. oktober 2012 påpekte at rammene i ordningen ikke er tilstrekkelige for å opprettholde musikkaktiviteten i kirkene. Disse medlemmer mener rammen for tilskuddsordningen for kirkemusikk bør økes betraktelig i årene som kommer.

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,083 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er rom for kutt på denne posten, og ønsker dessuten en omorganisering av hele feltet. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 21 Forskning og utredning, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, stiller seg bak regjeringens argumentasjon om at det er viktig å tilegne seg ny kunnskap om kulturpolitikkenes konsekvenser på ulike samfunnsområder.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke at det er viktig med midler til forskning, og at kunnskap aldri er negativt. Disse medlemmer har imidlertid hele veien vært skeptiske til denne posten på statsbudsjettet med sikte på å «utrede kulturfeltet», og mener forskning på kultur ikke bør prioriteres spesielt i forhold til andre samfunnsområder eller næringer.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener økt forskning på kulturområdet er viktig. I lys av regjeringens klare signaler om en styrket styringsdialog finner imidlertid disse medlemmer grunn til å understreke at Kulturdepartementets midler til forskning først og fremst bør rette seg mot innhenting av kunnskap som har betydning for kunstneres velferd, inntektsforhold, publikumsutvikling osv., mens det i mindre grad bør satses på forskning med tanke på hvordan

kulturlivet kan brukes for å fremme gitte politiske samfunns mål.

Post 51 Fond for lyd og bilde

Komiteen viser til at Fond for lyd og bilde skal fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for rettighetshavere innenfor musikk, scene og film. Komiteen er tilfreds med at det er satt av midler til en kompensasjonsordning med individuell fordeling til rettighetshavere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker at Fond for lyd og bilde er rettighetshavernes fond, basert på kollektiv kompensasjon for kopiering til privat bruk. Disse medlemmer mener dette tilsier at regjeringen bør være særlig varsom med å legge innholdsmessige føringer i forhold til prioriteringene fondet skal gjøre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til sitt alternative statsbudsjett for 2013.

Post 52 Norges forskningsråd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter disse.

Post 53 Sametinget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, deler regjeringens syn om at det er viktig å styrke samisk kultur og anser det som viktig at denne posten disponeres av Sametinget i sin helhet.

Flertallet viser til at det over post 53 bevilges vel 72 mill. kroner til Sametinget, men at det også bevilges driftsmidler og tilskudd til ulike andre samiske kulturformål fra andre kapitler i det fremlagte budsjettforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av all forskjellsbehandling av mennesker basert på kjønn, religion eller etnisk opprinnelse. Sametinget er et selvstendig organ basert på en bestemt språklig og etnisk tilknytning, og er således å anse som en forskjellsbehandling basert på opprinnelse, hvor flertallet i befolkningen er ekskludert fra deltakelse og stemmerett. Disse medlemmer understreker at selve eksistensen til Sametinget er sterkt diskriminerende, og at det er et illegitimt organ basert på etnisitet. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Post 55 Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd – kan nyttes under post 56

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor litteratur og kunst, samt skape ny og eksperimenterende arkitektur, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyanisert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blick på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvøytidelighet.

Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringslivet er i dialog. Disse medlemmer ønsker å stimulere til å få andre aktører inn på banen i kulturlivet, og mener det er gode muligheter for å stimulere flere enn de offentlige myndigheter til å bidra i finansieringen av kultursektoren. Disse medlemmer mener det bør være et mål i kulturpolitikken å jobbe frem insitamenter som stimulerer til ytterligere desentralisert finansiering av kultursektoren.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd – kan nyttes under post 55

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor litteratur og kunst, samt skape ny og eksperimenterende arkitektur, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyanisert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blick på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvøytidelighet.

Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringslivet er i dialog. Disse medlemmer ønsker å stimulere til å få andre aktører inn på banen i kulturlivet, og mener det er gode muligheter for å stimulere flere enn de offentlige myndigheter til å bidra i finansieringen av kultursektoren. Disse medlemmer mener det bør være et mål i kulturpolitikken å jobbe frem insitamenter som stimulerer til yt-

terligere desentralisert finansiering av kultursektoren.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 60 Kulturkort for ungdom

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil også fremheve viktigheten ved å bevilge penger til kulturkort for ungdom som skal gi ungdom billigere billetter til et bredt spekter av kulturarrangementer. Formålet er å få ungdom til å benytte seg oftere av kulturtilbudene og å rekruttere nye publikummere, noe som flertallet er enig i.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ikke er en statlig oppgave å subsidiere billige billetter til ungdom, utover de rabattordninger som allerede eksisterer ulike steder. Dersom kommuner eller fylkeskommuner ønsker å tilby sine innbyggere kulturkort anses dette som uttrykk for lokale prioriteringer, noe disse medlemmer i så fall tar til etterretning. Det er imidlertid ingen sosialpolitiske hensyn som tilsier at statlig subsidierte kinobilletter osv. trenger å prioriteres, og disse medlemmer ønsker derfor å avvikle all støtte under denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er svært viktig å videreutvikle ordningen med kulturkort for unge. Dette kan blant annet gjøres gjennom informasjonsvirksomhet overfor kommunene. Disse medlemmer viser til Høyres budsjettforslag der det settes av midler til dette med 1 mill. kroner til dette.

Post 73 Nasjonale kulturbygg, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at regjeringens øker bevilgningen på denne posten med 27 mill. kroner slik at posten er på til sammen 195,5 mill. kroner og at regjeringen i tillegg foreslår en tilsagnsramme på 475,3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil legge opp til stabile rammer for tilskudd til nasjonale kulturbygg, og ønsker en finansieringsmodell hvor det foretas reelle prioriteringer. Disse medlemmer mener derfor det ikke vil være hensiktsmessig med en utgiftsdrivende økonomisk politikk på dette feltet og ønsker å prioritere allerede iverksatte finansieringsprosjekter.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen legger opp til en kraftig vekst i utgiftene til dette formålet, og vil ta avstand fra en slik ekspansiv penge-

bruk. Disse medlemmer understreker tidligere nevnte prinsipp om viktigheten av forutsigbar økonomisk ramme og reelle prioriteringer på dette feltet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om alternative fremtidige driftsformer for nasjonale kulturinstitusjoner, med sikte på en ytterligere bedring av disses publikumstilgang, markedsretting, effektivitet m.m.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem tall for de totale kostnadene forbundet med oppussing og vedlikeholdsetterslepet ved våre nasjonale kulturinstitusjoner.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende vedlikeholdsplan for nasjonale kulturinstitusjoner.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti merker seg at økningen i bevilgningene til nasjonale kulturbygg kun er på 27 mill. kroner. Disse medlemmer merker seg også at oversikten over søkere til disse midlene nå er tatt helt ut av proposisjonen. Disse medlemmer viser til at behovet for statlige tilskudd til nasjonale kulturbygg er betydelig, og at nytenking, særlig når det gjelder finansiering, er viktig for å imøtekomme behovet. Disse medlemmer mener regjeringen burde ha satt i gang flere pilotprosjekter der forskjellige konstallasjoner både hva angår bruksområder og finansieringsmodeller kunne prøves ut.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at i forbindelse med behandling av St.meld. nr. 49 (2008–2009) Framtidas museum, jf. Innst. S. nr.161 (2009–2010), ba Stortinget om informasjon om videre oppfølging. Flertallet konstaterer med tilfredshet at det i budsjettforslaget for 2013 er foreslått en bevilgning til fem nye investeringsprosjekter ved museer.

NOTODDEN BOK- OG BLUESHUS

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er svært tilfreds med at regjeringen har gitt tilsagn på 25 mill. kroner til bygging av Bok- og Blueshus på Notodden, hvor 4 mill. kroner foreslås bevilget i 2013.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, vil vise til at prosjektet omfatter 4 693 kvm., hvor halvparten skal nyttes til bluesmuseum, lydstudio og bluesbibliotek. Flertallet viser videre til at bluesaktørene samlokaliseres med de kommunale avdelingene bibliotek, kino og kulturskole. Dette flertallet er kjent med at byggingen av Bok- og Blueshuset er i gang, og skal stå ferdig til i årsskiftet 2013/2014. Dette flertallet merker seg at Notodden kommune står for over 90 mill. kroner av investeringskostnadene og Telemark Fylkeskommune med om lag 15 mill. kroner.

Komiteen vil vise til at Notodden er en internasjonal, nasjonal, regional og lokal arena for blues og at Notodden Blues Festival har nasjonal knutepunktstatus. Komiteen er kjent med at Bok & Blueshuset vil være et svært viktig virkemiddel når det gjelder attraktivitet, næringsutvikling, stedsutvikling og reiseliv på Notodden og i Telemark. Komiteen mener Bok- og blueshuset vil være et viktig senter for hele landet, og som befester Notodden by som Europas blueshovedstad.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er glad for at regjeringen etter lang tids vegring til slutt bevilget de nødvendige midler for å få realisert Bok- og blueshuset på Notodden.

SAEMIEN SIJTE

Komiteen vil fremheve betydningen av at det nye museumsbygget for Saemien Sijte blir realisert. Arbeidet med prosjekteringen av et nytt bygg for Saemien Sijte har pågått lenge. I tillegg til museet er det planlagt at flere andre virksomheter med stor betydning for den sørsamiske kulturen skal lokaliseres til bygget.

Komiteen har merket seg at det vil være mest aktuelt å realisere bygget som et ordinært prosjekt innenfor husleieordningen i staten, med Statsbygg som byggherre.

Tiltaket, som kulturinstitusjon, kompetansesenter, formidlingsarena og reiselivsmål vil være viktig for regional kultur- og næringsutvikling og fremstå som et fyrtårn for den sørsamiske kulturen.

GRIEGHALLEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Grieghallen AS i mars 2010 fremmet søknad til staten v/Kulturdepartementet, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune om finansiell deltakelse i nødvendig fornyelse av bygning, teknisk infrastruktur og forhold for utøvere og publikum. Prosjektet har en kostnadsramme på 220,6

mill. kroner finansiert med en tredjedel fra staten og de øvrige to tredjedeler finansiert av fylkeskommunen, kommunen og Grieghallen. Disse medlemmer viser til at Grieghallen er et arkitektonisk høyverdig kulturbygg med viktige nasjonale, regionale og lokale oppgaver. Disse medlemmer viser til at Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune har fattet prinsipielle vedtak om å delta i prosjektet under forutsetning om fullfinansiering, inklusive statlig deltakelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er kjent med at det ikke er nødvendig med statlig deltakelse før i 2014, men for å sikre grunnlaget for igangsetting av gjennomføringsarbeider i 2013, er det avgjørende at regjeringen gir sin prinsipielle tilslutning til prosjektet så raskt som mulig. Disse medlemmer vil derfor anmode regjeringen om raskt å vurdere å gi sin tilslutning til statlig deltakelse i fornyelse av Grieghallen og å komme tilbake til de konkrete bevilgninger i statsbudsjettet for 2014.

Post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydning under denne typen samleposter, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store penge-sluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

SENER FOR TIDLIGMUSIKK

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Senter for tidligmusikk er et ressurs- og kompetansesenter innen tidligmusikkfeltet. Senteret arbeider tverrfaglig for utvikling av tidligmusikkfeltet gjennom en rekke tiltak på flere ulike områder, som informasjonsarbeid, kursvirksomhet, konferanser, konsertproduksjon, forskning og utvikling. Senteret arbeider for økt kunnskap om, og bevissthet rundt tidligmusikk. Tidligmusikk har internasjonalt vært et betydelig område som har hatt avgjørende påvirkning på hele det klassiske feltet, herunder også opera og kirkemusikk. Gjennom systematisk å søke samarbeid med andre institusjoner bidrar senteret til økt aktivitet på feltet.

DOKKHUSET

Komiteen vil vise til det gode arbeidet som gjøres ved Dokkhuset scene i Trondheim for å skape en nasjonal scene for kammermusikken.

CAK, COSMOPOLITE OG NORDIC BLACK THEATER

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å styrke de tiltakene som vokser frem fra nye grupper landsmenn. Disse medlemmer mener mange av disse gruppene gir viktige bidrag til kunstnerisk fornyelse og mangfold i det norske kulturbildet. Disse medlemmer ser at innvandreres aktiviteter ofte er svakt representert i nasjonale interesseorganisasjoner, og at de lett kan falle på siden av ordningene for de generelle tilskuddsordningene til kultur. Disse medlemmer ønsker i lys av dette å styrke bevilgningene til Center for afrikansk kulturformidling (CAK) med 0,5 mill. kroner. Det vises for øvrig til Høyres alternative budsjett der det også er lagt inn 0,25 mill. kroner til Cosmopolite (kap. 323 post 78) og 0,5 mill. kroner til Nordic Black Theater (kap. 324 post 78).

LANDSLAGET FOR PRIVAT- OG LOKALARKIVER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningene til Landslaget for privat- og lokalarkiver heller ikke i år er vesentlig styrket.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres budsjettforslag der denne posten styrkes med 0,5 mill. kroner. Det vises for øvrig til merknadene under kap. 329 arkivformål.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil minne om at arkivfeltet er mer enn de statlige arkivene. Disse medlemmer etterlyser rammer som kan bedre vilkårene for privat- og lokalarkivene, og disse medlemmer peker i den forbindelse på behovet for en opptrapping av støtteordningen for privatarkiv.

IMMATERIELL KULTURARV

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil påpeke at Norge i henhold til UNESCO konvensjonen om immateriell kulturarv har et særlig ansvar for norsk folkekultur og tradisjon.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedprioriteringer der dette sees i sammenheng. Disse medlemmer viser her til Høyres alternative budsjett der tilskuddet til Folkorg økes med 1 mill. kroner. Bevilgningen tenkes blant annet rettet mot Folkorgs arbeid med dans.

Disse medlemmer viser til Høyres merknader under rammeområde 16, Utdanningsdepartementets budsjett, der tiltak for å styrke de små og verneverdige håndverksfagene etterlyses.

LESER SØKER BOK

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres politikk for lesesvake som omfatter en rekke tiltak i flere rammebudsjetter. Under dette kapittelet viser disse medlemmer til Høyres alternative budsjett der «Leser søker bok» styrkes med 0,75 mill. kroner. Det vises for øvrig til Høyres merknader under kap. 326 språk, litteratur og bibliotekformål.

KORPS, KOR M.M.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil styrke grunnlaget for det frivillige og amatørbaserte virke i kor, korps og amatørorkestre og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der kor, korps og amatørorkestre styrkes med 51,6 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at korps, og barne- og ungdomsorkestre, har betydelige utgifter til innkjøp av musikkinstrumenter. Dette medlem er tilfreds med at også barne- og ungdomsorkestre nå kan motta støtte til instrumentkjøp, slik Kristelig Folkeparti tidligere har foreslått.

Dette medlem viser til at støtteordningen for innkjøp av instrumenter er viktig for korpsenes økonomi, all den tid innkjøp av instrumenter utgjør en betydelig utgift for mange. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der tilskuddsordningen for skolekorps foreslås styrket med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at aktivitetsmidler til kor bidrar til å realisere konsertprosjekter der profesjonelle og amatører samarbeider. Ordningen er brukernær og gir mye kultur for pengene. Dette medlem mener ordningen bør styrkes i årene som kommer, og ber samtidig regjeringen sikre god forvaltning av ordningen slik at støtten blir reelt tilgjengelig for alle kor uavhengig av organisasjonstilknytning. Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å treoble bevilgningen til aktivitetsstøtte for kor.

LANDSLAGET FOR LOKALHISTORIE

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil holde frem virksomheten til Landslaget for lokalhistorie som er hovedorganisasjon for historielagsbevegelsen, landets største kulturvernbevegelse. Dette medlem viser til at det finnes historielag i nesten alle landets kommuner, og at lagene er en viktig ressurs i sine lokalsamfunn. Historielagsbevegelsen utgir en rekke publikasjoner hvert år og gjennomfører en mengde arrangementer overfor skoler og andre interesserte. Dette medlem mener historielagens arbeid er av stor betydning for vår felles identitet. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å

bevilge 1 mill. kroner til Landslaget for lokalhistorie utover regjeringens forslag.

Post 75 Kulturprogram, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, stiller seg bak regjeringens politikk på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en gjennom Norges bidrag til samarbeid med EU gjennom EØS-bidraget også skulle kunne dekke Norges deltagelse i de ulike kulturprogrammene gjennom EU, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, kan nyttes under post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, stiller seg bak regjeringens politikk på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å sørge for effektiv drift innen alle deler av offentlig sektor, og ønsker å påpeke at et videre fokus på museums- og arkivfeltet er viktig. Dette er imidlertid en post som favner svært vidt, og disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av å gjøre prioriteringer når det kommer til hvilke arkiver og former for dokumentasjon som skal motta støtte.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

SCENE FINNMARK

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er fornøyd med at tilskuddet til Scene Finnmark er styrket med 0,5 mill. kroner slik at det årlige faste tilskuddet nå utgjør 2,0 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med at Scene Finnmark vil bruke økningen i årets budsjett til å

styrke deres innsats med kulturaktiviteter knyttet til Finnmarksløpet. Flertallet støtter et slikt initiativ.

NORSK PUBLIKUMSUTVIKLING

Komiteen mener også at Norsk publikumsutvikling er en viktig medlemsorganisasjon for norske kulturorganisasjoner og museer, som skal arbeide for økt kunnskap om publikum og økt publikumsoppfølging for alle kulturtilbud.

PROFESJONELT KOR

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener tiden nå er overmoden for et nasjonalt løft for et profesjonelt kor. Et slikt nasjonalt løft må komme som et tillegg til en styrking av eksisterende ensembler. Dette medlem går inn for å etablere et nytt profesjonelt kor som skal ha institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Et nytt profesjonelt institusjonskor, eksempelvis i tilknytning til NRK, vil bidra sterkt til å bevare og videreutvikle den nasjonale verdien som ligger i kor-kunsten, samtidig som det vil være en spydspiss inn i et stort internasjonalt marked. Dette medlem viser til at korbevegelsen har vært en sentral faktor gjennom hele vår musikkhistorie. Til tross for dette har kormusikk ikke hatt samme status som kunstnerisk uttrykksmiddel som andre musikkensembler i vårt samfunn. Dette medlem mener en av årsakene til dette er at en ikke har hatt et profesjonelt korliv som kunne bidra til i å løfte korsangen opp på et høyt internasjonalt nivå, slik en for eksempel har erfart med den symfoniske musikkutøvelsen. Dette medlem mener et nyetablert kor som er fristilt fra tradisjon og kunstnerisk agenda kan utvikles som et nytt nasjonalt korprosjekt på høyeste nivå. I tillegg til å representere et nasjonalt spisskompetansemiljø for korfeltet som helhet kan et slikt kor tillegges oppgaver knyttet til landsdekkende turnering, samarbeid om operaproduksjoner, og bidra inn mot NRK slik Kringkastingsorkesteret gjør det i dag. Et nyetablert kor kan bidra til å vekke oppmerksomheten om norsk korkunst både innenlands og utenlands og vil dessuten representere en betydelig inspirasjon i utviklingen av det norske korfeltet. Dette medlem viser til at dette er en modell som støttes av korfeltet selv, og viser i den forbindelse til Norges Korforbunds høringsuttalelse til Dokument 8:2 S (2011–2012) hvor forbundet foreslår at det etableres et profesjonelt kor i Norge knyttet til NRK, noe dette medlem er enig i og som også er i tråd med følgende merknad fra Høyre og Kristelig Folkeparti i Innst. 14 S (2009–2010) hvor det heter:

«Disse medlemmer mener Regjeringen bør ta initiativ til å utvikle et nytt profesjonelt ensemble som

har institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Disse medlemmer mener etablering av et profesjonelt kor i tilknytning til NRK er blant alternativene som bør vurderes.»

Dette medlem viser også til følgende uttalelse fra Musikernes Fellesorganisasjon i brev til Norsk Kulturråd, datert 3. mai 2010:

«Et profesjonelt kor må etableres fra grunnen av.»

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 20 mill. kroner i oppstartbevilgning til et nytt profesjonelt kor.

OSLO INTERNASJONALE KIRKEMUSIKKFESTIVAL

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil holde fram virksomheten til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival, som har utviklet en kunstnerisk profil som kjennetegnes av stor bredde og høy kvalitet. Arrangementet har utviklet seg til å bli en fast begivenhet i hovedstadens kulturkalender, og et møtested for nasjonale og internasjonale utøvere. Disse medlemmer mener det er viktig at Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival styrkes og videreutvikles slik at festivalen fortsatt kan være en sentral arena for presentasjon og utvikling av både tradisjonsmusikk og ny kirkemusikk, hvor også samspillet mellom profesjonelle og amatører er et viktig element. Disse medlemmer er kjent med at festivalen søker og får støtte fra Norsk kulturråds festivalavsetning, men disse medlemmer mener Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival bør sikres forutsigbar finansiering på et nivå som tillater videreutvikling og en mer langsiktig planlegging. Disse medlemmer viser til disse partiers alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 1 mill. kroner til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival.

Post 79 til disposisjon, kan nyttes under post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til regjeringens forslag og støtter disse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Til disposisjon»-poster i et budsjett er uheldig. De ulike tiltakene bør etter disse medlemmers syn finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten fjernes.

Post 82 Nobels fredssenter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter disse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at dette tiltaket vil ha rom for å utføre sitt arbeid med en nominell videreføring av 2012-bevilgningen, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten opprettholdes på 2012-nivå.

Post 84 Pilegrimssatsing

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at kunst- og kulturaktiviteter har en naturlig plass i pilegrimssatsingen. Slike aktiviteter er viktige for den opplevelsen det gir å vandre i pilegrimers fotspor. Mange kulturinstitusjoner og enkeltaktører er aktive i formidlingen av pilegrimstradisjonene og bidrar til et mangfold av kulturaktiviteter langs ledene. Flere av disse mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet tidligere gikk imot opprettelsen av fem regionale pilegrimskontorer, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013. Disse medlemmer forutsetter at midler under denne posten rettes inn mot vedlikehold for å opprettholde mulighetene for pilegrimsvandring.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er grunn til å foreta en gjennomgang av pilegrimsarbeidets organisering med sikte på å få en fastere struktur, og en mest mulig målrettet bruk av statlige midler til formålet. Disse medlemmer mener organiseringen bør skje med utgangspunkt i det nasjonale pilegrimssenteret i Nidaros. Disse medlemmer mener pilegrimssatsingen i Norge er en viktig økumenisk arena som bør utvikles videre nettopp som et tverrkirkelig møtested. Disse medlemmer har merket seg at det nasjonale pilegrimssenteret har etablert kontakter mot de europeiske kulturveiene og ser dette som meget positivt. Disse medlemmer understreker at Nidaros har en særlig stilling som pilegrimsmål i vårt land. Disse medlemmer mener i lys av dette det er svært viktig å sikre driften ved Pilegrimsgården på en måte som ivaretar pilegrimsarbeidet på en god måte.

Disse medlemmer mener pilegrimsarbeidet må ha sitt utgangspunkt i at det å gjøre en pilegrimreise er en del av aktiv trosutøvelse og at mottakerap-

paratet langs leden må være innrettet i forhold til dette.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag fra Kristelig Folkeparti om å bevilge 5 mill. kroner til de regionale pilegrimssentrene for å videreutvikle pilegrimsleden som del av europeisk kulturvei. Bedre koordinering og samling av ansvar for pilegrimssatsing gjør at bevilgede midler kan prioriteres slik at det vil styrke både den regionale og den nasjonale satsingen.

Dette medlem viser til at Miljøverndepartementet høsten 1992 startet arbeidet med kartfesting, rydding og merking av pilegrimsledene i Norge med «Prosjekt Pilegrimsleden», under ledelse av Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren. Her ble det gjort et grunnleggende og viktig arbeid, og den første leden fra Oslo til Trondheim og Stiklestad var ferdig og ble åpnet i 1997 av HKH Kronprins Haakon. I 2008 ble Nidaros Pilegrimsgård etablert, og i 2010 ble fem regionale pilegrimssentra opprettet i Oslo, Granavollen, Hamar, Hundorp og Dovre. Samtidig ble Pilotprosjekt Pilegrimsleden etablert som en del av Verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet fra 2007 til 2010. I 2011 ble Midlertidig nasjonalt senter (NPS) under Riksantikvaren opprettet i Trondheim med et budsjett på 3,1 mill. kroner finansiert i et samarbeid mellom Miljøverndepartementet/Riksantikvaren, FAD, Fylkeskommuner og Trondheim kommune. Dette medlem viser til at pilegrimsledene i Danmark, Sverige og Norge fikk status som europeisk kulturvei under Europarådet i 2010, med navnet St. Olavsveiene (the Route of St. Olav Ways, Cammini de San Olav Norwegiae), etter en søknadsprosess hvor Sør-Trøndelag Fylkeskommune finansierte arbeidet som ble utført av Nidaros Pilegrimsgård.

Dette medlem viser til at det over noen år har blitt utviklet en mer bevisst politikk om styrking av pilegrimstradisjonene i landet vårt. Utviklingen har imidlertid ikke vært så god som den kunne og burde vært. Det er et stort potensial som ikke blir tatt ut på grunn av for liten satsing. Dette medlem mener en sterkere satsing på pilegrimstradisjonen er viktig for å synliggjøre den kristne arvens betydning i landet vårt. Dette medlem viser til at pilegrimssatsningen kan gi inspirasjon og optimisme til å utvikle lokal natur- og kulturarv som viktige bærebjelker i utviklingen av lokalsamfunnet. Pilegrimsvirksomheten er i stor grad en kulturell aktivitet. Pilegrimsleden er veien mellom kulturminner, museer, festivaler, lokal kultur, tradisjonsmat, sentrale immaterielle verdier som vårt samfunn er tuftet på. Pilegrimsvandring er også et godt bidrag til økt friluftsliv. Nasjonalt pilegrimssenter ble tildelt Den norske friluftslivsprisen for 2011. Pilegrimsvirksomheten er avhengig av fri-

villighet. Lokale lag og foreninger er avgjørende suksessfaktorer for pilegrimsleden. Dette medlem mener det må sørges for ivaretagelse av statusen som europeisk kulturvei for pilegrimsledene.

Dette medlem viser til at Riksantikvaren i 2011 etablerte et midlertidig, nasjonalt pilegrimssenter i Trondheim. Dette medlem viser til at det har vært arbeidet med å utvikle en nasjonal pilegrimstrategi under ledelse av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Dette medlem mener dette har tatt altfor lang tid og at det er på tide å gjøre ord til handling. Ansvar må avklares mellom departementene og plasseres tydelig for å gi satsingen den nødvendige tyngde.

4.6 Kap. 321 Kunstnerformål

Komiteen vil vise til at kapitlet omfatter statsstipend, stipend basert på gjennomført kunstutdanning, stipend og garantiinntekter til kunstnere og vederlag til stipendkomiteene. I tillegg omfatter kapitlet bibliotekvederlag, visningsvederlag, utstillingsstipend og vederlag for framføring av musikk i gudstjenester og seremonier i Den norske kirke og øvrige trossamfunn.

Komiteen støtter regjeringens mål om å legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende kunstliv, samt å sikre opphavsmenn vederlag for offentlig bruk av åndsverk gjennom de kollektive kulturpolitiske baserte vederlagsordningene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell kunst, hvor det vises til behovet for en gjennomgang av dagens avtale om utstillingsvederlag. Flertallet mener på linje med regjeringen at det er et behov for å synliggjøre de reelle produksjonskostnadene ved utstillinger. Flertallet merker seg at det har vært en økende profesjonalisering av kunstformidlingen de siste førti årene, men ikke i alle ledd. Flertallet er kjent med at det ikke har vært vanlig praksis blant billedkunstnere og kunsthåndverkere å legge inn honorar som del av budsjettet i søknader til Norsk kulturråd eller i utstillingssammenheng i institusjoner med offentlig støtte. Flertallet mener det er viktig at regjeringen vil ta grep for å synliggjøre at kunstnerens arbeidsinnsats er en sentral del av kunstproduksjonen. Flertallet støtter regjeringen i at man med basis i en gjennomgang av dagens utstillingsvederlagsavtale, drøfter en mulig revisjon og utvidelse av denne med de berørte kunstnerorganisasjonene som beskrevet og foreslått i Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell Kunst. Flertal-

let støtter også at det parallelt med gjennomgangen vurderes et pilotprosjekt for å prøve ut en ordning med utstillingshonorar.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til komiteens behandling av Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell kunst, der disse medlemmer foreslår en rekke konkrete tiltak rettet mot å styrke innlekst grunnlaget for kunstnere. Disse medlemmer vil i denne sammenheng nevne Høyres forslag om å etablere en aspirantordning for unge kunstnere, styrke innkjøpene til kunstmuseene gjennom gaveforsterkningsordninger, etablere en vederlagsordning for utstillinger i statlige museer, stimulere private utsmykkingsprosjekter i offentlige rom samt støtte internasjonal lansering av nålevende kunstnere gjennom å bidra til at norske gallerister kan delta på internasjonale messer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvike ordningen med statsstipendiater, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013. Disse medlemmer kan ikke se at det er en offentlig oppgave å betale lønnen for kunstnere som burde kunne leve av å selge sin kunst i et kommersielt marked, og ønsker en umiddelbar stans i utvelgelsen av nye stipendiater. Disse medlemmer understreker at dette på ingen måte må forstås som kritikk mot de personene regjeringen foreslår, som alle har gjort seg fortjente til heder og ære, men står fast ved at en ordning med statsstipendiater er konkurransevridende og en misforstått form for statlig subsidiering.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen avvike ordningen med statsstipendiater innen kunst.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen vil vise til at posten skal dekke utgiftene til statsstipendiater samt enkelte andre driftsutgifter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter regjeringens forslag om nytt statsstipend til Mari Boine, Morten Jostad og Peter Normann Waage.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,010 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, overslagsbevilgning

Komiteen vil vise til at stipendet tildeles alle studenter som er berettiget til studiefinansiering fra Statens lånekasse for utdanning og som uteksamineres fra de utdanningsinstitusjonene som omfattes av Forskrift om stipend basert på gjennomførte kunstutdanning.

Komiteen vil vise til at som varslet i Prop. 1 S (2011–2012) har regjeringen i april 2012 vedtatt en endring av Forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning som innebærer en gradvis utfasing av denne ordningen. Komiteen viser videre til at studenter som har påbegynt sin utdanning i 2011 eller senere ikke har krav på stipend basert på gjennomført kunstutdanning. Komiteen merker seg at forskriften oppheves i sin helhet fra 1. januar 2015.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil videre vise til at det samtidig er vedtatt en endring i Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere som innebærer opprettelse av et nytt diversestipend for nyutdannede kunstnere og at denne ordningen har som særskilt formål å lette overgangen til yrkeslivet for de kunstnergrupper som har størst problem med denne overgangen. Flertallet er tilfreds med at de kunstnergrupper som i dag er prioritert innenfor ordningen med stipend basert på gjennomført kunstutdanning, også skal prioriteres innenfor de nye ordningene og at kunstnere som har tatt kunstutdanning i utlandet, skal kunne søke på de nye stipendene på lik linje med kunstnere som har utdannet seg i Norge. Flertallet er svært tilfreds med at regjeringen foreslår å rette opp en ordning som har vært urettferdig og støtter dette. Flertallet mener det er viktig at stipendordningene kommer flere kunstnere til gode, og at ordningen blir mer fleksibel. Flertallet viser ellers til at maksbeløpet på det nye stipendet vil være på 90 000 kroner i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser ingen grunn til å gi kunstfagstudenter, som er berettiget til studiefinansiering fra Lånekassen, særrettigheter i forhold til andre studenter som omfattes av Lånekassens studiefinansiering. Disse medlemmer viser ellers til merknad og forslag i kap. 321 post 73 om avvikling av kunstnerstipend.

Post 73 Kunstnerstipend m.m., kan overføres

Komiteen vil vise til at bevilgningen under denne posten går til arbeidsstipend, arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere, diverse stipend, diversestipend for nyutdannede kunstnere, æressti-

pend/-lønn, stipend for eldre fortjente kunstnere, samt fire stipend til nordiske forfattere.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til at posten foreslås styrket med 4,5 mill. kroner i 2013 til diversestipend for nyutdannede kunstnere, hvorav 3,5 mill. kroner er ledige midler overført fra kap. 321 post 72. Flertallet vil videre vise til at 286 ordinære arbeidsstipend og 167 arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere videreføres fra 2012 og at det i tillegg foreslås å opprette 20 nye ettårige arbeidsstipend finansiert av frigjorte midler fra garantiinntektsordningen. Flertallet merker seg at dette er en ettårig overgangsordning inntil nye stipendordninger for etablerte kunstnere og seniorkunstnere innføres. Flertallet viser til at fra 2014 overføres disse midlene til nye stipendordninger for hhv. etablerte kunstnere og seniorkunstnere. Flertallet viser ellers til at arbeidsstipendet øker fra 196 000 til 202 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med kunstnerstipend og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013. Disse medlemmer ønsker å opprettholde noe av posten, for å kunne gi dem som allerede mottar stipendier en mulighet til å skaffe seg annen inntekt over kommende toårsperiode.

På denne bakgrunn fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Post 74 Garantiinntekter, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at det vil bli videreført garantiinntekt til 488 kunstnere. Komiteen viser videre til at det ikke vil bli tildelt nye garantiinntekter som følge av utfasingen av garantiinntektsordningen som varslet i Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell Kunst. Komiteen støtter regjeringen i å fase ut garantiinntekter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter regjeringen i å etablere langsiktige arbeidsstipender. Flertallet merker seg videre at ingen med garantiinntekt i dag mister denne. Den siste garantiinntekten blir borte i 2039 når den yngste som har en slik inntekt i dag blir 67 år. Flertallet vil vise til at omleggingen er i tråd med innspill fra et flertall av kunstnerorganisasjonene og at regelverket vil bli utformet i dialog med kunstnerorganisasjonene og Kulturrådet. Flertallet

tallet viser ellers til omtale av endringen under post 73.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med garantiinntekter og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013. Disse medlemmer ønsker å opprettholde noe av posten for å kunne gi dem som allerede mottar stipendier, en mulighet til å skaffe seg annen inntekt over kommende toårsperiode.

På denne bakgrunn fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å ikke erstatte garantiinntekter med nye stipendordninger.»

Post 75 Vederlagsordninger

Komiteen viser til at posten omfatter bibliotekvederlag, visningsvederlag, utstillingsstipend og vederlag for framføring av musikk i gudstjenester og seremonier i Den norske kirke og øvrige trossamfunn. Komiteen viser videre til at staten årlig betaler kollektivt vederlag for utnyttelse av verk som er utgitt her i landet, og som disponeres til utlån i offentlige bibliotek. Komiteen mener at bibliotekvederlaget er et viktig kulturpolitisk tiltak som skal stimulere forfattere, komponister, fotografer og billedkunstnere til skapende arbeid. Komiteen vil vise til at gjeldende avtale om bibliotekvederlag ble inngått i november 2007 for perioden 2008–2011, og ble prolongert for 2012. Komiteen merker seg at ny avtale gjeldende fra 2013 er under forhandling.

Komiteen vil vise til Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell kunst, hvor det vises til behovet for en gjennomgang av dagens avtale om utstillingsvederlag. Komiteen mener på linje med regjeringen at det er et behov for å synliggjøre de reelle produksjonskostnadene ved utstillinger. Komiteen merker seg at det har vært en økende profesjonalisering av kunstformidlingen de siste førti årene, men ikke i alle ledd. Komiteen er kjent med at det ikke har vært vanlig praksis blant billedkunstnere og kunsthåndverkere å legge inn honorar som del av budsjettet i søknader til Norsk kulturråd eller i utstillingsammenheng i institusjoner med offentlig støtte. Komiteen mener det er viktig at regjeringen vil ta grep for å synliggjøre at kunstnerens arbeidsinnsats er en sentral del av kunstproduksjonen. Komiteen støtter regjeringen i at man med basis i en gjennomgang av dagens utstillingsvederlagsavtale, drøfter en mulig revisjon og utvidelse av denne med de berørte kunstnerorganisasjonene som beskrevet og foreslått i Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell kunst. Komiteen støtter også at det parallelt med gjennomgangen

vurderes et pilotprosjekt for å prøve ut en ordning med utstillingshonorar.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser ellers til regjeringens forslag under kap. 321 og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker at vederlagsnivået for 2013 holdes på samme sats som i 2012, og mener dette også bør være et klart signal inn mot forhandlingen om ny avtale. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor økningen på denne posten fjernes.

4.7 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)

Komiteen er opptatt av at forskning, innsamling og bevaring er nødvendig og viktig for at kunstmuseene skal skape grunnlag for, kunnskap om, forståelse for og opplevelse av billedkunst, kunsthåndverk, design og arkitektur av god kvalitet. Samtidig må det sikres at flest mulig får tilgang til dette.

Komiteen understreker kunstens sentrale betydning i vårt samfunn og viser til den pågående behandling av Meld. St. 23 (2011–2012) Visuell kunst og støtter regjeringens oppfølging av denne i budsjettet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,010 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere driftsutgifter i det offentlige, og anser ikke et statlig fagorgan for kunst i det offentlige rom som en prioritert oppgave. Dette gjøres gjennom en rasjonell og effektiv driftsform, og disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 50 Kunst i offentlige rom

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere statens innkjøp av kunst betydelig, og viser til Fremskrittss-

partiets alternative statsbudsjett. Staten er allerede eier av store mengder kunst som kan brukes til utsmykking av offentlige bygg, og i den grad ny kunst skal finansieres er det rimelig å forvente at dette gjøres innenfor de opprinnelige rammene til hvert enkelt prosjekt. Disse medlemmer viser til at et samlet storting i Dokument nr. 8:98 (2002–2003) om ordning for utleie av kunst- og kulturgjenstander vedtok:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ overfor institusjoner på kunst- og kulturområdet med sikte på at samlingene i større grad kan bli tilgjengelig for allmennheten, privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter, for eksempel gjennom utlån/utleie av kunst- og kulturgjenstander.»

Disse medlemmer mener at med en ordning for utlån fra det offentlige på plass, så bør også offentlige virksomheter i større grad basere seg på leie, fremfor kostbare innkjøp slik som i dag.

På bakgrunn av dette fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.»

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende kunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende. Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringsliv er i dialog. Disse medlemmer ønsker å stimulere til å få andre aktører inn på banen i kulturlivet, og mener det er gode muligheter for å stimulere flere enn de offentlige myndigheter til å bidra i finansieringen av kultursektoren. Disse medlemmer mener det bør være et mål i kulturpolitikken å jobbe frem insitamentter som stimulerer til ytterligere desentralisert finansiering av kultursektoren.

Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, slik at man blir tvunget til å få andre aktører

inn på banen, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 72 Knutepunktsinstitusjoner

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 73 Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil påpeke den uheldige politiske prosess som ledet frem til plasseringen av det fremtidige nasjonalmuseet på Vestbanen. Disse medlemmer har vært sterkt kritiske til både prosess og konklusjon hele veien, og registrerer at dette har blitt gjenspeilet i en generell svak politisk forankring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, hvor denne posten reduseres.

Post 75 Offentlige rom, arkitektur og design

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er fint at det satses på norsk design, men er av den oppfatning av at det bør være et samarbeid mellom kultur- og næringsliv. Disse medlemmer mener kunnskap om byplanlegging og byutvikling er relevant, men mener også at det er innsparingsmuligheter på området. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Post 78 Ymse tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

4.8 Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323)

Komiteen viser til mål for 2013 og er tilfreds med at det legges vekt på å gjøre musikk av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for flest mulig, samt kunstnerisk utvikling og fornyelse.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil i den forbindelse peke på viktigheten av en bedre geografisk og sjangermessig fordeling av midlene. Flertallet ber regjeringen vurdere tiltak som kan sikre dette. Flertallet viser videre til at regjeringen har som mål å sikre et godt konserttilbud over hele landet, god tilgang på innspilt musikk av høy kvalitet og styrket kompetanseutvikling og kvalitet. Flertallet vil i denne sammenheng be regjeringen særlig legge vekt på tiltak for å styrke norsk musikk, gjennom publiseringstøtte og midler til omstilling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å få fart på rekrutteringen til skolekorpene. Mange skolekorps har utfordringer med rekrutteringen og noen korps er i ferd med å dø helt ut. Disse medlemmer vil også påpeke at korps er viktig fordi det skaper et fellesskap for barn og unge. Disse medlemmer ser det som positivt at disse elevene lærer om demokrati gjennom sin deltagelse, men ikke minst at de først og fremst lærer å spille et instrument.

Disse medlemmer er kjent med at Norges Musikkorpsforbund og Kulturskolen i Bergen samarbeider om et prosjekt som skal styrke skolekorps i Laksevåg-området, og korpsundervisning i skoletiden kan gi et stort løft for landets skolekorps. 250 fjerdeklassinger i Bergen har vært prøvekaniner for dette rekrutteringsprosjektet. Disse medlemmer ser at dette opplegget startet ved at Bergen kommune hadde en levekårsundersøkelse hvor Laksevåg bydel kom dårligst ut, og hadde få tilbud for barn og ungdom.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

TAKT & TONE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti registrerer det gode arbeidet som blir gjort i prosjektet «Takt & Tone»; et konsept som består av å gjøre musikkinstrumenter tilgjengelig for grunnskolen. Disse medlemmer mener denne modell, med utspring i Harstad, er godt egnet til å motivere flere elever i grunnskolen til å interessere seg for musikk og utøvelse, og håper regjeringen vil se nærmere på dette prosjektet med sikte på etter hvert å få til en nasjonal lansering.

ROCK MOT RUS

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ser at Rock Mot Rus-festivalen i Andøy har vært arrangert årlig siden 1983, og gjør denne særegne festivalen ytterst i havgapet til landets eldste og største ungdomsfestival, og at den har blitt et ungdomskulturelt fyrtårn med stor betydning. Disse medlemmer mener at festivalen, ved å være rusfri, er en av svært få som også er tilgjengelig for ungdom under 18 år. Rock Mot Rus er et selvstendig prosjekt drevet, organisert og eid av ungdom i Andøy, med stort engasjement, sterk lokal forankring, og nytt av året er at de frivillige hentes fra hele landsdelen. Disse medlemmer ser også at festivalen til enhver tid skal ha lokalt kulturliv på programmet, og vil fortsette å satse på unge musikere, produsenter og kunstnere fra hele landet, i spennende kombinasjon med innleide profesjonelle folk.

Disse medlemmer mener at det er viktig at festivalen er ungdommens eget arrangement, med ungdomskultur og musikkuttrykk på programmet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at posten skal dekke lønns- og driftsutgifter for Rikskonsertene. Komiteen viser videre til at innfasingen av midler til skolekonserter fra spilleoverskuddet i Norsk Tipping til statsbudsjettet blir slutført med 3 mill. kroner innfaset i 2013.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er tilfreds med at det for 2013 foreslås en styrking av skolekonsertordningen med 2,2 mill. kroner, og forventer at skolekonsertordningen kan styrkes ytterligere gjennom reduksjoner i drift og øvrige støttefunksjoner som følge av omleggingen av den offentlige konsertvirksomheten i Rikskonsertene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at departementet skulle vurdere om man skulle tillegge et av de profesjonelle korene en spesiell oppgave i forhold til andre kor. Departementet skulle vurdere om et av korene skulle ha støttefunksjoner overfor andre kor. Dette flertallet vil understreke at denne saken ikke omhandlet diskusjonen om å etablere ett profesjonelt kor i Norge, men om ett kor kunne bidra faglig overfor andre kor. Dette flertallet har merket seg at departementet mener at man heller vil styrke ensemblestøtten generelt, enn å bruke pengene på at et kor får tildelt midler for å være servicefunksjon. Dette flertallet mener dette er en riktig prioritering.

Dette flertallet er også tilfreds med forslaget om å styrke budsjetttrammen med 3,8 mill. kroner for å videreføre arbeidet med Den kulturelle nistepakken.

Dette flertallet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,102 mill. kroner. Dette flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjettforslag der bevilgningene til «Den kulturelle nistepakka» er tatt ut.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det er svært mange områder i kulturpolitikken som er viktigere enn å bringe offentlig finansierte kulturtilbud ut på arbeidsplassene. Dette medlem mener dette ikke er en prioritert oppgave og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å redusere kap. 323 post 1 tilsvarende utgiftene til den kulturelle nistepakken.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere driftsutgifter i det offentlige og viser til de generelle merknadene til kulturbudsjettet. Disse medlemmer mener at Rikskonsertene bør kunne drives mer lønnsomt enn i dag. Rikskonsertene bør også redusere sitt internasjonale engasjement i den grad dette ikke oppveies av inntekter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Post 55 Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 56

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det bør iverksettes tiltak som sikrer en bedre geografisk og sjangermessig fordeling av midlene. I den forbindelse er flertallet tilfreds med at korfeltet i budsjettproposisjonen foreslås styrket, blant annet ved at ensemblestøtten styrkes med 1 mill. kroner. Flertallet mener dette vil komme kor over hele landet til gode. Flertallet etterlyser et mer systematisk arbeid fra Norsk kulturråd for å sikre en bedre fordeling av midlene og forventer blant annet at det kommer på plass et system for registrering og systematisering av data for antall konserter, publikumstall og geografisk spredning i rapporteringskravene for de ulike støtteordningene.

Flertallet støtter regjeringens forslag om at orkestrene som hovedregel ikke skal kunne søke ensemblestøtte, men at det skal åpnes for at det skal kunne gjøres unntak fra denne hovedregelen for kor

tilknyttet orkesterinstitusjoner fra 2013. Flertallet vil imidlertid presisere at dette unntaket kun må gjelde for etablerte kor som fusjonerer med orkestre, og at eventuelle orkestre som ønsker å etablere egne kor må gjøre dette innenfor egne økonomiske rammer.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Innst. 14 S (2011–2012) der komiteen skrev følgende:

«Komiteen har merket seg at den delen av ensemblestøtten som går til korfeltet, fortsatt skal tildeles ut fra de samme kriteriene som tidligere. Dette ved at alle kor kan søke midler og etter en faglig vurdering kunne få tildelt midler. Det forventes at Norsk kulturråd som et minimum viderefører sin satsing på korfeltet i 2012.»

Flertallet vil understreke at det ikke settes noe skille mellom amatørkor og profesjonelle kor i ensemblestøtten. Kulturrådets oppgave er å kunstfaglig vurdere korene, og tildele deretter. Flertallet vil igjen understreke at ensemblestøtten skal tildeles kor på ulike nivå, men av høy kvalitet. Flertallet viser til at posten er styrket, og på bakgrunn av dette forventes det at Kulturrådet forholder seg til de tildelingskriterier som lå til grunn for tildelingen til kor i ensemblestøtten fra tidligere.

Flertallet viser til at det har vært et ønske om at fordelingen mellom vokalfeltet og instrumentalfeltet innenfor ensemblestøtten, bør over tid bli jevnere fordelt. Flertallet mener at dette skal gjøres på to måter. Flertallet mener at dette skal gjøres ved at regjeringen øremerker penger via ensemblestøtten til vokalfeltet. Men flertallet vil også understreke Kulturrådets selvstendige ansvar for også å bidra i denne vridningen av midler. Flertallet gjør regning med at når Kulturrådet utøver sitt kunstfaglige skjønn, vil det være slik at fra tid til annen vil det være instrumentensemble som blir tatt ut av ensemblestøtteordningen. Dette betyr frigjorte midler i ensemblestøtten. Flertallet mener at Kulturrådet i slike tilfeller gir seg selv rom til å bidra til en jevnere fordeling innen ensemblestøtten mellom vokal- og instrumentalfeltet. Det er viktig å se hele vokalfeltet under ett, og ensemblestøtten bør kunne sees i sammenheng med musikkstøtteordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å stimulere til gode samarbeid mellom institusjonene og det frie feltet, herunder kor. Disse medlemmer mener derfor hovedregelen om at orkestre ikke skal kunne søke ensemblestøtte må praktiseres på en måte som ikke hindrer slikt samarbeid.

Disse medlemmer mener det vil være formålstjenlig dersom søknadsadgangen også gjelder orkestre som ikke har egne solistensembler eller kor som en integrert del av sin drift, eksempelvis Trondheim Symfoniorkester som også driver musikkteatervirksomhet etter at regionoperaen i Midt-Norge ble lagt til orkestret.

Disse medlemmer vil styrke kor og vokalensembler på høyt nivå og mener ensemblestøtten er viktig for å løfte eksisterende ensembler. Disse medlemmer mener det er viktig at den delen av ensemblestøtten som går til korfeltet, fortsatt skal tildeles ut fra de samme kriteriene som tidligere. Dette ved at alle kor kan søke midler og etter en faglig vurdering kunne få tildelt midler. Disse medlemmer viser til kulturministerens svar på skriftlig spørsmål fra Kristelig Folkeparti jf. Dokument nr. 15:534 (2011–2012) der det heter at:

«Kulturdepartementet vil komme tilbake til støtten til korfeltet i forslaget til statsbudsjett for 2013. Vi vil vurdere å øke ensemblestøtten slik at alle typer kor gis bedre mulighet for å få støtte.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er skuffet over at statsråden ikke har fulgt opp dette, og dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å øke ensemblestøtten med 10 mill. kroner øremerket korfeltet.

Dette medlem vil øke bevilgningen til kor og vokalformål og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det i tillegg til økning av ensemblestøtten blant annet foreslås å øke aktivitetsstøtten til kor, etablere en egen støtteordning til kompetanseheving for dirigenter, opprette en etableringsstøtteordning for nye kor, styrke Det Norske Solistkor, samt å opprette et nytt profesjonelt kor. Samlet vil dette medlem styrke korfeltet med 46.5 mill. kroner i 2013, ut over regjeringens forslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at arrangørstøtteordningen foreslås styrket med 5 mill. kroner for 2013, og at styrkingen skal bidra til å utvikle og bygge opp arrangørmiljøer over hele landet. Flertallet vil understreke betydningen av at dette skal gå til arrangører over hele landet, i alle sjangre, og at det legges vekt på arrangementer for barn og unge, samt at arrangementer uten aldersgrense og uten inntekter fra alkoholsalg skal prioriteres.

Flertallet viser til musikerordningen og vil særlig peke på at støtte til turneer med konsertvirksomhet på mindre steder skal prioriteres. Dette for å stimulere til bedre geografisk spredning av konsertene.

Flertallet viser til at publiseringsstøtten for musikkinnspillinger fungerer godt, og er tilfreds med at den foreslås styrket med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende musikk, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at musikk og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Disse medlemmer mener det fortsatt bør være opp til Norsk kulturfond å vurdere ettårige kontra flerårige prosjekttilskudd, og ønsker derfor å opprettholde bevilgningen gjennom én post på statsbudsjettet. Disse medlemmer mener samtidig det er viktig å stimulere til at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å styrke det frie feltet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i denne sammenheng til Høyres alternative budsjett der postene 55 og 56 prioriteres med 4 mill. kroner gjennom en omfordeling mot postene 70 og 71.

Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 55

Komiteen viser til at tilskuddene til Det Norske Solistkor, Kor Vest, Nordic Voices, Trondheim Voices og Vokal Nord under kap. 324 post 74 og kap. 323 post 55 foreslås overført til denne posten fra 2013. Komiteen viser til at korene dermed får bevilget ett samlet tilskudd og at de ikke lenger vil måtte søke om tilskudd fra flere ordninger. Komiteen støtter dette, og vil påpeke behovet for at tilskuddene til de fem korene i en overgangsperiode videreføres på minimum samme nominelle nivå som i 2012.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til merknadene for post 55 Norsk kulturfond – ettårige prosjekter,

som også gjelder for post 56 Norsk kulturfond – flerårige prosjekter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti i alternativt budsjett i tillegg foreslo å bevilge 5 mill. kroner til Det Norske Solistkor under kap. 320 post 74. Dette medlem vil videre understreke at korene bør styrkes i 2013 og i årene fremover.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende musikk, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at musikk og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Disse medlemmer mener det fortsatt bør være opp til Norsk kulturfond å vurdere ettårige kontra flerårige prosjekttilskudd, og ønsker derfor å opprettholde bevilgningen gjennom én post på statsbudsjettet. Disse medlemmer mener samtidig det er viktig å stimulere til at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Disse medlemmer ser at det lenge vært et faktum at det er stor dirigentmangel i Norge. Flere kor og ensembler blir daglig lagt ned på grunn av mangel på kvalifisert musikalsk ledelse. Disse medlemmer registrer at det er dirigenter under utdanning, men behovet er fortsatt stort og regjeringen bør ha økt fokus på dette fremover.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet utfordrer de nasjonale institusjonene på å finansiere større deler av sin drift gjennom økte billettinntekter, og påpeker at 264 mill. kroner for full offentlig kostnadsdekning til to institusjoner på ingen måte er uttrykk for en sunn økonomisk prioritering.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil i likhet med posten over utfordre region- og landsdelsinstitusjoner på å få økte inn-

tekter gjennom økte billettinntekter. Disse medlemmer ønsker å redusere statens utgifter til region- og landsdelsinstitusjoner. En reduksjon bør være mulig, uten at det går nevneverdig ut over aktiviteten.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at en rekke av knutepunktinstitusjonene når frem til et vidt publikum og gleder og underholder mange. Disse medlemmer vil samtidig understreke at dette er etablerte festivaler som i utgangspunktet bør søke å bli mest mulig selvfinansierte.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 74 Landsdelsmusikere i Nord-Norge

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener i utgangspunktet det ikke bør være en offentlig oppgave å støtte denne typen geografisk avgrensede ordninger, og musikerne bør derfor i større grad rette seg mot private finansieringskilder og betalende publikum. Disse medlemmer mener ordningen bør avvikles over en periode på noen år, noe som vil gi en kraftig stimulans til å utvikle en markedsbasert finansiering av musikere i Nord-Norge. Dette igjen vil kunne brukes som en modell for hvordan også andre regioner kan bevege seg bort fra offentlig til privat finansiering av noe som i utgangspunktet ikke bør være offentlig.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, viser til at Kulturdepartementet i 2012 har opprettet stiftelsen Music Norway. Flertallet viser til at tilskuddet til Music Norway blant annet omfatter 4 mill. kroner til en ny tilskuddsordning for utenlandsturneer.

Komiteen viser videre til at tilskuddet til Rock City i Namsos foreslås økt med 2 mill. kroner som ledd i regjeringens satsing på kultur og næring. Rock City skal bidra til profesjonalisering av rock- og populærmusikkbransjen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Norsk kulturråd på oppdrag fra Kulturdepartementet har kommet med innspill om tiltak som kan bidra til dirigentutvikling innenfor kor- og korpsmiljøet i Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedprioriteringer der virksomheter som springer ut fra innvandrer miljøene tillegges særlig vekt. Disse medlemmer viser her til Høyres alternative budsjett der Cosmopolite styrkes med 0,25 mill. kroner.

Disse medlemmer viser også til Høyres satsing på det immaterielle kulturvernet, og til ekstra bevilgninger til Ole Bull-akademiet med 0,3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti etterlyser fortgang i arbeidet med å etablere en støtteordning for kordirigenter. Disse medlemmer viser til Innst. 135 S (2011–2012) der komiteens flertall uttalte at «en støtteordning for kordirigenter kan være et bidrag til å øke kompetansen og styrke utviklingen i korfeltet.» Disse medlemmer viser til statsrådets svar på skriftlig spørsmål jf. Dokument nr. 15:1604 (2011–2012) der det fremgår at Kulturdepartementet skulle gi Norsk kulturråd i oppdrag å utrede mulige tiltak og støtteordninger for å øke kompetansen og kvaliteten på norske dirigenter i samsvar med flertallsmerknaden i Innst. 135 S (2011–2012). Statsråden opplyste i det samme svaret at Kulturrådet skulle melde tilbake til departementet innen 15. august 2012. Statsråden tok sikte på å orientere nærmere om saken i Prop. 1 S for 2013. Disse medlemmer vil bemerke at det ikke er orientert om saken i Prop. 1 S for 2013 utover at det er satt av 0,2 mill. kroner til videre arbeid, noe disse medlemmer mener er et klart løftebrudd. Disse medlemmer forventer at statsråden tar tak i dette snarest, og samtidig at Stortinget blir orientert på egnet måte om framdriften i saken.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis forslag der det foreslås å bevilge 2,5 mill. kroner som en oppstartbevilgning til en støtteordning for kordirigenter. Dette medlem viser for øvrig til Dokument 8:2 S (2011–2012), forslag fra Kristelig Folkeparti, der det gjøres rede for hvordan ulike tiltak kan innrettes slik at korlivet i Norge styrkes.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det settes av 1 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, støtter forslaget om å sette av 0,2 mill. kroner i 2013 til videre arbeid, og ber regjeringen vurdere ytterligere tiltak som kan styrke dirigentrekuttering og -utvikling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer mener en rekke av de ulike faste tiltak på denne posten i større grad bør markedsrette seg, og finne andre finansieringskilder enn offentlige budsjett.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

4.9 Kap. 324 Scenekunstformål (jf. kap. 3324)

Komiteen viser til at kapitlet bl.a. omfatter den statlige virksomheten til Riksteatret, avsetning til scenekunst under Norsk kulturfond, fire nasjonale institusjoner, tretten region-/landsdelsinstitusjoner, en knutepunktinstitusjon, syv regions- og distriktsoperatiltak og en rekke andre faste tiltak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å bruke de mulighetene som ny teknologi gir til å nå hele landet med transmisjoner av scenekunst og musikk. Disse medlemmer mener det bør finnes økonomiske løsninger som ikke nødvendigvis går inn i de enkelte institusjoners rammebevilgning, men som gir adgang til å søke om prosjektmidler til konkrete transmisjoner. Disse medlemmer merker seg at regjeringen ikke foreslår tiltak for å nå større deler av landet med transmisjoner av scenekunst og musikk, og disse medlemmer merker seg at temaet heller ikke er omtalt i budsjettproposisjonen.

Disse medlemmer vil vise til Stortingets behandling av Dokument 8:160 S (2010–2011), jf. Innst. 71 S (2011–2012), hvor Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslo:

«Stortinget ber regjeringen utrede en plan for digital formidling av utøvende kunst med utgangspunkt i de faste institusjonene innenfor musikk, opera og teater.»

Disse medlemmer mener dette fortsatt har betydning i kultursektoren, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen medvirke til at det etableres en særlig finansieringsordning for overføringer av scenekunst- og musikkproduksjoner til kinoer, storskjermer og andre digitale medier.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen merker seg at Riksteatret fortsatt opprettholder et bredt repertoar med 10–12 oppset-

ninger årlig på 70 faste spillesteder over hele landet. Komiteen vil ytterligere understreke behovet for et bredt samarbeid – formelt og uformelt – mellom Riksteateret, andre teatre og frie grupper. Komiteen understreker Riksteatrets betydning som teater for hele landet. Komiteen vil spesielt peke på betydningen av at Riksteatret samarbeider med andre teatre om å bringe gode oppsetninger til et større publikum. Dette er etter komiteens mening positivt og bidrar til god utnyttelse av de samlede ressurser på scenekunstheltet. Det er i den sammenheng viktig at planlegging av turnéer for Riksteatret tar sikte på samordning med f.eks. regionteatrenes spilleplaner, slik at de ulike tilbud til publikum blir så komplementære som mulig. Komiteen mener for øvrig at det er svært viktig å se helhetlig på tiltakene i det frie feltet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,047 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker i sitt alternative budsjett å redusere driftsutgifter i offentlige virksomheter. Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, uten at det går nevneverdig ut over kvalitet eller kvantitet. Disse medlemmer mener at Riksteatret bør kunne drives mer lønnsomt enn i dag.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker i sitt alternative budsjett å redusere driftsutgifter i offentlige virksomheter. Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, uten at det går nevneverdig ut over kvalitet eller kvantitet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten reduseres.

Post 55 Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 56

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at avsetningen til scenekunst under Norsk kulturfond under postene 55 og 56 samlet er foreslått med 112,6 mill. kroner.

Avsetningen skal nyttes til ordningene for fri scenekunst – teater og dans, basisfinansiering av frie scenekunstgrupper, scenetekst, formidling av scenekunst, koreografiutvikling og andre scenekunstiltak m.m.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at avsetningene på posten foreslås økt med 6,1 mill. kroner til 112,6 mill. kroner og støtter dette. Flertallet mener dette er i tråd med regjeringens kulturløft og vil vise til Kulturløftet II hvor det står:

«Støtte opp om den positive utviklingen i norsk dans blant annet gjennom å styrke tilskuddsordningen for dans. Det skal satses på talentutvikling innen dansekonsten. Det skal være en bred satsing på mange ulike danseuttrykk over hele landet. Nasjonalballetten skal styrkes».

Flertallet viser til at som en oppfølging av satsingen på dans er fondet foreslått styrket med 5 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner til basisfinansiering, 1 mill. kroner til arrangørstøtte og 1 mill. kroner til regionale dansemiljøer. Flertallet støtter dette.

Flertallet vil vise til at mangfold går som en rød tråd gjennom kulturpolitikken. Flertallet mener at for å nå ut til et mangfoldig publikum, er det viktig å opprettholde et bredt spekter av ulike sjangere. Flertallet vil vise til at de to hovedleverandørene; institusjonsteatrene og det frie scenekunstheltet bør samarbeide og utfylle hverandre, slik at publikum sikres et godt og variert tilbud.

Flertallet vil vise til at det er bred politisk enighet om den frie scenekunstens betydning. Flertallet vil vise til at den frie scenekunsten er hovedleverandør av produksjoner og workshops til Den kulturelle skolesekken. Flertallet er kjent med at de ikke-institusjonelle kompaniene årlig viser et høyt antall forestillinger for et stort publikum.

Flertallet er glad for økningen til scenekunstheltet, men vil be regjeringen vurdere hvordan man kan sikre det frie scenekunstheltet i kommende budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende scenekunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg

blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytydelighet.

Disse medlemmer mener at scenekunsten og kulturlivet også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Disse medlemmer mener samtidig det er viktig å stimulere til at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er behov for en fornyelse av teaterpolitikken. En ny tid krever en fornyet samtale med publikum og politiske grep som bidrar til dette. Disse medlemmer mener dette blant annet består i å styrke det frie feltets rolle og arbeidsfelt. Disse medlemmer mener det i denne sammenheng er behov for en gjennomgang av virkemiddelapparatet med sikte på større fleksibilitet mellom institusjonene og det frie feltet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i denne sammenheng til Høyres alternative budsjett der tilskuddene til det frie scenekunsthellet (post 55 og 56) styrkes med 26 mill. kroner.

Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 55

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende scenekunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytydelighet.

Disse medlemmer mener at scenekunsten og kulturlivet også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Disse medlemmer mener samtidig det er viktig å stimulere til at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig i at det skal være en statlig oppgave å sikre at Norge har et flaggskip innen opera og ballett, og et miljø som også kan være

en referanseramme og et kraftsenter for operamiljøer ellers i landet. Det er derfor viktig at det kunstneriske virke ved Den Norske Opera & Ballett styrkes, for å forhindre at kommersielle krav går på bekostning av den kunstneriske kvaliteten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at tilskuddet til Den Norske Opera & Ballett foreslås økt med 48,5 mill. kroner og støtter dette.

Komiteen viser til at en sterk økning i pensjonskostnadene er en vesentlig årsak til den betydelige økningen som er foreslått. Komiteen vil påpeke at Operaen har igangsatt et innsparingsprogram som vil gi en likviditetsmessig effekt på 20 mill. kroner i 2015 for å håndtere situasjonen. Komiteen merker seg at det likevel er behov for en styrking. Komiteen vil videre vise til at resten av tilskuddsøkningen dekker bl.a. de merutgifter Operaen har fått med ansettelse av fem nye dansere ved Nasjonalballetten og det langsiktige verdibevarende vedlikeholdet for teaterteknikk og brukerutstyr.

Komiteen vil understreke viktigheten av at Den Norske Opera & Ballett, fortsetter å fokusere på å realisere målene om høy kunstnerisk kvalitet gjennom utvikling og nyskaping. Komiteen mener Operaen må arbeide for å innrette virksomheten på en effektiv måte og sørge for god ressursutnyttelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at operahuset i Bjørvika gir store kunstneriske muligheter som kan bety et stort løft for kulturlivet. Disse medlemmer mener av kunstneriske årsaker det er viktig at bygningens kapasitet utnyttes godt, og at bygget fylles med kunstnerisk innhold av høy kvalitet. Disse medlemmer peker på betydningen av at Den Norske Opera & Ballett har et utstrakt samarbeid med regions- og distriktoperaene.

Disse medlemmer merker seg at Den Norske Opera & Ballett foreslås å få et økt tilskudd på 48,5 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at de økte pensjonskostnadene er en vesentlig årsak til den økningen som foreslås i tilskuddet til Den Norske Opera & Ballett for 2013. Disse medlemmer merker seg at Operaen har igangsatt et innsparingsprogram som vil gi en likviditetsmessig effekt på 20 mill. kroner i 2015, men at det også er behov for en styrking av driftstilskuddet for å sikre likviditeten i 2013. Disse medlemmer mener det er viktig at det legges til rette for at Den Norske Opera & Ballett kan sikre kvalitativ vekst og utvikling i årene som kommer.

Disse medlemmer viser til at det offentlige tilskuddet skal bidra til å styrke den kunstneriske virksomheten i operahuset, og legger til grunn at Den Norske Opera & Ballett gis rom for ytterligere nyskaping og utvikling av ny opera.

Disse medlemmer mener det er viktig at Den Norske Opera & Ballett har rammer som gjør det mulig å realisere høye kunstneriske mål slik at huset kan fylles med et kunstnerisk innhold som er i tråd med det en kan forvente av et opera- og ballett- hus på høyt internasjonalt nivå.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag i Kristelig Folkepartis alternative budsjett om å bevilge 5 mill. kroner til Den Norske Opera & Ballett utover regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet utfordrer de nasjonale institusjonene til å finansiere større deler av sin drift gjennom økte billettinntekter. Det finnes midler i markedet, og disse medlemmer er kjent med at det ikke er noen nødvendighet at kulturinstitusjoner skal gå med underskudd. Disse medlemmer vil tvert imot hevde at økt lønnsomhet er fullt mulig, samtidig som en også ivaretar bredden i tilbudet. Gjennom å ha en god dekning av oppsetninger med høy inntjening i bunn, mener disse medlemmer at institusjonene kan bygge seg opp et solid økonomisk fundament for også å formidle bredden. Disse medlemmer vil imidlertid fokusere på det ansvaret som hviler på både regjeringen og institusjonene selv, for å sikre en mest mulig effektiv utnyttelse av våre felles ressurser. Disse medlemmer minner om at representanter for regjeringspartiene gjentatte ganger har tatt til orde for en mest mulig effektiv bruk av skattepengene, og mener det er naturlig at dette bør legges føringer på alle politikkområder.

Disse medlemmer mener derfor det er naturlig at også kulturinstitusjoner må legge opp sin virksomhet etter målet om høyest mulig lønnsomhet, for å unngå at skattebetalernes penger i unødvendig stor grad benyttes til å subsidiere ulønnsomme prosjekter. Disse medlemmer er samtidig store tilhengere av å stimulere til bredde i kulturutøvelsen, men mener profesjonelle aktører må ha en sunn økonomi som grunnlag for videre utfoldelse.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, og påpeker i den forbindelse at det også der bevilges betydelige midler til nasjonale institusjoner. Disse medlemmer ser verdien av å ikke foreta for store kutt over for kort tid, og viser også til at det foreligger omfattende vedlikeholds- og rehabiliteringskostnader knyttet til bygningene under denne posten. Disse

medlemmer forutsetter at arbeid med å bevare bygningene prioriteres høyt innenfor budsjettrammen, og mener budsjettreduksjonen lar seg gjennomføre uten svekkelse av kvalitet eller drift dersom institusjonene gradvis jobber mot økt egeninntjening. Disse medlemmer minner om at fokus i kulturpolitikken må være å stimulere til en størst mulig bredde innen kulturuttrykk for å la flest mulig mennesker få ta del i de gleder som god kultur kan by på.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om vurdering av alternative fremtidige driftsformer for Den Norske Opera & Ballett, med sikte på reduksjon av det offentliges bidrag.»

TILSKUDD TIL NASJONALE TEATERSCENER

Komiteen merker seg at tilskuddene til Den Nationale Scene og Det Norske Teatret foreslås økt, og at tilskuddet til Nationaltheatret foreslås økt med 7 mill. kroner hvorav 1,5 mill. kroner til å dekke konseptvalgutredning for kommende oppgraderingsarbeider.

Komiteen vil vise til at Nationaltheatrets hovedbygning har behov for betydelig oppgradering, og at det er mange utfordringer knyttet til moderne teaterdrift i et hus fra 1890-tallet. Komiteen merker seg at for å få sikkerhet for at man legger opp til et investeringsprosjekt som er framtidsrettet og teaterfaglig godt, er det iverksatt en konseptvalgutredning med etterfølgende kvalitetssikring.

Komiteen viser til at tilskuddet til Nationaltheatret foreslås økt med 7 mill. kroner, hvorav 1,5 mill. kroner til å dekke konseptvalgutredningen og støtter dette.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteen merker seg at tilskuddene til region- og landsdelsinstitusjonene i varierende grad er foreslått styrket for 2013. Komiteen viser til at Kristiansand Symfoniorkester, Agder Teater og Opera Sør nå er fusjonert med Kilden Teater- og Konserthus og at tilskuddet til de tre institusjonene fra 2013 er slått sammen og tildeles Kilden teater- og Konserthus Sørlandet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er begeistret over at det blomstrer i kulturlivet i Norge, og at regjeringens kulturloft merkes i hele landet.

Flertallet vil vise til at Kristiansand Symfoniorkester, Agder teater og Opera Sør fusjonerte 1. juli 2011 med selskapet Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet, som også er det nye selskapets navn. Flertallet merker seg at tilskuddene fra 2013 til

de tre institusjonene er slått sammen og tildeles Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet. Flertallet vil vise til at det samlede tilskuddet foreslås økt med 7,5 mill. kroner til drift og styrket aktivitet og støtter dette. Flertallet vil også vise til at 0,5 mill. kroner øremerkes Kristiansand Solistensemble og støtter det. Flertallet viser ellers til økningene som er foreslått på posten, som viser en god styrking av feltet.

Flertallet, vil understreke at region-/landsdelsinstitusjonene er viktige som produsenter og formidlere av et bredt scenekunsttilbud over hele landet, og at institusjonene derfor må arbeide for å nå flest mulig innenfor sine geografiske områder. Det er flere måter å nå dette målet på. Det er viktig at institusjonene lager egne planer for formidling med tanke på å nå et bredt publikum.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil utfordre region- og landsdelsinstitusjoner på å få økte inntekter gjennom økte billettinntekter. Disse medlemmer ønsker å redusere statens utgifter til regions- og landsdelsinstitusjoner. En reduksjon bør være mulig uten at det går nevneverdig ut over aktiviteten, og disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Disse medlemmer viser til at Rogalands teaters scenetårn er fra 1980. Trekkssystemet som da ble montert, og som fremdeles benyttes, er manuelt og basert på motvektbalanse for heving og senking av scenetekk. Disse medlemmer registrerer at av de større scenekunstinstitusjonene i Norge er det kun Rogaland Teater som fremdeles har et slikt manuelt system, og at dette 30 år gamle utstyret er slitt og teknisk utdatert. Disse medlemmer viser til at Rogaland Teater ønsker å lånefinansiere penger til et nytt automatisk system under forutsetning av at tilskuddspartene bidrar med økte driftsmidler til renter og avdrag i samsvar med gjeldende fordelingsnøkkel.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be regjeringen senest i revidert nasjonalbudsjett 2013 komme tilbake til Stortinget med en finansieringsplan for ny automatisk scenerigg til Rogaland Teater, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2013 legge frem en finansieringsplan for ny scenerigg ved Rogaland Teater.»

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteen viser til at bevilgingen under denne posten gjelder driftstilskudd til Peer Gynt-stemnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg regjeringens forslag til bevilgning for Peer Gynt-stemnet. Disse medlemmer ønsker å stimulere til at dette i størst mulig grad blir selvfinansiert i årene som kommer, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 73 Region- og distriktsopera

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, peker på det økende engasjementet som er for opera i hele landet, og at det er viktig at region- og distriktsoperaene styrkes parallelt med satsingen på Den Norske Opera & Ballett.

Komiteen viser til at operakreftene i Norge har etablert et samarbeidsorgan gjennom foreningen «Opera Norge». Komiteen mener dette er meget positivt, ikke minst fordi dette bidrar til å skape en god kontaktflate mellom Den Norske Opera & Ballett og institusjoner over hele landet. Komiteen peker på at «Opera Norge» omfatter alle nivåer innen operafeltet i Norge. Så vel regionoperaene som distriktsoperaene er medlemmer sammen med de fleste av de tidligere deltakerne i riksoperasamarbeidet. Komiteen mener det er viktig med god kompetanseutveksling mellom operamiljøene i Norge for å sikre best mulig ressursutnyttelse hva angår det kunstneriske så vel som innenfor administrasjon, organisasjon, markedsføring, sponsorutvikling m.m.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til en rekke lokale initiativer til operasatsinger i regi av kor og orkestre. Disse medlemmer mener det er viktig å fange opp disse satsingene og sikre tilveksten der gode initiativ finnes. Disse medlemmer mener det bør utredes en tilskuddsordning for å styrke dette feltet, og disse medlemmer ser at «Opera Norge» kan være naturlig forvalter av en slik tilskuddsordning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjettforslag der denne posten styrkes med 2 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag i Kristelig Folkepartis alternative budsjett om å bevilge 2 mill. kroner til en tilskuddsordning for OperaNorge-nettverket.

Komiteen merker seg at departementet legger som forutsetning for det statlige driftstilskuddet til operatiltakene at det ordinære offentlige driftstilskuddet fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å stimulere til større grad av selvfinansiering for institusjonene, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at en rekke enkelttiltak under posten styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres budsjettforslag der denne posten styrkes med 2 mill. kroner. Av dette tenkes 1 mill. kroner lagt på tilskuddsordningen for friluftspill og 1 mill. kroner på Grenland fritheater/Porsgrunn internasjonale teaterfestival.

Disse medlemmer viser til Høyres budsjettforslag der Nordic Black Theater styrkes med 0,5 mill. kroner og BIT Teatergarasjen styrkes med 1 mill. kroner utover regjeringens forslag.

SKUESPILLER- OG DANSEALLIANSEN

Komiteen viser til at Skuespiller- og dansealliansen AS startet opp høsten 2012. Komiteen vil vise til at det foreslås totalt 5,5 mill. kroner til alliansen for 2013 og støtter dette. Komiteen vil videre vise til at alliansen ble etablert med et tilskudd på 3 mill. kroner høsten 2012, med en forutsetning om helårsvirkning på 6 mill. kroner i 2013. Komiteen merker seg at på grunn av noe senere oppstart enn forventet høsten 2012, vil deler av tilskuddet for 2012 bli overført til 2013.

Komiteen er svært glad for opprettelsen av alliansen og mener den er viktig for å bedre vilkårene for midlertidig ansatte dansere og skuespillere. Komiteen viser videre til at alliansen er definert som et prøveprosjekt ut 2015. Komiteen har tillit til at regjeringen vil bidra til at prosjektet følges opp med de midlene som er nødvendig for å oppnå målene ved prosjektet, og at det etter prosjektperioden vurderes hvordan vilkårene for midlertidige ansatte dansere og skuespillere fortsatt sikres etter prosjektperioden.

4.10 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)

Komiteen slutter seg til de overordnede målene for 2013, og vil særlig understreke at bibliotekene spiller en viktig rolle både som lokale ikke-kommersielle kulturinstitusjoner, som en del av kunnskaps-samfunnet og som en del av demokratiet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til regjeringens mål for 2013 under Språk-, litteratur og bibliotekformål. Flertallet mener det er avgjørende viktig å sikre det norske språkets posisjon som et fullverdig, samfunnsbærende språk i Norge, og mener regjeringens språkpolitikk vil bidra sterkt til dette. Videre viser flertallet til målene om å sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlinger, og gjøre samlingene og informasjonen om disse tilgjengelige, å produsere og låne ut folkebiblioteklitteratur og studielitteratur i lyd- og blindeskrift, å fremme utvikling av digitalt innhold og tjenester, og å sikre nyskaping, bredde og spredning av norsk fag- og skjønnlitteratur. Flertallet viser til budsjettforslaget om å øke kapitlet med 32,4 mill. kroner til språk-, litteratur og bibliotekformål. Flertallet støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke betydningen av at norsk språk har fagterminologi i alle språkdomener. Kunnskapsinnhenting fra leksikale verk er her svært viktige. Disse medlemmer viser til den positive utviklingen som har vært i forbindelse med Store norske leksikons overgang til nett, og det arbeidet som nå gjøres for å samle flere leksikale verk under samme løsning. Utviklingen av en kunnskapsbase som dette er svært viktig for norske brukere og norske fagmiljøer. Disse medlemmer mener det er naturlig at samarbeid og eierskap utvikles slik at norske universitet og høyskoler involveres sterkere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er av den oppfatning at papirboken, lydboken og e-boken må behandles likt, tilsvarende digitale og analoge læremidler til skoleverket, og med fortsatt momsfristak. Disse medlemmer mener at det, for å opprettholde arbeidsplasser i Norge, er viktig at utsalgsprisen på e-bøker ikke blir så høy at de ikke blir salgbare i det norske markedet. Disse medlemmer mener at utsalgsprisen på e-bøker vil øke uvilkårlig dersom en også i fortsettelsen skal ha et skille på 0–25 pst. mva. for hhv. papir- og e-bøker, og at e-bøker skal bli mindre attraktive for publikum.

Disse medlemmer er svært skuffet over at regjeringen ikke viser ambisjoner om å likestille merverdiavgift på papirbøker, lydbøker og e-bøker. Dette vil bety at e-bøker fortsatt vil tape i konkurransen mot papir på det norske markedet, og at norske e-bøker vil tape i konkurransen med tilbud fra andre land. Disse medlemmer er særlig bekymret for hvilke konsekvenser dette vil få for utbredelsen av digitale læremidler i skolen. I dag vet en at analoge læremidler brukes i mange år med utdatert og feil informasjon i norske skoler, mens informasjon og feil lettere kan oppdateres og korrigeres fortløpende dersom en benytter seg av e-bøker. Diskriminering av e-bøker er også svært dårlig miljøpolitikk. Disse medlemmer mener at e-bøker vil styrke det norske kunnskapssamfunnet, og kan være avgjørende for universell utforming og gir stor tilgjengelighet for alle grupper, for eksempel synshemmede, og vil også nå nye brukere og grupper som leser lite i dag.

Disse medlemmer ser også at det er behov for en gjennomgang av merverdiavgiften for digitalt materiale som brukes i bibliotekene, som går lenger enn å sidestille papirbok og lydbok med e-bok. Disse medlemmer ønsker en utredning som gjennomgår avgiftspolitikken på dette området med tanke på å komme frem til en løsning som er fremtidsrettet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av merverdiavgiften for digitalt materiale som brukes i bibliotekene.»

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Komiteen mener Nasjonalbiblioteket er en av de viktigste kildene til kunnskap om Norge, nordmenn og norske forhold, her og i utlandet. Komiteen vil understreke at Nasjonalbibliotekets arbeid med å digitalisere samlingene er svært viktig for å sikre informasjon for ettertiden og gjøre denne mer tilgjengelig.

Komiteen mener Nasjonalbiblioteket er en svært viktig ressurs på flere områder; som infrastruktur for norsk forskning, bl.a. i rollen som forskningsbibliotek, som kulturpolitisk redskap, som ansvarlig for langtidsbevaring av kulturarv og for markering av jubileer. Komiteen vil også fremheve det språkpolitiske ansvaret Nasjonalbiblioteket har gjennom oppbygging og drift av en norsk språkbank.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at det foreslås å øke bevilgningene til nasjonalbiblioteket med

om lag 15 mill. kroner i 2013 for å styrke virksomheten, og støtter dette.

Komiteen merker seg at bevilgningen til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) økes med 2,6 mill. kroner.

Komiteen er svært tilfreds med den sterke satsingen på utvikling av nye tilbud, produksjonsmåter og distribusjonsformer innen Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek. Komiteen viser til at satsingen har gitt NLBs målgruppe et vesentlig bedre bibliotektilbud. Komiteen vil vise til at dette er svært viktig for å nå målet om et godt bibliotektilbud for alle.

Komiteen viser til at bevilgningen til Språkrådet er styrket gjennom de tre foregående budsjetter, og at Språkrådet gjennom dette er satt i stand til å ivareta funksjonen som nasjonalt samordningsorgan for utvikling og tilgjengeliggjøring av spesialisert norsk fagterminologi, og til å drive et mer aktivt sektorovergripende språkstyrkingsarbeid. Den budsjettmessige styrkingen må også ses i sammenheng med at Stortinget gjennom behandlingen av språkmeldingen har sluttet seg til en utvidelse av Språkrådets ansvarsområde til å omfatte også andre språk enn norsk, slik at Språkrådet nå har et mer helhetlig språkpolitisk ansvars- og arbeidsområde.

Komiteen vil vise til at Språkrådet gjør et svært viktig arbeid for norsk språk. Komiteen vil vise til at arbeidet med å styrke norsk språk skal skje som ledd i en helhetlig språkpolitikk som også skal ivareta det nordiske språkfelleskapet og det flerspråklige mangfoldet. Komiteen merker seg derfor at i tillegg til arbeidet med bokmål og nynorsk har Språkrådet fått et ansvar for norsk tegnspråk og for minoritetsspråk. Komiteen mener dette er svært viktig.

Komiteen peker på at Norge er et lite språk-område, og at det norske språket er under konstant press. Det er behov for en offensiv språkpolitikk, slik at norsk også i fremtiden blir det naturlige språkvalget i alle deler av norsk samfunnsliv. Komiteen vil understreke at skriftkulturen er en bærebjelke i norsk samfunns- og kulturliv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil videre peke på det verdifulle mangfoldet som ligger i det å ha to norske skriftkulturer. Nynorsk og bokmål er formelt likestilte, men reelt har nynorsk likevel vanskeligere kår. Det er derfor særlig viktig å sikre nynorsk gode utviklingsmuligheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere driftsutgifter i det offentlige. Disse medlemmer mener dette bør la seg gjøre gjennom effektivisering uten at det går ut over kvaliteten, da det sentrale i kulturpolitik-

ken må være det tilbudet som til syvende og sist blir tilgjengelig for folk flest. Generelle driftsutgifter gir ikke automatisk forbedrede tilbud for folk, og utgiftsøkninger er i så måte heller ikke nødvendigvis veien å gå. Disse medlemmer vil i tillegg påpeke at en krone til kultur er bedre enn en krone til en byråkrat, og ønsker generelt sett å kanalisere mest mulig midler direkte til kulturformål. Administrative kostnader er nødvendige, men disse medlemmer vil understreke viktigheten av at disse kostnadene holdes på et minimum for å unngå at de kommer i konflikt med det de faktisk skal benyttes til.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

ALF PRØYSEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti registrerer med glede at Alf Prøysens hundreårsdag er tenkt som et nasjonalt jubileum. Det er Nasjonalbiblioteket som har ansvaret for markeringen av nasjonale forfatterjubileer, men det er regjeringen som legger føringene for hvilke forfattere som skal få en slik status. Disse medlemmer ser at planen så langt er å holde Alf Prøysen-markeringen på samme nivå som årets Thorbjørn Egner-jubileum, hvilket betyr lokale feiringar. Lokalt er planleggingen i full gang – Ringsaker kommune og Prøysen-huset har ikke tenkt å la 100-årsdagen gå upåaktet hen. Disse medlemmer mener Alf Prøysen er verdig et nasjonalt jubileum. En av Prøysens fremste litterære egenskaper var at hans forfatterskap i så sterk grad berører de menneskelige følelsene i oss, på en måte som treffer alle. Prøysens diktning har sitt utspring i hans karrige bakgrunn, og inneholder unike skildringer av fattigfolks liv og tanker og håp for framtida. Hans tydelige bruk av dialekten som virkemiddel gir ham dessuten en helt spesiell plass i Norge.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at det foreslås å øke den samlede avsetning til innkjøpsordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti merker seg at det i varierende grad foreslås økninger i de ulike innkjøpsordningene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett 2013, og ønsker primært å avvikle innkjøpsordninger. Disse medlemmer mener derfor denne posten bør reduseres.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteen viser til at bevilgningene under denne posten skal dekke driftsutgifter for Norsk litteraturfestival – Sigrid Undset-dagene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere utgifter i det offentlige, og vil stimulere til at Norsk Litteraturfestival greier å sikre seg inntekter gjennom andre kanaler enn offentlige budsjetter. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 73 Noregs Mållag

Komiteen viser til at bevilgningen under denne posten går til å styrke Noregs Mållags arbeid med å styrke nynorsk skriftkultur på alle samfunnsfelt.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene fra Fremskrittspartiet, meiner Noregs Mållag gjer ein viktig jobb for nynorsk skriftspråk og skriftkultur. Fleirtalet merkar seg at nynorsk skriftspråk stadig er under press, og vil understreke at det er svært viktig for fleirtalet å styrkje nynorsk skriftkultur på alle samfunnsfelt og viser med det til regjeringas språkpolitikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Noregs Mållag bør finansieres på andre måter enn gjennom å belaste offentlige budsjetter. Det skal ikke være noen prioritert statlig oppgave å gi driftstilskudd til en organisasjon for å styrke en bestemt målform. Disse medlemmer mener Noregs Mållag kan søke om støtte på ordinær måte, ut fra antall medlemmer og de gjeldende regler for driftstilskudd.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 74 Det Norske Samlaget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til det viktige arbeidet Det Norske Samlaget gjør for å styrke nynorsk språk, litteratur og kultur, og opprettholde et bredt boktilbud på nynorsk. Flertallet viser til at det er bred enighet om å styrke innsatsen innenfor disse områdene i tiden som kommer. Flertallet merker seg at departementet legger til grunn at Samlaget selv skaper rom for produksjonsstøtte til nynorsk littera-

tur innenfor sine budsjetter, og ikke skal kunne søke Norsk kulturråd om midler fra denne avsetningen.

Fleirtalet meiner tilskotet under denne posten er svært viktig for å styrkje nynorsk språk. Fleirtalet meiner det er avgjerande for nynorsken si stilling i framtida at ein har eit forlag som skal syte for at vi har eit godt tilbod av bøker på nynorsk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Det Norske Samlaget bør finansieres på andre måter enn gjennom å belaste offentlige budsjetter. Det kan ikke være noen prioritert oppgave å gi driftstilskudd til Det Norske Samlaget for å styrke en bestemt målform. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 75 Språkteknologi og Det Norske Akademis store ordbok

Komiteen viser til at størstedelen av bevilgningsforslaget under denne posten gjelder prosjektet Norsk Ordbok 2014.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at arbeidet med Det Norske Akademis store ordbok gjennom mange år har vært underfinansiert. Disse medlemmer viser til Høyres budsjettforslag der tilskuddet til dette prosjektet økes med 0,5 mill. kroner.

Post 76 Ibsenpris m.m.

Komiteen viser til at Den internasjonale Ibsenprisen skal stimulere til kritisk debatt om vesentlige samfunnsmessige og eksistensielle tema, og skal utdeles årlig for å honorere en enkeltperson, organisasjon eller institusjon innenfor kunst og kultur som har gjort en ekstraordinær innsats i Ibsens ånd. Komiteen vil understreke den betydningen Ibsen og hans forfatterskap har for Norge som kulturnasjon.

Komiteen vil vise til at den internasjonale Ibsenprisen er på 2,5 mill. kroner og ble delt ut for fjerde gang i 2012. Komiteen mener prisen er viktig for å belønne personer, institusjoner eller organisasjoner som har tilført verdensdramatikken eller teateret nye kunstneriske dimensjoner og viser til at det også er formålet med prisen. Komiteen viser også til at bevilgningene på posten også omfatter midler til stipender til Ibsenprosjekter verden over, tilskudd til Skien Internasjonale Ibsenkonferanse og utgifter til administrasjon av priser mv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at eiendommen i Arbiens gate i Oslo der Henrik Ibsen bodde, og der Ibsenmuseet nå befinner seg, i 2012 ble kjøpt av en privat investor,

Christian Ringnes. Disse medlemmer har merket seg at kjøperens motivasjon for å kjøpe eiendommen i vesentlig grad har vært ønske om å sikre Ibsens leilighet og museet. Disse medlemmer mener dette er svært positivt og bidrar til å fornye Ibsenarbeidet i Norge. Disse medlemmer mener det er viktig at regjeringen bidrar positivt i dette og imøteser nye planer og initiativer i saken.

Post 77 Prosjekt- og utviklings tiltak, kan nyttes under post 1

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det trengs et kompetanseutviklingsprogram for å styrke bibliotekene. Bibliotekansatte i alle yrkeskategorier og fra alle deler av sektoren må være en del av et slikt kompetanseløft. Disse medlemmer viser til St.meld. nr. 23 (2008–2009) Bibliotek Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid og ABM-utviklings utredning av kompetansebehov i bibliotekene. Disse medlemmer viser til at regjeringen i St.meld. nr. 23 (2008–2009) varslet at Kultur- og kirke departementet og Kunnskapsdepartementet i fellesskap ville arbeide med utvikling av den samlede kompetansen i biblioteksektoren. Disse medlemmer registrerer at arbeidet med en kompetansereform ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en kompetansereform gjennom et kompetanseutviklingsprogram for biblioteksektoren. Satsingen på et kompetanseutviklingsprogram skal tydeliggjøres gjennom en forpliktende opptrappingsplan.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet synes det er positivt med ordninger for bl.a. kompetanseoppbygging og litteraturformidling, og vil derfor vise til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor det bevilges 10,9 mill. kroner til dette formålet.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at en rekke enkelttiltak under posten styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til

Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

STORE NORSKE NETTLEKSIKON

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at det i kjølvannet av 22. juli har blitt klart hvor viktig det er å styrke den demokratiske infrastrukturen i Norge. Dette gjelder ikke minst på Internett, som er den nyeste og minst utviklete av alle kanaler for demokratisk deltakelse. Nettet er i dag den mest brukte kilden til kunnskap for folk flest, og disse medlemmer ser det som naturlig å benytte Store norske nettleksikon mht. å spre kunnskap på Internett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Riksmålsforbundet gjør et viktig arbeid for norsk språk og at de offentlige tilskuddene gjennom mange år har vært små og ikke stått i forhold til den innsatsen riksmålsforbundet gjør. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der tilskuddet til Riksmålsforbundet økes med en halv mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti ber regjeringen bidra til å sikre videre drift av Norsk nettleksikon, som utgir redaksjonelle leksikon, blant andre Store norske leksikon, Norsk biografisk leksikon og Store medisinske leksikon.

Post 80 Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anser denne posten som vag, og mener en generelt skal vise varsomhet når det kommer til «ymse tilskuddsposter». Disse medlemmer ser derimot nytten av å utvikle bibliotek- og litteraturfeltet videre, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor det settes av 39,8 mill. kroner til formålet.

4.11 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)

Komiteen vil understreke viktigheten av å ivareta vår kulturarv. Kulturminner – både i immateriell og materiell form – er sporene av våre forfedres liv og virke som fortsatt kan sees og oppleves i dagens samfunn. Kulturarven binder samfunnet sammen, i tillegg til å ha en egenverdi. Stortinget har en forpliktelse til å bringe kunnskapen om vår fortid videre. Staten er en stor eier av kulturminner og har et spesielt ansvar for å ta vare på disse. Komiteen viser til at museumssektoren er svært viktig i denne sammenheng. Komiteen vil ytterligere understreke at vi i Norge har en rekke forskjellige organisasjoner, museer og lag som gjør en betydelig innsats for å

markere den kystkulturen som vi i Norge er så stolte av. Dette er et viktig arbeid for på en god måte å kunne være med på å markere kulturarv langs kysten.

Komiteen viser til den unike arkitektur- og byplanhistorien som landets gjenreisningsbyer representerer. Det er viktig å sikre disse kulturhistoriske verdiene for framtida. Komiteen er kjent med det arbeidet som pågår i Nord-Trøndelag. Komiteen ber regjeringen om å følge arbeidet tett slik at det kan legges et godt grunnlag for å ta vare på gjenreisningsarkitekturen i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at Frammuseet er i ferd med å fullføre et nytt løft gjennom å bygge nytt hus for – og derigjennom å ta ansvar for – å stoppe forfallet på polarskipet Gjøl. Gjøl ble hentet hjem til Norge etter politisk initiativ, og Sjøfartsmuseet fikk ansvar for båten. Disse medlemmer mener at når Frammuseet nå har overtatt ansvaret, og fullfører prosjektet, bør regjeringen bidra med et etableringstilskudd til det nye bygget og utstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at norske museer sitter på store mengder kunst- og kulturhistoriske gjenstander. Kun et lite antall av disse er til enhver tid utstilt i museenes egne lokaler eller hos andre museer eller institusjoner. Utstillingsandelen ligger et sted mellom 5 og 10 pst. av det totale antall, og de gjenstander som ikke er utstilt, er i all hovedsak i museenes magasiner. Av de gjenstander som er magasinert er det en viss andel som ikke har særskilte lagringsbehov, men som likevel sjelden blir stilt ut. Disse medlemmer mener det kan berike landet hvis noe av den magasinerte kunsten kan leies ut til privatpersoner, næringsliv eller offentlige virksomheter.

Komiteen er kjent med den positive og gode utviklingen som har vært ved Norsk Teknisk Museum (NTM) de siste årene. Komiteen kjenner til at museet i 2014 vil feire sitt 100-årsjubileum – samtidig med grunnlovsjubileet – og hvor temaet for jubileumsutstillingen vil være teknologi og demokrati.

Komiteen ber i den forbindelse regjeringen bidra til at museet sikres nødvendige rammevilkår for å kunne gjennomføre sin planlagte jubileumsutstilling.

Komiteen viser til Innst. 14 S (2011–2012), St.meld. nr. 49 (2008–2009) Framtidas museum og til Stortingets behandling av Innst. S. nr. 161. Komiteen ser positivt på at regjeringen har startet med en nasjonal plan for samlingsforvaltning, og ber om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om planarbeidet og fremdriften i dette viktige arbeidet.

Komiteen viser til at i forbindelse med behandling av St.meld. nr. 49 (2008–2009) Framtidas museum, jf. Innst. S. nr. 161 (2009–2010), ba Stortinget om informasjon om videre oppfølging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til det omfattende arbeidet de frivillige organisasjonene innenfor kulturminnevernet gjør. Disse medlemmer mener disse organisasjonenes arbeid er helt avgjørende for de deler av kulturminnevernet som retter seg mot løse og bevegelige kulturminner. Disse medlemmer viser til at disse organisasjonene samlet sett mottar svært begrensede midler, og at enkelte av disse faller mellom forskjellige ordninger. Disse medlemmer mener det bør foretas en gjennomgang og vurdering av disse organisasjonenes stilling med sikte på å få på plass mer forutsigbare og bedre rammevilkår for virksomheten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, konstaterer med tilfredshet at det i budsjettforslaget for 2013 er foreslått en bevilgning til fem nye investeringsprosjekter ved museer.

KISTEFOS-MUSEET

Komiteen viser til at Kistefos-museet i Jevnaker kommune er utviklet, med utgangspunkt i et enestående kulturminne, et tresliperi med det gamle produksjonsutstyret intakt. Komiteen er glad for at bevaringen av dette teknisk/industrielle kulturminnet er sikret ved at anlegget inngår blant de særskilt prioriterte teknisk/industrielle kulturminnene som mottar støtte fra Riksantikvaren over Miljøverndepartementets budsjett kap.1429 post 72, underpost 8 Tekniske og industrielle kulturminner.

Komiteen har merket seg at området også er utviklet som skulpturpark, og at flere bygninger er tilrettelagt for utstillinger og publikumsfasiliteter. Ved å kombinere kulturminne med kunstformidling er det på denne måten skapt en egenartet arena for formidling av både kunsthistorie og samtidskunst. Det offentlige bør medvirke til å sikre videre utvikling og drift av dette spennende konseptet; komiteen legger til grunn at stat, fylkeskommune, kommune og den private eieren av anlegget må kunne finne frem til en tjenlig løsning innenfor rammene av de overordnede statlige føringer for organiseringen av museumsvirksomheten.

NORSK LUFTFARTSMUSEUM

Komiteen har merket seg det arbeidet som over flere år er nedlagt ved Norsk Luftfartsmuseum i

Bodø for å etablere en utstilling om den kalde krigen. Prosjektet «Isfronten» har både militære og sivile dimensjoner; komiteen legger derfor til grunn at dokumentasjon og formidling av dette viktige temaet fra vår nære fortid blir utviklet i et nært samarbeid mellom de samlokaliserte museene, det sivile Norsk Luftfartsmuseum (under Kulturdepartementet) og det militære Luftfartsmuseet, som er en avdeling av Forsvarets museer (under Forsvarsdepartementet). Komiteen er kjent med at det er skissert to alternativer for permanent lokalisering av «Isfronten» – et nybygg i umiddelbar nærhet av det allerede eksisterende museumsbygget eller bruk av Anlegg 96 på Bodø Hovedflystasjon. Komiteen legger til grunn at begge alternativene vurderes i det videre arbeidet for derigjennom å få en best mulig analyse og sammenlikning av museumsfaglige og kostnadmessige aspekter ved disse planene.

MAGASINER VED MUSEENE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til det store behovet for gode magasiner ved norske museer. Disse medlemmer mener også for denne typen kulturbygg vil være interessant å prøve ut nye finansieringsordninger med sikte på utbygging og drift. Eksempelvis kan dette være offentlig privat samarbeid ved nye bygg eller rene private investeringer med offentlige leieforhold i eldre tilpasset bygningsmasse.

FREMTIDIGE MUSEUMSPLANER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Innst. 14 S (2011–2012), St.meld. nr. 49 (2011–2012) – Framtidas museum og Stortingets behandling av denne jf. Innst. S. nr. 161 (2011–2012) hvor en samlet komité slutter seg til de tiltak som ble foreslått når det gjaldt museumsbygg. Disse medlemmer vil be regjeringen komme tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om hvorledes dette viktige arbeidet er planlagt fulgt opp. Disse medlemmer ser positivt på at regjeringen har startet med en nasjonal plan for samlingsforvaltning, og ber om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om planarbeidet og fremdriften i dette arbeidet.

Disse medlemmer vil understreke verdien og betydningen av de mindre lokale bygdemuseene som ikke mottar statlig støtte eller inngår i de faglige museumsnettverkene.

Disse medlemmer mener det er viktig at det legges til rette for at disse museene kan bruke kompetansen i de konsoliderte enhetene. Det vises i denne sammenheng til kommunene Malvik, Selbu og

Tydal, som har en egen regionkonservator, knyttet til museene i Sør-Trøndelag.

NASJONALMUSEET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener også at vi, ved å skape debatt og ved å fastslå hva som er de viktige hjørnesteinene i den norske kulturarv, styrker og vedlikeholder denne arven. For tiden er norsk kultur under press. Norsk kultur har heldigvis en sterk base, men den må vedlikeholdes og holdes levende. Kulturarven er for viktig til å gå i glemmeboken.

Disse medlemmer viser til samlokaliseringen av Nasjonalmuseet på Vestbanen, med de dramatiske konsekvenser det har for fremtiden til Nasjonalgalleriet, hvor man på politisk nivå ikke evner – eller finner det nødvendig – å vise hvorfor de gamle bygningene må forlates. Disse medlemmer mener det ikke er noen grunn til overdreven kreativitet knyttet til ny bruk av våre sentrale museumsbygg, da disse er ment å være nettopp museumsbygg.

Disse medlemmer mener det er av betydning at store norske kunstnere må æres ut fra de forhold som er naturlig, og finner det derfor naturlig at Munch-salen i det ærverdige Nasjonalgalleriet fredes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Nasjonalgalleriet er en viktig monumentalbygning med stor symbolverdi, som mange mennesker har et nært forhold til. Bygningen fra 1882 har vært vårt fremste utstillingssted for norsk kunst gjennom tidene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at gjennom den fredning som er foretatt, sikres bygningens opprinnelige arkitektur. Disse medlemmer mener det ikke er riktig å frede Munch-salen og også den kunsten som henger på veggene i Munch-salen all den tid fredningsinstituttet ikke bør brukes til å gripe inn i, og styre hvordan, et museum skal lage utstillinger, og i hvilke lokaler utstillingen skal presenteres. Disse medlemmer mener det er et viktig prinsipp at et museum skal ha faglig frihet til å velge temaer og utstillingsløsninger til enhver tid, forutsatt at utstillingsløsningene ikke representerer en fare for kunstverkenes sikkerhet.

VISNES KOBBERVERK

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det på Visnes på Karmøy i Rogaland er et gammelt gruveområde hvor en utvann kobber, og drev omfattende gruvevirksomhet fra malmen ble oppdaget i 1865 og frem til 1972.

Visnes Kobberverk, drevet av et fransk selskap, er et av de største kobberverkene i Nord-Europa, og gruvene på Visnes stod for 70 pst. av Norges eksport. 750 personer arbeidet i gruvene på det meste, og 3 000 mennesker bodde den gang på Visnes, hvor verket drev et helt samfunn med skole, sykehus og eget ordenspoliti. Det er i senere tid dokumentert at kobberet som ble brukt i Frihetsstatuen i New York kom fra Visnes Kobberverk. Disse medlemmer mener at denne unike og relativt nyere del av vår industrihistorie bør tas vare på en god måte for fremtiden.

SLOTTSMUSEUM

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Slottets og Kongens skatter må gjøres tilgjengelig for hele nasjonen gjennom faste utstillinger og vandreutstillinger, slik det også fremkommer i Dokument 8:52 S (2011–2012). Kjøretøy, kunst, klær, gaver, møbler, fotografier, dokumenter og mange svært private gjenstander fra kong Karl Johans tid frem til i dag må komme ut til folket. Disse medlemmer mener det er raust og stor-slått av kongeparet å gjøre dette tilgjengelig for allmennheten, og disse gjenstandene kan danne et flott grunnlag for et slottsmuseum.

Disse medlemmer mener at historien om våre kongefamilier fra 1814, 1905 og videre, også er historien om nasjonen Norge i Europa. Disse medlemmer tror videre at opprettelsen av et slottsmuseum kan innebære spennende muligheter til å etablere fremtidsrettede lokaler i historiske bygninger.

Disse medlemmer mener også at et slottsmuseum med så fantastiske gjenstander kan bli et godt besøkt museum. Dette er både historiefortelling og byutvikling i ett. Vi har et grunnlovsjubileum i 2014, hvor vi skal markere det mest demokratiske kongedømme i verden. Disse medlemmer ser en beslutning om å etablere et slottsmuseum som en utmerket mulighet i sammenheng med grunnlovsjubileet.

NORDOMRÅDEMUSEUM

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er kjent med planene om et nordområdemuseum i Tromsø. Disse medlemmer er også kjent med at det er uenighet om hvor et fremtidig nordområdemuseum skal lokaliseres. Noen få mener det skal være i umiddelbar nærhet av Universitetet i Tromsø, mange andre mener det er helt naturlig at det lokaliseres i Tromsø sentrum der det er mye publikum, hele døgnet. Disse medlemmer mener at et nordområdemuseum skal ligge der det er mest publikum, og da fremstår Tromsø sentrum som et naturlig valg. Disse medlemmer mener det er

viktig å ivareta også den nordlige kulturarven, og mener at nordområdehovedstaden bør få et signalbygg både når det gjelder utseende og innhold. Et nordområdemuseum skal ikke være et tradisjonelt museum, men et senter for formidling og aktivitet og innhold som genererer høy aktivitet og besøk igjennom hele døgnet, slik det er mange andre plasser i verden. Det skal også være et kunnskapssenter for fagfolk, studenter, skoleelever, barn, turister og for folk flest.

Ved etablering av et nordområdemuseum vil det etter disse medlemmers syn være fullt mulig å slå sammen Tromsø Museum, Perspektiv Museum og Polarmuseet. I tillegg ser disse medlemmer at det vil være mulig å tilby plass til private museer, slik som Tirpitz-museet og andre som ivaretar viktig kunnskap om nordområdene.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bidra til etablering av et moderne nordområdemuseum i Tromsø sentrum.»

JØSSINGFJORD – DALANE FOLKEMUSEUM

Komiteen er kjent med det arbeidet som gjøres med å få etablert et museums- og dokumentasjonssenter for geologi, bergverks-, krigs- og industrihistorie i Jøssingfjord, som ligger i Sokndal kommune. Komiteen viser også til at tomt allerede er ervervet. Komiteen viser til at dette senteret blir en del av Dalane Folkemuseum.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er positive til det arbeidet som har startet og vil vise til søknad fra Dalanerådet om tilskudd til etablering av et vitenmuseum i Jøssingfjord. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at denne saken får en positiv oppfølging i departementet.

URSKOG-HØLANDSBANEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Urskog-Hølandsbanen drives på frivillig basis. Utgangspunktet for museumsbanen i begynnelsen av 60-årene var en nedslitt jernbanestrekning, ingen bygninger og nedkjørt materiell. Disse medlemmer ser at hovedtyngden av utgiftene ved museumsbanen går fortsatt til investeringer for å bygge opp anlegget, restaurere materiell osv.

Disse medlemmer viser også til at disse utgiftene dekkes gjennom inntektene fra åpningsdage og tilskudd fra bedrifter, Kulturfondet, Sørum kommune, Aurskog-Høland kommune. Disse

medlemmer viser til hva som gjenstår før Urskog-Hølandsbanen har fått bygget opp museet til et nivå der driften blir den vesentligste del av virksomheten, restaurering av flere personvogner og godsvogner, gjenoppføring av flere bygninger fra Urskog-Hølandsbanen, vinterisolert vognhall, registrering og innsamlingsarbeid, etablering av utstilling, forbedre publikumsområdet.

Disse medlemmer viser også til at skinnegangen trenger jevnt vedlikehold. Hvert år må ca. 200 sviller skiftes ut, og en sporveksel overhales. Arbeidet utføres på samme måte som den gang banen var i drift. Å ta vare på gamle arbeidsmetoder er en viktig del av museets virksomhet.

Disse medlemmer ser hvor viktig Urskog-Hølandsbanen er, som den eneste gjenværende jernbane i Norge som ble bygget etter tredjeklasses standard (Tertiærbane), og banen er av den grunn spennende sett i sammenheng med landets resterende museumsjernbaner. Disse medlemmer ser også at forvaltningsplanen for Urskog-Hølandsbanen er utarbeidet dels som et kapittel til Jernbaneverkets nasjonale verneplan for jernbanekulturminner og dels som eget internt dokument som skal sikre museumsjernbanens eksistens og dens fagkompetanse for ettertiden. Forvaltningsplanen skal følges av handlingsplaner som går over 4- og 10-årsperioder, som skal sees i et 30-årsperspektiv.

FETSUND LENSER MUSEUM

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fetsund Lenser gjennomfører en rekke gode prosjekter innen restaurering og vedlikehold av tømmersorteringsanlegget. Dette arbeidet er en grunnleggende del av vernet av kulturminnet Fetsund Lenser. Innenfor Fetsund Lensers museale virksomhet drives forskningsprosjekter innen fløtingshistorie og relaterte emner. Disse medlemmer viser også til at Fetsund Lenser har gjennomført prosjekter innen tilrettelegging og tilgjengeliggjøring for funksjonshemmede. Gjennom Nordre Øyeren Naturinformasjonssenter er det gjennomført prosjekter innen formidling og naturvitenskap.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettforelegg og støtter dette.

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å stimulere til en generell besparelse på administrasjonen. For disse medlemmer er museer og kulturvern prioriterte kultur-

felt, og velger derfor på dette området å foreta besparelser uten å kutte i budsjettet. I stedet viser disse medlemmer til den positive effekten på effektivisering som kommer av nominell videreføring av dagens bevilgning.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor det settes av 908 mill. kroner til Det nasjonale museumsnettverket.

KVINNEMUSEET

Komiteen viser til Kvinnemuseet på Kongsvingers virksomhet når det gjelder å dokumentere og formidle norsk kvinnehistorie. Komiteen viser også til markeringen av hundreårsjubileet for kvinners stemmerett i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er naturlig at Kvinnemuseet på Kongsvinger spiller en viktig rolle i forbindelse med markeringen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der museet styrkes med 0,5 mill. kroner med tanke på å realisere museets planer i forbindelse med jubileet.

Post 78 Ymse faste tiltak

NORSK SKOGFINSK MUSEUM

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at Norge har anerkjent fem forskjellige minoriteter i 1998, og dermed ratifisert Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter i 1999. Flertallet ser at denne konvensjonen forplikter det norske samfunn til å sikre kulturarven for disse minoritetene for ettertida. Flertallet ser at skogfinnene som hadde en utbredelse over 7 fylker i hele 40 kommuner fra svenskegrensa til Buskerud, fortsatt mangler et sted hvor de som minoritet på en god måte kan bevare, synliggjøre og formidle sin kulturarv.

Flertallet er kjent med Norsk Skogfinsk Museums planer om et større museumsbygg på Svullrya i Grue kommune. Flertallet legger til grunn at best mulig museumsfaglig ivaretagelse og formidling av den skogfinske kulturhistorien på sikt tilsier en konsolidering av Norsk Skogfinsk Museum med Hedmark fylkesmuseum. Parallelt med en slik prosess bør regionen, dvs. kommunene i det skogfinske kjerneområdet og Hedmark fylkeskommune, utarbeide et forprosjekt for et skogfinsk formidlingsbygg i tilknytning til Finnetunet på Svullrya; flertallet legger imidlertid til grunn at dette må være et prosjekt som er vesentlig mindre enn de planene som tidligere er skissert av Norsk Skogfinsk Museum.

Når ferdig forprosjekt med tilhørende kostnadsramme foreligger, vil det ligge til rette for å fremme søknad om statlig finansiering, der også fylkeskommune og kommuner bidrar med medfinansiering. Flertallet legger for øvrig til grunn at også eksisterende avdelinger under Hedmark fylkesmuseum bør medvirke i formidlingen av den skogfinske kulturhistorien, eksempelvis Glomdalsmuseet på Elverum, der det allerede er et finnetun. Likeledes bør behovet for egnet gjenstandsmagasin, samt behovet for håndverkerkompetanse til å sette i stand og holde ved like kulturhistoriske bygninger i det skogfinske kjerneområdet, ses i sammenheng med Hedmark fylkesmuseums øvrige virksomhet og utviklingsplaner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Skibladners behov for mer kontinuerlig drift av selskapet gjennom året. Disse medlemmer mener dette er nødvendig også for å styrke virksomhetens egen finansiering ytterligere.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der Skibladners driftstilskudd styrkes med kr 250 000 utover regjeringens forslag til budsjett.

4.12 Kap. 329 Arkivformål (jf. kap. 3329)

Komiteen stiller seg bak de målsettinger regjeringen har staket ut for arkivområdet. Disse er:

1. bevare og gjøre tilgjengelig arkiver som har vesentlig kulturell eller forskningsmessig verdi eller som ivaretar administrative, rettslige eller velferdsmessige dokumentasjonsbehov
2. bedre tilgangen til arkivmateriale gjennom digitalisering
3. bevare og gjøre tilgjengelig elektronisk arkivmateriale
4. fremme lokal- og regionalhistorisk arbeid i hele landet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de store utfordringene som ligger i de private arkivene. Mye viktig arkivmateriale er i ferd med å forvitne og enkelte typer dokumentasjon, eksempelvis private bedrifters arkiver, blir kassert etter at tiden for lagringsplikten i iht. regnskapsloven er tilbakelagt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres budsjettforslag under kap. 320 post 74, der Landslaget for lokal og privat arkiv styrkes med 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener også det er grunn til særlig å se på lydarkivenes tilstand. Disse medlemmer vil særlig peke på de tekniske og lagringsmessige utfordringer som knytter seg til disse.

Disse medlemmer mener også arkivpolitikken lider av et manglende helhetssyn for så vidt som regjeringen har definert arbeidet med arkivdanning ut av virkemiddelapparatet for arkiv. I dag synes det ikke å være noen definert instans som har det overordnede ansvaret for arkivdanningen, noe som antagelig vil føre til betydelige svakheter i hva som faktisk vil bli dokumentert fra digitalt basert saksbehandling.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,206 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke det omfattende lagringsbehov for arkivmateriale som vil reise seg i årene som kommer. Disse medlemmer mener det er viktig å ha god planlegging og ta mulighetene i bruk for å møte denne utfordringen. Det er en kjent sak at staten har store utfordringer når det gjelder bygging av kulturrelaterte bygg. Disse medlemmer vil derfor peke på de mulighetene som ligger i langsiktige løsninger med private utbyggere.

Disse medlemmer ønsker å stimulere til besparelser innen offentlig administrasjon, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor posten nominelt reduseres med drøyt 7 mill. kroner i forhold til 2012.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

4.13 Kap. 334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334)

Komiteen viser til målene for 2011 og vil påpeke at 33 norske langfilmer hadde premiere i 2011, og at 8 av disse var barne- og ungdomsfilmer og 4 dokumentarfilmer for kino, og at målet om 25 langfilmer i året dermed ble nådd i 2011. Videre merker komiteen seg at også målet om 5 barne- og ungdomsfilmer ble nådd i 2011. Komiteen viser til at norske filmer i 2011 ble sett av over 2,8 millioner tilskuere på kino, noe som er en økning på i underkant av 300 000 fra året før. Komiteen viser videre til at norske filmer i 2011 sto for 24,5 pst. av det totale kinopublikummet og at de dermed oppnådde den høyeste målte markedsandelen for norsk film noensinne. Komiteen er tilfreds med dette.

Komiteen ber regjeringen vurdere tiltak som kan øke antall filmer og programmer som kan synstolkes.

Komiteen ber regjeringen bidra til universell utforming av digitale løsninger innenfor kultursektoren, f.eks. lydbøker.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er uheldig at Østlandet, Oslo og Akershus, samt utlandet, er de eneste områdene hvor det for Filmfondet er økning i antall innspilte filmer med støtte fra NFI fra 2010–2011, mens det er stabilt eller nedgang i de øvrige områder. Flertallet ber regjeringen følge denne utviklingen og vurdere tiltak som kan sikre en bedre geografisk spredning dersom denne utviklingen tiltar.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil påpeke at nedgangen i avgiftsinntektene til Norsk kino- og filmfond i hovedsak skyldes at omsetningen av fysisk film har gått ned. Kulturdepartementet har satt i gang et arbeid med å tilpasse regelverket for avgiften, slik at den omfatter elektronisk omsetning av film på samme måte som annet salg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

ke parti viser til at viktige filmkulturelle tiltak, ikke minst overfor barn og unge, er lagt til «Film og Kino». Disse medlemmer viser videre til at inn-tektsgrunnlaget for denne virksomheten gjennom videogramavgiften er sterkt svekket, og at formålene her vil komme i en vanskelig situasjon.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorledes inn-tekstene til de filmkulturelle tiltakene som i dag ligger under Film og Kino best kan ivaretas, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett legge frem forslag som ivaretar finansieringen for disse virksomhetene på kort og lengre sikt.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er positivt at norsk filmproduksjon gjennom et høyere antall filmer får bedre kontinuitet og derigjennom antagelig vil styrke sitt kvalitative arbeid. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen definerer tallmessige målsettinger for antall filmer og andel publikum på norske filmer som sentrale suksesskriterier for filmpolitikken. Disse medlemmer vil også understreke betydningen av høy kvalitet, evne til mangfold og fornyelse. Disse medlemmer mener dette er viktigere enn antallet filmer som blir produsert. Disse medlemmer vil peke på at regjeringen gjennom de senere årene har stått for en betydelig sentralisering av virkemiddelapparatet innenfor film. Etter at instansene i Filmens hus ble slått sammen har satsingen på den regionale utviklingen ikke stått i forhold til den maktkonsentrasjonen, økonomisk og beslutningsmessig, som har blitt i Oslo.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres forslag til budsjett som i tråd med tidligere år styrker de regionale filmfondene gjennom en overføring av midler, 10 mill. kroner, fra Filmfondet (ref. merknad under post 55).

Komiteen påpeker at det er store skjevheter når det gjelder antall kinofilmer spilt inn i de ulike områdene i landet.

SYNSTOLKING

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener at synstolking er viktig for at synshemmede skal kunne få full glede av film og TV. Disse medlemmer mener også at regjeringen bør kreve at all film som produseres med offentlig støtte skal ha spor med synstolking. Synstolking er å forklare med ord hva som skjer på skjermen i en film. Disse medlemmer ser at dette gjøres i stor utstrekning i

mange land. Disse medlemmer mener også at det må stilles krav til at kringkastere som NRK synstolker filmer, og gjør dette i økende grad slik at en betydelig andel av produksjonene etter hvert har dette.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at de nasjonale filmkommisjonsoppgavene som tidligere lå hos stiftelsen Norsk filmkommisjon, ligger per i dag til Norsk filminstitutt (NFI). Flertallet har merket seg at NFI har anbefalt overfor Kulturdepartementet at det nasjonale filmkommisjonsarbeidet avvikles innenfor NFI. Begrunnelsen for dette er at filmkommisjonsarbeidet er knyttet til næringsutvikling. Et viktig formål med en nasjonal filmkommisjon er å skape næringsvirksomhet gjennom å få utenlandske filmproduksjoner til Norge. Flertallet ber regjeringen se nærmere på hvordan oppgavene med å markedsføre Norge som opptaksland skal håndteres fremover, og ber regjeringen vurdere om dette bør omtales i den kommende handlingsplanen for kultur-næringene.

Flertallet har merket seg at det påpekes at nedgangen i avgiftsinntektene til Norsk kino- og filmfond i hovedsak skyldes at omsetningen av fysisk film har gått ned. Flertallet viser til at Kulturdepartementet har satt i gang et arbeid med å tilpasse regelverket for avgiften, slik at den omfatter elektronisk omsetning av film på samme måte som annet salg.

Flertallet viser til Innst. 2 S (2012–2013), der posten er redusert med 0,098 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag med de endringer som er foretatt i Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere driftsutgifter i det offentlige. Dette bør kunne gjøres ved generell effektivisering. I tillegg mener disse medlemmer at Filminstituttet bør slankes da filmproduksjon foregår andre steder.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettfremlegg og støtter dette.

Post 50 Filmfondet, kan nyttes under post 71

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har lagt opp til at økningen på posten gir rom for en ytterligere satsing på dataspill med 5 mill. kroner, og at regjeringens mål om at tilskuddene til utvikling av dataspill skal dobles fra 2011-nivået innen utgangen av Kulturløftet II nås allerede i 2013. Flertallet viser videre til at det skal satses ytterligere 9 mill. kroner på TV-drama generelt og TV-drama for barn og unge spesielt. Flertallet vil uttrykke stor tilfredshet med dette .

Flertallet har merket seg den misnøyen som er med fordelingen mellom de regionale filmfondene. Flertallet har også merket seg at det er på gang en evaluering av de regionale filmfondene. Flertallet vil understreke at regional filmsatsingen er et av målene i filmmeldingen som ble behandlet tidligere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at andre tiltak kan virke like målrettet til filmproduksjon som en ytterligere offentlig innsats, slik som skatteinnsatser med mer. Disse medlemmer mener videre at det bør fokuseres på kvalitet og prosjektstøtte via Filmfondet, og at det dermed ikke skal være noe mål i seg selv å ha en mest mulig omfattende ordning. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilningene, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Disse medlemmer mener det har vært en god utvikling innenfor norsk film. Disse medlemmer mener regjeringens måltall for antall filmer og publikumsoppslutning ikke lenger er av viktighet å tilstrebe, men at Filmfondet selv må stake ut de videre strategiene for hvordan norsk film best kan utvikle seg uavhengig av dette. Disse medlemmer mener eksempelvis at fondet må kunne legge seg på et lavere antall større satsinger.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil peke på at en viktig årsak til sentraliseringen innenfor film er den manglende satsingen regionalt. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der 10 mill. kroner overføres fra det nasjonale filmfondet til de regionale fondene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å redusere økningen på post 50 Filmfondet med 20 mill. kroner.

Post 51 Audiovisuelle produksjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettforelegg og støtter dette.

Post 71 Filmtiltak m.m., kan overføres, kan nyttes under post 50

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at bevilgningen går til manuskriptutvikling, lokalkringkasting og innkjøpsordning for dataspill til bibliotek. Disse medlemmer mener en innkjøpsordning for dataspill til bibliotek er totalt feil prioritering av skattebetalernes penger, og ønsker en umiddelbar avvikling av denne ordningen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 73 Regional filmsatsing

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke den betydning regional filmsatsing har hatt for utvikling av filmkunst og filmproduksjon i Norge. Den teknologiske utviklinga har også på dette feltet tilgjengeliggjort og demokratisert muligheten til å ta i bruk den visuelle fortellermåten, slik vi kjenner det fra filmfeltet. Det er en mulighet som for noen tiår siden var forbeholdt noen få enkeltpersoner; primært bosatt i hovedstaden. Nå er både teknologi og tilgang til kunnskap og kompetanse på en helt annen måte tilgjengelig for de mange som ønsker å jobbe med filmmediet.

Flertallet vil understreke et av hovedpoengene i St. meld. 22 (2006–2007) Veiviseren; at de offentlige midlene som bevilges til film må være innrettet slik at de understøtter det kreative mangfold som filmregionene står for. Flertallet vil derfor påpeke betydningen av at Kulturdepartementet gjennomgår regelverk og ordninger knyttet til de regionale filmfondene, filmsentrene og det øvrige regionale filmfeltet, slik at disse til fulle kan ta ut det potensial de faktisk har for å bidra til å nå målene for den samla nasjonale filmstrategien. Mangfoldsbegrepet innenfor film favner bredt. Som en del av oppfølgingen av forslagene fra rapporten «Av Om For», vil regjeringen også følge opp arbeidet med regionalt mangfold.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener den sterkeste driveren i regional filmsatsing bør komme fra private investorer og skatteinnsatser for utenlandske produksjoner lagt til Norge. Regionale filmtiltak bør i enda mindre grad enn i dag være et statlig ansvar, og disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres budsjettforslag der denne posten styrkes med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å styrke den regionale filmsatsingen med 2 mill. kroner.

Post 75 Medieprogram, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens budsjettframlegg og støtter dette.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen må foreta en grundig opprydding i statsbudsjettets 78-poster, da disse i sum lett utvikler seg til å bli store pengesluk bestående av mange tilsynelatende uskyldige, små tilskudd. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 hvor denne posten reduseres.

Post 79 Til disposisjon

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Til disposisjon»-poster i et budsjett er uheldig. De ulike tiltakene bør etter disse medlemmers syn finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der denne posten fjernes.

4.14 Kap. 335 Mediestøtte

Post 71 Produksjonstilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at produksjonsstøtten skal bidra til å opprettholde et mangfold av avisutgivelser i hele landet og stimulere til lokal avis konkurranse. Flertallet mener at ordningen med produksjonsstøtte, i tillegg til fritaket for merverdiavgift, har vist seg å være en suksess som har bidratt til mangfold både geografisk og når det gjelder innhold og verdiforankring, samt konkurranse og at nordmenn er et avislesende folk. Flertallet viser til at det ved utgangen av 2011 ble utgitt 228 aviser i Norge, to mer enn i 2010, og at avisene ble utgitt på 187 forskjellige steder. Flertallet viser videre til at avisenes samlede opplag er anslått til 2,5 mill. i 2011, en nedgang på 71 000 sammenlignet med 2010. Året 2011 er dermed det tolvte året på rad med opplagsnedgang, en

nedgang på 21 pst. siden 1998. Flertallet er derfor tilfreds med at produksjonstilskuddet foreslås økt med 20 mill. kroner sammenlignet med 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at medieområdet er inne i en sterk og hurtig endring der brukervaner og inntektsstrømmer forandrer seg betydelig. Til tross for dette har ikke regjeringen gjennom syv år kommet med nevneverdige initiativ på dette området.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener deler av virkemiddelapparatet ikke lenger kan sies å fungere etter sin hensikt. Produksjonstilskuddet har ikke stoppet utviklingen frem mot at vi i dag har svært få utgiversteder igjen med mer enn en avis.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener derfor produksjonsstøtten bør legges om og viser til Høyres budsjett der denne posten kuttes med 103,35 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er viktig at virkemiddelapparatet støtter opp under de viktigste omstillingstrendene innenfor mediefeltet. Den åpenbart viktigste her er omlegging til digital plattform. Disse medlemmer mener omleggingen av produksjonsstøtten til også å gjelde digitale utgivelser er positiv, men savner at dette blir satt inn i et større bilde.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil her peke på at MOMS-spørsmålene representerer vesentlig større beløp, og har vesentlig større betydning, for utviklingen av norske medier. Disse medlemmer mener dagens MOMS-regime der digitale utgivelser er avgiftsbelagt med 25 prosent, mens papirutgavene opererer med 0-MOMS-sats, har en svært uheldig virkning på norske mediers omstillingsevne.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at statens oppgave med å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig debatt, ikke oppfylles dersom en avis eller media blir helt eller delvis avhengig av statlig støtte. Medias holdning til det offentlige vil bli farget gjennom denne avhengigheten, og kritikk av bidragsyterne kan utebli som en følge av subsidier.

For å sikre en fri og uavhengig presse vil disse medlemmer derfor gradvis avvikle produksjonstilskuddet, med mål om på sikt å fjerne dette helt. For perioden 2013 reduseres hovedsakelig produksjonstilskuddet til riksdekkende, såkalte «meningsbærende aviser», som har gode forutsetninger for å øke sin inntjening og redusere sine kostnader. Resterende

produksjonsstøtte skal hovedsakelig gå til å sikre videre drift av nr. 2- og nr. 3-aviser og aleneaviser.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om å fase ut pressestøtten.»

Post 73 Medieforskning og etterutdanning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anser det ikke som en offentlig oppgave å yte støtte til etterutdanning i mediebransjen.

Post 75 Tilskudd til samiske aviser

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg om fortsatt produksjonstilskudd til samiske aviser, mener dette er viktig for samisk kultur, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle denne posten. Bakgrunnen er at den produksjonsstøtte som eventuelt gis, bør inkludere alle aviser, og disse medlemmer vil påpeke at øremerkede tilskudd til språklig/etnisk baserte aviser er fundamentalt diskriminerende. Disse medlemmer er av den oppfatning at likebehandling må gjelde og mener derfor at det ikke er grunnlag for at samiske aviser skal ha særordninger i forhold til andre medier.

Post 76 Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er svært få publikasjoner som mottar tilskudd, samt at det er gjennomført opplæringstiltak for minoritetsspråklige miljøer for å stimulere til flere etableringer. Disse medlemmer vil også her peke på at øremerkede tilskudd til språklig/etnisk baserte aviser er diskriminerende av natur, og derfor ikke forenlig med de verdiene som bør forventes av et vestlig demokrati.

Disse medlemmer setter også spørsmålstegn ved hensiktsmessigheten av slike ordninger med dagens teknologi og tilgjengelighet over Internett.

Post 77 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil avvise at en særordning for geografisk avgrenset distribusjon er en oppgave for staten, og vil understreke at avisene har eget ansvar for å nå ut til sine kunder.

Disse medlemmer setter også spørsmålstegn ved hensiktsmessigheten av slike ordninger med dagens teknologi og tilgjengelighet over Internett, siden distribusjon i en digital tidsalder bør medføre minimalt med kostnader.

4.15 Kringkasting

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at målet på kringkastingsområdet er å opprettholde et sterkt allmennkringkastingstilbud, og at NRK derfor må sikres stabile og forutsigbare rammevilkår. Flertallet viser til at kringkastingsavgiften foreslås økt med 93 kroner til 2 482 kroner, noe som skal dekke pris- og lønnsvekst, økte kostnader til samtidig analog og digital distribusjon av radio samt dekke investeringer som skal øke sikkerhet og beredskap. Flertallet vil bemerke at NRK har en sterk satsing på innhold som bidrar til kunnskap, innsikt og læring, både gjennom tradisjonelle nyhets-, aktualitets- og kulturprogrammer og gjennom nye formater som formidler kunnskap på nye måter. NRK har et tilbud til både brede og smale publikumsgrupper, og bidrar til å formidle kunnskap om mangfoldet i det norske samfunnet gjennom egne programmer, temavalg og rekruttering av medarbeidere. Flertallet vil imidlertid påpeke betydningen av at NRK oppfyller vilkåret om at minst 25 pst. av innholdet skal være på nynorsk på alle plattformer.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, understreker at en er for lisensfinansiering av NRK.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Kulturdepartementet har godkjent NRKs søknad om å ta del i et samarbeid med Ruter, Trafikanten og Statens vegvesen om å etablere og utvikle en trafikkportal, noe som har store fordeler for forbrukerne. Flertallet har merket seg at portalen vil samle alle rutedata, og også supplere med trafikkinformasjon langs veiene. NRK vil bruke sitt nettverk av distriktskontorer til dette, og NRK får også redaktøransvaret og skal ko-

ordinere tjenesten. Flertallet mener at portalen vil sikre at Norge får en konkurransenøytral og landsdekkende rute- og trafikkplanleggingstjeneste som omfatter buss, båt, t-bane, trikk, tog, fly og biltrafikk. Flertallet vil understreke at rute- og trafikkdataene som skal benyttes i portalen skal være åpent tilgjengelig for andre aktører på lik linje som for NRK, slik at også andre aktører kan utvikle lignende tjenester. Portalen skal være uten reklame og kostnadsfri for brukerne.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å avgrense NRKs virkeområde og vil i denne sammenheng vise til at Medietilsynet har konkludert med at en trafikkportal ikke ansees som en naturlig del av allmenkringkastingsoppdraget. Konkurransetilsynet har påpekt at godkjenning åpenbart vil hemme innovasjon og verdiskaping hos private aktører.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener det er nødvendig å avgrense NRKs virkefelt til det som strengt ligger under allmenkringkasteroppdraget. Disse medlemmer viser til at dette kan være en krevende oppgave i en tid da sterk omstilling gjør at konkurranseflaten mot privat sektor blir uklar. Disse medlemmer viser til at det er gitt regler for forhåndsklaring for NRK når nye tjenester tenkes tilbudt, og at vurderingsinstansene for dette er Medietilsynet og Konkurransetilsynet. Disse medlemmer mener disse reglene bør praktiseres restriktivt med sikte på en praksis som gir klare og forutsigbare rammer både for NRK og for privat sektor.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Norsk rikskringkasting AS (NRK) tidligere hadde monopol på kringkasting av TV og radio. Dette monopolet har gradvis blitt brutt opp, og i dag er det flere lokale og nasjonale radiostasjoner, og flere lokale og riksdekkende kommersielle TV-kanaler. Den økonomiske situasjonen innenfor kommersiell kringkasting er svært utfordrende for mange av aktørene, og en rekke mediebedrifter har vært nødt til å redusere sin aktivitet og nedbemanne som følge av inntektssvikt bl.a. fra reduserte annonseinntekter.

Disse medlemmer viser til at NRK på sin side er skjermet for store svingninger på inntektssiden gjennom kringkastingslisensen, noe som medfører at NRK har flere store konkurransefortrinn i forhold til sine kommersielle konkurrenter. For å gi publikum et bredt og variert kringkastingstilbud mener disse medlemmer at det skal være mest mulig lik konkurranse mellom aktørene innenfor kringkas-

ting, og ønsker derfor å redusere – og på sikt fjerne – lisensavgiften NRK innkrever. Disse medlemmer mener at NRK i fremtiden bør finansieres på lik linje med andre aktører innenfor kringkasting.

Disse medlemmer mener at en fri og uavhengig presse er en forutsetning for demokratiet og ytringsfriheten. For å sikre lik konkurranse og mangfold i mediene bør det bli størst mulig etableringsfrihet i næringen. Disse medlemmer er oppmerksom på at NRK får sin inntekt gjennom lisensen, som blir vedtatt av Stortinget. Dette skaper etter disse medlemmers syn et uheldig forhold mellom NRK og det politiske system, siden NRK er fullstendig økonomisk avhengig av lisensen. Det kan etter disse medlemmers syn dermed stilles spørsmål ved uavhengigheten av NRKs journalistiske arbeid, og om i hvor stor grad kanalen blir preget av dette avhengighetsforholdet. I tillegg er NRK heleid av staten, noe disse medlemmer synes er uheldig siden dette kan skape tvil om NRK er i stand til å utføre kritisk journalistikk overfor statsstyret. Disse medlemmer viser for øvrig til en forskningsrapport fra BI om valgkampdekningen i 2005, der det klart kom frem at NRK var partisk til fordel for de rød-grønne partiene i valgutspørringen.

Disse medlemmer viser til at lisensavgiften har økt betydelig i beløp, men også i prosent, under denne regjeringen. Disse medlemmer synes da det er ekstra uheldig at NRK opererer langt utenfor sitt kjerneområde, og den mye omtalte nettportalen for trafikkinformasjon er et eksempel. Dette er et område som er i skarp konkurranse med private aktører, og mange private aktører har protestert kraftig mot etableringen av nettportalen. Konkurransetilsynet og Medietilsynet har gått imot NRKs planer, men disse medlemmer registrerer med skuffelse at statsråden overser sine egne rådgivende instanser.

Disse medlemmer registrerer videre en økende misnøye når det gjelder inndrivning av NRK-lisensen. Mange som ikke har TV, mistet den i forbindelse med brann eller lignende, eller rett og slett ikke bruker NRK, får krav om lisens. Disse møter liten eller ingen forståelse i møte med lisenskontoret og blir møtt med fornyet krav om betaling. Disse medlemmer mener også at teksten på lisenskravet bør utformes på engelsk.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om avvikling og utfasing av ordningen med fjernsynslisens.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om oppsplitting og nedsalg av NRK på en slik måte at virksom konkurranse oppnås og kulturpolitiske mål ivaretas.»

«Stortinget ber regjeringen påse at NRK betaler dansere osv. etter gjeldende tariffavtaler også når NRK benytter eksterne produksjonsselskaper.»

«Stortinget ber regjeringen bidra til at NRK ikke oppretter en nasjonal nettportal for trafikkinformasjon.»

4.16 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

Komiteen viser til at fordelingen av kompensasjonen skjer gjennom et tilskudd til rettighetshaverorganisasjonen Norwaco, og at posten videreføres på samme nivå som i 2012 justert for forventet prisstigning.

4.17 Kap. 339 Lotteri- og stiftelsestilsynet (jf. kap. 3339)

Komiteen viser til at Lotteri- og stiftelsestilsynets målsettinger er å sørge for et forsvarlig lotteri- og pengespilltilbud i Norge, forsvarlig fordeling av inntekter fra lotterier og pengespill, lovlig forvaltning av stiftelser og forvaltning av ordningene for merverdiavgiftskompensasjon, som gjelder for frivillige organisasjoner og bygging av idrettsanlegg. Komiteen viser til at Lotteri- og stiftelsestilsynet fører tilsyn og kontroll med alle lotterier og pengespill i Norge, og informerer om og forebygger spilleavhengighet. Tilsynet vurderer også risikoen for spilleavhengighet før nye pengespill blir godkjent.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter regjeringens restriktive linje i pengespillpolitikken og mener at den beste måten å sikre offentlig kontroll med pengespill på er at de største spillene foregår i regi av Norsk Tipping og Norsk Rikstoto. Flertallet mener videre at offentlig kontroll med pengespill motvirker kriminalitet og spilleavhengighet. Flertallet støtter strenge regler for pengespill og forbud mot spill som kan medføre spilleavhengighet.

Flertallet viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er viktig at lovlige spill i Norge er konkurransedyktige nok til å motvirke lekkasje til utenlandske nettbaserte pengespill. Disse medlemmer viser til at flere humanitære organisasjoner har fremmet forslag om spill, og nye spillkonsepter, innenfor rammene for penge-

spill i Norge, men at departementets og Norsk Tipping AS' behandling ikke har gitt tilfredsstillende fremdrift. Disse medlemmer konstaterer at dette gir de humanitære organisasjonene berettigede bekymringer for de inntektene som skriver seg fra spill.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013. Disse medlemmer ønsker å påpeke viktigheten av at tilsynet er et fritt og uavhengig tilsyn, uten påvirkning fra hverken store aktører i markedet eller fra politisk ledelse. Disse medlemmer vil påpeke at tilsynet må advares mot ensidig å tro at enhver begrensning i spillmarkedet er et effektivt virkemiddel for å bekjempe spilleavhengighet. Noen virkemidler er slett ikke effektive mot avhengighet, selv om de reduserer utvalget av spill. Disse medlemmer mener det er viktig å inngå nærmere samarbeid med de ledende og internasjonale fagmiljøene, slik at forståelsen av hva som er effektive og hva som ikke er effektive virkemidler, økes. Det er viktig at troverdigheten til Lotteri- og stiftelsestilsynet ikke blir svekket som følge av ubalansert motstand mot spill. Disse medlemmer poengterer igjen at tilsynet skal bekjempe spilleavhengighet, men ikke stoppe spill som rekreasjon og glede for innbyggerne.

Disse medlemmer vil presisere at bærebjelkene i spillpolitikken bør være størst mulig overskudd til ideelle lag og organisasjoner, en reduksjon av spilleavhengighet og et virksomt marked for spilltjenester.

Disse medlemmer merker seg også at det i dag er langt færre tilsynsobjekter for Lotteri- og stiftelsestilsynet å følge med på. Det bør derfor settes ressurser inn på de aktører som nå kontrollerer det meste av spillmarkedet.

Disse medlemmer mener at regjeringen må følge opp og eventuelt endre Norsk Tippings konsepsjonsplikter. Kravet til omsetning for kommisjonærer bør nyanseres, hvis hensynet til tilgjengelighet og kanalisering av folks spillebehov tilsier det. Disse medlemmer ser ikke bort fra at kriteriene for retten til å bli tippekommisjonær kan medføre utilsiktede konkurransevridende effekter. Disse medlemmer mener derfor det kan være grunn til å se nærmere på disse kriteriene. Samtidig bør Norsk Tipping AS fortsatt kunne legge forretningsmessige vurderinger til grunn for valget av kommisjonær.

Disse medlemmer viser til at det er Norsk Tipping AS som er den dominerende markedsaktør i Norge, og som bruker store summer på markedsføring av spill. Samtidig er det mange utenlandske spillleselskap som er aktører i Norge gjennom å tilby spill over nett. Disse selskapene har en omsetning på mellom 6 og 7 mrd. kroner pr. år. Etter disse med-

lemmers syn bør det være tillatt for spillselskaper å være nasjonale aktører, og det bør tilrettelegges for at dette kan skje på en kontrollert måte med bl.a. lisens og kontroll. Disse medlemmer mener at en del av selskapenes omsetning bør tilbakeføres til frivillighet og idrett, og at dette er en forutsetning for å kunne bli tildelt lisens.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å tillate utenlandske og andre spillselskaper å etablere seg i Norge.»

SPILLEMIDLER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at de politiske føringene knyttet til spillemidlene skaper store usikkerhet rundt inntektene til organisasjonene. Den langsiktigheten og forutsigbarheten som Stortinget tidligere har vært opptatt av ser dessverre ut til å forvitte, og disse medlemmer er svært bekymret over at de politiske prosessene regjeringen har initiert rundt spillemidlene fører til utrygghet rundt finanseringen av de ulike organisasjoners aktiviteter. En eventuell reduksjon i spillemidlene vil få alvorlige konsekvenser for deres evne til å utføre bl.a. humanitære oppdrag.

Disse medlemmer håper regjeringen vil bidra til å finne en løsning som forhindrer en alvorlig svekkelse av de humanitære aktiviteter for mennesker i sårbare livssituasjoner. Disse medlemmer krever derfor at regjeringen forsikrer om at organisasjonene som har inntekter fra Norsk Tipping skal kunne innføre nye tiltak for å bedre inntektene innenfor rammen av en ansvarlig spillpolitikk.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

4.18 Kap. 3330 Kulturdepartementet

Post 1 Ymse inntekter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

4.19 Kap. 3320 Allmenne kulturformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

4.20 Kap. 3322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom

Post 1 Ymse inntekter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

4.21 Kap. 3323 Musikkformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

4.22 Kap. 3324 Scenekunstformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 2 Billett- og salgsinntekter m.m.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.23 Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.24 Kap. 3329 Arkivformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 2 Inntekter ved oppdrag

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.25 Kap. 3334 Film- og medieformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteen viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 2 Inntekter ved oppdrag

Komiteen viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 70 Gebyr

Komiteen viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.26 Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener idretten representerer viktige verdier og er landets største folkelige bevegelse. En hovedutfordring i den statlige idrettspolitikken er å stimulere til økt aktivitet, både innen topp- og breddeidrett. Fri tilgang til natur og bedre tilrettelegging for fysisk aktivitet er viktig for å gi folk mulighet til rekreasjon og til å ta vare på egen helse. Flertallet viser til at fra og med 2015 foreslår regjeringen at fordelingen endres slik at 64 pst. skal fordeles til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål 18 pst. til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at som ledd i innfasingen av den nye fordelingsnøkkelen legger regjeringen i forbindelse med budsjettforslaget for 2013 fram forslag om endringer, slik at Norsk Tippings overskudd fordeles med 47,9 pst. til idrettsformål, 14,6 pst. til kulturformål utenfor statsbudsjettet, 18 pst. til humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner og 19,5 pst. til kulturformål.

Endringen vil gi idretten et betydelig økonomisk løft. I 2015 vil idretten få nærmere 600 mill. kroner mer enn i 2012 gitt at Norsk Tippings overskudd holder seg uendret. Dette flertallet viser også til at Norsk Tippings siste overskuddsprognose på 3 300 mill. kroner indikerer at idretten får økt utbetaling allerede neste år, til tross for at Norsk Tippings overskudd for utbetaling til tippenøkkelen ventes å bli redusert med 125 mill. kroner fra 2011 til 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til målsettingen om at 64 prosent av tippemidlene skal fordeles til idrettsformål. Disse medlemmer noterer seg at regjeringen ikke følger opp de signalene om endring av tippenøkkelen som tidligere er gitt om en forholdsmessig opptrapping, med en justering på 2,4 prosent i årets budsjett. Dersom en innfasing skulle skje forholdsmessig gjennom tre år tilsier dette en årlig justering på 6,2 prosent. Disse medlemmer mener derfor at idretten hadde en berettiget forventning om at justeringen også for 2013 skulle være i denne størrelsesorden. Disse medlemmer mener det er svært viktig å gi idretten forutsigbare rammevilkår og sikre idrettens viktige arbeid for idrettsglede, kultur, folkehelse og integrering. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjettforslag der 6,2 prosent økning i andel av tippemidlene er lagt inn som forutsetning i budsjettet således at dette er kompensert med 118 mill. kroner.

Disse medlemmer vil peke på at det med innvandring fra andre land også følger nye idrettsgrener, eksempelvis Cricket. Disse medlemmer mener det også er viktig at disse idrettene har muligheter for utøvelse, og at det, når oppslutningen tilsier det, må legges til rette for at også slike anlegg skal kunne bygges etter tildeling på vanlig måte over tippemidlene.

Post 1 Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 2 Gebyr – lotteri

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 4 Gebyr – stiftelser

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 7 Inntekter ved oppdrag

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

5. Forslag fra mindretall

5.1 Rammeområde 2 (Familie og forbruker)

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen åpne for at kommuner kan ta et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med sak om rekruttering av førskolelærere til barnehagene i likhet med satsingen GNIST for lærere.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til ny foreldrepermisjonsordning som likestiller mors og fars rettigheter og sikrer den enkelte familie rett til å bestemme fordelingen av permisjonen.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen fremme sak om å opprette et uavhengig tilsyn for barnehagene.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet og endring av likestillingsloven, slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen bidra til at det iverksettes forskning om norsk adopsjonshistorie i etterkrigstiden.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av engangsstønaden med utgangspunkt i Likestillingsutvalgets forslag.

5.2 Rammeområde 3 (Kultur)

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013 komme tilbake til Stortinget med en rapport om regjeringens arbeid for å forenkle samhandlingen mellom frivillig sektor og det offentlige. Rapporten skal oppsummere iverksatte tiltak, samt inneholde vurderinger og forslag til nye tiltak.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen medvirke til at det etableres en særlig finansieringsordning for overføringer av scenekunst- og musikkproduksjoner til kinoer, storskjermer og andre digitale medier.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen igangsette en kompetansereform gjennom et kompetanseutviklingsprogram for biblioteksektoren. Satsingen på et kompetanseutviklingsprogram skal tydeliggjøres gjennom en forpliktende opptrappingsplan.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen utrede hvorledes inntektene til de filmkulturelle tiltakene som i dag ligger under Film og Kino best kan ivaretas, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett legge frem forslag som ivaretar finansieringen for disse virksomhetene på kort og lengre sikt.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen på egnet måte, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013, komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan sykkelrittet Arctic Race of Norway kan realiseres.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å endre øvre aldersgrense innen kickboksing i tråd med idrettens egne ønsker.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av merverdiavgiften for digitalt materiale som brukes i bibliotekene.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 15*

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å opprette en tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om alternative fremtidige driftsformer for nasjonale kulturinstitusjoner, med sikte på en ytterligere bedring av disses publikumstilgang, markedsretting, effektivitet m.m.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen legge frem tall for de totale kostnadene forbundet med oppussing og vedlikeholdsetterslepet ved våre nasjonale kulturinstitusjoner.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende vedlikeholdsplan for nasjonale kulturinstitusjoner.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiater innen kunst.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med stipend til kunstnere.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen om å ikke erstatte garantiinntekter med nye stipendordninger.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om vurdering av alternative fremtidige driftsformer for Den Norske Opera & Ballett, med sikte på reduksjon av det offentliges bidrag.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2013 legge frem en finansieringsplan for ny scenerigg ved Rogaland Teater.

Forslag 25

Stortinget ber regjeringen bidra til etablering av et moderne nordområdemuseum i Tromsø sentrum.

Forslag 26

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om å fase ut pressestøtten.

Forslag 27

Stortinget ber regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.

Forslag 28

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om avvikling og utfasing av ordningen med fjernsynslisens.

Forslag 29

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om oppsplitting og nedsalg av NRK på en slik måte at virksom konkurranse oppnås og kulturpolitiske mål ivaretas.

Forslag 30

Stortinget ber regjeringen påse at NRK betaler dansere osv. etter gjeldende tariffavtaler også når NRK benytter eksterne produksjonsselskaper.

Forslag 31

Stortinget ber regjeringen bidra til at NRK ikke oppretter en nasjonal nettportal for trafikkinformasjon.

Forslag 32

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å tillate utenlandske og andre spillere å etablere seg i Norge.

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

Rammeområde 2
(Familie og forbruker)

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	166 148 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 647 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 006 000	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetspråklige barn i førskolealder	126 015 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	6 500 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	156 459 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 173 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 408 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	72 240 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	35 058 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	12 332 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 856 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	3 627 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	214 938 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 403 000	
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	138 404 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	4 519 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	878 000 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 985 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	32 135 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 923 000	
	60	Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor	1 900 000	
	70	Tilskudd	20 980 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	10 059 000	
	73	Tilskudd til likestillingsentre	5 824 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	7 966 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	54 140 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	13 625 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 865 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	162 500 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	70 773 000	
	50	Forskning og utvikling	25 274 000	
	60	Kommunalt barnevern	464 755 000	
	61	Utvikling i kommunene	26 446 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 100 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	31 555 000	
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	57 444 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 685 960 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter	19 113 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 666 047 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	186 067 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter	197 703 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	7 556 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	64 333 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	112 328 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 809 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	34 499 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	224 474 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	19 082 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	32 059 000	
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 702 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	105 653 000	
	51	Markedsportaler	12 244 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 200 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 571 000	
	70	Tilskudd	2 000 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i> ..	4 814 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	28 799 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	8 199 000	
868		Forbrukerombudet		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	23 703 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	17 200 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	358 200 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	85 000 000	
		Totale utgifter		43 502 873 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	615 000	
3846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	1	Prosjektinntekter	517 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	13 404 000	
	2	Barnetrygd	3 703 000	
	60	Kommunale egenandeler	928 136 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	104 874 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 053 982 000

II

Maksimalgrense for foreldrebetaling

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehage tilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2013, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2013 kan:

Overskride bevilgningen på	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2013 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger,

uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

Stønadmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) får et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

Stønadmottakere bosatt på Svalbard får et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2013 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn i alderen 13-18 måneder i kroner per måned	Kontantstøtte per barn i alderen 19-23 måneder i kroner per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	5 000	3 303
Til og med 19 timer	50	2 500	1 652
20 timer eller mer	0	0	0

For adopterte barn kan det utbetales kontantstøtte med høy sats de første seks månedene etter at stønadsperioden for fulle foreldrepenger er utløpt, jf. kontantstøtteloven § 10. De neste fem månedene kan det utbetales kontantstøtte med lav sats.

VI

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2013 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	35 263 kroner per barn
--------------------------------------	------------------------

B

**Rammeområde 3
(Kultur)**

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	115 600 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>4 434 000</u>	
314		Kultur og samfunn		
	60	Tilskudd til livssynsøytrale sermonirom	10 000 000	
	71	Kultur og næringsprosjekter	<u>8 798 000</u>	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	<u>3 433 000</u>	
	78	Ymse faste tiltak	<u>35 932 000</u>	
	79	Til disposisjon	<u>3 423 000</u>	
315		Frivillighetsformål		
	21	Forskning og utredning	9 449 000	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	<u>948 208 000</u>	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	<u>114 468 000</u>	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	<u>51 933 000</u>	
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	<u>3 104 000</u>	
	78	Ymse faste tiltak	<u>5 039 000</u>	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	<u>63 891 000</u>	
	84	Ungdoms-OL	<u>25 600 000</u>	
	85	Sjakk-OL	<u>10 000 000</u>	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	129 412 000	
	21	Forskning og utredning, <i>kan overføres</i>	<u>5 682 000</u>	
	51	Fond for lyd og bilde	<u>31 537 000</u>	
	52	Norges forskningsråd	<u>5 072 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	53	Sametinget	72 702 000	
	55	Norsk kulturfond -ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	46 375 000	
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	23 087 000	
	60	Kulturkort for ungdom	3 900 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	195 500 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	228 716 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	11 339 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i>	36 027 000	
	78	Ymse faste tiltak	27 444 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	6 534 000	
	82	Nobels fredssenter	28 538 000	
	84	Pilegrimssatsing	5 490 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	15 385 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	13 374 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	137 145 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	109 946 000	
	75	Vederlagsordninger	155 232 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	15 253 000	
	50	Kunst i offentlige rom	27 382 000	
	55	Norsk kulturfond	33 852 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	6 125 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	272 827 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	36 485 000	
	78	Ymse faste tiltak	43 491 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	159 965 000	
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	155 367 000	
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	31 429 000	
	70	Nasjonale institusjoner	253 675 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	216 684 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	76 917 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 846 000	
	78	Ymse faste tiltak	103 799 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	73 687 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	60 446 000	
	55	Norsk kulturfond - ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	96 417 000	
	56	Norsk kulturfond - flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	16 176 000	
	70	Nasjonale institusjoner	997 270 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	433 489 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 856 000	
	73	Region- og distriktsopera	48 862 000	
	78	Ymse faste tiltak	141 948 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	513 614 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	24 710 000	
	55	Norsk kulturfond	164 316 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 715 000	
	73	Noregs Mållag	3 861 000	
	74	Det Norske Samlaget	12 914 000	
	75	Språkteknologi og Det Norske Akademis store ordbok	20 473 000	
	76	Ibsenpris m.m.	5 403 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	16 902 000	
	78	Ymse faste tiltak	58 555 000	
	80	Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket	49 838 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	10 224 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	959 294 000	
	78	Ymse faste tiltak	34 382 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	322 025 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 593 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 102 000	
	78	Ymse faste tiltak	9 582 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	153 304 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 282 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	436 501 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	10 333 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	27 900 000	
	73	Regional filmsatsing	53 451 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	25 427 000	
	78	Ymse faste tiltak	28 421 000	
	79	Til disposisjon	1 000 000	
335		Mediestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	307 946 000	
	73	Medieforskning og etterutdanning	13 350 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	24 138 000	
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	845 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 916 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	43 823 000	
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	62 915 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 389 000	
		Totale utgifter		9 469 441 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3300		Kulturdepartementet		
	1	Ymse inntekter	72 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	1 416 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	113 000	
3323		Musikkformål		
	1	Ymse inntekter	28 678 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Ymse inntekter	113 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	24 100 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	8 630 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	5 545 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	2	Inntekter ved oppdrag	17 593 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	10 116 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 282 000	
	70	Gebyr	10 000 000	
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	604 500 000	
	2	Gebyr-lotterier	6 821 000	
	4	Gebyr-stiftelser	264 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	7 389 000	
		Totale inntekter		733 632 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2013 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 73

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.
3. overskride bevilgningene under post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 329, kap. 334, og kap. 339 med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på hhv. kap. 3329, post 2 Inntekter ved oppdrag, kap. 3334, post 2 Inntekter ved oppdrag og kap. 3339, post 7 Inntekter ved oppdrag. Ubrukte

merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2013 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	475,3 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	40,2 mill. kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	78	Ymse faste tiltak	7,4 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2013 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utstillinger i Norge av kunstverk både i utenlandsk og norsk eie innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2013:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap.

328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2013 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 482 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

VII

Fordeling av Norsk Tipping AS' overskudd

Stortinget samtykker i at fordelingen av Norsk Tipping AS' overskudd fra og med 2015 endres slik at 64 pst. skal fordeles til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Midlene til kulturformål skal fordeles av Kongen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 6. desember 2012

Gunn Karin Gjul

leder og ordf. for kap. 300, 800 og 3300

Rannveig Kvifte Andresen

ordf. for kap. 231, 322, 339, 840, 849,
3322 og 3339

Olov Grøtting

ordf. for kap. 315, 844 og 845

Linda C. Hofstad Helleland

ordf. for kap. 841, 842, 2530 og 3842

Solveig Horne

ordf. for kap. 857, 858, 860, 862, 865 og
3858

Øyvind Håbrekke

ordf. for kap. 324, 326, 337, 846, 850,
852, 859, 3324, 3326, 3846 og 3859

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 335

Kåre Simensen

ordf. for kap. 314, 320, 866, 867, 868 og
3320

Arild Stokkan-Grande

ordf. for kap. 323, 334, 843, 3323 og 3334

Olemic Thommessen

ordf. for kap. 329 og 3329

Ib Thomsen

ordf. for kap. 328

Lene Vågslid

ordf. for kap. 321, 853, 854, 855, 856,
3855 og 3856